

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Norges
Prokuratorer, Saksførere
og Advokater
1660-1905

BIOGRAFISKE OPLYSNINGER
VED
S. H. FINNE-GRØNN

BIND I
DE EMBEDSMÆSSIG UTNÆVNTE
PROKURATORER 1660-1814

UTGIT AV DEN NORSKE SAKFØRERFORENING

PROKURATORERNE 1660–1814

Norges Prokuratorer, Saksførere og Advokater

1660-1905

BIOGRAFISKE OPLYSNINGER

VED

S. H. FINNE-GRØNN

BIND I

DE EMBEDSMÆSSIG UTNÆVNTE
PROKURATORER 1660-1814

UTGIT AV DEN NORSKE SAKFØRERFORENING

I nærværende bind vil kun omhandles de prokuratorer under Enevældet 1660—1814, som fik kgl. bevilling til at praktisere i Norge.

Samtidig med disse virket nemlig flere typer av prokuratorer, som fik sin bevilling av andre autoriteter. Saaledes beskikket stiftamtmand og amtmænd prokuratorer for henholdsvis kjøpstæder og amt, borgermestre og raad kunde derhos ansætte prokuratorer i de respektive byer (stadsprokuratorer); fremdeles kjendes i byerne, særlig i Bergen, en type fra Enevældets første tid, nemlig dem som nedsatte sig med borgerskap som prokuratorer, og endelig forekom som en femte type de som av statholderen fik bevilling til at procedere en eller flere specielle saker. — Disse typer av prokuratorer vil ikke omhandles i nærværende bok og vil overhode ikke kunne omhandles paa fuldt tilfredsstillende maate, fordi flere av de embedsarkiver, hvori de maatte søkes, ikke længer er i behold; saaledes er eksempelvis amtsarkivene for Smaalene og Buskerud gaat tilgrunde.

De av stiftamtmand og amtmænd beskikkede prokuratorer utgjorde det overveiende antal av de til enhver tid praktiserende prokuratorer i Norge. En del av disse og likesaa enkelte av de andre typer opnaade i sin tid kgl. bevilling, og forsaavidt vil de da findes medtat i nærværende fortegnelse.

I den kgl. bevilling blev prokuratorens *retskreds* bestemt avmerket. Den videste omfattet: alle Retter i begge riker, den næste: alle Retter i Norge, derefter fulgte de mere begrænsede kredser: bestemte landsdeler (Søndenfjelds, Nordenfjelds), stift, amt (med eller uten de respektive byer) og lagdømme.

Samtidig blev prokuratoren i den kgl. bevilling anvist bestemte *retsinstanser* inden det ham tilmaalte distrikt, saaledes: at praktisere for Overhofretten, som fra 1666 til 1797 var høieste civile domstol i Norge, for alle Retter i Norge undtat Overhofretten, for alle Retter Søndenfjelds (undtat Overhofretten) eller Nordenfjelds, for Over- og Underretterne i et bestemt stift (for Akershus med eller uten Overhofretten), for alle Underretter i Norge etc.

Ved Overretterne forstaaes, foruten Overhofretten, Lagmandsretterne og Raadstueretterne, som begge var appelinstanter mellem Underret

og Overhofretten, indtil alle disse blev ophævet i 1797 og istedet oprettedes *Stiftsoverretterne* i Christiania, Christianssand, Bergen og Trondhjem — en for hvert av rikets daværende 4 stifter.

En prokurator for Overhofretten maatte være bosat i Christiania, hvor denne Ret hadde sit sæte, likesom efter 1797 en prokurator for Stiftsoverretten maatte ha sin bopæl i vedkommende stiftsstad.

Den for begge riker fælles *Høiesteret* i Kjøbenhavn blev oprettet 1661, og den første «høiesteretsadvokat» var nordmanden Reinhold Wordeman, utnævnt 1684. Høiesteretsprokuratorerne maatte ha sin bopæl i Kjøbenhavn, saafremt de vilde gjøre bruk av sin kgl. bevilling som saadan.

I nærværende fortegnelse er ogsaa medtat *landfiskaler*, forsaavidt de tillike hadde kgl. bevilling til samtidig at drive almindelig prokuratorpraxis. Landfiskalen var den offentlige anklager i statsforbrydelser og sorterte under Generalfiskalen, som var den øverste offentlige anklager. Landfiskalen tapte snart sin betydning og forsvandt.

Likeledes forekommer nævnt *kammeradvokat* ∴ en høiesteretsprokurator som hadde særskilt kgl. beskikkelse til at paatale saker vedkommende de kgl. rettigheter. Denne stilling blev i 1720 utskilt fra det allerede i 1660 oprettede Generalprokurørembede, hvis indehaver var Kongens og Kancelliets juridiske konsulent.

I 1736 blev *den juridiske examen* indført ved Kjøbenhavns universitet og anordnet i to typer: Den latinsk-juridiske examen (cand. juris) og den beskednere dansk-juridiske examen (examinatus juris). Det blev nu bestemt at ingen kunde faa kgl. bevilling som prokurator med mindre han hadde absolvert examen, men da det i den nærmeste følgende tid var vanskelig at faa stillingerne besat, var Kancelliet nødt til av og til at se gjennom fingrene med dette krav, skjønt den dansk-juridiske examen oprindelig var anordnet netop med dette forøie. Samtidig blev det av hensyn til de med et examensophold i Kjøbenhavn forbundne omkostninger, som faldt mangan fattig aspirant haardt at utrede, tilladt vedkommende at examineres «fraværende» ∴ av retsbedsmand paa hjemstedet, som regel av justitiarius ved Overhofretten og senere ved Stiftsoverretten.

Nærværende fremstilling er bygget paa de ansøkninger, attester og bestallinger som findes i central- og embedsarkivene, særlig da i det danske Kancelli (supplik- og resolutionsprotokollerne) og i stiftamtmandenes arkiv. Ved siden derav ogsaa paa de retssaker som forefindes i anledning av prokuratorers forseelser. En følge herav er blit, at de prokuratorer, som har været under paatale, har faat en

bredere omtale end det maaske kunde synes billig likeoverfor alle dem, og det er jo det store antal, som utøvet en anset virksomhet. Men saken er her den, at for disses vedkommende er det biografiske materiale regelmæssig meget magert, fordi den uklanderlige embedsmand ikke gav anledning til personlige vurderinger utenfor de attester som medfølger embedsansøkninger, og de er som regel litet nuancerte, aldrig farverige. Jubilæumsdyrkelse kjendtes ikke dengang, og nekrologer var en sjelden foreteelse. Det vil derfor til en viss grad og med nødvendige forbehold kunne siges at jo mindre der har været at finde av biografisk stof om en prokurator, desto bedre mand har han været.

Imidlertid maa det anses berettiget at gi meddelelserne om de mindre heldige utøvere av prokuratorvirksomheten en saavidt bred plass som skeet, fordi det har sin betydning ved bedømmelsen av aarsakerne til det vanrygte, som i tidligere tider klæbet ved standen, om end dette rygte i første haand er knyttet til de i Enevældets første halvhundrede aar av de lokale øvrigheter beskikkede prokuratorer.

Det er mulig at fortegnelsen i nærværende bok over kgl. bevillede prokuratorer ikke er helt komplet, fordi der blandt de mange dansker som fik sin bevilling lydende paa begge riker og praktiserte i Danmark, nok kan være nogen som en tid kan ha opholdt sig i Norge. Dette vil da i tilfælde gjælde examinerne, idet V. Richters fortegnelse over dem i «Juridisk og statsvidenskabelig Stat», Kjøbenhavn 1881, er ytterst mangelfuld, likesom examensprotokollen over examinerne ved Kjøbenhavns universitet er gaat tapt for en aarrække paa 1700-tallet. En fortegnelse, som har tilhørt det norske Kildeskriftsfond og nu beror i Riksarkivet i Oslo, er likeledes meget mangelfuld.

Sluttelig bør bemerkes at de enkelte prokuratorer i overskrifterne er git titel efter den høieste domstol, ved hvilken de i bevillingen fik adgang til at procedere, *selv om de ikke benyttet sig av denne adgang*. Naar der i overskriften staar «overretsprokurator» til forskjjel fra «overhofretsprokurator» betegner dette for tidsrummet indtil 1797 at vedkommende procederte for Lagmandsretten, henholdsvis for Raadstueretten.

For den gode bistand, som til fuldførelsen av dette arbeide beredvillig er ydet spesielt fra danske arkiver og privatinteresserte her hjemme, er det kjært at fremføre den forbindtligste og hjerteligste taksigelse.

Oslo, i mai 1932.

S. H. FINNEGRØNN.

Foruten de høiesteretsprokuratorer som vil findes omhandlet i den alfabetiske orden i nærværende bok, skal nedenfor meddeles en kronologisk fortegnelse over *nordmænd*, som praktiserte ved rikernes fælles Høiesteret i Kjøbenhavn uten nogensinde at ha øvet prokuratorvirksomhet for norske domstoler. Som det vil sees findes blandt dem flere av Høiesterets berømte navn.

Brostrup Albertin, født 2. aug. 1660 i Trondhjem, søn av vicepastor til Strinden, senere resid. kapellan ved Vor Frue kirke i Trondhjem *Peder Albertsen*, sees ikke at ha studert ved Kjøbenhavns universitet. Fra 1686 procederte han for Viborg landsting, og 15.

BROSTRUP ALBERTIN.

BREDO MUNTHE.

septbr. 1688 fik han kgl. bevilling som prokurator for alle Retter i Danmark. Han slog sig ned som høiesteretsprokurator i Kjøbenhavn og blev rikernes første *store* advokat, navnkundig og indflydelsesrik, som i sin ældre kollega Reinhold Wordemans aand dannet skole: en skarpt opdelt formalitetsprocedure, hvor der stadig æskedes kjendelser og ordnedes exceptioner — en vidtløftighet som var stik motsat proceduren for det tidligere Kongens Retterting, hvor alt gik raskt for sig. I 1689 blev han Det Ostindiske Compagni's juridiske konsulent og prokurator og fik i det hele en betydelig og indbringende praxis. Sin velstand øket han ved to fordelagtige ægteskaper og endte som rik godseier. I 1696 kjøpte han herregaarden Gundetved (Selchausdal), som han solgte igjen i 1710 for 24 000 rdl., i 1700 kjøpte han Egemarke og i 1707 herregaarden Tølløse med Søgaard. I 1716 faldt han i unaade hos kongen og mistet sin bevilling som høiesteretsprokurator. Sine siste aar bodde han paa Tølløse og døde i 1726, bisat 7. mars i Trinitatis kirke i Kjøbenhavn.

Wolfgang Pedersen Skien, døpt 29. juli 1666 i Skien, søn av borgermester *Peder Jensen* og 3. hustru *Anne Marie Wolfgangsdaughter*, blev student 1686 og fik 16. aug. 1690 kgl. bevilling som høiesteretsprokurator. Han praktiserte i Kjøbenhavn til sin død (forinden 1712).

Ove Schjelderup, født omkr. 1672 i Trondhjem, søn av sogneprest til Domkirken mag. *Søren Hansen* og bispedatteren *Anne Pedersdatter Schjelderup*, blev student i 1692 og 13. febr. 1697 høiesteretsprokurator. Han praktiserte som saadan til han i 1704 blev amtmand i Nordland; døde 25. jan. 1759. Eiet Fosen gaard paa Ørlandet.

ISAAC COLD.

CHR. COLBJØRNSEN.

Morten Wesling, født 1657 i Trondhjem, søn av lagmand *Hans Mortensen Wesling*, blev student 1677, baccalaur 1678 og fik 5. novbr. 1701 kgl. bevilling som høiesteretsadvokat.

Truels Smith, født 1672 paa Bragernes, søn av overhofretsassessor, trælasthandler og proprietarius *Lauritz Lauritzen (Smith)* og *Anna Mortensdatter Sand*. Blev student 1688, opholdt sig mange aar ved universiteter i Tyskland og England, fik 28. jan. 1702 kgl. bevilling som høiesteretsprokurator og blev 27. april 1716 generalfiskal. Døde 30. juli 1730. Høit anset og lærd jurist; en meget formuende herre, stamfar til en række av rikernes mest fremrakende jurister. Hans sønner *Caspar* og *Frederik* blev høiesteretsprokuratorer, og hans svigersøn var nedenn. *Bredo Munthe*. Eiet flere gaarder i Kjøbenhavn, Darupgaard og Emdrupgaard paa Sjælland samt gaarden Hesselberg i Norderhov.

Andreas Bussæus, født 31. mars 1679 i Lofoten, søn av foged *Peder Andersen (Buss)* og *Dorthe Michelsdatter Storm*, blev student

1696 og fik i 1710 kgl. bevilling som høiesteretsprokurator og praktiserede i Kjøbenhavn til han 30. mai 1718 blev borgermester i Helsingør. Her døde han 11. jan. 1735, uten efterlevende barn i sit ægteskap med Mette Wederborn. Hans arvinger var alle i Holland paa en halvbror, Peter Bredal, nær, som praktiserede i Helsingør som prokurator. — «En smuk og statelig mand, men uhyre korpulent».

Lauritz Pedersen Opdal, født omkr. 1674 i Opdals annex til Rolag, søn av sogneprest *Peder Lauritzen Opdal* og *Gjertrud Knutsdatter Winther*, blev student 1694, studerte en tid theologi, men følte sig mere tiltalt av jussen og tok kontorpost hos generalfiskal Truels Smith i Kjøbenhavn, hvis fuldmægtig han blev 1706 til 1712. Under 23. novbr. 1715 fik han kgl. bevilling som høiesteretsprokurator og døde allerede i april 1719. Det viste sig at han stod i kasseangel til adskillige dødsboer og bragte derved sin enke, *Cecilie Jacobsdatter Lerche* (som i 1719 blev gift paany i Ullensaker med kaptein Paul Christopher Michelet) ut i eventyrlige viderværdigheter.

Bredo Munthe, født 23. septbr. 1701 i Fron, søn av sogneprest *Otto Munthe* og 2. hustru *Else Cathrine Hammer*, blev student i 1718, fik theologisk attestas i 1720 og i 1723 praktisk theol. examen, men gik over til jussen og fik 20. septbr. 1728 kgl. bevilling som høiesteretsprokurator. Under 25. septbr. 1735 blev han kammeradvokat (s: for Rentekammeret). Han blev en fremrakende jurist med betydelig og indbringende praxis. Ved betragtelige arvemidler saa han sig istand til i 1741 at kjøpe herregaarden Bækkeskov for 17 000 rd.; blev kort efter høiesteretsassessor. Ved kgl. reskr. 12. mai 1747 blev det overdraget ham alene at utføre det lovarbeide, hvormed den av Christian VI anordnede og i 1746 ophævede Lovkommission hadde været beskjæftiget, og hermed var han siden optat til sin død 13. jan. 1757 paa Bækkeskov; begr. i Everdrup kirke. — Under 19. decbr. 1755 blev han meddelt arvelig adelskap med familienavnet von Munthe af Morgenstjerne.

Paul Conrad Bøckman, født ca. 1670 paa Kongsberg, søn av bergdirektør, senere overinspektør og birkedommer i Larvik grevskap *Johan Bøckman* og 2. hustru *Dorthe Paulsdatter Gotländer*, fik 25. juli 1729 kgl. bevilling som høiesteretsprokurator.

Isaac Andreas Cold, født 6. decbr. 1716 i Borge, søn av sogneprest *Johan Cold* og *Anna Marie Morbach*, blev student 1734 og baccalaur 1735, studerte derpaa ved tyske universiteter, blev dr. juris

1740 ved Københavns universitet og fik kgl. bevilling som høiesteretsprokurator 14. april 1741. Den 1. april 1747 blev han borgermester i Skien, men tiltraadte ikke dette embede, idet han 7. juli s. a. utnævntes til professor juris i Sorø. Befordret 2. febr. 1759 til justitiarius ved Overhofretten kom han tilbage til fædrelandet og døde 13. april 1761 i Christiania.

Otto Munthe Tobiesen, døpt 3. mai 1723 i Christiania, søn av trælasthandler og stadskaptein *Tobias Tobiesen* og *Cathrine Ottosdatter Munthe*, som var søster av høiesteretsprokurator Bredo Munthe. Blev student 1740 og var derefter fuldmægtig hos nævnte morbror; høiesteretsprokurator 8. mars 1748 og døde allerede 7. febr. 1751 i København som meget lovende jurist.

Jacob Edvard Colbjørnsen, født 19. novbr. 1744 i Sørum, bror av nedennævnte, student 1760, studerte theologi, men gik over til jussen og blev cand. juris 25. sept. 1770 med laud., høiesteretsadvokat 15. febr. 1771 og 1772 extraord. professor i jura ved Københavns universitet; dr. juris 1774, s. a. extraord. assessor i Høiesteret, 1776 generalauditør i sjøetaten, professor 1789 og 1799 høiesteretsjustitiarius. Døde 13. febr. 1802 i København.

Christian Colbjørnsen, født 29. jan. 1749 i Sørum, søn av regimentskvartermester og auditør *Colbjørn Jacobsen* og *Anna Dorothea Røring*, blev student 17. juli 1773 og to dager efter cand. juris med laud. Høiesteretsadvokat novbr. 1773, nedlagde embedet som saadan 1785 paa grund av en strid med justitiarius, men blev høiesteretsassessor i 1787 og justitiarius 1804; døde 17. decbr. 1814 i København som rikernes til den tid mest berømte jurist, med betydningsfuld indflydelse paa retslivet og lovgivningen. Storkors av Dannebrog 1811.

Aalborg, Lauritz Madsen. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1686 i Jylland, formentlig i eller ved Aalborg, kom fra sine fattige forældre til Norge i 1696 for allerede fra ti-årsalderen at sørge for sig selv og fik først tjeneste hos sorenskriver i Bamle Peder Pedersen, som tillike var byskriver i Kragerø. I seks aar fik han her sin opdragelse ved pennen, var saa i tre aar paa kontoret hos general Johan Arnoldt, som tok sig omhyggelig av ham og anbefalte ham varmt til embedsstanden. Den bekjendte høiesteretsadvokat Reinhold Wordemann i Kjøbenhavn tok ham en tid paa sit kontor, der efter var han økonom hos den rike bispinde Munch i Christiania og kom saa paa Lier sorenskriverkontor. I 1708 gav magistraten paa Bragernes, Jens Nielsen Lerskoug, ham bevilling at praktisere som prokurator der i byen, hvad han dog ikke fandt at kunne motta uten at faa kgl. bevilling for alle Retter. Saken blev sendt Overhofretten til erklæring, og da justitiarius gav Aalborg et meget godt skudsmaal som en smuk og skikkelig person, dygtig og ærlig, og agtet ham bekvem for et prokuratorembede, fik han kgl. bevilling 13. novbr. 1708 som *prokurator* for alle Retter i Norge «at tale godtfolks saker fore». Han praktiserte i det følgende fra Bragernes, men «da dette brød er uvist for en fattig mand, som efterstræber med Gud og æren at se sig nogenlunde forsynet», søkte han i 1711 Nedenes sorenskriverembede, men opnaadde hverken dette eller anden befordring og døde som prokurator paa Bragernes i 1718, begravet 9. septbr.

Gift 18. mai 1710 paa Bragernes med *Lucie Hass*, død der 7. jan. 1719, datter av *Gjert Hansen Hass* og *Sidsel Engebretsdtr.* Skifte i Aalborgs dødsbo aapnedes 8. septbr. 1718 og optog i 1719 ogsaa hustruens. Det fremgaar av dette at han hadde hat en omfattende praxis og procedert for Lagtingene. Av juridiske bøker findes ikke registrert en eneste. Han eiet hus med sal, stue, kammer og kjøkken samt et sengkammer og to smaakammer ovenpaa. Et engelsk slaguhr blev solgt for 20 rdl. og et engelsk skrivechatol for 5. Familien maa særlig ha dyrket musiken, da der fandtes «et stort positiv med 6

stemmer», værdsat til 80 og solgt for 145 rdl., og «et litet klaver», taxert til 2 rdl. Boets samtlige aktiver androg til 1 675 rdl., gjeld og utgifter til 1192, saa der blev 483 rdl. tilovers til 1 søn og 4 døtre (derav en posthum).

Aars, Jacob. Overhofretsprokurator. Sorenskriver.

Født 6. mai, døpt 21. mai 1736 i Hordum i Jylland, søn av degn og skolelærer *Jens Nielsen Aars* og *Boel Mortensdatter*, «øvedes udi skriven og regning» indtil faren i 1750 antok ham til sin assistent i Hordum danske skole og, efterat han 29. april 1753 var blit konfirmeret, tillike i degneombudet fra 1754. Herfra kom han 24. aug. 1757 som «dreng» paa skriverstuen til auditor Hans Christian Gjessing i Christiania og avancerte 25. decbr. 1761 til «karl» hos denne principal, som imidlertid var blit sorenskriver i Aker 7. april 1758. Efter i 11 aar at ha «øvet sig i lovkyndigheten» baade hos Gjessing og hos sorenskrivere i Aker, været konstituert i Akers sorenskriverembede i nogen korte perioder og tat dansk juridisk examen 24. febr. 1767 med ei ubekvem for den theoretiske prøve og vel for den praktiske, søkte Aars i 1768 om kgl. bevilling som prokurator for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat. Vicestatholderen fandt det imidlertid betænkelig at befordre supplikanten, da denne ikke hadde gjort tjeneste hos nogen prokurator og saaledes var uten nogen øvelse i at procedere for Retten. Det vilde være mere passende at Aars først gav prøver paa sin konduite som underretsprokurator i et eller andet distrikt. Konseillet besluttet derfor 10. novbr. 1768 at utsætte saken, og en ny memorial fra Aars fik samme skjebne 2. febr. 1769, men Aars gav sig ikke, og 8. decbr. 1769 opnaadde han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. I juni 1774 fik Aars opfordring av stiftamtmanden til at motta konstitution i Tønsberg byfogedembede. Saadanne konstitutioner blev som regel grepet med begjærlighet særlig av de yngre prokuratorer, som derved mente at opnaa et plus til senere ansøknig om befordring, men like ofte indebar de en fare for en vel begyndt eller indarbeidet praxis, fordi denne maatte avbrytes under konstitutioner. Aars' svar, som er datert 13. juni, gik imidlertid ut paa et avslag og har derfor en særlig interesse:

«Jeg er maaske ikke i stand til selv at indse min egen lykke. Men saa meget er vist: at naar jeg engang skulde kvittere konstitution og embede, maatte jeg begynde paa ny at arbeide mig ind i den vei, jeg nu er, og endda arbeide længe forgjæves. Min etablisement her

og en familie av 9 personer daglig vilde maaske savne min fraværelse, og ved at opholde mig selv paa et andet sted maatte jeg, saa at sige, tillike føre 2 husholdninger. — Den tilladelse, Deres Velbaarenhet har git mig at vælge, gjør mig dristig nok paa forestaaende grunder at foredrage min underdanige undskyldning, naar jeg likefuldt maa være konservert Deres Velbaarenhets grace og bevaagenhet, den jeg altid skal stræbe at gjøre mig mere og mere værð dig til.»

Aars hadde allerede i 1773 kjøbt sig gaard i Christiania, Strandgaten 17, hvor han siden altid var bosat, og hadde av denne grund heller ingen lyst til at flytte fra byen. Derimot næret han stærke ønsker om at komme i bedre embede, som var foreneligt med dette bosted, og han besat fortræffelige kvalifikationer for dommerembede. I 1765 fik han av sorenskriver Gjessing den attest at han var «hurtig og forsigtig i sine forretninger og i alle tilfælde gjør sig en ære av at vise prøver i gjerningen paa de dyder, som en principal kan ønske sig av en fuldmægtig», og lagmand Herman Colbjørnsen erklærte i 1772 at Aars hadde erhvervet sig «moden indsigt i lovkyndigheten, saa stor færdighet i civile forretninger og et saa fordelagtig rygte for retsindighet og honeteté», at han paa det varmeste vilde anbefale ham til det da ledige Akers sorenskriverembede. Prokurator Devægge blev imidlertid sorenskriver i Aker, men da embedet igjen blev ledig to aar senere, blev Aars 15. decbr. 1774 befordret til *sorenskriver* i Aker, Asker og Bærum.

I 1786 blev Aars medlem av den s. a. nedsatte kommission til undersøkelse av Lofthus-saken og fik her sæte sammen med lagmand Herman Colbjørnsen, assessor Enevold Falsen og, senere, stiftamtmand Erik Jørgen Scheel. Det var om denne kommission Henrik Wergeland skrev, at «den bestod av saa upartiske og dygtige medlemmer, som det fandtes i landet». I 1804 blev han opnævnt til medlem av kommissionen angaaende Hans Nielsen Hauges sak, men trak sig av den dypeste uvilje igjen ut av denne.

Efter et langt og smertefuldt sykeleie avgik Aars ved døden 23. oktbr. 1807 i Christiania, høit anset som dommer og som menneske. «Vidt og bredt mødte venner frem fra den kreds, hvori du virket», uttalte biskop Bech ved hans jordefærd, «virket saa vist, saa ædelt, saa retfærdig til tusinders lykke, som sukker over de nu ei mere

JACOB AARS.
Efter maleri.

skulde tillidsfuldt se Dig paa Dit ærefulde dommersæte haandhæve retfærdighets hellige bud».

I Bærum var «Skriverbjerken» i mange aar et synligt vidnesbyrd om den sans for naturens skjønhed, som sorenskriver Aars besat, og som siden har været et fremtrædende træk hos flere i hans efterslegt. Da Aars fik høre at bonden agtet at hugge ned en pragtfuld bjerk oppe ved Malurtaasen mellem Lysaker og Sandviken, kjøpte han nemlig plassen, hvor den stod, for at den skulde faa staa i fred, fortæller provst Lange i sine «Optegnelser». Skriverbjerken stod endnu i 1850-aarene. I Aker, nu i Oslo, fæstet han og brukte den ene av de to slotspresten beneficerte løkker under Frogner, nemlig Frognerhøi, som laa paa høiden ved krydset av Kirkeveien og Frognerveien.

Gift 30. juli 1769 i Akershus Slotssogn med *Margrethe Hocherup*, døpt 8. febr. 1744 paa Moss og død 22. mai 1820 i Christiania, datter av prokurator *Andreas Hocherup* og *Petronelle Cathrine Meyer*. Fra dem stammer slegten Aars. Hans søn var efterfølgende advokat *Nils Aars*.

Aars, Nils. Prokurator. Høiesteretsadvokat. Se bind II s. 1.

Aarøe, Iver Christian. Overhofretsprokurator. Sorenskriver. Byfoged.

Født 11. febr. 1765 i Kjøbenhavn og død der 28. jan. 1843, søn av uhrfutteralmaker *Hans Peter Aarøe* og *Ellen Christine Giesvold*, tok, privat dimittert, ex. artium med laud. i 1782 og blev cand. juris 22. aug. 1786 med haud illaud. for den theoretiske og laud. for den praktiske prøve. Under 19. juni 1789 fik han kgl. bevilling som *overhofretsprokurator* og praktiserte i de følgende aar i Christiania med stadig økende anseelse. Under den uheldige og litet skikkede politimester *Andreas Bulls* gjentagne sygdomsforfald fungerte Aarøe som politimester og var konstituert i dette embede det siste halve aar før Bulls død 17. juli 1796. Ogsaa i denne stilling viste han megen duelighet og indla sig flere ganger fortjeneste ved sin resolute, kloke og sindige optræden under et par ikke ganske uskyldige pøbeloptøier. Med utmerkede anbefalinger som en særdeles habil mand blev Aarøe 30. septbr. 1796 befordret til *herredsfoged* i Støvring og Nørhald i Randers amt paa Jylland, men gjorde ved sin ankomst hertil den ubehagelige erfaring at han ikke kunde faa embedet over-

draget, da hele Støvring herred paa forhaand var underlagt justisraad Carøe som birkedommer over Dronningborg birk, og det samme var tilfældet med den største del av det andet herred, Nørhald. Samtidig viste det sig at Kancelliet efter indkommet opgave hadde opgit embedsindtægterne til det dobbelte av hvad de virkelig var. «Dette blev saaledes min belønning for flid, duelighet og retskaffenhet i de 10 aar, jeg som prokurator har været forurettedes talsmand, for det bifald, hvormed jeg endog under kritiske omstændigheter har været politimester, og for den opofrelse jeg derved har gjort av hvad den tid egentlig var mit levebrød; saare kummerlige var mine kaar før», men værre blev de nu efter en kostbar flytning, og i det nærmeste aar var han om trent uten ringeste indkomst. «Ved at kaste endog et koldt blik ind i min forfatning» maatte enhver føle medynk. Han søkte det ledige Nummedal og Sandsvær sorenskriveri, men blev istedet utnævnt til *sorenskriver* i Søndfjord 19. jan. 1798. Herfra befordredes han 18. febr. 1803 til *byfoged*, byskriver, vejer og maaler i Vordingborg og blev 22. febr. 1805 *byfoged* i Hillerød og birkedommer i Frederiksborg birk, fra hvilket siste embede han entledigedes 18. mai 1831.

Gift 26. april 1785 med *Cathrine Marie Both*, døpt 3. novbr. 1767 i Helliggeist kirke i Kjøbenhavn og død 25. febr. 1834 i denne by, datter av skomakermester *Paul Both* og *Marie Elisabeth Rohde*.

Abel, Mathias. Underretsprokurator. Landfiskal. Byfoged.

Født omkring 1695 i Asker, søn av personel kapellan *Rasmus Jensen Mariager* og 1. hustru *Anne Christensdatter Lund*, blev opkaldt og antok familienavn efter sogneprest til Asker Mathias Mathiassen Abel, hvis hustru Cathrine Gude var en halvsøster av hans mormor Aasille Gude, Christen Esbensen Lunds. Efter i mange aar at ha været amtsbeskikket prokurator i Christiansands stift fik han 13. novbr. 1739 kgl. bevilling paa tillike at være *landfiskal* i Nedenes og Lister og Mandal amt. Da han i 1754 søkte byfogedembedet i Christiansand efter den avfældige Jens Rasmussen Lassen, som var druknet 17. decbr. aaret i forveien, skriver han at han som landfiskal ikke hadde oppebaaret nogen løn «og i al foregaaende tid havt mere mangel end forraad av det fornødne til nødtørftig subsistence, der og hadde været saa meget besværligere for ham at tilveiebringe, som han var av svak konstitution og den største tid i nogen passerte aaringer hadde været med sygdom beheftet, hvorved en temmelig del av det lille, han kunde erhverve og noksom hadde været fornødent til hans og families underhold, var til medikamenter og læger konsumert og

bortsmeltet». Da byfogedembedet kun indbragte 80 à 100 rdl. aarlig, bad han om at maatte beholde sin praxis for Lagtinget, som var Bytinget uvedkommende. Med denne begunstigelse fik han paa amtmand Adellers gode anbefaling kgl. bestalling 23. mars 1754 som *byfoged* i Christiansand og døde i dette embede 1. jan. 1757.

Gift omkr. 1725 med *Anne Arntsdatter*, som døde 7. oktbr. 1763 i Christiansand og ved begravelsen, likesom sin ægtefælle, hadde den store klokkes ringen og bedste ligklæde, som ansete og fornemme folk forbeholdt.

Alfsen, Hans Carsten. Underretsprokurator.

Født 1727, døpt 26. oktbr. i Christiania, søn av underfoged *Ole Alfsen* og *Margrethe Petersdatter Demin*, hadde været underfoged paa Bragernes fra midten av 1750-aarene, tat dansk juridisk examen med bekvem i 1766 og med amtsbevilling praktisert fra Bragernes, da han i 1766 indgav ansøknng om at bli prokurator for alle Retter i Norge, vedlagt attester om godt og redeligt forhold. Vicestatholderen fandt imidlertid at det burde være nok, naar han fik procedere for Underrettene i Drammen, Kongsberg og Buskerud amts landdistrikt, og med denne begrænsning fik han ogsaa kgl. bevilling 26. decbr. 1766. Han praktiserte fra Bragernes, hvor han kjøpte sig gaard, og synes at ha hat adskillig at gjøre. Av Christiania magistrat blev han 20. april 1770 beskikket til vraker ved Drammens toldsted istedetfor raadmand Ramshart, hvis beskikkelse av 3. mars 1769 ikke hadde opnaet kgl. approbation, samt tillike at være «kjær-mester» ved det Møllenhofske saapesyteri paa Eker. Han beholdt desuten underfogedstillingen indtil 23. aug. 1774, da han bad sig entlediget, og Lars Holm kom i hans sted.

I en alder av 63 aar avgik han ved døden 14. novbr. 1790 paa Bragernes. Av det kort efter aapnede skifte i hans bo fremgaar at han hadde et ganske vel utstyrt hus, med sølvtøi og gode møbler, hvorav kan nævnes en grøn malt skrivepult til 3 rdl., engelsk stueuhr og speil. Til hans personlige garderobe hørte en gulagtig habit, en rød kjole, en vendt brunagtig kjole med kamelhaars knapper, en rød stofs pels med fôrverk (7 rdl.) og flere fløilsvester. Den gode prokurator gik med høi spanskørstok med tambaksknap og hadde til sine reiser i forretningsøiemed en grøn malt kariol og en rød slæde med bjørnefeld. Løsøret blev utbragt til 541 rdl. og gaarden solgt for 642, hvorved boets aktiva blev 1 183 rdl. Diverse pantobligationer

og anden gjeld gik imidlertid op i 976 rdl., saa der blev kun 207 rdl. tilovers til enken og tre barn.

Gift 11. oktbr. 1751 paa Tangen, Drammen, med *Anna Christensdatter Lie*, som efter mandens død flyttet til Christiania og døde her 13. mai 1797, 76 aar gl. Av barnene blev sønnen *Christen Alfsen*, døpt 15. mars 1753, amtsbeskikket prokurator paa Bragernes.

Andersen, Christen. Overretsprokurator.

Født 1746, døpt 22. mai i Enebak, søn av gaardbruger, senere høker i Christiania *Anders Hansen Killerud* og *Anne Marie Christensdatter*, hadde i mange aar øvet sig i praktisk dygtighet under tjeneste hos diverse justisbetjenter, da han 14. septbr. 1770 blev examinatus juris med bekvem og kort efter fik amtskonstitution som overretsprokurator i Christiania og Akershus amt. Med stiftamtmandens attest for at være ham vel bekjendt som en duelig, retskaffen og redelig mand, der «uten egne hensigter beforder parternes vel», fik Andersen 24. septbr. 1773 kgl. bevill. som *prokurator* for alle Retter søndenfjelds, Overhofretten undtat. Han praktiserte siden fra Urskog og var en velstaaende mand. I 1770 laante han saaledes sin far 216 rdl. mot pant i hans gaard, nr. 55 i Vaterland. Begravet 21. febr. 1785 i Urskog.

Gift med *Anne Elisabeth Arnesen*, som 8. april 1785 fik bevill. at sitte i uskiftet bo.

Andersen, Frantz. Overhofretsprokurator.

Fik 15. oktbr. 1698 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Den «Frantz Andersens kvinde», som blev begravet 11. septbr. 1698 i Christiania, har maaske nok været prokuratorens hustru. Han maa ha praktisert paa Ringerike, da «*Frantz Andersen Hønefoss*» fik kgl. bevilling 23. juli 1701 som prokurator for Høiesteret og alle Retter i Danmark og Norge, men denne bevilling blev ikke indløst og derfor som uavfordret kassert ifl. kgl. ordre av 10 novbr. 1713. Ellers kjendes ikke noget til ham.

Andersen, Jørgen, se **Nachschov.**

Angell, Henrik Lysholm. Overretsprokurator.

Født 17. febr. 1781 i Trondhjem, søn av stiftamtmand *Erik Must Angell* og *Anne Marie Lysholm*, tok ex. artium, dimittert fra sin fødebys

H. L. ANGELL.
Efter maleri.

kathedralskole, i 1798 og blev cand. juris med haud illaud. 16. juli 1804; for den praktiske prøve 23. juli 1804 fik han likeledes haud illaud. Under 5. oktbr. 1805 blev han prøveprokurator i Trondhjems stift og fik 5. decbr. 1810 kgl. bevill. som *overrettsprokurator* i samme stift, med bopæl i Strinden; han blev i 1810 konst. forvalter ved det militære kornmagasin og noget senere tillike konst. regimentskvartermester og auditor. Angell hadde ført et stilfærdig og arbeidsomt liv og saavel inden sin store og ansete slehtskreds som overalt, hvor han paa embeds vegne hadde fremtraadt, erhvervet sig almindelig agtelse og sympati som dygtig og tillidvækkende jurist. Det vakte derfor forfærdelse i byen, da det i 1819 opdagedes at Kornmagasinets beholdninger paa langt nær svarte til de i hans regnskaper anførte maal, hvor efter en sekvestrationsforretning blev avholdt i hans bo 21. oktbr. s. a. Selv var Angell sig ingen saadan forbrydelse bevidst, og efter lange tiders forhør og undersøkelser blev det almindelig antat at hovedaarsaken til misæren laa deri, at Angell i 1810 «hadde ladt sig forlede av sin listige formand som magasinforvalter, kancelliraad Hegge» til uten forutgaaende opmaaling at meddele ham erkjendelse for langt større beholdninger end der virkelig fandtes i magasinet; dertil kom de ved krigsutbruddet og under krigen hovedkulds dispositioner, hvorved Angell syntes ialfald tildels at ha tapt oversigten og vist mangelfuld kontrol. Ved den givne erkjendelse stod han imidlertid som den ansvarlige for Statens tap, og efter Underrettsdom av 20. novbr. 1828 og Overrettsdom av 11. jan. 1830 gik saken til Høiesteret, ved hvis dom av 2. jan. 1830 han fik strafarbeide paa nærmeste fæstning, indtil det idømte ansvar av 2282 spd. i penge og dertil et betydelig kvantum kornvarer var beriktiget og erstattet. I 1835 androg Angell om be naadning; hans økonomiske forfatning var yderlig slet, hans arrestation og langvarige proces hadde ødelagt hans praxis, en gammel pante kreditor hadde efter dom berøvet ham eiendomsgaarden Brødset, og hans bygaard var tat fra ham for skyldige skatter. Han erindret om byens velgjører Thomas Angell, sin farfars fætter, og søkte om fritagelse for strafarbeidet eller ialfald at faa det formildet til almindelig arrest paa Munkholmen. Under 7. septbr. s. a. bønfaaldt 165 ham ubeslegtede borgere i Trondhjem om be naadning for ham: «han hadde altid været en retsindig og godmodig mand, der visselig kun ved godtroenhet

hadde paadraget sig sin ulykke». I denne anledning æsket Justisdepartementet Høiesterets betænking, som blev avgit 30. septbr. 1835 og gik ut paa anbefaling. Efter Regjeringens indstilling blev saa straffen ved kgl. resol. av 23. decbr. 1835 formildet til arrest paa Munkholmen, og her døde han 26. febr. 1837 av apoplexi.

Gift 20. juni 1811 i Trondhjem med sit søskendebarn *Anna Catharina Lysholm*, f. 16. juni 1789 s.steds og død der 14. septbr. 1849, datter av grosserer justisraad *Nicolai Lysholm* og *Marthe Angell Bernhoft*.

Arctander, Niels Frederik. Overretsprokurator.

Født 11. mars 1769 i Christiania, søn av kjøbmand, senere pro-prietær paa Ringerike *Holger Christian Arctander* og *Maren Cathrine Pedersen*, tok ex. artium 1789, blev cand. juris med haud illaud. 24. jan. 1795, fik 31. mars 1804 kgl. bevill. som *prokurator* i Akershus stift og overtok eiendommene paa Ringerike efter sin i samme aar avdøde far; bosat paa Bjerke i Norderhov. Døde 31. oktbr. 1828 paa ting-reise, begr. 14. novbr. i Norderhov.

Gift 30. mai 1804 paa Moss med *Elisabeth Hjortaas*, f. 29. mai 1787 paa Moss og død 22. mai 1864 i Drammen, datter av toldkasserer *Ole Hjortaas* og *Anne Margrethe Gad*.

Arntzen, Andreas. Overretsprokurator. Høiesteretsadvokat. Statsraad. Se bind II s. 6.

Arntzen, Arne. Overretsprokurator. Magistratspræsident. Sorenskriver.

Født 19. juni 1782 i Grue, søn av lensmand, krigsraad *Ole Arntzen* paa Grinder og 2. hustru *Marthe Gjerdrum*, blev student i 1801 og cand. juris 17. april 1807 med laud. I 1808 blev han *regimentskvartermester* og *auditor* ved Oplandske dragonregiment og bodde indtil 1816 paa sin gaard Stolpestad i Ringsaker. Paa grund av gagernes synkende værdi under landets ødelagte pengevæsen tok han i 1812 avsked «fra sultestanden», fik s. a. titel av *krigsraad* og 27. jan. 1813 kgl. bevill. som *overretsprokurator* overalt i Norge. Under 18. septbr. 1815 blev han *magistratspræsident* i Christiania og indla sig som saadan megen yndest, var fra 3. jan. 1818 tillike bestyrer av auksionsvæsenet, fra 14. aug. 1816 til 15. febr. 1823 tillike konst. høiesteretsassessor og befordre-des 1. novbr. 1824 til *sorenskriver* i Solør og Odalen. Da

A. ARNTZEN.

han 12. april 1825 forlot byen for at tiltræde sit nye embede, ledsagedes han av et betydelig følge, bestaaende av stiftamtmand Sibbern, den nye præsident Langberg, raadmand Saxild, stiftsprovst Siegvardt med presterne Lieungh og Wexels, stadshauptmand Delphin, borgerofficererne, borgerrepræsentanterne og flere fremskudte borgere til gaarden Sindsen, hvor en frokost til hans ære var arrangeret. Sibbern holdt en meget anslaaende takketale, hoboisterne ved Borgerkorpset gav under stadsmusikus Thuesens ledelse sine fineste nummer til bedste, og «ingen var tilstede uten at han dybt og med rørt hjerte følte savnet av denne agtvær-

dige mand, som ved sin uskrømtede retskaffenhet, humanitet og blide, yderst elskværdige karakter vandt sine medborgeres sandeste høiagtelse, den han stedse vil beholde, og hvorpaa han har det største krav. Hæder og held hvile stedse over denne sande hædersmand, som i stilhet, uten alt bram, virket i sin vigtige embedsstilling og gav et eksempel paa hvad en nidkjær embedsmand bør være. Gid vort Norge stedse maatte ha mange mænd som han!» (Morgenbl.)

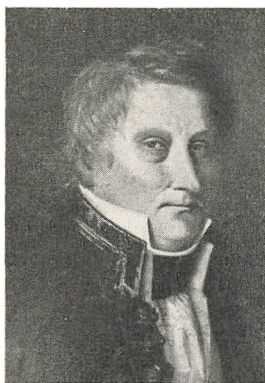
I 1841 blev Arntzen i egenskap av sorenskriver gjenstand for et angrep fra Finansdep.tets side, som, om det end i resultatet viste sig ubeføiet, tilføiet ham ufortjent krænkelse. Under misvekstaarene og de uheldige trælastkonjunkturer i 1839 og 1840 var befolkningen i Solør kommet saa ynkelig paa knærne, at departementet lot amtmanden foreta en nøie undersøkelse av de til grund herfor liggende forhold. Skjønt ondets rot hovedsagelig var at søke i menigmands letsindighet og derav flytende sorgløshet for den dag i morgen, overdaadighet, dovenskap og umoralitet, og skjønt almuens ulykkelige hengivenhet til drik maatte betragtes som en væsentlig aarsak til dens forarmelse, fandt amtmanden at der hadde gaat adskillig utilladelig fremfærd i svang særlig ved gjeldsinddrivelse og exekutioner. Specielt hadde de saakaldte faste inkassatorer ikke forsømt nogen leilighet til at berike sig paa skyldnernes bekostning, og kreditorer i Christiania hadde sendt op folk med fuldmagt til at inndrive utestaaende fordringer, og disse personer nøiedes ikke med den for møter ved kommissionerne i distriktet sædvanlige betaling. Exempelvis beregnet saaledes en præliminarist J. M. Bugge sig 1 spd. for hver av 24 saker, i hvilke han paa en og samme dag gav møte for Forlikskommissionen i Hof! Belsebub blev ogsaa sluppet løs ved den almindelige bruk av blanco-

fuldmagter: kreditor lot sin skyldner underskrive et dokument, hvori denne gir fuldmagt angaaende sin gjeld at indgaa kommissionsforlik med kreditor, og saa lates fuldmægtigens navn, gjeldens størrelse, betalingsterminen, ja endog hvilken kommission det gjælder, in blanco! En følge herav blev at debitor aldrig vidste, om forlik var indgaaet, forinden han overraskedes med eksekution. Og auktionsprotokollerne aapenbarte at utexekvert gods hyppig blev solgt til spotpris; en hest var saaledes solgt for 1 spd. og 10 melkekjær for 5 spd. En mislighet ved auktionerne var ogsaa den fremgangsmaate, som længe var brukt, at bønder, som hadde fôr tilsalgs, avsatte det i vinterens løp under den betingelse at kjøperen skulde la sig indføre i auktionsprotokollen ved den fôrauktion, som de vilde la avholde til vaaren, og efter den pris som da vilde bli git. Paa denne vis blev i auktionsprotokollen indført salg, som aldeles ikke var foregaaet ved auktion. Det var specielt dette sistnævnte forhold samt at han lot auktioner avholde ved rekvirenternes private fuldmægtiger, som Departementet bebreidet sorenskriver Arntzen i hans egenskap av auktionsforvalter. Departementets beretning blev forelagt Kongen 17. septbr. 1840. Sorenskriver Arntzen hadde paa forhaand ikke faat anmodning om at erklære sig om saken, hvorfor han 15. jan. 1842 begjærte enten at bli sat under tiltale eller bli tilstillet en uforbeholden erkjendelse av sin brødefrihet. Herpaa svarte Departementet at det efter de i saken optagne forhør ikke fandt grund til videre forføining, men «forventet at han vilde la sig det være magtpaaliggende at forebygge nogen mislighet ved auktionsforvaltningen». I ansøking til Kongen av 3. oktbr. næstefter gjentok derefter Arntzen sin begjæring, og gjennem et foredrag av Justisdep.tet samt en derpaa grundet kgl. resol. av 14. juli 1843 erholdt han, efter at det ved undersøkelser var bragt paa det rene at han hadde været ubekjent med de ved auktionerne klæbende uregelmæssigheter, al ønskelig opreisning. (Dep. Tid. 1841 og 1843.) Den tillid og hengivenhet, han nød, led intetsomhelst skaar, og han avgik ved døden paa Opaker i Grue 21. oktbr. 1846 som en helt igjennem høiagtet og avholdt embedsmand. Skjønt han altid hadde utøvet betydelig hjelpsomhet i distriktet og ført et meget gjestfrit hus, efterlot Arntzen en ikke ubetydelig formue. — Han var stortingsmand for Hedemarkens amt i 1814, 1827 og 1828; suppleant til Statsrevisionen 1816 til 1827. Kommandør av svensk Nordstjerne orden. ridder av svensk Vasaorden.

Gift 11. juli 1807 i Ringeby med *Karen Magdalene Ancher*, f. 6. septbr. 1786 paa Fredrikshald og død 16. mai 1871 i Christiania, datter av provst *Bernt Ancher* og *Johanne Marie Leigh*. Deres svigersønner var stiftamtmand *Karelius August Arntzen* og stiftamtmand *Nils Vogt*.

Astrup, Mads. Overretsprokurator.

Født 1764, døpt 21. mai paa Bragernes, og død der 11. novbr. 1795, søn av kjøbmand *Christian Madsen Astrup* og *Elisabeth Evensdatter Moe*, blev, dimittert fra Christiania kathedralskole, student i 1781 og cand. juris med laud. 9. febr. 1791. Under 2. decbr. 1791 fik han kgl. bevill. som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Norge, Overhofretten undtat, og nedsatte sig paa Bragernes, hvor han fristet en trist skjebne i økonomisk vanmagt. Ved registreringen i hans dødsbo 5. decbr. 1795 var alt, han eiet, løsøre for 99 rdl., hvorav omtrent halvparten gik med til dækning av utgifterne ved begravelsen; gjelden var 420 rdl. Ugitt.

ANDREAS BAADE.
Efter maleri av Knud Baade.

Baade, Andreas. Overretsprokurator.

Sorenskriver.

Født 1775, døpt 26. decbr. i Stavanger, søn av bødker *Knut Baade* og *Inger Andersdatter*, blev *examinatus juris* først med karakteren ei ubekvem 27. oktbr. 1806, derpaa 25. april 1807 med bekvem og tok den praktiske prøve med vel 2. mai s. a. Han blev prøveprokurator i Bergens stift 5. mai 1808, fik 28. novbr. 1810 bevill. som *overretsprokurator* i samme stift og bosatte sig i Skjold. Han blev utnævnt 23. febr. 1831 til *sorenskriver* i Indre Sogn og siger da at han har levet i trange kaar og døiet mangan besværlighet; han tok avsked fra sit embede 26. septbr. 1846 og døde 31. mai 1852 i Solvorn.

Gift 15. juli 1805 med *Johanne Margrethe Magnus*, f. 27. novbr. 1788 i Kjøbenhavn og død 28. mars 1851 i Solvorn, datter av sogneprest *Morten Henrik Magnus* og 2. hustru *Anna Dorothea Heiberg*.

Bach, Hans. Overretsprokurator.

Født omkr. 1761, søn av garnisonsbaker paa Fredrikshald *Hans Bach* og *Anne Margrethe Blom*, hadde i længere tid tjenstgjort ved Rakkestad sorenskriverkontor, da han i 1793 drog paa studium til Kjøbenhavn, hvor han 24. jan. 1794 blev *examinatus juris* med bekvem og tok den praktiske prøve 8. febr. næstefter med vel. Under 1. aug. 1794 fik han kgl. bevilling som *overretsprokurator* og ned-

satte sig i Fredrikstad, fra 1798 paa Bossum i Onsó. Han døde 2. juli 1803 i Kjøbenhavns hospital.

Gift 25. oktbr. 1795 i Rakkestad med *Johanne Bassøe*, f. 25. april 1765 s.steds og begr. der 19. mars 1811, datter av sorenskriver *Hieronimus Bassøe* og *Else Hiorth*; hun blev gift paany 25. jan. 1806 i Eidsberg med klokker Johannes Johannesen paa Vestre Vestby.

Backer, Ole. Overretsprokurator.

Født 1769, døpt 4. decbr. i Holmestrand, søn av kjøbmand *Lars Backer* og 1. hustru *Thale Schjerven Lorentzen*, blev examinatus juris 24. juni 1793 med bekvem og tok den praktiske prøve 4. juli næstefter med temmelig vel. Han hadde med stiftamtmandens bevilling praktisert i to aar med flid og orden i Holmestrand, da han 30. novbr. 1798 fik kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter Søndenfjelds. Han vedblev at praktisere fra Holmestrand, men forfalt snart til drik og lediggang og druknet sig 26. aug. 1809. Ugift.

Bagge, Peder Jacobsen. Overhofretsprokurator.

Født 1687 i Skien, søn av dansk skolemester *Jacob Bagge*, fik kgl. bevilling 11. septbr. 1717 som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat, og nedsatte sig i sin fødeby, hvor han avgik ved døden i 1729, begravet 14. oktbr.

Gift med *Margrethe Cathrine Rested*, som døde 1742, begravet 24. decbr. i Skien. Deres søn var den *Jacob Bagge*, som blev skudt av Herkules Weyer.

Baggesen, Lauritz. Overretsprokurator.

Født 1763, døpt 8. novbr. i Nyborg paa Fyen, søn av regimentskvartermester og auditor *Peder Baggesen* og 1. hustru *Karen Lund Hjort*, var examinatus juris med bekvem og hadde tjenstgjort ved embedskontor i Larvik da han i 1787 søkte prokuratoransættelse i Norge. Stiftamtmanden anbefalte ham, da han var vel anskrevet i distriktet og agtet at bli i Larvik, hvor der da ingen kgl. beskikket prokurator var bosat. Under 7. septbr. 1787 fik han kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, og blev kort efter tillike mønstreskriver ved Sjøindrulleringen. Han omkom ved ulykkestilfælde, idet han druknet 20. juni 1797, og blev begr. 27. juni i Christiania (Slotskirken), hvor hans bo blev tat under skifte-

behandling 23. juni. Aktiverne bestod kun i løsøre til 180 rdl., derav en grønmalet skrivepult til 3 rdl. Hans indtægter havde været ynkelige, stadig væk havde han hævet forskud og stod i gjæld opover ørene. Der fandtes ikke en skilling i kontante penge, og hans svækkede enke maatte laane de 40 rdl. som gik med til begravelsen.

Gift 9. novbr. 1786 i Larvik med *Ingeborg Margrethe Smith*, født 23. mars 1768 i Larvik, datter av amtsforvalter *Hans Paludan Smith* og *Fredrikke Perbøll*; hun blev gift paany med major Martin Chemnitz paa Stubberød i Hedrum, døpt 20. mai 1770 i Helsingør og død 21. mars 1846.

Balchen, Jens Glad. Overretsprokurator. Toldprokurator.

Født 1762, døpt 17. juli i Daviken, søn av *Peder Berentsen Balchen* og *Ellen Glad*, var examinatus juris og ekstraskriver ved Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn, da han efter flere forgjæves ansøkninger under 19. decbr. 1794 opnaaet kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Bergens stift; han blev her *toldprokurator* 1808 og døde 26. oktbr. 1810.

Gift med *Pauline Christiane Angell*, f. 12. septbr. 1767 i Bergen og død der 22. april 1820, datter av resid. kapellan *Thomas von Westen Angell* og 1. hustru *Pauline Christine Friele*.

Balchenberg, Jesper. Auktionsforvalter. Overhofretsprokurator.

Født ca. 1655, vistnok i Bergen og da søn av raadmand *Tage Lambertsen Balchenberg*, hvis far var rektor i Oslo og senere sogneprest til Sunndal paa Nordmør mag. Lambert Tønnesen Balchenberg, og *Bodil Sørensdtr. Brochmann*, hvis far var byfoged i Bergen Søren Rasmussen. Jesper-navnet skriver sig fra mag. Lamberts bror Jesper [Gisbert] Tønnesen Balchenberg, der døde 1648 som prest i Skjørping paa Jylland, og fik en særlig glans, da dennes søster Cecilie i 1611 blev gift med den bekjendte Sjællandsbisp dr. Jesper Brochmann. Efter at ha praktisert en kort tid i Christiania med magistratsbevilling blev Jesper av byens præsident, borgermester og raad beskikket 24. mars 1685 som *auktionsforvalter* ad interim istedetfor Anders Svendsen, som var removeert, fordi han ikke kunde gjøre rede for de ved auktioner indkomne umyndiges midler, og paa dette embede fik Balchenberg kgl. bestalling 2. mai 1685. Aaret efter, under 24. april 1686, fik han kgl. bevilling paa tillike at være *prokurator* ved alle Over- og

Underretter. Som saadan fik han en ganske betydelig praxis i Christiania, men forstod ogsaa at smøre sig, og i 1690'arene kolliderede han ret som det var med sine klienter, som klaget til myndighederne over hans ublu salærer. Han maatte da gjentagne ganger finde sig i nedsettelse. Forøvrig var han en slusk i pengesaker og begik snart de samme forseelser med auktionsmidlerne som forgjængeren. Tilslut kom han for Retten, og overhofretsprokurator Jens Michelsen Gude gik ham saa stærkt paa klingen at Balchenberg lot sig forlede til personlige grovheter og «ærerørige expressioner». Han blev avsat som auktionsforvalter og av Overhofretten 18. juni 1694 «dømt ikke sit prokurorembede at betjene eller staa i Rette imot nogen uten udi sine egne saker, hvilke loven paa sine steder i like tilfælde beviller slike laugfældte og mindremænd»; dernæst skulde han gjøre prokurator Gude «inden tinge skriftlig eller mundtlig fornøielig erklæring og avbed» samt betale saksomkostningerne med 16 rdl. (3: 300 kr. normal værdi). I den følgende tid sat han trangt i det, og ved Bytinget 12. oktbr. 1702 heter det: «Jesper Balchenberg er en forarmet prokurator; han har ikke været her paa stedet paa 3 aar og er enhver bekjendt at være forarmet». Senere høres intet til ham paa Østlandet, men i 1709 paatræffes han i Bergen, hvor han 5. juni hadde en uægte datter Maria til daapen i Korskirken.

Gift med *Elisabeth Mauritzdatter Dreyer*, som blev begr. 28. april 1697 i Christiania, og med hvem han hadde mange barn, av hvilke den ældste datter het Bodil, formentlig opkaldt efter sin farmor.

Et ikke ueffent billede av prokuratorforholdene, som de artet sig i rikets hovedstad paa slutten av 1600'tallet, og av den stilling disse herrer dengang indtok i den almindelige opinion, gir generalauditør Frantz Henrik Schade i en memorial til Kongen av 9. febr. 1702, hvori han «andrager hvorledes ved General- og Oberkrigsretternes holdelse udi Norge for kort tid siden den uordning sig indsneget at klagerne saavel som beklagte advocando har ladt sig betjene av *Christiania bys prokuratorer* til deres sakers utfør og forsvar, som aldrig tilforn har været brukelig og til intet andet tjenlig end at føre præsidem og assessorerne, formedelst slige folks sædvanlige chikane og krokelover, udi forvirring og vildfarelse; at de neppe har vidst hvad de skulde dømme, hvilket jeg, som E. kgl. Maj.s justitiens administration . . . er anbetroet, ikke har været god for at forhindre, hvorvel jeg ofte med største fortræd erfaret, at det mere har været parterne til omkostning og Retten til fortræd end at det skulde gjort noget godt.

Thi som disse prokuratorer ikke sorterer under den militære jurisdiktion eller derfor avlagt nogen ed, saa forløber de sig ofte med forsæt enten imot Krigsretten eller imot parterne, vel vitendes at de for deres forseelser ikke kan sættes til rette av Krigsretten, men maa søkes for deres forum, som falder meget vidtløftig og besværlig, saasom man nylig derom har et eksempel, da regimentskvartermester Müllers prokurator vrangeligen protesterte mot den av feltmarskal Wedel ifl. naadigste befaling anordnede oberkrigsret i Christiania aleneste for at vinde tiden, efterdi han vel vidste at samme oberkrigsret ikke for hans, men for brigadier Hausmanns skyld var anordnet, og dermed forårsaget saa mange officerer besværlige reiser og forgjæves bekostninger. Ja tit og ofte sker det av parternes vranghet at de tar prokuratorer til at forvirre saken, der de dog er kapable nok at svare for sig selv, og med mindre vidtløftighet den kunde utføre.

Da . . . jeg pro officio skal dirigere formam processus i alle krigsretter de simplici et plano, eftersom derved mere reflekteres paa realiteter end paa formaliteter, saa tilbeder jeg mig udi allerdybeste underdanighet E. kgl. Maj.s allern. resolution at forbemeldte misbruk med prokuratorernes egen myndige annammelse for krigsretterne i Norge saavidt allern. maatte limiteres:

1. At ingen prokurator tilstedes at procedere nogen sak for Krigsretterne med mindre det sker prævia cognitione med den kommanderende generals konsens, naar saken enten i sig selv eller parterne er av den beskaffenhet at slige personer dertil uomgjængelig behøves.
2. At prokuratorer, naar de saaledes admitteres, maa avlægge sin special-ed for Krigsretten, at de ikke vil eller skal paata sig nogen slags defension, som de vet at være uretmæssig, ei heller den anderledes utføre end det eragtes konform med E. kgl. Maj.s lov etc. Thi som . . . loven gir den myndighet hver dommer i Civilretten, at han efter sakens beskaffenhet maa forelægge prokuratorerne en special-ed, naar han det fornøden eragter, saa gjøres det ved Krigsretten saa meget mere behov, som der allermost saker forefalder, der paagjælder ære, liv og velfærd.
3. At prokuratorer, som . . . bevilles at procedere for Krigsretten, maa være dens censur undergit, ifald de befindes forsætlig at forløpe sig enten mot Krigsretten eller mot parterne og vrangeligen deres paatagne saker til Rettens forvirring at agere, og naar dommeren av E. kgl. Maj. allern. er approbert, at da den civile øvrighet er Krigsretten assisterlig til de bøters inddrivelse, som de er dømt at betale».

Herpaa fulgte en kgl. resolution av 12. mars 1702 saalydende:

«Vi lade os . . . generalauditor Schades . . . gjorde forslag vel bifalde og ville, at feltmarskal grev Wedel skal stille behørig ordre, at ingen prokurator for Krigsretterne i Norge admitteret vorder, med mindre det sker efter sakens og parternes befundne beskaffenhet, med vor feltmarskals eller i hans absens . . . kommanderende generals konsens . . . som dog uten vigtig aarsak ei skal vorde refusert og vægret . . . at prokuratorerne forelægges en speciel ed i den forehavende sak, hvilken de skal være tilpligtet at avlægge, førend de begynder nogen sak at agere . . . , og om de sig mot Rettens respekt eller mot parterne forløper, maa de dømmes i pengestraf til vort norske Krigshospital . . . »

Balling, Christian. Overhofretsprokurator.

Født 1708, døpt 24. mai i Nicolai kirke i Kjøbenhavn, søn av dronningens livskrædder *Mauritz Jacobsen Balling* og *Dorthe Mathiasdatter*, kom til Brevik i begyndelsen av 1730-aarene og konditionerte hos fogden i Nedenes, sorenskriveren i Bamle og ved toldboden i Trondhjem før han i 1734 blev amtsbeskikket underrettsprokurator i Bratsberg, med bopæl paa Døvik i Eidanger. I sin praxis begik han imidlertid diverse slemme streker «til uskyldige folks præjudice», saa amtmand Essemann i 1736 fandt sig beføiet til at ta ham ved vingebenet og fratok ham hans *licentia practicandi*. «Da han intet andet hadde lært end ved pennen at ernære sig», levde han i den følgende tid i yderlig fattigdom. I 1741 og atter i 1743 forsøkte han ved jeremiader til Kancelliet at komme i stilling igjen, men manglende attester om hans forhold gjorde ethvert forsøk forgjæves, og først i 1744 fandt stiftsamtmanden «for at redde hans kone og barn fra total undergang» at kunne gi en meget betinget anbefaling: «han hadde erkjendigt sig om Balling hadde forandret sin forrige vandel og erfaret, at nogen gav ham det skudsmaal, at hans opførsel nu var upaaklagelig, mens andre mente, at hvis han nu kom i levebrød igjen, vilde han bli den samme som tilforn»; han hadde nu hat god tid til at angre sine synder, og Skiens magistrat var ikke uvillig stemt overfor Balling. Av hensyn til en svakelig hustru og «mange uopdragne barn» opnaade han endelig kgl. bevilling 3. april 1744 som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han praktiserte siden fra Skien, hvor han en tid i 1744 ogsaa var konst. byfoged og byskriver.

I 1745 begav Balling sig paa krigsstien. Hvor han fór i amtet, utsprede han chikanøse rygter om flere av distriktets embedsmænd,

og særlig gik det ut over sorenskriver Otterbech i Bamle, og amtmanden, til hvem han selvsagt hadde et horn i siden, blev heller ikke sparet. Da han saa høsten 1745 kom hjem fra et besøk i Kjøbenhavn og blev end mere stortalende, fandt amtmanden at bageret var paa vei til at flyte over og skrev derfor 11. oktbr. til stiftamtmand Rappe, om der ikke kunde findes en utvei til at bli Balling kvit: med sin sædvanlig splendide tunge utspreder han en hoben snak saavel til min som andres defamé og er et urolig hode, som sparer ingen med sin uregjerlige tunge; der maatte ialfald lægges tømmer paa saadant et menneske. Stiftamtmanden svarte hertil at intet andet var at stille op end at ta vidner paa hans uttalelser og eventuelt la ham tiltale. I 1746 fik dog Balling en advarsel fra stiftamtmanden, og flere saker blev ham fratat, men i 1747 blev han igjen betroet nogen processer. Balling hadde imidlertid paa alle optænelige vis forfulgt sorenskriver Otterbech med stadig grovere sigtelser, og da han tilslut beskyldte sorenskriveren for endog at ha forfalsket embedsprotokollerne, blev der efter Otterbechs begjæring nedsat en kommission til undersøkelse og paadømmelse av saken. For denne viste det sig at Balling ikke kunde skaffe bevis for en eneste av sine beskyldninger, derimot kom det for dagen at prokuratoren selv hadde begaaet adskillige ulovligheter, saaledes bl. a. brudt seglet paa en embedsskrivelse fra sorenskriver Otterbech til en lensmand i distriktet. Enden blev at Balling blev fradømt sin ære, og denne dom bekræftet Overhofretten 17. juli 1747, hvorhos alle Ballings injurierende expressioner overfor Otterbech blev mortificert og processens omkostninger ilagt ham med 10 rdl.

Skjønt det skulde synes utænelig at Balling efter denne dom kunde drive saksførsel, blev dette dog tilfælde, og 4. aug. 1747 fik han endog kgl. tilladelse til at procedere en sak for Overhofretten! I de følgende aar holdt han sig nok i skindet, men det blev meget knapt med levebrødet, og han fandt det sluttelig nødvendig at forsøke sig andetsteds. I 1754 bad han amtmanden om en attest og fik herpaa 31. aug. flg. svar: «som jeg fra den tid av, da processen stanset mellem Dem og sorenskriver Otterbech, ikke av nogen har hørt andet om Deres opførsel end alt hvad honnet er og sømmeligt, saa er jeg villig derom at gi min attest, naar De hernæst vil tilmelde mig hvorhen eller til hvem samme kan adresseres». Prokuratoren hadde nu forladt Skien og begit sig til sit fædreland og slaat sig ned ved Fredriksborg. Herfra ansøkte han, fremdeles med fradømt ære, om embeder baade i Norge og i Danmark, men selvsagt forgjæves, og i 1755 androg han om at faa sin tidligere prokuratorbestalling konfirmert som gjældende for alle Retter i Danmark. Heller ikke dette opnaadde han,

men 16. jan. 1758 fik han æresopreisning og opholdt sig da i Kjøbenhavn. Her fik han i 1759 en gjeldskommissionsdom paa sig, og i den følgende tid maa han ha hat det mindre behagelig, da han efter Høiesteretsdom blev sat i arrest 1762. Fra «stadens arresthus» indsender Balling diverse forgjæves andragender helt til 1766, og han sees at ha været en av klagerne i presten Rothenborgs skandalproces. Da denne prest blev dømt fra embedet i 1767 for usædelig levnet, er Balling formentlig kommet paa frifot igjen, thi han giftet sig i 1769 og fik flere barn indtil 1776. Hvor der siden blev av ham vites ikke.

Gift 1. gang 28. febr. 1738 i Eidanger med *Ingeborg Cathrine Frederiksdatter Meyer*, som tidligere hadde været gift (16. febr. 1734) med Søren Berg.

Gift 2. gang 18. mai 1769 paa Sjælland med *Fredrikke Sophie Fersløv*, med hvem han hadde en søn Jens født i Kjøbenhavn 1771.

Gift 3. gang med *Johanne Kirstine Fersløv*, med hvem han hadde en datter Sara Dorothea født i 1776.

Baroyer, Carl. Overhofretsprokurator.

Født 1699 og søn av musikanter *Charles Baroyer* og *Dorthe Casparsdatter*, var av fransk herkomst, idet faren var født i Gruny i Piccardi, hvor farfaren Jacque Baroyer døde tidlig paa vaaren 1700, efterlatende enken Catharine Norman med flere barn i gode kaar. Der høres intet til den unge mand forinden han 9. jan. 1728 fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge «i kjøbstæderne og paa lander» og i april samme aar optraadte i Kragerø med bemyndigelse av stiftamtmanden til at paaagte byfoged Peder Larsen Tønders embedsforretninger, idet der gik rygter om at byfogden stod i betydelig gjeldsforpligtelse til Lars Clausen Bugges dødsbo der i byen, som netop var under behandling av skifteretten. Dette opdrag steg den nybagte prokurator stærkt til hode: han hoverte for den ganske stad over at «han skulde indta stiftamtmandens høie plass til præsidence i Bytinget og agtet at forestille til reformation og forandring diverse denne fattige bys væsen angaaende, som hadde gaat i svang fra gammel tid». Byfogden var imidlertid ikke tapt bak en vogn; som gløg bondegut fra Ryfylke hadde han der faat en ypperlig utdannelse hos fogden Frederik Tønder, og han fandt det nu artigst at forhøre hos stiftamtmanden hvad meningen var med denne løpske franskmand. Den høie øvrighet fandt sig tydeligvis genert ved den konfuse maate, Baroyer hadde optraadt paa, og slog ham endel koldt vand i blodet. Men

Tønder var ikke tilsinds at gi billig kjøp; der utviklet sig en livlig korrespondance mellem ham og stiftamtmanden, hvori Tønder ikke sparte paa konfekten. Imidlertid hadde Baroyer som tillike fungerende fuldmægtig hos sorenskriveren i Bamle vakt stærk misnøie inden bondestanden ved sin hyppige bruk av friskyds, og gjentagne ganger hadde han ogsaa kjørt hestene ihjel. Samtidig begyndte der fra samme hold tillike at indløpe klager over urimelige prokuratorregninger; han hadde saaledes beregnet sig 85 rdl. for en aastedssak og 160 rdl. for «en simpel proces». Tilslut blev der nedsat en kommission til undersøkelse av hans hele forhold, og denne dømte ham til avsættelse som prokurator. Baroyer appellerte dommen til Overhofretten, og her blev han frifundet over hele linjen 27. mars 1736, idet klagen over misbruk av skyds og hester maatte avvises, fordi de ikke angik ham, men sorenskriveren, i hvis tjeneste han hadde faret, og hans prokuratorregninger kunde ikke anses at være i mindste maate urimelige, naar skyldigt hensyn blev tat til reiseutgifter, fortæring og ansvar. Baroyer, som formodentlig fandt utsigterne til et rimeligt levebrød i Kragerø litet gunstige for fremtiden, flyttet til Christiania, men synes ikke her at ha vundet nogen yndest og tilbragte sine senere aar i Ringsaker, hvor han avgik ved døden 19. oktbr. 1746.

Gift 4. jan. 1730 i Kragerø med *Sidsel Marie Josten*, født 1711 i Skien, datter av den i sin tid rike verkseier og bergverkspekulant *Niels Henriksen Josten* og *Kirsten Halvorsdatter Borse*. Efter Baroyers død blev enken gift paany 11. oktbr. 1748 i Ringsaker med lensmand *Frederik Emil Ketter* og døde der 29. novbr. 1750.

Barth, Jonas. Overhofretsprokurator.

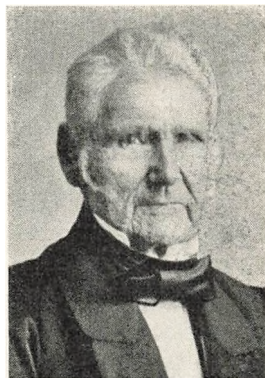
Født 20. april 1684 paa Kongsberg, søn av stempelskjærer *Caspar Barth* og *Margrethe Andersdatter Warberg*, fik 18. septbr. 1716 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Norge. Han hadde siden god praxis i Christiania, men kom i miskredit hos statsholder og Rentekammer da han fik regnskapsførslen med de under Den store nordiske Krig indkomne prisepenge for opbragte skib og ikke var til at faa avlagt det nødvendige oppgjør. De adgangsberettigede officerer kunde derfor ikke faa utbetalt lovlig tilkommende prisepenge, og da de i mange tilfælde hadde ladt sig tilslaa anpartar av det kgl. strøgods, som var stillet til auktion, netop med disse penge i vente, kunde de nu ikke indfri sine forpligtelser og trykket derfor av al magt paa for at faa Barth til at bli færdig med sine regnskaper. Samtidig blev Rentekammeret ubehagelig, fordi det ikke kunde faa

auktionssummene for strøgodset indkrævet! Endnu i 1727 blev Barth paa det alvorligste presset av Rentekammeret, og alene den omstændighed, at han hadde sine sikre kautionister, gjorde at dette fandt sig i hvad statholderen likefrem kaldte hans «training av regnskaperne i det længst mulige for at de sent eller aldrig skulde komme til ende- lighet». Samtidig var Barth beskikket aktor i den store Kommissions- sak mot stiftsamtsskriver i Bergen, kammerraad Christopher Mohrsen, som ikke hadde kunnet gjøre ret og riktighet for 100 000 rd.s ind- komster og sat arrestert paa Akershus fra 1711 og like til 1733, da kongen eftergav gjelden og lot ham slippe ut. Det synes nok som Barth har greiet op for sig, men naar han siden søkte at komme i embede var det forgjæves. Han eiet og bodde i Kongens gate nr. 5 i Christiania, men levet sine siste aar i Hedenstad og døde her i 1744 og blev begr. 18. jan.

Gift 23. mars 1717 i Christiania med *Dorothea Hansdatter Aarhus*, begr. 5. jan. 1739 ved Hedenstad, 48 aar gl., datter av *Hans Hansen Aarhus* og *Kirsten Pedersdtr. Aurdal*, en prestedatter av Aurdal. Av deres mange barn blev *Georg Daniel Barth* sorenskriver i Ryfylke og *Christian Frederik Barth* byfoged paa Kongsberg, begge kancelli- raader.

Barth, Ulrik Frederik. Overretsprø- kurator. Foged. Sorenskriver.

Født 1778, døpt 28 mai i Hjelmeland, søn av sorenskriver, kancelliraad *Georg Daniel Barth* og 2. hustru *Maren Cathrine Weybye*, fik sin kontoropdragelse hos sin senere hustrus mor- far, sorenskriver i Lister kancelliraad *Balle*, blev examinatus juris med bekvem i 1805, blev i 1806 konst. sorenskriver i Hardanger og Voss og fra kancelliraad *Balles* død i 1808 konst. sorenskriver i Lister til embedets deling i Lyng- dal og Flekkefjord sorenskriverier ved kgl. resol. av 25. septbr. 1809. Fra 1811 var han prøveprokurator og et par ganger konst. som foged i Lister fogderi, indtil han 23. juni 1813 fik kgl. bevilling som over- retsprokurator i Akershus og Christiansands stift. Han forblev bosittende i Lyngdal og gjorde sig baade avholdt og respektert for sin retsindige optræden i alle forhold. Under 29. jan. 1819 blev det ham som 1ste kommissær sammen med prokurator *Gabriel Martin Heiberg* over-

U. F. BARTH.

draget at ordne og bringe til riktighet det tidligere Lister sorenskriveris overformynderi og at foreta fordelingen mellem de nye jurisdiktioner. For dette arbeide, som han utførte paa særdeles fortjenstlig maate, fik han ikke betaling, men blev istedet 10. april 1819 utnævnt til *foged* i Lister, til hvilket hadde meldt sig 12 ansøkere, skjønt embedets gage ikke var større end 444 spd. og det fordredes kaution for 2 500 spd. Under 30. mars 1831 befordredes han til *sorenskriver* i Moss og virket her i 24 aar, til han efter ansøkning tok avsked 28. febr. 1855 fra 1. mai at regne med 600 spd. i aarlig pensjon. Han bebodde sin eiendom «Bellevue» (Krosser) paa Jeløen og døde her 24. decbr. 1867, nær 90 aar gammel. Stortingsrepresentant i 1824 for Lister og Mandal amt; suppleant i 1827 og 1830.

Gift 17. aug. 1809 med *Johanne Elene Cathrine Røyem*, f. 15. decbr. 1788 i Hægebostad og død 6. juli 1874 i Christiania, datter av sogneprest *Nils Røyem* og *Louise Cathrine Balle*. Deres svigersønner var prokurator, senere sorenskriver Adolph Denis Horn, ex. juris og lensmand i Rygge Frederik Røyem og statssekretær Halfdan Lehmann.

Behmann, Christian. Overhofretsprokurator. Sorenskriver.

Født omkr. 1711 i Danmark, tjente i sin tidlige ungdom hos to regimentsskrivere, den ene i Nykjøbing paa Falster, den anden i Odense, og blev examinatus juris med «i alle maater velskikket» 11. decbr. 1736. Under 5. decbr. 1738 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat, men nogen større praxis blev det ikke til, idet han, efter i 1739 forgjæves at ha søgt et av de nyoprettede landsfiskalembeder, fra 7. april 1741 blev fuldmægtig i Drøbak hos sorenskriver Peder And i Follo, som med kgl. approbation av 25. jan. 1743 avstod *sorenskriverembedet* til ham mot underhold av sig og eventuelle enke for levetiden. Behmann roses da for flid og troskap i sin tjeneste, og han fik siden ord for at være en dygtig dommer. Fra 25. septbr. 1756 hadde han sin stiftsøn og fuldmægtig Jens Rummelhoff Bærøe som adjunctus, og med kgl. approbation av 25. septbr. 1761 avstod han embedet til denne mot 200 rdl. i aarlig pension og 100 rdl. aarlig til sin eventuelle enke. Fra 4. november 1749 til 20. mars 1750 var han tillike konst. tolder ved Sands toldsted. Behmann flyttet til Oslo og blev her begr. 9. ju i 1771, 60 aar gl.

Gift 1. gang 1741 i Drøbak med *Else Wind Rummelhoff*, begr. 29. jan. 1762 i Frogn, 57 aar gl., enke efter kjøbmand Søren Jensen

Bærøe paa Husvik og datter av kommandant paa Munkholmen oberstløjnant *Henrik Johan v. Rummelhoff* og *Anne Cathrine Wind*.

Gift 2. gang 14. juni 1763 i Christiania med *Andrene Møller*, døpt 16. decbr. 1743 s.steds, og begr. 9. juni 1773 i Oslo, datter av mægler *Bertel Madsen Møller* og *Cathrine Clausdatter Glücksteen*. Med hende oprettet Behmann reciprokt testament 18. decbr. 1769.

Biering, Andreas. Overhofretsprokurator.

Født omkring aar 1693, hadde i mange aar været bosat paa Bragernes da han i 1735 fik borgermester krigsraad Mogens Blix's attest for i det hele at være bekvem for et prokurorembede. Stiftsamtmanden vilde ogsaa anbefale ham «efterdi Biering altid hadde opført sig upaaklageligt», og under 15. april 1735 opnaadde han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat. Han vedblev at bo paa Bragernes og praktiserte siden her og for Overhofretten indtil 1745, i hvilket aar han nævnes for siste gang i Bragernes tingbøger. Han findes ikke død i Drammen, og hvor han derfra kom hen, vites ikke. Biering var en noksaa vidtløftig herre, som neppe i senere aar vilde ha faat stiftamtmandens attest for uklanderlig opførsel; han hadde saaledes i 1738 og 1739 barn utenfor ægteskapet.

Gift 27. juni 1719 paa Bragernes med *Peder Olsen May's* enke *Mette*, som blev begravet s.steds 3. april 1742.

Bigum, Christen Jensen. Overhofretsprokurator.

Født omkring 1650 i Hobro, Jylland, kom i unge aar til Bergen, hvor han tok borgerskap 3. febr. 1681. Under 12. mai 1688 fik han kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Danmark og Norge og praktiserte i Bergen til sin død ved nytaar 1699. Skiftet i hans bo blev aapnet og sluttet 17. jan. 1699; det gav intet til arv, og enken hadde fragaat arv og gjeld. Bigum synes at ha levet i meget beskedne kaar. I 1695 blev Bigum ilagt en bot paa 7 rdl. for at ha brukt sig «unyttig» ved Bytinget; s. a. stevner han sin kollega prokurator Hans Teiste at staa til rette for sin uttalelse at «magistraten hadde castigeret Bigum for sin mund og pen», men blev dømt 11. novbr. at gjøre Teiste afbigt, betale 1½ rdl. i omkostninger og 3 lod sølv for tingbulder.

Gift 6. april 1675 i Nykirken, Bergen, med *Anne Dishington*, som blev begr. 9. jan. 1725 s.steds, datter av *Jacob Dishington* og *Lucie Johnsdatter*.

Bing, Lars Hess. Overrettsprokurator.

Sorenskriver.

L. II. BING.
Efter et stik.

Født 1761, døpt 10. septbr. i Frue Kirke i Trondhjem, søn av skibsfører *Nicolaus Christian Bing* og *Mette Dorothea Hess*, blev ved farens forlis med mand og mus i Middelhavet 1771 tat ut av latinskolen og sendt til sorenskriver Rosted paa Inderøen for at arbeide som «dreng» paa embedskontoret. Med godt hode og god vilje slet han sig opover til «karl» og fuldmægtig og hadde et fortrinlig skudsmaal i lommen, da han i 1789 forlot denne tjeneste for at ta examen i Kjøbenhavn. Han blev examinatus juris med bekvem 25. jan. 1790

og fik 19. febr. næstefter kgl. bevilling som *prokurator* overalt i Trondhjems stift. Han slog sig ned i Trondhjem, men kom bare til at praktisere i fem aar, idet han i 1795 befordredes til *birkedommer* og skriver paa den danske ø Læsø i Kattégat, hvor han ogsaa blev forlikskommisær og fra 1801 bestyrer av de militære kyststationer. Dette siste interesserte ham som ivrig friluftsmann og jæger ganske særlig, da det smagte lidt av sport, og da han 30. septbr. 1806 blev utnævnt til *sorenskriver* i Østre Robyggelaget og atter stod paa fædrelandets grund, var noget av det første, han gjorde, paa egen bekostning at oprette et frivillig skiløperkorps til forsvar for distriktet. Under 1. mai 1810 blev Bing forflyttet som sorenskriver til Ryfylke og sluttelig 28. decbr. 1813 til Søndhordland, hvor han bodde paa det tidligere ættesæte Onarheim i Tysnes og døde her 22. april 1819. Bing var overalt anset for sin pligtro arbeidsomhet og avholdt for sin jevne, likefremme optræden. Han hadde bestandig været ivrig interessert for jordbruket og med held befordret rydning og nybygning i sine distrikter. Ut fra disse interesser pleiet han et ganske omfattende forfatterskap som vil bevare hans navn for eftertiden. I 1802 utgav han en «Physisk og oconomisk Beskrivelse over Lessøe», og i 1812 kom hans «Topografiske Efterretninger angaaende Østre Raabygdelaug» som avhandling i Topografisk-statistiske Samlinger. Begge disse er bygget paa selvsyn og derfor værdifulde som førstehaands kilder; derimot er hans hovedverk «Beskrivelse over Kongeriket Norge, Øerne Island og Færøerne samt Grønland» et ukritisk allestedsfra sammenpillet opus, som han beskjøftiget sig med under sine sollicitationer. Det virker imponerende ved den flid, det aapenbarer paa sine 892 hele oktavsider, og var som det tidligste verk i sin art om Norge

og dets gamle biland meget fortjenstfuldt, men er uten videnskabelig betydning.

Gift 23. septbr. 1795 i Kjøbenhavn med *Margrethe Cathrine Helene Proft*, f. 15. mars 1767 s.steds og død 22. mai 1843 i Sogndal, datter av hofbokhandler *Christian Gottlob Proft* og *Christiane Rothe*. Deres søn Nikolai Christian Bing blev examinatus juris.

Bierch, Aage Larsen. Landfiskal Nordenfjelds.

Født omkring 1710. Var med magistratsbevilling praktiserende prokurator i Trondhjem fra 1735, da han i 1738 sammen med prokurator Christen Hansen blev bragt i forslag til landfiskal for det nordenfjeldske, idet oprettelse av saadanne embeder var under forberedelse og ved kgl. anordning av 31. juli 1739 ogsaa blev gjennomført. Han søkte da 6. decbr. 1738 om som gift mand med fast bopæl at maatte bli fiskal for Trondhjems by og amt, medens Hansen som løs og ledig ungkarl kunde faa Romsdalen og hele Nordlandene med Finmarken. Stiftamtmanden erklærte imidlertid 3. jan. 1739 at det vilde være uheldig at gi enhver av dem sit begrænsede embedsdistrikt, fordi avstandene var saa svære, og vilde derfor foreslaa at begge uten forpligtelse til at ta bolig paa bestemt anvist sted skulde faa like del i alle reiser og embedsbyrder, «saaledes at naar enten i Nordlandene eller andetsteds deres nærvær fornødiges, de da gjør hver sin tur, paa det de imidlertid her i Trondhjem ved prokuratorembedet kunde tjene noget til deres ophold». Og saaledes blev det, da enhver av dem fik kgl. bestalling 14. aug. 1739 som *landfiskal* Nordenfjelds. Bierch bodde i Melhus, hvor han eiet garden Nedre Melhus og en del av Bagøien; i Strinden eiet han flere hus under Nedre Rotvold. Han døde 1764, begr. 5. mars i Melhus, 53 aar gl.

Gift 1. gang 17. oktbr. 1736 i Trondhjems Vor Frue kirke med *Marie Boyesdatter*, født omkr. 1713 s.steds, efter hvis død 3. mai 1743 Bierch fik Kancellibevilling 1. juni til at skifte med samfrønder mellem sig og en liten datter, som var født faa timer før morens død; datter av skipper *Boye Rivertsen* og *Elisabeth Omeyer*.

Gift 2. gang 22. febr. 1744 i Svorkmo kirke med *Marianne Møller*, født 12. aug. 1721 paa Indset og død 8. mai 1780 i St. Jørgens hus i Trondhjem, datter av direktør *Hans Rasmussen Møller* og 1. hustru *Marie Lucie Meintz*.

Bjørnør, Jørgen. Auditor. Overhofretsprokurator.

Født 1683 i Bjørnør, søn av sogneprest mag. *Morten Jørgensen* og 2. hustru *Anne Berntsdatter*, blev 17. aug. 1715 *auditor* ved generalmajor F. C. Cicignons gevorbnede infanteriregiment, som paa den tid laa for Stralsund, paa betingelse av at han forinden sin tiltrædelse skulde examineres av generalauditor Bornemann; fra denne stilling fik han avsked 4. oktbr. 1720 med titel av overauditor som bevis for vel utført tjeneste. Imidlertid hadde han 21. juni 1717 faat kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge. Efter et kort ophold i Trondhjem slog han sig ned i Fosnes, hvor han ved kongeskjøte av 22. oktbr. 1725 kjøpte Fosnes hovedkirke, Vik, Sævik og Halmø annexkirker med jordegods og tiender for 1 280 rdl. sølv. I 1724 var Halmø kirke nedbrændt under et voldsomt tordenveir, og Bjørnør fik 25. jan. 1726 brev paa bidrag av 2 rdl. av hver hoved- og 1 rdl. av hver annexkirke i Bergens og Trondhjems stift og Stavanger amt for at faa den bygget op igjen. Han bodde siden paa Sævik, hvor han ogsaa drev sagbruk, og her døde han i første halvår av 1728.

Gift 28. novbr. 1720 i Trondhjems Domkirke med *Ellen Opdal*, som døde i 1731 paa Sævikbakken i Fosnes, hvor hun ved skifte, sluttet 1733, efterlot aktiver paa 553 rdl., hvad dog paa langt nær dækket gjelden; datter av præsident i Trondhjem *Roald Andersen Opdal* og *Maren Andersdtr. Qvernes*. Hun var tidligere gift med kjøbmand og raadmand i Trondhjem *Mathias Friis*, som døde 22. aug. 1720, og hvis bo blev opgjort 19. novbr. s. a., godt og vel 8 dager før enken giftet sig igjen med Jørgen Bjørnør. Denne efterlot kun en datter *Anne Mortine*, døpt 7. aug. 1722 i Domkirken.

Blechingberg, Claus. Overhofretsprokurator.

Født 1701 i Gram i Haderslev amt, søn av sogneprest *Daniel Clausen Blechingberg* og *Kirstine Marie Fredriksdatter Friis* og sønnesøn av rektor i Bergen *Claus Nielsen Blekinge* og *Magdalene Danielsdatter Barth*, blev, dimittert fra Sommersted skole, student i 1719, baccalaur i 1720 og studerte jura ved tyske universiteter, bl. a. i Wittenburg 1721. Han hadde i flere aar været fuldmægtig hos raadstuskriveren i Bergen, da han 21. april 1731 fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat. Han praktiserte siden fra Bergen og var uten tvil en dygtig mand, praktisk og resolut, men ogsaa en temmelig egenmægtig herre og snar til grovheter. Efter ordre fra Rentekammeret av 3. mai

1738 blev han saaledes opkaldt til Magistraten og i vidners overvær alvorlig reprimandert «for sin usømmelige og utilbørlige omgang mot admiral Kaas og stiftamtmand Heiberg», idet han ved sin grove og formastelige adfærd havde forledet enfoldige folk til at optræde respektstridig overfor den høie øvrighet. I 1741 blev han ekskludert av «Studentersocietetet», et i 1697 stiftet akademisk likbærerselskap, fordi han hadde ladt en medbror arrestere ved en begravelse og «derved saa langt fra at bære nogen vigilance for selskapets statuta snarere synes at ha utvalgt just den tid for der ved at prostituere det». Blechingbergs navn er forøvrig knyttet til tre retssaker, som hører til de mest famøse, det 18. aarhundrede kan opvise i Bergen. Han var nemlig aktor i den dramatiske blodskamssak av 1749, som endte med at far og datter blev dømt til at halshugges. Derefter var han defensor for prestedatteren Gedske Kaas i den sensationelle skilsmisssak mellem hende og ægtefællen viceborgermester Garboe, som beskyldte hende for utroskap. Efter otte aars forløp faldt Høiesteretsdommen i 1760, hvorved madamen og hendes elsker blev landsforvist, hvad dog kort efter ved benaadning praktisk talt ophævedes for hendes vedkommende. Den tredie retssak gjaldt en vældig sladderhistorie, som utviklet sig til en injurieproces og endte med Høiesteretsdom i 1762: kjøbmand Gotfred Jørgensens tre skikkelige, mandvoksne døtre blev utsat for forsmædelige rygter av folk, som misundte faren den indtægt, han fik ved at ta en fransk kaperkaptein og hans folk i logi. Byfogden var hidsig paa at nyde sagefaldsbøterne for de forseelser, rygtet gik ut paa, og var taktløs nok til gjennom underfogden at la kjøbmanden vite at han var villig til at ordne bøterne i al stilhet. Derved kom skandalen til fuld utfoldelse. Blechingberg blev pikernes defensor, og ved den endelige dom blev alle uhumske rygter mortificert, byfogden for sit «høist lastfærdige forhold» ilagt bøter paa 200 rdl. samt «i nogenledes reparation» at betale søstrene 400 rdl. og 24 rdl. for unødige trætte m. v.; underfogden fik bøter paa 40 rdl. — Blechingberg hadde i alle disse store saker været paa den gunstige side, og særlig vakte Høiesteretsdommen i «sladresaken» stor opsigt i Bergen, da Overhofretten tidligere hadde dømt stik motsat, hvad ikke mindst defensoren Blechingberg nu kunde hovere over. Paa sine ældre dager blev han ogsaa en mere fredsommelig herre, og da han 25. juli 1768 avgik ved døden i Bergen, mistet byen en velrenommet original.

Gift 1. gang 13. mai 1734 i Bergens Korskirke med *Cathrine Greve*, begr. 18. septbr. 1738, datter av kjøbmand *Anders Rolfsen Greve* og *Dirche Michelsdatter*.

Gift 2. gang 27. septbr. 1740 i Bergens Domkirke med *Cathrine von Erpecom*, f. i aug. 1718 i Bergen og der begr. 8 febr. 1798, datter av *Isach Abrahamsen von Erpecom* og *Christine Jansdatter Seehuus*.

Blom, Jan. Sorenskriver. Overretsprokurator.

Født 1748, døpt 21. decbr. paa Strømsø, søn av kjøbmand *Christian Blom* og *Karen Johansdtr. Næskil*, blev av grev Wedel beskikket til *sorenskriver* i Søndre Jarlsberg 2. decbr. 1777, kgl. konfirmert 10. decbr., og fik titel av justisraad 5. april 1783, men begik saa alvorlige excesser med snyterier og utsugelser av bønderne at han 10. juni 1789 blev suspendert av amtmanden og ved Høiesteretsdom 1794 fradømt embedet. Han flyttet saa fra Tønsberg til Gyssestad i Asker, drev juridiske studier, blev *examinatus juris* med bekvem 26. juni 1795 og tok den praktiske prøve 8. juli næstefter med vel. Efter at ha vist et godt forhold under den ved kgl. forordn. av 3. juni 1796 befalte prøvetid som amtsbevillet prokurator, blev han av stiftamtmanden under særlig hensyn til sin beklagelige forfatning anbefalt til kgl. bevilling, dog uten adgang til at procedere i Jarlsberg, «hvis øvrighet av gyldige grunder satte sig derimot». Under 31. mai 1799 fik han derefter kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter Søndenfjelds, Jarlsberg grevskap undtat; han tok bolig først paa Narverød i Sem og senere paa Strømsø.

I skrivelse av 22. juni 1799 til «Akershus Stifts Skolelærerseminarium» i Tønsberg tilbød Blom sig at holde forelæsninger over praktisk lovkyndighet og natur- og folkeret, idet han ansaa det som pligt for enhver, som dertil hadde tid og leilighet, «ved gavnlig daad at bidra til den hæderlige norske bondestands almennyttige oplysning»; han hadde selv besøgt foredragene ved seminaret «og gaat derfra med overbevisning og sjels forædling». Stiftamtmand Kaas svarte for Stiftsdirektionen at han æret denne justisraadens gode vilje, men trodde nok at de, som forlot seminaret, hadde saa megen filosofi inde og dyrket sin forstand saa meget, at de med fordel kunde læse de av Blom nævnte skrifter og derved spare tid, «thi seminaristerne var overvældet med forretninger». Han foreslog derfor saken utsat, og kom saaledes paa en pyntelig maate av med Blom. — Som aktor i den store proces 1809–14 mot Hans Nielsen Hauge utførte Blom et betydelig arbeide; i hans omfangsrige klageskrift er likefrem samlet hele den rationalistiske samtids forbitrelse overfor Hauge, og det synes som Blom har frigjort sig fra enhver erindring om sin egen fortid i

det øieblik han nedla paastand paa livsvarig slaveri. I 1830 frasa han sig justisraadstitelen, og 29. jan. 1832 avgik han ved døden paa Bragernes, 83 aar gl.

Gift 19. novbr. 1778 i Holmestrand med *Anne Cathrine Heegaard*, døpt 1. febr. 1757 i Botne og død 17. mai 1837 paa Bragernes, datter av kjøbmand *Ole Heegaard* i Holmestrand. Av deres barn blev to døtre gift med foged Christen Kahrs i Gudbrandsdalen.

Bramdrup, Frantz Jørgensen. Overhofretsprokurator. Sorenskriver.

Født 22. jan. 1710 i Bramdrup sogn, Busk herred paa Jylland, søn av *Jørgen Frantzen* og *Anne Marie Jessdatter*, gik i Kolding danske og tyske skole hos skoleholder Andreas Hansen Holm indtil 1722, konditionerte derpaa først hos kommerceraad Peter Schwane til Anneberg og Ellingegaard i Odsherred til 1732 og saa i fire aar til 1736 hos stiftamtmand Carl Juel i Christianssand, hvorefter han kom paa kontoret hos foged Andreas Heiberg paa Halsnø. Med fortrinlige skudsmaal som bra og duelig ung mand fremstillet han sig i 1739 til juridisk examen ved Kjøbenhavns universitet og blev med glans examinatus juris 24. decbr. Han viste sig «baade skikkelig fundert i naturens lov og udi den danske og norske lov og rettergangsmaate meget vel øvet, hvilket han ydermere utviste med sin tilstrækkelige færdighed og lovs kyndighed i at elaborere ikke alene et stevneindlæg og dom, men en i alle maater velindrettet fuldkommen akt med alle behørigte dokumenter og indlæg pro et contra over en ham forelagt materie, saavelsom i at extrahere de ham overleverte akter». Straks efter fik han 29. jan. 1740 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter og bosatte sig i Christianssand, hvor han fra 1. mai til 31. decbr. 1742 var fuldmægtig hos sin tidligere principal. Under 12. febr. 1745 blev han befordret til *sorenskriver* i Ytre Sogn i den gamle sorenskriver Oluf Hansen Gøes sted, hvem han skulde betale 200 rdl. i aarlig pensjon. I dette embede døde han i 1761 og blev begravet 18. aug. i Leikanger.

Gift 16. juni 1745 i Sogndal i Sogn med *Margrethe Marie Heiberg*, døpt 7. oktbr. 1705 i Sogndal og død efter 1766, datter av sogneprest *Søren Heiberg* og 2. hustru *Birgitte Margrethe Linde*.

Bredal, Hans Nielsen. Overhofretsprokurator. Bergverksdirektør.

Født 1680 i Sveistrup i Jylland, søn av sogneprest til Dover og

Venge hr. *Niels Pedersen Bredal*, kom efter dennes tidlige død til sin endnu levende farfar hr. Peder Bredal i Sveistrup og siden til sin farbror hr. Iver Bredal, som i 1689 blev prest i Dover og Venge. Dimittert fra Aarhus skole blev Hans Bredal student i 1699 og studerte en tid theologi, men brøt overtvert og skal ha perfektionert sig for den juridiske virksomhet paa embedskontorer i sin fødeegn, inden han omkring 1704 kom til Christiania. Han fik kontorpost hos sorenskriveren paa Ringerike og 23. juni 1714 kgl. bevilling som *prokurator* ved Over- og Underretterne i Norge, med bopæl i Christiania. I 1717 blev han befordret til *bergskriver* og 2. oktbr. 1724 til *direktør* for Røros kobberverk; som saadan avgik han ved døden 22. aug. 1736 paa Røros. Hans virksomhet som prokurator blev saaledes av kort varighet.

Gift 1. gang 1705 i Hole med *Rebekka Opdal*, begr. 4. juli 1729, 52 aar gl., paa Røros, datter av sogneprest til Hole *Henrik Andersen Opdal* og *Sara Larsdatter Qvisling*.

Gift 2. gang 18. oktbr. 1730 i Støren med *Sara Harboe*, formentlig datter av kapellan i Indviken *Jørgen Absalonsen Haus*, hvis hustru var datter av sogneprest Mogens Hammer til Haus og Sara Nielsdr. Harboe.

Bredal, Thomas. Høiesteretsprokurator. Lagmand.

Født 1688 i Brønnøy, søn av sogneprest mag. *Peder Eriksen Bredal* og 1. hustru *Margrethe Thomasdatter Meyer*, fik 6. juli 1708 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i begge riker, Høiesteret medregnet, og praktiserte i Kjøbenhavn. Under 4. mai 1712 fik han bestalling som *vicelagmand* i Nordland og Finmarken med sukcession i lagmands embedet efter dets daværende indehaver Peder Angell; og 17. oktbr. s. a. opnaadde han kgl. brev paa 1 aars moratorium overfor sine kreditorer, da han, «200 mil fjernet fra sit brød, slegt og venner, var geraaden i saadan tilstand, at han ikke saa sig istand til at indfri sine forpligtelser saa hastig, det var ønskelig». Den 1. oktbr. 1718 fik han kgl. brev paa tillike at være *kammeradvokat*, og ved Angells død meldte Bredal sig til tjeneste 31. decbr. 1726 og tiltraadte som *lagmand* ved nytaarsskiftet 1727. Han blev 29. jan. 1734 virkelig justisraad og døde i embedet 3. decbr. 1738 paa lagmandsgaarden Stegen.

Gift 11. december 1731 i Trondhjem med *Anne Dorothea Krog*, døpt 12. decbr. 1711 s.steds og død 3. mai 1743, datter av rektor ved Kathedralskolen *Nils Pedersen Krog* og 1. hustru *Cathrine Hans-*

datter Tyrholm. Deres søn var borgermester i Trondhjem Nils Krog Bredal, senere bekjendt som dramatisk forfatter og theaterdirektør i Kjøbenhavn.

Brix, Jens. Overretsprokurator.

Født 27. septbr. 1781 i Skræm, Østre Han herred i Jylland, søn av *Steffen Mogensen Brix* og *Maren Jensdatter*, blev examinatus juris med bekvem i 1810 og fik 13. jan. 1813 kgl. bevilling som *prokurator* for Underretterne i Christiansand stift og for Stiftsoverretten, ifald han tok bopæl i Christiansand by, hvad han straks gjorde. Efter at ha praktisert her uten synderlig fordel flyttet han omkr. 1815, vel som følge av rikernes adskillelse, til Aalborg og døde 11. septbr. 1823 som prokurator i denne by.

Gift 26. oktbr. 1804 i Arendal med *Hanne Juell*, døpt 15. novbr 1783 s.steds og død 1. juni 1832 i Aalborg, datter av handelsmand *Daniel Juell* og 1. hustru *Anne Marie Asgautsdtr. Flostad*.

Brun, Christian. Overretsprokurator.

Født omkr. 1706, fik sin utdannelse paa prokurator Løchstørs kontor i Christiania og blev av ham uten videre brukt som fuld- mægtig i processer for Underretterne, hvad ikke altid løp heldig av; saaledes blev han i 1734 avvist av sorenskriveren i Øvre Romerike, fordi han ikke var autorisert. Under 13. jan. 1736 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat, og praktiserte siden først fra Christiania og efter 1738 fra Kongsberg, hvor han avgik ved døden 1742, begr. 17. febr., 36 aar gl., «med alle klokker».

Gift 3. decbr. 1732 i Christiania med *Sidsel Mortensdatter Wang*, født 1701 og begr. 25 mars 1761 paa Kongsberg.

Bruun, Peter. Overretsprokurator.

Født 1737, døpt 24. juni i Bergen, var søn av tinstøper *Marcus Brandt* og *Halche Rytter*, men antok av ukjendt grund navnet Bruun. Han blev privat examinert av justitiarius i Overhofretten, da han som privatpræceptor paa Hafslund ikke hadde raad til at reise til universitetet i Kjøbenhavn, blev examinatus juris med bekvem, og fik attest for duelighet og god opførsel, da han i 1767 søkte kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat. Dette

opnaadde han 25. septbr. 1767 og slog sig ned paa Fredrikshald, hvor han tillike blev underfoged og døde 1. septbr. 1806. Det efter ham 5. septbr. 1806 aapnede skifte blev først sluttet 12. oktbr. 1807; ingen kreditor meldte sig i boet, som kun bød paa løsøre og blev extradert enken.

Gift 1. gang med *Anne Walmann*, som ved skifte paa Fredrikshald 3. novbr. 1786 efterlot 336 rdl. til to barn, Helene Martine og Ezekiel Wilhelm Hofmann Bruun; hun var datter av den velstaaende høker og gaardeier *Henrik Walmann*, begr. 13. juli 1796, efter hvem de to datterbarn arvet 1015 rdl.

Gift 2. gang 1786 med *Anne Dorothea Selmer*, født 20. aug. 1747 i Nes, Hallingdal, og begr. 27. mai 1820 i Onsø, datter av major *Christian Albert Selmer* og *Margrethe Holter*. Av dette ægteskap var en søn *Christian Albert Selmer Bruun*.

Brüghman, Alexander. Høiesteretsprokurator.

Født omkring 1672 i Trondhjem, søn av handelsmand *Humphred Hieronymussen Brüghman* og *Sara Andersdatter Riber*, gjennemgik sin fødebys kathedralskole, blev student 20. juli 1692 og fik 13. mars 1700 kgl. bevilling som *prokurator* for Høiesteret og alle andre Retter i begge riker. I 1703 procederte han i Christiania, i 1704 og flg. aar i Trondhjem, hvor han synes at ha faat meget at bestille og drevet «besværlige processer», ubesværet av hensynsfuldhet overfor slegt og venner. I 1708 skriver vicesatholder Johan Vibe at Brüghman hadde faat ruinert trønderen Lars Marcussen Holst, og han gir indtryk av en hensynsløs og stridbar natur med flere av de træk og egenskaper, som er aagerkarlens kjendetegn. I decbr. 1708 blev han befalet aktor i en toldsviksak i Trondhjem og procederte i 1709 en sak for Overhofretten. Senere holdt han sig i Kjøbenhavn, hvor han hadde sin leiebolig ved Nytorvet. Efter den store brand i 1728 flyttet han til Prinsensgate paa Christianshavn, og her avgik han ved døden 24. mai 1729. Ugift.

Efter kgl. ordre av 20. juni 1729 gik Brüghmans dødsbo over til behandling av skiftekommissarier. I et brev til disse av 8. septbr. 1730 skriver avdødes bror *Humphred Brüghman* at det straks ved registreringen viste sig, at boets store mængder av dokumenter og rettsaker under redningen fra branden i 1728 var kommet i saadan konfusjon og uorden at «ikke et dokument hadde været at finde ved sin materie», og at boets opgjør vilde bli en meget vidtløftig affære. Selv hadde *Humphred* været ansat ved brorens «vanskelige og mœi-

sommelige forretning» fra 1716 til 1724 med først 200 rdl. og senere 150 rdl. i aarlig løn, dertil hadde han antat sig brorens uægte søn for et vederlag av 50 rdl. aarlig, men han hadde aldrig faat en skilning av alle disse penge, da Alexander stadig hadde opholdt ham med at han ventet en anselig kapital fra Norge. Han indgav derfor et krav i boet paa 1699 rdl. — Ved auktion 23. aug. 1731 indbragte Brühmans efterladenskaper den beskedne sum av 242 rdl., hvad litet monnet overfor en mængde fordringer, hvorav en enkelt, fra stiftsbefalingsmand Ochsen, endog lød paa 15 375 rdl.! Under 8. septbr. 1738 fragik arvingerne arv og gjeld. I 1755 meddelte boets revisorer Overformynderiet, som var kreditor i boet, at dette «fornemmelig har bestaat udi adskillige uliqvides krav som ved vidtløftige processer med bekostning er blit utført, og at dermed endelig er kommet saavidt, at man med vishet kan sige, at der blir intet at arve og meget litet udi behold til en stor gjeld». Efter at ha staaet under behandling i 29 aar blev boet endelig sluttet 3. novbr. 1758 med en vældig fallit, hvor forøvrig tallene ikke sees opgjørmæssig angit. — Som Brühmans arvinger var opgit nævnte bror Humphred, fem søstre samt en bror Anders Brühman, som for 31 aar siden var reist av landet og senere ikke hadde ladt høre fra sig.

Alexander Brühmans fætter, *Hieronymus Johansen Brühman*, f. 6. septbr. 1659 i Trondhjem, student 1677, baccalaur 1678, blev 1687 overbergamtsskriver paa Kongsberg og fik 18. decbr. 1697 kgl. bevilling som prokurator ved Høiesteret. Fra 1691, da han ægtet den rike Thomas Ryssels enke Alhed Henriksdatter, bodde han paa Strømsø, blev i 1699 generalfiskal for begge riker og døde 5. juni 1709 paa Strømsø.

Brønlund, Gerhard. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1727 og formentlig paa Agdrup i Sulsted sogn paa Jylland som søn av forpagter *Christen Gjertsen* og *Anne Lauritzdatter Brønlund*, kom i 1749 i tjeneste hos overhofretsprokurator Iver Tyrholm i Christiania først som skriverkarl og siden som fuldmægtig. Da han i 1756 søkte bevilling, gav Tyrholm ham det skudsmaal at han i de forløpne syv aar hadde erhvervet sig gode kundskaper i lov og ret og hadde vist sig saa «alvorlig» i sin gjerning, at Tyrholm ikke hadde betænkt sig paa at betro ham sine løpende forretninger og endog fra 1755 ladt ham føre saker for Overhofretten, idet prokuratoren hadde faat kgl. tilladelse til hertil at maatte bruke fuldmægtig under sine sygdomsforfald. Statholderen vilde ogsaa anbefale

Brønlund som særdeles vel øvet og skicket, bekjendt av god konduite og likefrem ønskelig nu, da Tyrholm hadde forladt skranken og gaat over i raadstuskriverembedet. Under 3. decbr. 1756 fik Brønlund kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, tiltrods for at han endnu ikke hadde tat juridisk examen. Stærkt optat av arbeide og desuten av mindre god helbred fik han paa ansøknings tilladelse til at examineres av overhofretsassessor Stødt og blev 27. jan. 1757 *examinatus juris* med bekvem. Siden praktiserte han i Christiania, hvor han i 1758 kjøpte gaarden nr. 185 i Kirkegaten, men døde allerede 18. jan. 1767, kun 40 aar gl., av tæring.

Gift 20. oktbr. 1758 i Christiansand med *Karen Larsdatter Røer*, f. 1729 og død 1. jan. 1769 i Christiania efter at ha indgaat nyt ægteskap s.steds 15. april 1768 med stadskirurg Ditlev Wibe Rist, døpt 4. april 1727 i Christiania og begr. der 29. juni 1772, søn av stadskirurg Lars Rist og Karen Stabel.

Brønsdorph, Christian. Overhofretsprokurator. Toldprokurør.

Født 1750, døpt 6. juli i Arendal, søn av efternævnte prokurator, senere sorenskriver *Peter Brønsdorph* og 2. hustru *Anne Marie Horster*, fik sin utdannelse paa farens kontor, blev *examinatus juris* med bekvem 1768 og fik 9. septbr. 1774 kgl. bevilling som *overrettsprokurator* i Christiansand stift, nedsatte sig i Arendal og blev konst. sorenskriver i Robyggelaget ved sorenskriver Tobiesens suspensjon 6. septbr. 1787. Under 11. jan. 1793 fik han kgl. bevilling som *overhofretsprokurator*, var i 1797 paa tale som lagmand i Christiansand og blev i 1797 *toldprokurør* i Trondhjem, hvor han døde 20. mai 1800; ugift. I boet fandtes hans miniaturportræt, indfattet i en ring, som han kort før sin død hadde bestilt for 10 rdl. hos guldsmed Lund i Kjøbenhavn. Han efterlot 1917 rdl., som efter hans bestemmelse paa dødsleiet skulde tilfalde hans eneste søster Anne Felber Brønsdorph, som levet i Arendal fraskilt sin litet tiltalende ægtefælle Hans Thomasen Hiis.

Brønsdorph, Peter Mathiassen. Overhofretsprokurator. Sorenskriver.

Født 1703 paa Jylland, hadde fra sin tidlige ungdom tjent adskillige kgl. betjenter i Norge og i de seneste seks aar hos sorenskriveren paa Ringerike, da han i 1726 søkte prokuratorbevilling. I den anledning erklærte justitiarius i Overhofretten, Blixencrone, at

Brønsdorph «var vel øvet i landets lov og ret og med fornøielig promptitude hadde svaret til alle de til ham moverte qvæstioner og solvert de til ham gjorte dubia, som om han i mange aar hadde været prokurator ved Overretterne. Og som han har et godt eftermæle, er ædru og meget skikkelig i liv og levnet og possiderer det prædicatum, som loven kræver, maa han eragtes dygtig og bekvem til prokurator for alle Retter». Efter dette fortræffelige vidnesbyrd fik Brønsdorph kgl. bevilling 22. novbr. 1726 som *prokurator* ved alle Retter i Norge. Han nedsatte sig i Christiania og oparbejdet her en god praxis og erhvervet megen anseelse, som ogsaa bragte ham ind i flere offentlige hverv. Han blev saaledes kgl. beskikket aktor 5. juli 1737 i den nedsatte saakaldte «Vesterlenske Kommission» som fik i opdrag at undersøge misbrug ved trælalastexporten og skogforholdene paa Sørlandet, hvor det bl. a. hadde vist sig at toldbodene var meldt export av eketømmer til Danmark, mens skibene førte det til England. Kommissionen arbejdet til 1739 og gav Brønsdorps privatpraxis et knæk, hvorfor han gjentagende søgte embede. I en kgl. resol. av 4. mai 1740 fik han tilsagn om ved første leilighet at nyde fortjent befordring, men det trak ut, og i 1741 blev han kgl. beskikket aktor i den mot kasserer, kancelliraad Jens Kølle for store underslag anlagte kommissionssak. Det var en meget vidtløftig affære, som begyndte 30. aug. 1741 og krævet en mængde arbeide med forhør, kjendelser og dommer, inden den endelig sluttet 7. febr. 1760. Men længe inden den tid var da Brønsdorph blit befordret. Den 17. juni 1742 var sorenskriver i Nedenes Jacob Jersin Undal avgaat ved døden, og amtmanden konstituerte hans fuldmægtig Peder Heegaard i embedet. Til dette meldte sig Brønsdorph med ansøknings av 10. aug., hvori han skriver, at de ham betrodde offentlige hverv simpelthen hadde ruinert ham. Naar han specielt ønsket dette embede, var det ikke mindst fordi han hadde nøie kjendskap til ekeskogene i Nedenes, som var de bedste paa Sørlandet, og kjendte de midler, som skulde hindre misbrug ved hugst og utførsel, hvorfor han ved specielt at faa inspektionen over ekeskogene tilknyttet sit embede som sorenskriver trodde at kunne utøve betydelig gagn. Stiltamtmand Rappe erklærte «med frimodighet og uten nogen slags reservation som fuldkommen sandhet» at Brønsdorph var en ærlig, retsindig og habil mand, som i sin praxis altid hadde opført sig kristelig, flittig og opriktig og «hadde sat sin egen velfærd tilside for med flid og nidkjærhet at befordre kongens interesser i de mange befalte kommissioner, hvori han som aktor alene har været beskikket». Under 10. aug. 1742 blev Brønsdorph utnævnt til *sorenskriver* i Nedenes, med bopæl i Arendal, og mødte

4. septbr. for siste gang i Kølle-saken, hvori prokurator Iver Tyrholm blev beskikket til ny aktor. Efter tyve aars særdeles velført embeds-tjeneste døde Brønsdorph som en meget agtet og anset mand 12. april 1762 i Arendal.

Gift. 1. gang 29. decbr. 1735 paa Bragernes med *Anne Felber Buch*, f. omkr. 1716 og død 16. decbr. 1742 i Christiania, datter av handelsmand paa Bragernes *Peter Hansen Buch* og *Anne Flor*. For denne hustru satte Brønsdorph i Enkekassen.

Gift 2. gang 30. decbr. 1743 i Gjerstad med *Anne Marie Horster*, f. 16. jan. 1721 s.steds og død 10. juli 1763 i Arendal, datter av sogneprest *Peter Horster* og 1. hustru *Helene Marie Riis*. Av hans mange barn blev Peter Buch Brønsdorph sorenskriver i Nedenes efter faren og kancelliraad, og Christian Brønsdorph prokurator og told-prokurator.

Buch, Johan Herman Knøpper. Overretsprokurator. Sorenskriver.

Født 3. mai 1772 paa Strømsø, søn av guldsmed *Niels Buch* og *Marie Lysing*, kom tidlig «til opdragelse» paa Kragerø toldkontor hos sin svoger kammerraad Peter Knøpper, tjenstgjorde til febr. 1790 hos dennes efterfølger justisraad Terchelsen og gik til vaaren 1791 prokurator i Sande, senere amtsforvalter i Larviks grevskap Plade Stranger tilhaanden i hans praxis. Den 20. april 1793 blev han examinatus juris med bekvem og tok den praktiske prøve 30. april næstefter med vel, hvorefter han 30. oktbr. 1795 fik kgl. bestall. som *overretsprokurator* i Norge og nedsatte sig paa Fredrikshald. Her blev han i aarene 1797 til 1802 flere ganger konstituert som byfoged og som sorenskriver i Id og Marker; i 1801 fungerte han for amtmanden ved den extraordinære sjøindrullings-session og mottok fra alle hold meget gode attester for konduite, duelighet og retskaffent forhold; «han hadde gode naturgaver». I 1798 blev han beskikket til aktor i den vidtløftige kommissionssak, som blev nedsat 17. aug. d. a. i anledning av en hel del personers paaklagede forhold ved en skibsstranding paa Hvaløerne i 1797. Ved kommissionsdom 2. septbr. 1801 blev vedkommende fældet, og Buch tilkjendtes 200 kr. i salær, men da Høiesteret avsa frifindelsesdom i saken 18. oktbr. 1803, fik han ikke en skilling! I 1802 reiste han til Kjøbenhavn paa sollicitering. «Paa sakførerbanen hadde han fundet flere torner end roser», skjønt han hadde været «saagodtsom» eneste prokurator paa Fredrikshald og baade der og i landdistriktet vundet megen tillid. Forlikskommissio-

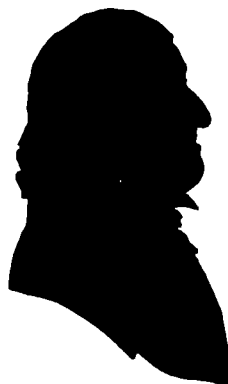
nerne hadde nemlig nedsat hans private praxis til det bekymringsfulde, samtidig som grænseforholdene hadde medført at han fik en stor mængde befalte saker til gratis utførelse. Amtmanden erklærte at «saklisterne viste at advokaturen gav litet av sig, og jeg ved at han uten midler ved egen flid hittil anstændig har ernæret sig med sparsom haand». I den danske hovedstad leiet han værelse i Laxegade 332, og omsider opnaadde han fra nytaar 1804 en midlertidig ekstraskrivertjeneste i Sjøetatens 3. departements kontor med den svimlende gage av 12 rdl. pr. maaned. Utpint til fattigdom blev han endelig 22. mars 1805 utnævnt til *sorenskriver* i Nordmør. Efter mange aars uklanderlig virksomhet i dette embede begik han enkelte misligheter og overgrep, som foranlediget nedsættelsen av en kommission, av hvilken han blev dømt til at ha embedet forbrudt, men Høiesteret fandt det ved dom av 16. novbr. 1820 tilstrækkelig at ilægge ham en mulkt paa 200 spd. til Christiansunds fattigkasse, ansvar og omkostninger. Under 16. jan. 1834 tok han avsked med 200 spd. i aarlig pension og døde 19. juni 1849 i Christiansund.

Gift 1. gang 3. mai 1805 i Kjøbenhavn med *Inger Marie Hauschau*, født 11. decbr. 1780 i Aalborg og død 28. oktbr. 1813 i Christiansund, datter av *Lars Hauschau* og *Karen Brinch*.

Gift 2. gang 2. oktbr. 1823 i Surendalen med *Elisabeth Sophie Finchenhagen*, født 7. feb. 1798 s.steds og død 4. april 1878, datter av sogneprest *Lars Lund Finchenhagen* og *Margrethe Christine Hammond*.

Bull, Henrik. Overhofretsprokurator. Overinspektør.

Født 1737, døpt 4. april i Tønsberg, søn av byfoged og postmester *Otto Bull* og *Gunhild Christine Hansdtr. Bloch*, hadde tjenstgjort som skriverkarl og fuldmægtig ved flere embedskontorer i Smaalenene, senest hos byfogden paa Fredrikshald, da han i 1772 drog paa studering til Kjøbenhavn. Han blev examinatus juris med bekvem 1. juli 1773, og paa anbefalinger av Christiania magistrat og etatsraad Falsen, som erklærer at Bull «er bekjendt for et dueligt subjectum», fik han kgl. bevilling 17. septbr. 1773 som *overhofretsprokurator*. Som saadan oparbeidet han en utmerket praxis i Christiania, førte mange processer for Overhofretten, blev curator bonorum i flere betydelige og indviklede boer, saaledes i geheimeraad Storms, og var omfattet

J. H. K. BUCH.

med megen respekt og agtelse, da han i 1785 av grev Ahlefeldt blev kaldt til *overinspektør* i Larviks grevskap. I denne baade ansete og velavlagte stilling virket han med megen hæder og værdighet og døde 4. novbr. 1823 i Larvik. I Rigestidenden nr. 93 for dette aar findes et mindedigt til hans ære; i dets 5 vers heter det bl. a.:

Da Tidens Engel venlig smilte
velsiggende med Fryd, med Lyst
vort Land, som broderligen hvilte
ved Danas hulde Søsterbryst,
en Eg man saa, saa stærk og frodig
at stande hist ved Laurvigs By,
beskjærmende saa tryk og modig
hver den som søgte hos den Ly.

Opelsket under Norges Zone,
en sjælden Glands af Herlighed
omstraalede dens skjønne Krone,
thi fyrig Sandhedskjærlighed
og Følelse for Ret og Orden
udgjorde Egens friske Saft,
velsiggende vort elskte Norden
med rige Frugter af sin Kraft.

Videre heter det: 10 skud spiret fra ekens rot, men da døden rammet to av dem, og andre visnet hen under motgang,

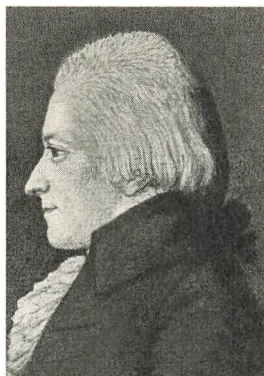
da stured' Egen — mat af Ælde,
den ventede sin sidste Stund,
da Døden kom for den at fælde
og flytte den fra jordisk Grund,
ærværdig saa man den at segne —
Foreningsdagens Morgengry
den plantedes i Lysets Egne,
der spirer den til Trøst paany.

Gift 24. mai 1774 i Jevnaker med *Louise Borch*, født 29. juni 1752 i Jevnaker og død 28. febr. 1805 i Larvik, datter av lensmand *Abraham Borch* og *Karen Olsdatter Balke*. Av deres 15 barn blev *Marthe Elisabeth Bull* gift med underrettsprokurator *Hans Gotfried Hansen* i Vaage og *Justine Bull* med efternævnte overrettsprokurator, senere foged *Knut Qvigstad*.

Bull, Ole Christian. Overrettsprokurator. Toldkasserer. Foged.

Født 14. febr. 1762 i Christiansund, søn av sogneprest *Jens Lemvig Bull* og *Anne Johanne Grøn*, fik øvelse i juridiske forretninger hos embedsmand i Trondhjem stift, blev *examinatus juris* med bekvem

8. juli 1784 og arbeidet derefter i tre aar som volontør i Generaltoldkammeret. Med gode attester for dyktighet, pen opførsel og arbejdslyst fik han 30 novbr. 1787 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter Nordenfjelds og nedsatte sig i Romsdalen, hvor der paa den tid ikke fandtes nogen duelig prokurator. Efter fem aars forløp blev han 6. mars 1793 utnævnt til *told- og konsumtionskasserer* paa Molde og befordredes 7. decbr. 1796 til *foged* i Søndmøre; som saadan bodde han først i Aalesund og senere paa Djuvik i Borgund. I mange aar led han under meget svagt syn, og det endte med blindhet; paa ansøgning mottok han derfor avsked fra sit embede 7. mars 1804 med den fulde gage i pension, flyttet i 1810 til Molde og døde her 26. aug. 1814. — I «Topogr. statistiske Samlinger» I har Bull skrevet «Adskilligt om Kjøbstaden Molde»; han var en tiltalende leilighetsdikter, hvis sanger findes indtat baade i Bergens og i Trondhjems Adresse-Contor Efterretn., saaledes i sistnævnte nr. 26 og 54 for 1807.

O. C. BULL.
Tegnet av Paul Ipsen.

Gift 22. jan. 1795 paa Molde med *Else Marie Bugge Bang*, f. 12. mai 1761 i Bergen og død 18. decbr. 1821 i Molde, tidligere enke efter kjøbmand Fredrik Nannestad Wingaard og datter av kjøbmand, senere apotheker *Nils Eriksen Bang* og 1. hustru *Rebekka Marie Molberg*. Av barnene blev *Nils Tønder Lund Bull* exam. juris og kgl. fuldmægtig i Kirkedepartementet.

Bølger, Hans. Overhofretsprokurator.

Født 1707, døpt 26. aug. i Aarhus domkirke, søn av kleinsmed *Ove Andersen* og *Karen Rasmusdatter*. Fra 1721 gjorde han kontortjeneste hos juridiske embedsmænd, var fra 1726 til 1730 kontorist ved Kronprinsens hofstue i Kjøbenhavn og fik herfra attest for at være en tro, duelig og vindskibelig ung mand med pen opførsel og tiltalende karakter. Et like godt vidnesbyrd erhvervet han efter en paafølgende otte aars tjeneste, indtil sommeren 1739, ved dragonsessionen søndenfjelds. Han ønsket nu at ta juridisk examen, men da han hadde hustru og barn og «er født i fattigdom, i samme opvokset og deri desværre endnu stikker op over ørene», søkte han 27. juni 1739 om tilladelse til at bli examinert i Christiania. Stiftamtmand Neve gav hertil sin bedste anbefaling: «Bølger hadde god *connaissance* av lov

og ret, hadde altid i liv og levnet opført sig kristelig og sømmelig, men hans vilkaar var saa slette at han ikke formaat at reise til Kjøbenhavn». Andragendet blev bevillet, og justitarius From kunde 28. aug. meddele at examenen var absolvert dagen i forveien, «hvorfor det vilde fornøie ham, ifald den maatte finde Fakultetets applausum», saa meget mere som Bølger efter hans kjendskap var en redelig, gudfrygtig og arbeidsom mand. Bølger blev derefter erklæret examinatus juris med bekvem under dato 27. aug. 1739 og fik 9. oktbr. s. a. kgl. bevill. som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han nedsatte sig i Christiania, hvor han eiet gaarden nr. 385 i Akersgaten (indgaat i Prinsens gate 26), men helbredden var daarlig, og han døde allerede 15. aug. 1744.

Gift 27. oktbr. 1736 i Akershus slotskirke med *Anna Cathrine Meyer*, begr. 23. febr. 1747, 36 aar gl., i Christiania uten at efterlate barn. Prokurator Bølger hadde en ældre halvbror Rasmus Ovesen Bølger, som var kleinsmed i Christiania.

Børgesen, Peder. Overhofretsprokurator. Sorenskriver.

Født 1661, døpt 10. novbr. i Christiania, søn av *Børge Torbensen Ring* og *Margrethe Pedersdatter*, som senere blev gift med feldbereder Rasmus Kindt, kom tidlig paa den store forretningsmand, overhofretsassessor Anders Simonsens kontor og fik der baade opdragelse og utdannelse. Ved stadsprokurator Christen Rasmussens død i 1695 blev han av Christiania magistrat beskikket til hans efterfølger i bestillingen, og 4. jan. 1702 fik han kgl. bevilling som *prokurator* ved Overhofretten og alle andre Retter i Norge. Han var en dygtig og velanset mand i hovedstaden, da han paa statholder Gabels anbefaling som retsindig og velanskrevet prokurator blev utnævnt 25. juli 1707 til *sorenskriver* i Heggen og Frøland. Som saadan hadde han sin bopæl paa Lindhol i Eidsberg og døde her 1715, begr. 7. juni.

Gift 24. juli 1694 i Christiania med underfoged Gullik Alfsens enke *Christiane Sophie Lapiere Malancourt*, døpt 26. mars 1662 i Christiania, datter av tolder *Peter Lapiere Malancourt* og *Barbara Schiort*.

Christensen, Anders. Overhofretsprokurator.

Født ca. 1673 i Hole og død 11. aug. 1747 paa Mo s.steds, søn av foged i Ringerike og Hallingdal *Christen Christensen* og *Dorthe Olsdatter Coldevin*, fik kgl. bevilling 1. mars 1721 som *prokurator* for alle Retter i Norge og bodde først paa Frøshaug og senere paa Mo i Hole. Han var en meget benyttet mand med adskillig indbringende

praxis og stod bakom mangen eiendomshandel, som dengang foregik paa Ringerike. Mest kjendt er han imidlertid blit for sit utrættelige arbeide for opførelsen av Lunder kirke 1704 til 1706, og selv skjænket han døpefont med himmel og utstyr, altertavle og lysestaker med mere, som alt røber hans varme interesse for saken. Det synes som han ialfald i mange aar var en matador i bygden, som utviste gjestfrihet og førte selskabelig hus, men det gik tilbake med ham og endte med smaat stel.

Ved skiftet efter prokurator Christensen viste boet sig fallit. Barnene av første ægteskap hadde tildels endnu ikke faat sin morsarv, som saaledes fremdeles indestod i boet, og sønnerne, prokurator Jørgen Nachschov paa Ringerike og Christian Coldevin, som da var prest til Fruering og Vitved paa Jylland, hadde forstrakt sin far med adskillig pengehjelp. Den gode prokurator synes at ha været en sølekop, som forøvrig tok livet fra den gemytlige side. I et missive av 5. mai 1745 skriver han saaledes til kapellan i Norderhov hr. Henrik Wurring (egtl. Fogh): «For Deres Velærværdigheds store Goddædighed at laane mig Penge aflægger jeg baade nu og altid min allerydmygste Taksigelse. For denne sinde insinueres hermed allerydmygeligst Penge 9 Rdl., Resten som er 4 Rdl. 1 Ort og 6 Sk., vilde Deres Velærværdighed have Taalmodighed med til jeg dem kan faa samlet, skal de til all Takke ogsaa blive betalt. Jeg har nu paa den 10de Uge været haardelig plaget af min vanlige Podagra, som — Gud ske Tak! — nu efterhaanden bedrer sig, endskjønt det gaar langsomt til i saadan à faire. Min très humble Compliment aflægges til velædle Kjæresten, Jomfruene Rosing'erne og lille Jomfru Wurring, og næst Guds Naades Ønske over Deres respektive ganske Huus, lever jeg i dybeste Submission . . .» Han eiet Christian V's Norske Lov, men andre juridiske bøker nævnes ikke.

Gift 1. gang omkr. 1700 med *Tabitha Thomasdatter*, f. i jan. 1668 paa Eker og begr. 8. april 1718 i Hole; datter av sorenskriver i Eker, senere paa Modum *Thomas Thomasen* og *Karen Sørensdatter Eriksen*, som blev gjengiftet med sorenskriver paa Modum Jørgen Hansen Nachschov.

Gift 2. gang 29. april 1721 i Hole med *Anna Clausdatter*, begr. 20. april 1771, 77 aar gl. — Av hans barn var prokurator Jørgen Andersen, som efter sin mors stiftar tok navnet *Nachschov*.

Christensen, Peder. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1681 i Skien, søn av den velstaaende kjøbmand *Christen Thordsen* og *Elsebe Tobiasdatter Hichmann*, fik 24. novbr. 1702 be-

villing at være sin egen værge for arvemidler paa 932 rdl. Han blev i 1716 konstitueret som foged i Telemarken, mens foged Høyer var med troppetransporten til Moss under krigen med Carl XII, og gjorde som saadan glimrende furore ved efter et halvt aars forløp at bli arresteret for underslag; sekvestrationsforretning blev avholdt i hans bo i febr. 1717. I 1732 paastod han at ha faat magistratsbevilling i april 1707 som prokurator i Skien, men kunde ikke skaffe denne tilveie, en mangel som formentlig førte til at han paa ansøknig fik kgl. bevilling 23. jan. 1734 som *prokurator* for alle Retter i Norge. Som prokurator fik han stor praxis i Bratsberg, drev tillike i flere aar en betydelig forretning baade som trælasthandler og eiendomspekulant og synes at ha været meget vel anskrevet. I sine senere aar led han forskjellige tap, og ved sin død i 1744 i Skien var hans formuesforhold adskillig reduceret. Paa begjæring av hans enke, som forøvrig hadde bevilling av 21. aug. 1731 til eventuelt at sitte i uskifte, blev boet tat under skiftebehandling 23. oktbr. 1744 og opgjort med 1220 rdl. i aktiver og 1070 i passiver. Af faste eiendommer var bygaarden i Prinsens gate værd 300 rdl.; her hadde familien hat sit hjem, velforsynt med sølvtøi og indbo, av hvilket nævnes et høit engelsk speil med blaa lakert ramme og to lampetter under (11 rdl.). Duestenhagen straks ved byen var likeledes værd 300 rdl. og Lihagen eller «Peder Christensens sal. fars hauge» 150 rdl. Prokuratoren hadde tidligere eiet gaarden Venstøp i Gjerpen, men for to aar siden solgt den til Christian Gasmann. Juridiske bøker nævnes ikke, men en hel del religiøse og nogen historiske. Nogen «egentlig regnskapsbok» hadde Christensen aldrig ført, men nøiet sig med «kartotek og løse papirer», og dette var nok vel bekjendt, for der kom nu de merkeligste krav fra langt tilbake i tiden, som var familien fuldstændig ubekjendt. Til et 14 aar gammelt krav paa 10 rdl. fra postmester Holst kunde en av den avdødes sønner ikke dy sig for at bemerke: «hvis her var tid, sted og leilighet kunde han nok utfinde saadanne pensler, som med den fornødne farve skulde beskrive postmesterens fordring», men han vilde nu nøie sig med at avvente Holsts vidneførsell Christensen døde 12. septbr. 1744 i Skien.

Gift 12. decbr. 1708 i Gjerpen med *Margrethe Weyer*, datter av foged i Telemarken, senere borgermester i Skien *Herkules Nielsen Weyer* og 1. hustru, hvis navn ikke kjendes. Av barnene blev sønnen *Herkules Weyer* sorenskriver i Jæderen og Dalene og bodde paa Næsgaard ved Egersund, og *Ole Weyer* amtsbevillet prokurator i Skien, begr. 8. febr. 1785, 67 aar gl.

Clod, Marcus Pedersen, se Klod.

Cramer, Johan Frederik. Overhofretsprokurator.

Født 1720, døpt 16. febr. i Bergens domkirke, søn av den med amtsbevilling i Bergen praktiserende prokurator *Johan Simon Cramer* fra Bremen og 1. hustru *Maren Sophie Hoff*, hadde opholdt sig paa fremmede steder inden han «kom i prokuratorlære» paa sin fars kontor. Han blev derefter examinatus juris 20. juli 1741 med «bekvem og velskicket» og fik 6. oktbr. næstefter kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han procederte siden fra Bergen og døde her i 1761, begr. 13. mars.

Gift 22. mars 1746 i Bergens domkirke med *Mette Dorothea Thomasdatter*, som døde 31. aug. 1776 i Bergen, 76 aar gl.

Cretz, Christian Ulrik. Overhofretsprokurator.

Født 1691 paa Christiansfjeld i Elverum, søn av kommandant paa denne fæstning, kaptein *Bernt Cretz (Kretz)* og *Anne Marie Wendelboe*, fik i 1719, da han søkte prokuratorbevilling, den attest av Overhofrettens justitiarius at han «altid hadde vist et redeligt forhold, var dygtig og besad alle de rekvisita, som efter loven hører til saadant embede». Under 1. september 1719 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, slog sig ned paa Bragernes og praktiserte siden uten paa nogen maate at gjøre sig bemerket. Under 13. april 1722 blev han av stiftamtmanden konstituert ad interim som byskriver paa Bragernes under Hans Kielbechs svakhed. Begr. 17. jan. 1739 paa Bragernes.

Gift 4 novbr. 1721 paa Bragernes med *Gunhild Tønnesdatter*, født 1691 og begr. 16. juni 1764 s.steds, datter av *Tønnes Berentsen Hoff* og *Anne Adriansdatter*.

Dahm, Jens Jørgensen. Overretsprokurator. Raadmand.

Født 1766 i Hals paa Jylland, var fra 1791 til 1801 fuldmægtig ved Christiansands bys og raadstuskriverkontor, blev 20. juni 1803 examinatus juris med bekvem og tok den praktiske prøve 2. juli næstefter med vel, hvorefter han 18. oktober 1805 fik kgl. bevilling som *overretsprokurator* i Christiansand stift, med bopæl i stiftsstad. En klæk helbred tillot ham ikke at foreta reiser, saa hans praxis blev

omtrent utelukkende knyttet til byen og Stiftsoverretten. Da han i 1807 søkte befordring, fik han attest for flid, nøiagtighet «og en retskaffenhet, som utmerker den sjeldne, duelige embedsmand». Under 5. septbr. 1810 blev Dahm utnævnt til 2. *raadmand* i Christiansand mot 50 rdl. aarlig pension til sin forgjænger raadmand Christen Høyer og 70 rdl. til præsident Pavels' enke. Disse utgifter faldt ham saa trykkende, at han søkte avsked fra embedet og entledigedes 30. novbr. 1811 fra 12. mars 1812 at regne. Han blev 30. novbr. 1812 opnævnt til medlem av den kgl. kommission som skulde undersøke og paaanke Christiansands bys rettigheter til en del omstridte jordstykker og plasser, men blev 5. mars 1813 efter ansøkning igjen fritat for dette hverv. Dahm avgik ved døden 29. oktbr. 1814; ugift. — Ved det s. d. aapnede skifte oplyses at han 27. juni 1806 hadde faat bevilling til at indkalde sine kreditorer sub poena præclusii et perpetui silentii, at han hadde tilgode 800 rdbl. for et hos ham bestilt utkast til nye kjøpstadsprivilegier for Christiansand, og at han hadde ført regnskaperne for byens repræsentantskap. Hele hans brevveksling i de 12 siste aar var opbevart. Der opføres en fyldig juridisk literatur, og den gode prokurator hadde sin Holberg. Det er tydelig at Dahm har været en ordensmand. Gjeld fandtes ikke, og boet blev opgjort med 8 706 rdl., væsentlig i pantobligationer, som efter hans erklæring paa dødsleiet skulde tilfalde hans uægte datter Jacobine Dahm. En bror Rasmus Jørgensen (Dahm) i Hals og en gift søster sammesteds fik ingenting.

Daldorph, Niels. Overhofretsprokurator.

Født 1697 i Danmark, frænde av raadmand Daldorph i Fredrikstad, hadde 1722 undladt at tiltræde tjeneste som revisionsskriver hos kommandør Juel, hvad han fik svi for ved at sitte arrestert i nogen dager og siden være uten employ, indtil han 10. april 1725 av Fredrikshalds magistrat blev antat til stadsprokurator. Sit første skridt paa sakførerbanen gjorde han her faa dager efter og tiltrak sig straks en litet smigrende opmerksomhet. En av byens borgere, Engelbret Andersen var av skifteretten i 1712 bliit opnævnt til værge for en umyndig for en liten arv paa 14 rdl. Da nu Andersen i 1725 blev avkrævet riktighet for pengene, nægtet han nogensinde at ha mottat dem og engagerte den nysankomne prokurator til at anta sig saken. Under processen kolliderte Daldorph ganske voldsomt med borgermester Paasche, som forøvrig neppe hadde ganske rent mel i posen, og da Paasche lot de ord falde, at «den dumdristige Engelbret i letsindig

formastelse stolte paa tidens ælde og arveprotokollernes opslugelse av ildebrand ved fiendehaand», kastet Daldorph ham blandt andet i næsen, at «han agtet borgermesterens av malice stinkende fraser uværdige at besvares». Dette blev den gamle borgermester for stramt, og 4. juli 1725 klaget han til stiftamtmanden: «naar Deres Excellence naadigst behager at kaste Deres velbegrundede og høistskjønnende øiensigt til Daldorphs procedure og protokollation, skal erfares — saasom dette var hans første prøve og specimen i hans ved saa dyr ed opnaadde funktion — at han og slig sin malitøse praxin ikke mindre fortjener end reduktion ved prompte justitie av Deres Excellences retfærdige og sædvanlig øvende lovens retmæssige haandhævelse.»

Daldorph stod sig imidlertid meget godt med stiftamtmanden, og da denne meget vel har kjendt til de underslag av umyndiges midler, som hadde gaat for sig under den store nordiske krig, var det saa langt fra at Daldorph fik nogen skrape fra den høie øvrighet at denne tvertimot anbefalte ham til gunstig befordring! Under 6. decbr. 1726 fik Daldorph kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, i kjøbstæderne og paa landet, og i skrivelse av 25. decbr. takker han stiftamtmanden særdeles: «den sæd, han ved Excellencens naadige omhu hadde nedsaaet, har sat plante til det, hvorav, næst Guds forsyn, en større stamme kan opvokse». Imidlertid var det paa Fredrikshald blit ham noget vel varmt under saalerne, eller som Daldorph foretrak at uttrykke det: «brødet paa dette og omliggende smaa steder er ganske besværlig at fortjene, saa det fast er umulig at en ærlig mand derved er kapabel til nødtørftighet at subsistere». Han agtet derfor at flytte til Christiania i haap om «paa et saa berømmelig sted» at kunne tjene nok til underhold av sin egen enslige person. Til hovedstaden kom han dog ikke, maaske stiftamtmanden underhaanden har tilraadet ham at stanse op i Fredrikstad, hvor hans slegt var vel kjendt, thi her opererte Daldorph i den nærmest følgende tid og som det synes uten at komme nogen for nær. Under 30. juli 1727 fik han sig nemlig paa begjæring, «da han agtet at søke videre forfremmelse», meddelt tingsvidne, hvorved med sandfærdighet maatte tilstaaes at prokurator Daldorph saavel udi liv og levnetsforhold som i ham anbetrodde sakers forhandling sig saaledes hadde forholdt, som en tro og retskaffen prokurator vel egner og anstaar; kommerceraad Thomas Arthur, som hvis fuldmægtig han hadde optraadt «i en og anden magtpaaliggende proces», ønsket at erklære det samme.

Endnu i mai 1728 optraadte Daldorph ved Retten i Fredrikstad, men ganske kort efter avreiste han, ikke til Christiania, men til Bergen. Her forsøkte han at indarbeide sig uten at det synes i nævneværdig

grad at ha lykkedes, og snart faldt han for sin tidligere tilbøielighet til grove malversationer. Det blev disse som ogsaa tilslut skulde fælde ham. I 1729 skjældte han sine motparter ut for «smalebeister» og beskyldte dem for at fare med løgn og underfundighet. Det kom da straks til injurieproces, og av byfoged og meddomsmænd blev det ved dom 16. mai 1729 avsaagt at Daldorph selv burde holdes for en løgner, bøte 3 ort og betale 3 rdl. i saksomkostninger. Den uheldige prokurator undskyldte sig med at han hadde snakket over sig i be-ruselse og appellerte dommen, men ved Bergens Raadstueret 4. aug. 1729 blev de ærekrænkende uttalelser mortificert og Daldorph ilagt omkostningerne for Raadstueretten med 4 rdl. Det hadde været paa tale at faa ham dømt fra «embede». Saa langt kom det altsaa ikke, og nogen videre betydning vilde dette heller ikke ha faat, thi Daldorph var siden praktisk talt uten arbeide og døde 16. april 1731 som en ensom og forgjeldet mand. Hvad han efterlot av aktiver var omtrent bare gangklæderne. Ugift.

JØRGEN DARJES.
Efter tegning 1792.

Darjes, Jørgen v. Cappelen. Over- retsprokurator.

Født 7. novbr. 1764 paa Modum, søn av sorenskriver *Otto Laurentii Darjes* og *Karen Müller*, fik sin kontorfærdighet og utdannelse hos sin formuende far og ikke mindre fær-dighet som ivrig jæger i dennes store til gaar-den Melum hørende skoger. I 1792 drog han paa studietur til Kjøbenhavn, blev examinatus juris med ei ubekvem 20. april 1793 og fik vel for den praktiske prøve næstfølgende 30. april. Han blev prøveprokurator 23. novbr. s. a. i Buskerud og fik 30. juli 1802 kgl. bevilling som *overretsprokurator* i Akershus stift og slog sig ned paa Modum. Her fik han kgl. bevilling 7. oktbr. 1806 paa land-handleri paa garden Lie, saa det har formentlig ikke toppet sig noget videre i den juridiske praxis. Han eiet garden Gussestad og var hele sit liv ivrig paafærde som jæger og drev med opdræt av ypperlige jagthunder. Han tok avsked som prokurator 28. mars 1832 med 120 spd. i aarlig pensjon og avgik ved døden 23. febr. 1840 paa Modum.

Gift 27. febr. 1804 i Arendal med *Anne Johanne Erboe*, døpt 16. novbr. 1776 i Bamle, datter av *Henrik Jørgensen Erboe* i Lange-sund og 2. hustru *Anne Halvorsdtr. Sommer*.

Dass, Albert Christian. Overhofretsprokurator. Byfoged.

Født 14. septbr. 1709 i Alstahaug, søn av sogneprest *Anders Dass* og *Rebekka Angell*, blev student, dimittert fra Trondhjems skole, i 1726 og theologisk kandidat 1729, hvorefter han fra 1730 til sommeren 1733 tjente ved den norske mission uten løn. «Da denne og anden slik geistlig forretning foraarsaket adskillige samvittighetsanstøt», gik han resolut over til det juridiske studium, blev *examinatus juris* i 1736 og — som den første der tok denne da nyanordnede examen — *and. juris* med laud. 14. mai 1737. Under 7. mars 1738 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, men da byfoged i Bergen Nils Myhre 20. april 1741 var blit dømt fra embede for mislig regnskapsførsel, tilbød Dass at betale 500 rdl. til kongens forføining, ifald han kunde bli Myhres efterfølger, og mottok 15. mai 1741 utnævnelse til *byfoged* i Bergen. Som saadan fungerte han med værdighet i nær 30 aar, den siste tid dog plaget av en daarlig helbred, hvorfor han tok avsked 24. april 1761, men opnaadde en alder av over 84 aar. idet han først døde 11. jan. 1794 i Bergen. Vicelagmand i Nordland. Han har skrevet en biografi av sin berømte farfar, digteren Petter Dass og utgit hans «Nordlands Trompet».

Gift 20. aug. 1738 i Garnisonens menighet i Kjøbenhavn med *Berte Marie Pedersdatter*, som under navnet *Benedicta Maria Bruun*, født *Holst*, døde 17. novbr. 1787, 75 aar gl., i Bergen. Av barnene blev *Anna Cathrine Dass* gift med byfoged i Bergen, titul. general-auditør *Harrier Siemers Heiberg*.

Deramm, Peder Lund. Overretsprokurator. Herredsfoged.

Født 1758, døpt 30. jan. paa Bragernes, søn av skildrer *Johan Diderik Deramm* og *Kirsten Bosse Lund*, kom i 1776 paa Bratsberg amtskontor og arbeidet her og samtidig ved Gimsø klostres sagbruk til utgangen av 1783. I 1784 blev han *examinatus juris* med bekvem og fik 5. novbr. næstefter kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter Søndenfjelds, Overhofretten undtat. Han slog sig ned i Nedenes og søkte at indarbeide sig nogen praxis, men dette gik smaat, og da hans senere svoger Niels Bonnevie i 1788 blev konstituert og senere, i 1793, utnævnt til sorenskriver i Østre Robyggelaget, tok Deramm kontorpost hos ham for at hjelpe paa indtægterne. Han var i 1785, 1796 og 1797 konstituert i sorenskriverembedet og fik ord for at være en retsindig og uegennyttig mand, som var agtet og yndet av befolkningen og «aldrig ilde omtalt av nogen». Under 21. novbr. 1800 befordredes Deramm til

herredsfoged i Malt og Gjording herreder i Ribe stift og døde der 18. septbr. 1804.

Gift 3. febr. 1792 i Halsaa med *Maren Margrethe Bonnevie*, døpt 24. septbr. 1776 i Mandal og død 12. juni 1852 i St. Petersburg hos sin datter statsraadinde Hauowitz; datter av lægen *Honoratus Bonnevie* og 2. hustru *Cathrine Tørrisen*.

Derschow, Sigismund. Høiesteretsprokurator. Byskriver.

Søn av bergmedicus paa Kongsberg, dr. med. *Sigismund Derschow* og vistnok født nogen tid før denne i 1668 blev indkaldt av Gyldenløve. Han arvet 1 000 rdl. efter sin far, efter hvem skifte holdtes 22. febr. 1682, og da Sigismund i 1693 agtet at flytte til Kjøbenhavn og derfor vilde medta sin arv, blev hans formynder Nils Hansen Griis ved Christiania magistrats dom av 31. mars s. a. tilpligtet at indbetale de lovlige sjete- og tiendepenge. Endnu i 1696 var imidlertid beløpet, som nu androg til godt og vel 349 rdl., fremdeles ikke indbetalt i bykassen, og saken kom for Bytinget 25. juli. Derschow logerte paa denne tid i Raadhusgaten nr. 5. Under 15. juni 1697 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for Høiesteret og alle andre Retter i begge riker og optræder i den følgende tid ved baade Under- og Overretter i Akershus stift, i 1706 saaledes paa Ringerike. Den 17. septbr. 1714 blev han utnævnt til *by- og raadstuskriver* i Christiania mot efter eget tilbud at indbetale 2 000 rdl. til Kongens disposition, men denne herlighet skulde bli av kort varighet. Han viste sig nemlig «ikke alene ubekvem, men endog av saa slet konduite, at embedet ikke engang kunde forsvarlig forrettes av en fuldmægtig under hans direktion. Formedelst hans uordentlige diæt og skjødesløse levnet hadde byens publike affærer uti mange tilfælde maattet lide, hvis ikke magistraten hadde paatat sig den umake at forrette hvad hans embede egentlig tilkom». Tid efter anden fik han advarsler, «men derved erholdt præsidenten intet uten kontinuerende opsætsighet med grove og uanstændige svar». Under 2. septbr. 1719 søkte Derschow om at faa en fuldmægtig, men magistraten fandt ikke at dette vilde hjelpe synderlig og anbefalte derfor, at han enten blev avsat eller overført til et embede med mindre ansvar. Derschow pukket paa sine fortjenester under krigen i 1716, da han gjorde Svenskerne al den «avbræk», han kunde, og ydet fæstningen al mulig assistance, for hvilket kommandanten, Klenow, likesom borgerskapet hadde git ham sin skriftlige anerkjendelse, men endte med at andra om at maatte

avstaa sit embede til regimentskvartermester i Bergen Ulrik Schnell mot at faa sine 2 000 rdl. refundert av denne. Ved kgl. resolution av 12. febr. 1720 gik dette i orden, og Derschow fratraadte s. d., hvad der gav præsident Falck anledning til det hjertesuk: «Det er mig meget angelegent at bli av med et ærkeskarn og se en skikkelig person udi hans sted!» Derschow forlot vistnok straks efter Christiania.

Devegge, Sivert. Overretsprokurator. Sorenskriver.

Født 12. septbr. 1728 i Nes, Hallingdal, søn av gaardbruker *Ole Guttormsen Devegge* og *Marie Pedersdatter Grimsgaard*, hadde anvendt al flid og umake paa at skaffe sig juridisk indsikt og øvelse og i det øiemed tjenstgjort som fuldmægtig hos overhofretsprokurator Gram i Christiania fra oktober 1755 til 1761. Under 17. juli 1761 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, «dog først at examineres». Han vedblev endnu en tid hos Gram og var «daglig okkupert i forretninger» saavel ved Overret og Underret som utenbys, mens Gram selv procederte for Overhofretten. Det faldt ham saaledes vanskelig at komme løs for at fremstille sig til examen i Kjøbenhavn, og amtmanden anbefalte derfor at han blev examinert av Overhofrettens justitiarius i Christiania, hvad formentlig blev ham bevillet. I 1761 og 1762 sees han gjentagne ganger at ha faat specielle bevillinger til at procedere saker for Overhofretten. I den følgende tid var han tillike fuldmægtig hos vicestatholder Benzons, som i 1769, da Devegge søkte sukcessionsbestalling paa Eker, Modum og Sigdal sorenskriverembede, erklærte at han fuldt ut vilde underskrive de gode attester for redelighet, flid og dygtighet, Devegge hadde erhvervet fra tidligere principaler, og anbefalte ham som fuldkommen kapabel for embedet. Kongen lot imidlertid svare at han ikke længer meddelte sukcessionsbestallinger, men skulde ha supplikanten i erindring ved forefaldende leilighet. Dette løfte blev indfriet da Devegge fik utnævnelse 7. april 1773 til *sorenskriver* i Aker. Som saadan døde han allerede 28. septbr. 1774; «verden tapte i ham en retskaffen og en ædelmodig, som mange begræder», heter det i Norske Intelligenssedler for 12. oktbr.

Gift 7. april 1770 med *Karen Sophie Riis*, døpt 11. mai 1745 i Grue og død 3. mai 1826 paa Mellem-Tøjen i Aker, i huset hos professor Nils Treschow, som var gift med datteren Cathrine Devegge; datter av kaptein *Ole Riis* og *Cathrine Hedvig Paulsdtr. Hammer*

Dons, Peter Cornelius. Overretsprokurator. Bergassessor.

Født 1725 i Trondhjem, søn av negotiant *Cornelius Dons* og *Abel Cathrine Buckhoff*, var fra barndommen holdt til pennen, fik fast kondition paa toldboden og kom i 1741 paa kontoret hos lagmand Dons. Herfra drog han i 1745 til Kjøbenhavn for med mindst mulige utgifter paa kortest mulig tid at opnaa juridisk examen. Det lykkedes ham 4. decbr. s. a. at bli examinatus juris med ei ubekvem, og straks efter blev han antat av amtmand Schjelderup til prokurator i Nordland, med bopæl i Vefsen. Han blev 10. decbr. 1753 av Trondhjems magistrat beskikket til stadsprokurator der i byen og fik paa et godt skudsmaal av vicesatholderen kgl. bevilling 9. mai 1755 som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, og praktiserte siden i sin fødeby. Under 8. juni 1761 befordredes han til *bergamts-skriver*, utnævntes 18. septbr. 1764 til assessor i Bergamtet nordenfjelds og fik 29. mars 1768 titel av bergraad med justisraads rang. Efter ansøking blev han 22. mai 1805 entlediget fra sit embede. Dons var en meget velstaaende mand indtil hans gaard, nr. 6 i Bispegaten, blev ødelagt ved ildebrand 20. novbr. 1798, og han skildres av rektor Smith som «munter, ærlig og honnet, fri og likefrem i sin tale, men en vældig koleriker»; han døde 22. oktbr. 1807 i Trondhjem.

Gift 1. gang 27. novbr. 1765 i Trondhjem med *Inger Christine Hammer*, f. 1727 og død 21. jan. 1788 i Trondhjem, datter av kjøbmand *Gunder Gundersen Hammer* og 2. hustru *Anna Christophersdr. Hempel*.

Gift 2. gang 14. decbr. 1788 i Trondhjem med *Abel Cathrine Bech*, f. 1757 s.steds og død der 15. oktbr. 1841 i Thomas Angells Hus, datter av *Ole Olsen Bech* og *Alette Dons*.

Dybdahl, Peter. Overretsprokurator. Byfoged. Justissekretær.

Født 3. juli 1786 i Bamle, søn av provst *Peter Dybdahl* og *Helene Holmboe Irgens*, tok, privat dimittert, examen artium i 1805 og blev cand. juris med laud. 25. juni 1810; for den praktiske prøve 6. juli næstefter fik han haud illaud. Under 30. oktbr. 1810 fik han bevilling som prøveprokurator i Christiansand stift for to aar, utførte som saadan sine saker «med utmerket nidkjærhet» og fik 28. april 1814 kgl. bevilling som *overretsprokurator* i riket. Han hadde fra 1812 nedsat sig i Øier, procederte «med duelighet, flid og redelighet» i Gudbrandsdalen og utførte befalte saker baade som aktor og som forsvarer «med den dygtighet og vigilance, der har almindelig tillid

tilfølge». Som medlem av fogderiets matrikelkommission paadrog han sig en langvarig sygdom, og de stadige reiser svækket hans i forveien ikke robuste helbred, hvad igjen nedsatte arbeidskraften og ødela økonomien. «Saa længe der endnu var penge i cirkulation», skriver han i 1810, «hadde jeg kredit, fordi jeg da kunde laane av den ene og betale den anden, men nu er dette redningsmiddel forbi, og jeg vet slet ikke nogen utvei mere». Saa blev han hjulpet ved utnævnelse 23. mars 1822 til *byfoged* i Bergen, men klimadet her viste sig ødelæggende for hans helbred, han bedredes derfor 11. jan. 1823 til *justissekretær* i Høiesteret, men var da legemlig nedbrudt og døde allerede 7. decbr. 1823 i Christiania. En from og elskelig sjel.

PETER DYBDAHL.

Gift 16. april 1812 i Faaberg med *Helene Margrethe Broch*, f. 27. septbr. 1787 i Biri og død 19. juni 1845 i Christiania, datter av sogneprest *Andreas Broch* og 2. hustru *Gjertrud Marie Irgens*. Deres søn Peter Dybdahl var cand. juris og kgl. fuldmægtig.

Eggers, Paul. Overrettsprokurator.

Født 1710, døpt 9. aug. i Graabrødre kirke i Viborg, Jylland, søn av raadmand *Johan Henrik Eggers* og *Johanne Nielsdatter Bjerriholm*, hadde med amtsbevilling procedert i sin fødeby i otte aar og var examinatus juris, da han 8. decbr. 1741 fik kgl. bevilling som *prokurator* for Over- og Underretterne i Jylland. Stimulert av sine venner og da formentlig først og fremst av sin svoger Christen Otterbech, som var sorenskriver i Bamle og byskriver i Kragerø, flyttet han i 1747 til Arendal og søkte herfra gjentagne ganger for gjæves om at faa sit virkefelt utvidet til alle Retter i begge riker, subsidiært i Norge, men opnaadde sluttelig 25. aug. 1747 kgl. bevilling som *overrettsprokurator* Søndenfjelds. Han nedsatte sig i Skien, hvor det i 1750 heter i byregnskaperne, at «hans fortjeneste var ganske liten, efterdi de før ham værende prokuratorer ved sine bekjendtskaper altid hadde de fordelaktigste saker, og han derfor neppe kunde fortjene det nødtørftigste til sin og families underhold». Saafremt han derfor skulde ilægges det befalte Prinsessestyr, maatte denne skat i saa fald inddrives ved utpantning. Siden praktiserte han fra Christiansand, uten nogensinde at komme over bekymringerne for det daglige brød, og døde der 4. febr. 1782.

Gift 7. febr. 1743 i Ikast paa Jylland med *Maren Anna Otterbech*, døpt 10. juli 1707 i Sønder Lem og død 23. septbr. 1794 i Christianssand, datter av *Jens Christensen Otterbech* paa Holmgaard og *Margrethe Mortensdtr. Friede*.

Eidorff, Hans. Underretsprokurator. Byskriver.

Født 14. novbr. 1738 i Odense, søn av snekker *Rasmus Eidorff* og 2. hustru *Birthe Rasmusdatter*, blev student i 1760, examinatus juris med bekvem i 1765 og tjenstgjorte derefter ved embedskontor i Norge. Anbefalt av vicesatholderen som en ung mand av capacité og pyntelige manerer fik han 20. april 1770 kgl. bevill. som *prokurator* i Bratsberg amt samt Jarlsberg og Larvik grevskaper og slog sig ned i Skien. Her kom han temmelig fort i skuddet, blev meget yndet av sine foresatte og efterhaanden konstituert i vakanser som auditor, byfoged, sorenskriver og lagmand, hvad han regnet med vilde tjene ham til befordring, men som i virkeligheten skadet den private praxis. Og værre gik det ut over denne, da han blev paalagt at aktionere alle de «brødige» embedsmænd baade i og utenfor distriktet, hvis forseelser blev befalt undersøkt og paadømt av kommissioner. Saaledes var han aktor i saken mot den bekjendte foged, kammerraad Paul Hansen, som paa grund av «fogdens ualmindelig mange misgjerninger holdt paa i 4 aar i det ufremkommelige Telemarken, hvor Eidorff vandret om paa 8 tingsteder tils. 150 mil; det blev 6 svære volumina akter, og han fik neppe noget igjen av de 300 rdl., han satte til av sit eget», skriver stiftamtmand Levetzau. Dernæst var Eidorff aktor i saken mot Jarlsberg grevskaps betjenter, hvilket krævet reiser paa 52 mil, og endelig i 1774 mot byfoged i Holmestrand, krigsraad Peter Hagemann. Ribbet for det lille, han hadde sparet sig sammen, og dertil med en ødelagt praxis gjorde han i 1776 indtrængende forestillinger om at komme i levelig stilling, og da det vakante embede som by- og raadstuskriver samt notarius publicus i Skien blev opgit ham at indbringe opimot 350 rdl. aarlig, vilde han gjerne faa dette. Stiftamtmanden oplyste imidlertid at indtægterne ikke kom høiere op end til 200 rdl., og det hadde noksom vist sig paa de tap, dødsboerne var blit paaført, at ingen hadde kunnet klare sig med den indtægt uten støtte av egen formue! Men hvis embedet kunde bli forenet med Skiens byfogedembede, da kunde her bli et skikkeligt levebrød paa 600 rdl., og stiftamtmanden anbefalte i meget humørfyldte vendinger en saadan kombination av ganske specielle hensyn: «Byfoged i Skien Jacob Tønder er just ikke den embedsmand, som byen i henseende

til politivæsenet og andre hastige foranstaltninger kan være bedst tjent med, hvorimot han til sittendes forretninger og dommerembeder er ganske vel skikket, hvortil kommer at der er et saa dødeligt fiendskap mellem ham og borgermesteren, saa de aldrig kan forenes, helst naar de skulde ha embedsforretninger sammen. Saa foreslaaes derfor at sorenskriver Hans Schjermann i Tune ombyttes med Tønder — hvormed begge vilde være vel tjent! Derved blev nemlig ogsaa Schjermann befriet fra at staa længer under amtmand, konferensraad Lachman, som idelig er misfornøiet med ham, skjønt han med føie intet kan utsætte paa ham — og dette vilde da veie noget op imot den noget ringere løn, Schjermann vilde faa i Skien.»

Kancelliet fandt ikke at kunne akseptere Levetzaus forslag, og Eidorff fik 10. juli 1776 bestalling som *byz* og *raadstuskriver* samt *notarius publicus* i Skien, hvor han siden levet med hæder og ære til sin død 4. mars 1788.

Gift med *Sidse Torup*, født 2. febr. 1727 og død 26. decbr. 1811 i Skien. Av barnene var Birgitte Maria Eydorff, født 24. april 1771, gift med byskriver i Skien Frederik Leegaard Schlanbusch, se II s. 300.

Eilertsen, Nils Trap. Overretsprokurator. Byskriver.

Født 6. jan. 1782 i Aarhus, søn av *Jens Eilertsen* og *Anne Cathrine Trap*, blev *examinatus juris* 23. april 1804 med ei ubekvem og fik vel for den praktiske prøve 28. april, hvorefter han tok kondition som edsvoren fuldmægtig hos en sorenskriver i Norge. I mai 1807 drog han atter til Kjøbenhavn for at forbedre den theoretiske examenskarakter og opnaade bekvem 20. april 1808. Under 17. septbr. dette aar blev han prøveprocurator, fik 6. mars 1811 bevilling som *overretsprocurator* i Christiansands stift og mottok kgl. konfirmation paa denne bevilling 20. febr. 1812. Han tok bopæl i stiftsstaden og fik 3. novbr. 1813 utnævnelse til *politifuldmægtig* s.steds. Som saadan oppebar han en ubetydelig gage, og da der samtidig praktiserte ikke mindre end seks procuratorer i Christiansand og omegn, søkte han stadig befordring. I 1819 vilde han gjerne som sorenskriver til Flekkefjord, da han her to mil sjøværts eiet en gaard, hvis produkter med fordel kunde avsættes i byen. Under 12. decbr. 1825 blev han saa be-

N. T. EILERTSEN.
Efter maleri.

fordret til *raadmand* i Bergen, utnævntes, med utmerkede anbefalinger som en særdeles habil mand, til *sorenskriver* i Tune 30. mars 1831, blev *byfoged* og *notarius publicus* i Trondhjem 10. septbr. 1837 og sluttelig *byskriver* i Bergen 6. mai 1840. Som saadan avgik han ved døden 25. novbr. 1844 i Bergen.

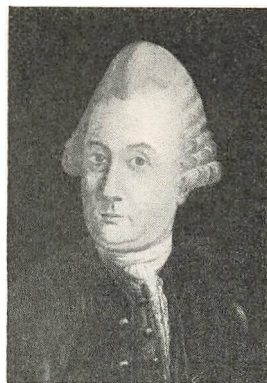
Gift 14. decbr. 1809 med *Martine Christiane Severine Røyem*, f. 15. juli 1786 i Hægebostad og død 30. decbr. 1853 i Fjeld, datter av sogneprest *Nils Røyem* og *Louise Cathrine Balle*. Sønnen *Nils Røyem Eilertsen* blev saksfører i Bergen.

Ewensen, Lorentz. Overretsprokurator. Toldprokurør.

Født 17. juni 1728, formentlig nordenfjelds, kom tidlig i kontor-tjeneste i Trondhjem, var saaledes i aarene 1747 til 1749 hos prokurator *Jørgen Læmell* og i de følgende to aar hos prokurator *Jens Schanche*, som i 1751 gir ham meget god attest: «han var tro, flittig, førte et stille, skikkelig levnet, av solid opførsel, var yndet og har bragt det saa vidt at han passerer for habil og duelig person». I 1751 og 1752 hadde han adskillige ganger været befuldmægtiget av flere prokuratorer til at procedere betydelige saker saavel i Akershus som i Trondhjems stift og opnaad applausum. I 1752 fik han av Trondhjems magistrat løfte paa at antages til prokurator ved første leilighet, og i 1753 blev det likefrem mangel paa prokuratorer: prokurator *Lorentz Nideros* var død i 1751, *Jens Schanche* hadde tat avsked, *Rynning* var blit lagtingskriver og *Thams* underfoged; tilbake var *Læmell*, *Bierch* og *Krull*, og disse var ofte avsted paa landet, saa folk stod fast i byen. Saa døde ogsaa *Læmell*, og magistraten tilbød da *Ewensen* ansættelse i byen. Stiftamtmanden fandt ogsaa at byen høilig hadde hans tjeneste behov, specielt i «alt hvad angik de faste eiendommer samt publike huses tarv», men *Ewensen* maatte først ta juridisk examen. Hertil var *Ewensen* ogsaa villig, men da han stod midt oppe i rettsaker, som ikke tillot fravær fra byen, og dertil var uformuende, søkte han 12. jan. 1754 om at maatte examineres i Trondhjem. Paa stiftamtmandens anbefaling gik dette i orden. Han blev 12. mars *examinatus juris* med bekvem og fik derpaa kgl. bevilling 11. mai 1754 som *prokurator* i Trondhjems stift.

I sin ansøgning til magistraten i 1752 hadde *Ewensen* fremholdt hvor vanskelig det var for folk baade i Trondhjem og landdistrikterne at faa prokuratorhjelp. Ret som det var nægtet byens prokuratorer at paata sig private saker, naar det ikke netop passet dem, og folk hadde mangan gang maattet opleve at rettsaker var blit liggende i

aarevis paa prokuratorkontorene uten at det hadde været mulig at faa fart paa dem. Denne litet smigrende uttalelse sivet øieblikkelig ut, og byens prokuratorer Læmell, Bierch og Krull blev aldeles rasende og protesterte mot at Ewensen «skulde faa trænge sig ind i» deres kreds, hvad de fandt ganske unødvendig. De skulde nok klare de saker som maatte forefalde uten Ewensens bistand, og Ewensen selv hadde paa forhaand en god kondition hos Thomas Angell, hvor han nød kost og løn og ovenikjøpet hadde rummelig tid til at perfektionere sig i jura. Naar han bare blev i den kondition, vilde nok «et saa stort subjekt, som Ewensen gav sig ut for», bringe baade jussen og andre videnskaper til langt større fuldkommenhet! Magistraten, som hadde utmerkede attester om Ewensen fra Angell og kammerraad Solberg, fandt imidlertid at «hans tjeneste var nødvendig». At magistraten heller ikke angret paa valget fremgaar av følgende attest, som den paa anmodning tilstillet Ewensen, da denne i 1763 søkte embede:

LORENTZ EWENSEN.
Efter maleri.

«Magistraten kan ei andet end med sandfærdighet meddele den velfortjente attest at han stedse saavel i sit prokuratorembede som i sit levnet og forhold har opført sig meget ædruelig, særdeles paa-passelig og tilbørlig oprigtig, ja foruten hans berømmelige arbeidsomhet i embedet samt anbetroede ting forfattet og ladt i trykken utgaa nogen smaa juridiske skrifter, efter at han hadde samlet alle overkommende gode bøger i saadanne tillike med andre materier for at gjøre sig alt mere duelig til at betjene dem, som maatte behøve raad og veiledning» . . . — Denne attest er saa meget mere bemerkelsesværdig som stiftamtmanden i 1756 hadde søkt at faa Ewensen baade avsat og straffet, fordi han som fuldmægtig for Valentin Wegner i en sak mot sorenskriver Schelde hadde fremlagt en skrivelse fra Wegner, hvori denne var fremkommet med «gluffer og gloser» baade mot sorenskriveren og mot stiftamtmanden, som derved følte sig ytterst touchert, ja fandt sig angrepet paa ære og værdighet. Ewensen hadde hertil svaret at glufferne og gloserne ikke var hans, men Wegners, hvorfor han gjerne vilde vite hvad han skulde avsættes og straffes for! Stiftamtmanden sendte klagen til forføining av magistraten og bragte derved denne i en slem klemme, da den paa den ene side ikke vilde støte den høie herre paa manchetterne og paa den anden intet hadde at bebreide Ewensen. Den lot derfor saken løpe ut i sandet.

Bosat i Trondhjem fik Ewensen saavel i byen som i landdistriktet en svær praxis og vandt et renommé som ingen anden prokurator i samtiden. Hvorvidt det med noget korn av sandhet kan siges at han i henseende til nogen brist paa karakteren var en i samtiden omstridt mand, er det nu vanskelig at avgjøre. Men sikkert er det, at det omdømme, som siden er blit hængende ved ham, i sin oprindelse skyldes en enkelt motstander, som hadde den fordel at kunne overlevere sine hadefulde utgydelser til litteraturen. Det var rektor ved Trondhjems kathedralskole, senere prest i Veile og en i visse kredser bekjendt skribent Lauritz Smith, som raket uklar med prokuratoren og siden aldrig undlot at sværte ham. Han fortæller i sin autobiografi følgende: Rektoren hadde git en forvorpen elev ris i hele skolens paasyn og derved bragt byen i oprør. Hver dag ventet han derfor en stevning til Bytinget, og for sikkerhets skyld vilde han ha en prokurator til at gjøre exceptio fori. «Jeg gik til en gammel synder», skriver Smith, «som heter Ewensen, en mand som med megen flid og læsning er en forvorpen knegt, der gjorde alt for fordel. Vi talte en times tid sammen om saken; jeg sa ham alt, som sandhet var, og tilsist siger bæstet, at han var antat av fru Fischer (elevens mor) til at procedere mot mig! Dette, sa jeg, burde De sagt før; men like godt, saken er som jeg nu har fortalt den . . . Nu kommer der da en stevning til mig som var saa skandaløs og ondskapsfuld, at Ewensen, denne vanartens førstefødte søn, end ikke turde utstede den i sit navn, men lot drengen skrive den under. Saken faldt i Rette i Bytinget, jeg exciperte forum, og den blev avvist. Nu forlangte de Provsteret av biskopen, men han vilde ei bevillie den». Denne sak blev foreløbig henlagt av Kancelliet, men senere henvist til en kommission og endte med et kgl. reskript til bispem av 14. mai 1783, som gav Smith fuld opreisning og paa det alvorligste indskjærpet opretholdelse av skolens disciplin. — Den samme Smith skriver 16. jan. 1786 til sin velynder, geheimeraad Johan v. Bülow, at «Ewensen har et jevnt hode og ikke den stærke dømmekraft, men har ved flid og læsning i danske og tyske skrifter erhvervet sig adskillig smuk kundskap, har utgit adskillige velskrevne piecer i det juridiske og er den eneste mand i Trondhjem, der som prokurator kan føre en sak, hvorfor han, da hans motparters saker fast aldrig blir oplyst som de burde, er vant til at vinde alle saker, har altsaa været et orakel og en skræk i Trondhjem. Men vi maa nu vende bladet om og se mennesket fra en anden side. Og da er han en mand, hvis overmodighet kjender ingen grænser og som tror, han kan

gjøre og forsvare alt. Hans fordel er ham dyrebarere end al samvittighet og pligt, og for endel aar siden var han i en slem knipe for en obligation eller regning, hvori blev gjort nogen kunster med tallene. Han fristet lykken indtil Overhofretten, men da der og faldt en slem dom, og han frygtet for at Høiesteret kunde bli værre, saa fuldbyrdet han dommen og slap saaledes den gang. Denne mands vanart er saameget skjændigere, da han har kundskap, og saa meget farligere, da han nyder tillid in publico. Imidlertid er han dog noget spæget i den senere tid ved en sak, som nu har staat i tre aar».

I et senere brev, av 10. mai 1786, skriver Smith til v. Bülow at Ewensen uten tvil vil melde sig til det ledigblevne byfogedembede i Trondhjem, men at dette for alt i verden ikke maa betroes ham, thi «likesaa godt kan Satan selv bestalles til embedet som han; det onde bør min ven forhindre, at det ei skal ske, og kan man da ikke gjøre det reelle gode, saa er dog altid vundet derved at det værste, som kunde ske, blev forhindret . . . Angaaende de andre prokuratorer i Trondhjem, da har jeg ikke andet end ondt at sige. Først vil jeg nævne en gammel pandur ved navn *Aarhem*, et virkelig godt, ærligt kreatur, men av saa ringe forstand, etc.»

Overfor disse stærke uttalelser, som hensætter prokurator Ewensen i et alt andet end flatterende lys, virker det likefrem bølgedæmpende naar historikeren, justitiarius J. Chr. Berg, ganske mildelig siger at Ewensen «*var en god, sagtmodig mand*, men ilde gift, da han var plaget med en arrig og drikkfældig kone, som var enke da han fik hende». Og denne uttalelse av den nøgterne og grundige videnskapsmand bør sikkerlig tillægges adskillig mere vekt end rektorens ubeherskede og baade i form og indhold litet tiltalende personligheter, ikke mindst fordi Berg i sit forældrehjem i Trondhjem selvsagt har hørt tale om prokuratoren. Hermed stemmer ogsaa den gravskrift overens, som ved Ewensens død kom ind i byens avis. Han kaldes deri «den i livet retskafne», og det heter: «Lev som vor dydige, elskværdige ven, vær virksom, tro og oprigtig i livet som han, vær tilfreds, rolig, hengiven i døden som han». Og mere end gravskriften siger det engelske digt «Elegie», som ved samme leilighet stod at læse i samme blad og som gjengives nedenfor.

I historien vil Ewensens navn imidlertid være knyttet til en anden side av hans virksomhet. Han var nemlig en av landets første retshistorikere i sit aarhundrede. I aarene 1759 til 1781 utgav han en række smaa avhandlinger til fortolkning av særnorske partier av Christian V's Norske Lov. De var resultater av hans grundige studier av de gamle norske lover, som de forelaa i sorenskriver Hans Paus'

oversættelse. Og tiltrods for hans manglende universitetsuddannelse og ukyndighed i latin, hvorved han forlede sig til mange etymologiske meningsløsheder, blev disse piecer en virkelig berikelse av datidens dansk-norske juridiske literatur, da de behandlet emner, som baade de danske og norske universitetsudannede jurister ikke hadde let for at forstaa. De blev fra første stund av meget fordelagtig anmeldt, vakte opsigt i samtiden og indbragte forfatteren stadige opfordringer til at fortsætte.

I 1784 begyndte Ewensen ogsaa utgivelsen av et retshistorisk tidskrift, «Samlinger av juridiske og historiske Materier», som utkom med to bind og bragte vigtige avhandlinger, bl. a. om hævd paa kgl. almenninger. Han tilbageviser her den herskende vildfarelse at hele bygdelag ved ulovlig hugst i almenningen kan hævde denne til eiendom i 30 aar og begrænser hævdsretten til kun at gjælde indhegnede og fra almenningen skilte parceller; likeledes hævder han den riktige lære at begrepet bygdealmenning kun anvendes paa flere gaarders sameieutmark, som fra gammel tid har været privateiendom. Ewensen indtok i tidsskriftet ogsaa en beretning om den bekjendte hekseproces i 1670, da det ulykkelige fruentimmer Lisbeth Nypen blev levende brændt i en fordykning i muren paa Trondhjems Kongsgaard, og ledsaget den med kommentarer, som viser hvor uendelig langt den sunde menneskelige begripelse og humane opfatning var naaet frem paa de mellemliggende hundrede aar. Ogsaa under denne sin literære virksomhet kolliderte Ewensen stadig med sin gamle antagonist rektor Smith. Da denne fik se det første nummer av «Samlinger»ne, besluttet han sig til at chikanere Ewensen ved at utgi noget tilsvarende, som han kaldte «Samleren». Ewensen spottet gyselig dette opus og sendte byens skorstensfeier omkring for at samle abonnenter paa et nyt blad, han vilde kalde «Adsprederen»! Dette hisset Smith til straks at avertere en subscriptionsplan paa endnu et blad, som skulde hete «Grineren»! Paa denne vis gik komedien i længere tid til stor moro for publikum, mens Smith viste tænder, hver gang tilfældet bragte ham i nærheten av prokuratoren. Det vil i det hele neppe feile at Smiths voldsomme uttalelser om Ewensen er diktert av personlig animositet og langt fra fremgaar som resultat av en veloverveiet og velbegrunnet vurdering av Ewensens sande karakter med dens originale eiendommelighet.

I sine senere aar var Ewensen *toldprokurør* i Trondhjem, og her døde han 4. april 1790. Den i Trondhjems Adressekontors Efterretninger 1790 nr. 16 indtagne «Elegie ved Hr. Toldprocurer Lorentz Ewensens Grav», lyder saaledes:

Pallas oppress'd with inward Pain
 bewails her *Darling's* Loss in vain
 who went to yonder Shore,
 where he at the eternal Gate
 receives immortal Bliss, of late
 prepar'd for him in Store.

Her tearful Ey's her Sorrow tell,
 Alas! we know it but too well,
 our *Ew'nson* is no more:
 in vain the Mind to Grief is bent,
 in vain we now *his* Loss lament,
 for Fate *him* from us tore.

Now blest with Immortality,
his Soul enjoys Tranquillity,
his Labour's just Reward:
 there heav'nly Pleasures on him wait
 where neither Envy, Fear nor Hate
his Happiness shall thwart.

Ye *Tronders* surely will regret
 with Sorrow that you did forget,
 Attention *him* to give:
 from Aftertimes he must expect,
 that Justice which you have neglect
 to pay, whilst *he* did live.

Whilst he the Good of others fought,
 he lived as a good Man ought,
 conscious of what he ow'd

to those, who made there Case *his* Care,
 when wrongly they oppress'd were,
 and then he nobly glow'd.

My Muse with Sorrow does regret,
 to see him number'd 'mongst the Dead,
 but now *his* nobler Part
 stands with immortal Glory crown'd
 amidst the Angels who surround
 Him, who is their Reward.

His noble Merits to explain
 my feeble Muse attempts in vain,
 and vain is all her Strife:
 but needless is the Poet's Art
 when ev'ry one keeps in his Heart,
his Memory alive.

Ye dear Remains, now gone to Rest,
 accept this Homage of my Breast,
 which Justice called forth!
 while *Tronders* mind an *Ew'nson's* Name,
 they also shall remind that Fame,
 which they owe to *his* Worth.

The Virtuous, when they *him* remind,
 shall in their gen'rous Bosoms find,
 a noble Fire burn.
 Lo! Pallas of celestial Line,
 the best of Laurels now shall twine,
 around her *Darling's* Urn.

Matth. Conr. Peterson.

Gift 17. juni 1756 i Trondhjem med *Birgitte Christine Riise*, f. 1726 s.steds og død der 29. novbr. 1786, enke efter skipper Peter Rasmussen Abel og datter av skibstømmermand *Einar Olsen Riise* og *Christine Riise*.

Falch, Andreas Hansen. Overretsprokurator.

Født 1700, kom i 1717 paa Trondhjem stiftamtstues kontor og var her beskæftiget med regnskapsaker til han med tak for vel utført arbeide tiltraadte en fuldmægtigpost hos prokurator Krag 1. april 1734. Ogsaa her skikket han sig som en ærlig, flittig og ærekjær mand og blev 30. jan. 1736 av stiftamtmand og magistrat i Trondhjem meddelt konstitution som prokurator. I 1738 laa han paa studium i Kjøbenhavn, hvad der trods al mulig sparsomhet bragte ham i en gjeld paa 3 à

400 rdl., blev 24. oktbr. 1738 *examinatus juris* med bekvem og fik 17. juli 1739 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter, Overhofretten undtat, tok bopæl paa Kongsberg og døde her i 1745, begravet 12. jan. med alle klokkers ringning. Ugift.

Falch, Michael. Overretsprokurator. Amtsforvalter.

Født 1777, døpt 10. april i Sandsvær, søn av teglverkseier paa østre Laugerud *Christen Andreas Falch* og *Charlotte Jacobine Lindberg*, fik allerede i 1798 konstitution i Buskerud fogedembede, blev *examinatus juris* med bekvem 29. jan. 1800 og tok den praktiske prøve med vel 6. febr. næstefter. Han hadde ved denne examen besvaret de forelagte oppgaver med den største bestemthet og nøiagtighet, og vist saa sjelden dømmekraft og grundige kundskaper, at Fakultetet enstemmig vilde anbefale ham som et særdeles duelig subjekt og indberette denne utmerkelse til Universitetets kongelige protektor. Under 19. juni 1801 fik Falch kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat, og slog sig ned paa Langstrand ved Larvik. I 1805 blev han sekretær i kommissionen om Kongsberg sølvverks nedlæggelse og praktiserte for et stort klientel og med megen anseelse, til han 18. decbr. 1807 blev utnævnt til *amtsforvalter* i Larviks grevskap, som grev Frederik Ahlefeldt-Laurvig i 1805 hadde solgt til Kongen. Ved en hemmelig artikkel i traktaten til Kiel 14. jan. 1814 forbeholdt Frederik VI sig, da han gav avkald paa regjeringen over Norge, at Larviks grevskap skulde være hans private etendom, og henved fire aar senere, 2. septbr. 1817, solgte han hele denne herlighet til «grevlingerne», et interessentskap, bestaaende av amtsforvalter Michael Falch, kjøbmand i Larvik Michael Sartz, provst Johan Frederik Sartz og kasserer Børre Gether, for en sum av 155 000 sølvspecies, hvorhos selskapet overtok den i grevskapet prioriterte kapitalgjeld paa 343 012 norske speciedaler. Ved denne handel gik over halvparten av Larvik fogderis samlede matrikelskyld med mere end halvparten av fogderiets gaardbrukere, foruten hvad grevskapet hadde besiddet i Jarlsberg, Sandsvær, Bamle og Nedenes, over til «grevlingerne», som i de følgende aar fik anledning til at godtgjøre sin komplette uformuenhet til at forvalte dette gods-komplex. Endelig kom det i nye hænder da den av selskapet under 23. novbr. 1827 utstedte panteforskrivelse paa 367 000 spd. blev av kongen av Danmark transportert 11. septbr. 1835 til den danske generalfiskal etatsraad Frederik Wilhelm Treschow, som tiltraadte pantet og derved saavel som ved skjøte fra selskapet av 18. novbr. næstefter,

lydende paa 410 000 spd., blev eier av det gamle grevskapsgods. Falch, som imidlertid hadde faat titel av kammerraad, levet kun faa aar efter, idet han avgik ved døden 1. april 1838 paa Nanset i Hedrum.

Gift med *Johanne Nicoline Voigt*, døpt 5. mars 1777 i Fredrikstad og død 17. mars 1846 i Hedrum, datter av regimentsfeltkjær og stadskirurg *Johan Nicolai Voigt* og *Anne Dorothea Kobick*. Av barnene blev Jacob Andreas Falch justitiarius i Bergens stiftsoverret, Hagbarth Falch verfts skriver paa Horten og Emilie Michaeline Falch gift med sorenskriver Christian Hansson.

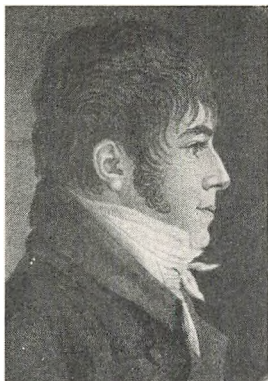
Falck, Wilhelm. Overretsprokurator. Handelsmand.

Født 25. mai 1773 i Hedrum, søn av sogneprest *Wilhelm Andreas Falck* og *Fredrikke Sophie Ørsted*, blev 28. oktbr. 1793 examinatus juris med bekvem og fik vel for den praktiske prøve 2. novbr. næst efter. Han slog sig foreløbig til i Kjøbenhavn for at sollicitere og ansøkte ved nytaarstid 1794 om bevilling som prokurator for alle Retter i begge riker, idet han saa meget mere haapet paa et gunstig resultat som han aktet at nedsætte sig i Tønsberg, «hvor ikkun er meget faa prokuratorer». Han vedla en privatattest fra professor Schlegel, som bevidner «ved nøie omgang med supplikanten at ha befundet ham begavet med et lykkelig nemme, en god hukommelse og sund dømmekraft». Stiftamtmand Moltke syntes at supplikanten først burde procedere nogen aar med amtsbevilling, saa han kunde vise hvad han dugde til, men efter Kancelli-kollegiets indstilling fik Falck dog kgl. bevilling 21. mars 1794 som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret, Overhofretten og Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat. Siden praktiserte han fra Larvik, men med saa magert økonomisk utbytte at han søkte om tilladelse til tillike at drive handel, hvad ogsaa blev ham bevillet ved kgl. brev av 3. mars 1797. Han hadde sin bopæl paa Torstrand og døde 22. juli 1808.

Gift 9. aug. 1797 i Larvik med *Margrethe Lind*, døpt 10. jan. 1770 i Risør, datter av amtsbeskikket prokurator *Lars Lind* og *Jorine Susanne Ellefsdatter Hansen*.

Falsen, Christian Magnus. Overretsprokurator.¹ Høiesteretsjustitiarius.

Født 14. septbr. 1782 i Oslo, søn av digteren, overretsjustitiarius etatsraad *Enevold de Falsen* og *Anna Henrikke Petronelle Mathiesen*,

C. M. FALSEN.
Efter stik af Flint.

blev student med utmerkelse 4. oktbr. 1798, tok i 1799 den filosofiske examens filologiske prøve med laud., var derefter lærer ved det Schouboeske Institut i Kjøbenhavn og blev cand. juris 22. jan. 1802 med laud. for saavel den theoretiske som praktiske prøve. Den 4. febr. 1802 fik han ansættelse som volontør i det danske Kancelli og 18. juni s. a. bevilling som prøveprokurator ved Akershus Stiftsret. I sistnævnte anledning erklærte stiftamtmand Kaas, at «det blir daglig mere og mere vanskelig for øvrigheten at besørge utførelsen av de publike rettergangssaker, da prokuratorernes antal aarlig saa kjendelig formindskes,

og enhver synes at frygte for at betræde en bane, paa hvilken der er kun liten adgang til at erhverve anstændig underholdning for en familie, men desto mere og vissere arbeide ved det daglig voksende antal av justis- og beneficerte saker. — Under saadanne omstændigheter tror jeg, at man snarere bør lette end besvære adgangen til advokaturen for mænd, der har avlagt offentlig prøve paa utmerkede juridiske kundskaper, og der har hat en opdragselse og dannelse, som gir grundet haap om at de . . . vil hædre den stand, de søker at bli indlemmet i. . . Supplikanten er mig meget vel bekjendt, og jeg bør ikke skjule for D. Maj. at da jeg var fuldkommen overbevist om at hans duelighet og gode moralske opførsel gjorde ham fortrinlig skikket til at gaa i Rette som prokurator, saa har jeg selv overtalt ham til at betræde denne bane paa en tid, da Stiftsretten og alle Underretter i Akershus amt ved prokuratorerne Hiorts og Gundelachs død samt ved Rosenfeldts forflyttelse har stor mangel paa sakførere». Under 20. jan. 1804 mottok Falsen kgl. beskikkelse som *overretsprokurator*, og med bopæl i Christiania procederte han i de følgende aar for Stiftsretten og underinstanser. Efter at ha avlagt den forordnede prøve paa en aldeles fyldestgjørende maate blev han 19. juni 1807 utnævnt til *høiesteretsprokurator*. Under englændernes angrep paa Kjøbenhavn samme aar utmerket han sig som kaptein ved Kronprinsens Livkorps (Studenterkorpset), men mistet omtrent alt han eiet, da kaptein Restorffs gaard, hvor han og hustru hadde sin bolig, strøk med under den opstaaede ildebrand, og med 3 maaneders permission reiste han da til sine forældres hjem i Oslo. Det blev saaledes kun i en ganske kort tid han procederte for Høiesteret, men dog tilstrækkelig til at

justitiarius kunde erklære at han fuldkommen havde svaret til de stillede forventninger. Under 11. novbr. 1807 blev Falsen *konst. generalauditor* ved Overadmiralitetetsretten i Christiania efter lykkelig at ha udført det av Regjeringskommissionen betrodde hverv at hente en betydelig pengesum som den norske Zahlkasse hadde tilgode hos den danske. Da han sist i oktober tiltraadte denne reise til Kjøbenhavn, bad han sin far om at indsende ansøgning for ham om Akers sorenskriveri, ifald sorenskriver Aars' sygdom skulde faa dødelig utfald, hvad den faa dager efter ogsaa fik. «Utrustet av naturen med kraft og virksomhet og gjennem flid med kundskaper og duelighet hadde han ved enhver leilighet vist sin gode vilje til med liv og blod at tjene Kongen», skriver faren, og stiftamtmanden erklærer at den unge Falsen «var en mand av talent og god moralsk karakter, en mand som hverken manglet curage eller aktivitet», hvorfor han paa det varmeste vilde anbefale ham til den ønskede befordring. Imidlertid meldte sorenskriver Erik Horn i Follo sig ogsaa til det nu ledige Aker, og da Kancelliet fandt det vanskelig at gi den ene noget fortrin fremfor den anden, indstillet det paa at Falsen burde faa Follo, hvis Kongen foretrak Horn til Aker. Og saa gik det; under 25. mars 1808 fik Falsen utnævnelse til *sorenskriver* i Follo. I dette aar tjenstgjorde han forøvrig i grev Wedels frikorps, men entlediget herfra tiltraadte han dommerembedet og kjøpte gaarden Vollebæk i Aas. Det var mens han bodde her at han kom til at utføre det verk, som for altid sikrer ham en ærefuld plass i Norges historie. I slutten av januar 1814, ved efterretningen om Kielerfreden, gik Falsen sammen med lektor Adler paa Fredrikshald straks igang med at forfatte det grundlovsutkast, som siden har faat navnet det Adler—Falsenske og som blev lagt til grund for forhandlingerne paa Eidsvold. Hans virksomhet som medlem av Notabelforsamlingen og av Riksforsamlingen i 1814 er saa vel kjendt at den her ikke trenger nærmere omtale. Det skal kun nævnes, at han mødte paa Eidsvold som 2. repræsentant for Akershus og her blev fører for selvstændighetspartiet.

Under 28. aug. 1814 blev Falsen befordret til *amtmand* i Nordre Bergenhus og utnævntes 4. mai 1822 til *generalprokurør* og 5. mars 1825 til *stiftamtmand* i Bergen efter Eidsvoldsmændene Christie. Under 18. decbr. 1827 blev han *justitiarius* i Norges Høiesteret og 22. novbr. 1828 tillike medlem av Kriminallovkommissionen. Efter i længere tid at ha lidt under en svækket helbred — han blev rammet av et slagtilfælde i Retten — fik han i septbr. 1828 et aars tjenestefrihet og døde 13. jan. 1830 i Lakkegaarden i Christiania. — Stortingsrepræsentant 1815—16 fra Nordre Bergenhus og i 1821 og 1822 fra Bergen. Frasa

sig i Riksforsamlingen 1814 sit adelskap for sig og sin efterslegt. Ridder 8. aug. 1820 og storkors 21. aug. 1821 av svensk Nordstjerneorden. Se forøvrig Norsk biogr. Leksikon og I. B. Halvorsens Forfatterlexikon.

Gift 1. gang 30. jan. 1804 i Akershus Slotskirke med *Anna Birgitta Munch*, døpt 23. juli 1787 i Eidsberg og død 24. novbr. 1810 i Aas, datter av sorenskriver justisraad *Bartholomæus Fedder Munch* og *Anna Hammer Cudrio*.

Gift 2. gang 6. april 1811 i Drøbak med *Elisabeth Severine Bockmann*, f. 14. aug. 1782 i Larvik og død 1. decbr. 1848 i Christiania, enke efter kjøbmand i Drøbak Brede Stoltenberg og datter av skibsfører i Larvik *Lars Bockmann* og *Marthe Bockmann*. Av Falsens barn blev Anna Falsen gift med sorenskriver i Stjør og Værdal Thomas Krohn og Nina Falsen gift med auktionsforfaller i Bergen Frantz Schrøder.

Fermann, Peter Brun. Overretsprokurator.

Født 1738 i Tinn, søn av løytnant, senere major *Søren Fermann* og *Anna Petersdatter Brun*, var examinatus juris og hadde med stiftamtmandens bevilling procedert for Over og Underretter i Christiania stift og Bratsberg amt fra 1761, da han i 1769 søkte kgl. bevilling som prokurator for alle Retter i begge riker, Høiesteret dog undtat. Vicestatholderen erklærte imidlertid at hans virkekreds passende burde indskrænkes til Lagtingene og Underretterne Søndenfjelds, og at Fermann «dermed kunde la sig nøie til man fik se nærmere prøver paa hans bekvemhet for Overhofretten». Og dermed blev det. Under 17. mars 1769 fik han kgl. bevill. som *prokurator* for Over og Underretterne Søndenfjelds, Overhofretten undtat, og praktiserte siden fra Skien, hvor han ogsaa hittil hadde hat sin bopæl.

Fermann synes at ha været en temperamentsfuld herre. Han fór i veiret for et godt ord og brukte i hissighet uvørne uttryk, som han dog like snart gjorde undskyldning for. Det hændte av og til at han var saa grov at amtmanden indberettet det til Kancelliet. Saaledes utgik 16. febr. 1770 missive til amtmand Adeler at avkræve Fermann 4 rdl. i bøter «for uanstændig forhold» — han hadde skjældt ut et helt sæt lagrettesmænd og beskyldt dem for uærligt forhold, som de burde miste sine 2 fingre for, og «lagmandens skriken og bræken» brød han sig pokker om. Ganske vist hadde Fermann som vanlig undskyldt sig hos statholderen med at ha talt i overilelse, men da han fik besked om mulkten, blev han rasende og forløp sig paany! Han

skrev til amtmanden, at han nægtet at betale, forinden han fik se Kancelliets ordre, og var desuten av den opfatning at denne sak «kunde og burde til tinge paakjendes efter loven» etc. Følgen var et nyt missive av 30. juli 1770, hvorved amtmanden anmodes om yderligere at ilægge Fermann en mulkt paa 20 rdl., som sammen med de tidligere 4 rdl. skulde betales inden 8 dager under exekutions tvang. Siden var der stille om ham, og han døde i 1774, begr. 4. novbr. i Skien.

Gift 1. gang 5. jan. 1761 i Skien med *Anne Margrethe Rose*, døpt 7. decbr. 1739 s.steds og begr. der 8. oktbr. 1764, datter av resid. kapellan *Jørgen Frederik Rose* og *Anne Dorothea Schram*.

Gift 2. gang 17. novbr. 1768 i Gjerpen med *Barbara Monrad*, døpt 26. oktbr. 1743 s.steds og begr. 13. febr. 1809 i Porsgrund, datter av sogneprest *Jørgen Frederik Monrad* og *Christence Sophie Schweder*.

Fjeldberg, Lauritz. Overretsprokurator.

Født 1721 i Fjelberg, søn av sogneprest *Erland Michelsen* og *Anne Marie Robsahm*, kom tidlig til sin mors velstaaende slekt paa Østlandet og blev, formentlig som examinatus juris, konstituert av statsholderen først som foged under en ledighet i 1748 og derpaa 10. juli 1754 som prokurator i Akershus stift, dog ikke for Overhofretten. Han var da bosat paa Bragernes og søkte i 1761 om kgl. bevilling for alle Retter i Norge, i hvilken anledning vicesatholderen 20. juni avgav den erklæring at Fjeldberg ganske vist var upaaklagelig, men om han hadde den fornødne erfaring for mundtlig at kunne procedere for Overhofretten var ganske ubekjendt, og han vilde derfor foreslaa saken utsat. Kancelliet fulgte dette raad og avviste ogsaa et nyt andragende s. a. om kgl. konfirmation paa bevillingen av 1754. Først 13. juli 1764 fik Fjeldberg kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat. Han hadde da indarbeidet sig meget godt i Buskerud amt og fik tillike adskillig sakførsel for Jarlsberg grevskap. Saaledes blev han antat av greven som aktor i en mot overinspektør Hans Plahte og amtsforvalter Henrik Behn anlagt kommissionssak i 1772, men kom her uheldig ut, oversat en kgl. ordre og synes at ha spillet under maske med de anklagede, til hvem han hadde staat i venskapsforhold. Det kostet ham 3 aars suspension og dermed en ødelagt privatpraxis. Han kom fuldstændig paa knærne, søkte og fik ustanselig pengehjelp hos sin hustrus familie, pantsatte til mønet sin gaard paa Bragernes og ellers løst og fast. Bedre blev det heller ikke da han i 1775 igjen kunde gjøre bruk av

sin bevilling, saasom han var kommet i gjeld paa 680 rdl. til avdøde foged Fischer, som hadde været anset for en rik mand, men til almindelig bestyrtelse efterlot en betydelig kasse-mangel. Det blev under den langvarige behandling av fogdens bo spørsmal om at sætte Fjeldberg under konkurs, da hans kreditorer ved ustanselige eksekutioner forringet hvad det oprindelig velutstyrte hus endnu hadde i behold, men noget skridt i denne retning blev dog først foretat da Fjeldbergs hustru avgik ved døden i 1779. Skiftebehandling av fællesboet blev aapnet 17. mai og trak længe ut. Det viste sig imidlertid snart at prokuratoren stod oppe i en gjeld paa hele 5298 rdl., mens der til dækning fandtes aktiver for bare 1194 rdl., hvori endog var medregnet et kontantbeløp, som familien hadde samlet og disponert til nødtørftig hjelp for den siden avdøde hustru. Inden boet endnu var oppgjort avgik Fjeldberg ved døden under et kortvarig ophold paa Moss, og først 9. aug. 1785 kunde det endelig slutes uten nogen forandring i de anførte summer, idet forsøkene paa at faa gjelden til foged Fischers bo indfriet av embedskautionisterne maatte opgives som ganske frugtesløse, trods de mest ihærdige anstrengelser fra statens side. — Prokurator Fjeldberg gir indtryk av at ha været en bra og meget sympatisk mand, men svak og ubeslutsom under livets vanskeligheter og uten evne til økonomisk orden og omsyn. Han bukket under paa en livsvei, han aldrig burde ha betraadt. Begravet 3. juli 1783 paa Moss, 62 aar gl.

Gift 13. oktbr. 1758 paa Bragernes med *Karen Robsahm*, døpt 2. oktbr. 1727 s.steds og begr. der 20. mai 1779, datter av overhofretsprokurator *Engelhart Robsahm* og *Johanne Holst*; efterlot ikke barn. En bror av prokurator Fjeldberg var konsumptionskasserer i Skien *Michael Fjeldberg*, begr. 18. decbr. 1783, 60 aar gl.

Flor, Frederik Hansen. Overhofretsprokurator.

Muligens søn av feltskjær *Hans Pedersen Flor*, som døde 10. decbr. 1727 i Heskestad, 40 aar gl., og [*Anna?*] *Frederiksdatter Hammer*, blev i 1733, da kongen, Christian VI, var i Norge brukt som første-kurér til kronprinsen og siden videre efter kgl. ordre, hvorfor han for god tjeneste ved kammerjunker v. d. Lühe fik Kongens tilsagn om passende forfremmelse. I 1734 drog han til Kjøbenhavn for ved personlig rundgang i Kancelliet og hos formaaende herrer at opnaa ansættelse, men det hadde smaa utsigter, hvorfor han likegodt gik igang med juridisk studium. «Fattigere end min pen kan beskrive formedelst min lange 5 aars sollicitation» opnaadde han endelig 13. mars 1739

kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge paa betingelse av at han tok juridisk examen, forinden han begyndte praxis. I april 1739 blev han *examinatus juris*, og stiftamtmand Neve hadde intet imot at ta imot ham i sit embedsdistrikt, skjønt han ikke kjendte det ringeste til ham. Flor er formentlig død kort efter, thi hans bevilling blev som uavfordret kassert.

Fougner, Johan Eilert. Overretsprokurator.

Født 1770, døpt 20. septbr. i Gausdal, søn av dragonkaptein *Ellef Simensen Fougner* og 1. hustru *Barbara Christine Eliasdatter Hoel*, gik ut i livet med saa stor yndest og med saa store forhaapninger fra sine omgivelers side som neppe er blit mange ungdommer til del. I 1784 blev han volontør hos sorenskriver Hagerup i Søndre Gudbrandsdalen, avancerte her til skriverkarl og var fuldmægtig, da hans principal i 1792 erklærte at Fougner ved sit levnet, sin flid og venlige omgjængelighet hadde ikke «bare vundet hans, men almindelig kjærlighet». Samtidig gav provsten Leganger ham følgende aapne brev: «Det er med megen glæde jeg tar pennen fat for at anbefale den unge Fougner til ædle medborgeres yndest, der vet at paaskjønne den dydige og duelige ungdoms værd. Foruten de blide utsigter, hans personlige gode egenskaper bør kunne love ham i den verden, han nu gaar ut at forsøke, turde han vel og gjøre nogen regning paa hæder fra sin far, den værdige gamle kaptein Fougner, hvis virkelig store fortjeneste endog som landmand gav ham 3 aar efter hinanden kgl. belønningsmedaljer». Og lagmand Herman Colbjørnsen erklærte at «Fougner var en av de haapefulde unge mennesker, som vil gjøre sig værdig til kongens og landets tjeneste, naar han ikke mangler de opmuntringer, ved hvilke hans talenter kan sættes i virksomhet».

Med disse anbefalinger i lommen drog Fougner i 1792 til Kjøbenhavn paa studium, blev *examinatus juris* 17. april 1793 med vel for den theoretiske og bekvem for den praktiske prøve og fik 9. aug. 1793 kgl. bevilling som *prokurator* for alle retter i Danmark og Norge, Høiesteret, Overhofretten samt Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat. Ved Overhofrettens ophævelse og indførelse av Stiftsoverretterne i 1797 blev han stiftsoverretsprokurator. Fougner slog sig først ned i Elverum, kjøpte her i 1796 garden Søndre Opsal, hvor han bodde til 1800, og fik megen praxis. Sorenskriveren i Solør og Østerdalen erklærer i 1797 at han var «et dyrket geni, en mand av retskaffenhet og aarvaakenhet over sine parters affærer, som hadde skaffet ham

almuens agtelse, ikke mindst for den uegennyttighet, han hadde vist i vanskelige affærer», ja, «han hadde i den grad vundet folkets tillid, at han hadde part i enhver sak, før Forlikskommissionerne blev oprettet». Som glad og lystig fætter hadde Fougner deltatt i den bekjendte østerdalske selskabelighet, som dengang hadde sin særlige force i mægtige drikkelag og altfor ofte blev en alvorlig paakjending baade for karakter og helbred. Sorenskriver Kjøning, som i 1800 kjøpte gaarden Opsal av Fougner, maatte saaledes forat undgaa en altfor paanødende vært hoppe ut gjennom vinduet fra en 2. etage og brak benet ved den leilighet. Fougner fik i Elverum et moralsk knæk, som han ikke forvant. Han forsøkte at redde sig ved i 1798 at flytte til Christiania som stiftsoverretsprokurator og fik her en del befalte saker for Stiftsoverretten, men flyttet saa i 1803 til Moss, hvor han i de følgende fem aar procederte flere større saker, men drikkfældigheten tok igjen overhaand, og i 1806 skriver stiftamtmanden til Kancelliet i København at Fougner i næsten 3 aar hadde været «aldeles» fraværende og ikke deltatt i de befalte saker med de øvrige prokuratorer. «Det lar sig med vishet bestemme, at han er en aldeles forfalden mand og uskikket til med nøiagtighet at utføre sit embede, der efter rygtet endog skal ha paaført adskillige enfoldige processer av vindesyke eller skadelyst». Stiftamtmanden gaar saa vidt at han henstiller at Fougner maatte ha sin bevilling forbrudt. Kancelliet lot Fougner spørre om han var villig til at flytte tilbake til Christiania, da hans bevilling i motsatt fald vilde bli kassert. Fougner svarte at han i 1804 hadde faat et vanskelig benbrud og i 1805 og 1806 «utholdt voldsomme sygdomme», saa han i sistnævnte aar kun hadde plædert 2 à 3 ganger; og dermed døde saken, som det synes, hen. Denne alvorlige affære — i forbindelse med en dom 22. juli 1807 ved Moss byting, hvor han fik en bot paa 200 rdl. for injurier overfor byfoged Scheel (indtatt i et avertissement i «Norske Intelligenssedler» nr. 40 for 1806) — fik den gavnligste indflydelse, idet den blev aarsak til en forbedring i hans levesæt. Han formaadde for en tid at beherske den usalige tilbøielighet for det stærke og derved at gjenvinde energi til alvorlig arbeide. Da han fra Svenes i Biri i 1814 søkte sorenskriverembede, kunde amtmanden erklære, at Fougner «er ham bekjendt som den sakfører, der med erkjendt duelighet, reitskaffenhet og vigilance har vundet en ubegrænset tiltro. Hans reiser i saavel befalte som private saker er mange og næsten uophørlige og for en stor del i fjeldegnene, men da dette saa meget mere maa svække supplikanten, som han nu er en aldrende mand (!), bør hans dage gjøres ham blidere». Nogen befordring kunde det dog ikke bli tale om, og Fougner henfaldt igjen til

sin gamle tilbøielighet. Fra Biri flyttet han ned til Vardal, leiet sig ind paa Gjøvik gaard og døde her 16. novbr. 1816, 46 aar gl.

Gift 14. oktbr. 1795 i Elverum med *Karen Dorph*, døpt 26. decbr. 1774 s.steds og begr. 21. april 1802 i Christiania, datter av gaardbruger *Amund Pedersen Grundset* og *Berthe Amundsatter Ødegaarden*, som senere ægtet amtsbeskikket prokurator *Frantz Wilhelm Dorph* i Elverum. Uten barn. Med *Karen Marie Bjørnson*, en faster av digteren, hadde *Fougner* en uægte søn *Johan Eilert Fougner*, som blev hattemaker i Bergen og stamfar for den Bergenske familie *Fougner*.

Franck, Johannes. Overretsprokurator.

Født 7. mai 1742 i Haderslev, søn av *Jens Nielsen Franck* og *Hedvig Christine Thott*, kom som yngste søn ved forældrenes tidlige død til en grev *Thott*, som var en slegting av hans mor og som bekostet hans utdannelse. Han blev 26. oktbr. 1778 *examinatus juris* med bekvem og kom til Norge som fuldmægtig hos sorenskriver *Ramshart* i Øvre Telemarken, efter hvis død i 1782 han i to aar var konstituert i embedet. Under 13. mai 1786 fik *Franck* kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter *Søndenfjelds*, *Overhofretten* undtat. Han var da bosat i *Tønsberg* og vilde foreløbig bli her av hensyn til agentinde *Bøckmanns* bo, som stod under skiftebehandling, da han «paa uskyldig maate hadde disponert hele sin velfærd, 1200 rdl., i dette bo». I 1789 flyttet han til *Larvik*, hvor han oparbeidet sig en meget god praxis og blev særdeles avholdt som et i høi grad elskværdig og rettænkende menneske. I 1791 kjøpte han gaarden *Hegdal* i *Tjølling* for 410 rdl., og i 1793 gik han igang med store rydningsarbeider paa et av grev *Ahlefeldt-Laurvig* forpagtet areal paa *Torstrandmoen*: han lot grave 900 favner grøfter over et moradsig jordsmon og indvandt derved 75 000 kvadratalen kornland, anla 100 favner god kjørevei, rensset op skogen og plantet frugttrær. Eiendommen fik navnet *Franckendal*. Det, i 1767 stiftede, Kgl. danske Landhusholdningsselskab belønnet i 1795 hans bestræbelser med sin 2den sølvmedalje, og til minde om arbeidet findes i fjeldvæggen indhugget følgende latinske inskription i majuskler: «Concessu exc[ellentissi]mi com[iti]tis Fr. Ahl. Laurvig d. d. calend. octobr. 1793 hos agros antea paludem excoluit I. Franck

J. FRANCK.
Efter maleri av Lehmann.

advocatus». I 1818 overdrog han Hegdal til sin yngste søn Johannes, og 18. decbr. 1832 døde han i Larvik, 90¹/₂ aar gl. Paa baksiden av hans portræt, malt i 1817 av P. Lehmann, skrev overlærer Helsing «Han stod som Klippen trofast, en Flidens Prest saa bold. Ømt, kjærligt var hans Hjerte, og Retsind var hans Skjold»; derunder har admiral Fabricius skrevet: «O, vort Land! Brødre, tjener tro som han Din Gud, Din Konge og Dit Fædreland».

Gift 1. gang med *Karen Brinck Bowman*, f. 1761 i Eidanger og død 18. juli 1796 i Larvik, datter av skibsfører *Lauritz Bowman* paa Bjørntvet og *Hedvig Siverts*.

Gift. 2. gang 5. decbr. 1798 i Larvik med Erik Nordbyes 26-aarige enke *Cathrine Elisabeth Cordtsen*. — Av barnene blev *Lauritz Bowman Franck* overretsprokurator og senere sorenskriver, se II s. 174.

Friele, Johan Henrik Stamann. Overretsprokurator.

Født 24. decbr. 1765 i Bergen, søn av underfoged, magistratsbevillet prokurator og senere politiadjutant *Henrik Johan Friele* og *Margrethe Stamann*, blev examinatus juris 1784 og fik 13. novbr. 1789 kgl. bevilling som *prokurator* i Bergen og Bergens stift og praktiserte siden i sin fødeby, indtil han 13. febr. 1807 blev utnævnt til 2. *raadmand* sammesteds. Kancelliet anførte i denne anledning at han nu i 16 aar hadde været sakfører og i de 7 siste tillike politiaktor, og var av flere embedsmænd meddelt meget fordelaktige attester; saaledes erklærte stiftamtmand Bull, at Friele med grundige indsigter forenet flid og streng retskaffenhet. Det trodde derfor ikke at kunne indstille nogen mere kvalificert og foreslog at han til den normale gage 235 rdl. fik beholde de 140 rdl., han hadde oppebaaret som politiaktor, og dertil blev tillagt 100 rdl. av Kancelliets fond, saa han ialt fik 475 rdl. aarlig. Dette blev bevillet. Under 9. oktbr. 1811 blev Friele befordret til 1. *raadmand* og *politimester* i Bergen, og i dette embede avgik han ved døden 26. juni 1823. — I 1814 foreslog Friele oprettelsen av «Bergens ridende Borgergarde», som fik kgl. stadfæstelse 16. mars 1815; den fungerende politimester skulde altid være gardens chef, og Friele stod derfor i denne stilling til sin død. Fra 1808 var han eier av gaarden Viken (Solheimsviken); som leilighetsdiger var han adskillig benyttet.

Gift 8. jan. 1793 i Bergen med *Henriette Falkenskiold Müller*, f. 27. decbr. 1769 i Trondhjem og død 30. april 1849 i Bergen, datter av kantor i Trondhjem, senere overfiskevraker i Bergen *Henrik Jacob Müller* og 1. hustru *Christine Amalie Gram*. Sønnen *Henrik Johan Friele* blev overretsprokurator i Bergen, se II s. 176.

Friis, Jens. Overretsprokurator.

Født 1766, døpt 12. septbr. i Stokke og opkaldt efter sorenskriver Jens Friis paa Falkenstein, søn av gaardbruker *Mathias Andersen Lasken* paa Sundby og *Ingeborg Sophie Mathiasdatter Berg* (tidligere enke efter Christopher Engebretsen paa Nordre Stavnum), kom til sin halvbror, sorenskriver i Nordre Hedemarken kancelliraad Christian Stangebye, hvis liv danner hovedmotivet i Tryggve Andersens «I Cancellirådets Dage». Her blev han opdraget ved pennen, fik efter sin deltagelse i kampen ved Kvistrum bro i 1788 lyst paa militærlivet, men foretrak tilslut at gaa den juridiske vei og blev examinatus juris 4. juli 1795 med bekvem for den theoretiske prøve og vel for den praktiske 8. juli næstefter. Han rykket nu op fra kontorist til fuldmægtig hos sorenskriver Stangebye og søkte 24. oktbr. 1795 prokuratorbevilling. I den anledning uttalte stiftamtmand Kaas at de nys oprettede Forlikskommissioner tydeligvis vilde bringe nedgang i antallet av processer og derved gjøre livet surt for prokuratorerne, hvorfor han fandt ikke at burde anbefale flere ansat. Hvis Friis' kvalifikationer imidlertid skulde tilsige ham bevilling, burde han først i et par aar vise hvad han duet til. Hertil sluttet sig Kancelliet, og 9. april 1796 fik Friis bevilling som prøveprokurator for to aar i Akershus stift. Efter at ha utført «mangfoldige, især beneficerte saker for baade Underret og Lagting til alle vedkommendes særdeles tilfredshet» fik han 3. aug. 1798 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift. Han hadde sin bopæl paa Melum i Ringsaker og arvet i 1807 alt hvad hans rike halvbror, sorenskriver Stangebye efterlot, med utelukkelse av alle øvrige søskende. Efter i længere tid at ha skrantet tok han avsked 29. april 1833 og døde den følgende 15. juni i Ringsaker.

Gift 6. decbr. 1800 i Faaberg med *Ingeborg Rønne*, f. 12. mai 1777 s.steds og død 11. oktbr. 1850 paa Krokvik i Ringsaker, datter av gaardbruker *Simen Simensen Fougner* og *Marthe Iversdtr. Thomle*.

Frimann, Anders Svendsen. Overretsprokurator. Byraachef.

Født 24. mai 1769 paa Røros, søn av verksarbeider *Svend Johnsen* og *Mille Engebretsdatter*, kom tidlig paa direktør Hjorts kontor paa bergstaden og fik tildels sin opdragelse i dennes hus. Efter Hjorts død i 1789 fik Frimann fuldmægtigpost paa Guldalens sorenskriverkontor, blev 28. oktbr. 1797 examinatus juris med bekvem og tok den praktiske prøve 31. oktbr. næstefter med vel, hvorefter han fik kgl. bevilling 28. mars 1800 som *prokurator* ved Over- og Underretter i Trondhjems

stift. Samtidig blev han av Det alm. Brandassuranceselskap i Kjøbenhavn antat som dets kommissionær for Molde og Kristiansund med omliggende distrikt. I Trondhjem fik han saavidt tid til i 1799 at bli optat som overordentlig medlem av «Den borgerlige Klub», da han i 1800 forlot byen og en saavidt paabegyndt praxis for at tiltræde konstitution som byfoged og magistrat i Christiansund. Her vandt han saa stor yndest at byens borgere i 1803 indgav ansøgning om at faa ham utnævnt i embedet. Da dette imidlertid ikke lykkedes, reiste han efter entledigelsen i 1803 til Kjøbenhavn paa sollicitation og var her saa heldig straks at faa kontorpost i Generalpostdirektionen, hvor han siden virket i nær 12 aar. Han arbeidet sig op til chef først for det dansk-norske og slesvig-holstenske revisionskontor og derpaa i 1812 for det norske sekretariat. Ved rikernes adskillelse i 1814 blev han entlediget med anerkjendende vidnesbyrd og fuld gage, 1 200 rdl. sølv, i aarlig pension. Forgjæves søkte han nu embede i Norge — han gjorde endog opmærksom paa at han «talte det norske sprog» —, men betragtedes som utlænding, og han forblev i Kjøbenhavn, blev *byraachef* i det danske Generalpostamt og justisraad og døde 23. mai 1832 i Kjøbenhavn.

Gift 15. aug. 1811 paa Abelsborg i Ilen, Trondhjem, med *Edle Christine Koefoed*, døpt 17. novbr. 1771 i Ringeby og død 3. oktbr. 1849 i Kjøbenhavn, datter av sorenskriver, kancelliraad *Claus Koefoed (Bruun)* og 1. hustru *Martha Susanne Igens*.

Fürstenberg, Paul Jacob. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1685 i Bergen, søn av skolemester *Johan Fürstenberg* og 1. hustru, hvis navn er ukjendt, fik kgl. bevilling 11. septbr. 1717 som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat. Han nedsatte sig i sin fødeby og fik adskillig praxis, men døde allerede i 1729; begravet 8 april i Domkirkens sogn.

Gift med *Inger Ananiasdatter Wrangel*, begr. 1. juni 1775 i Bergen, datter av *Ananias Engelbrecktsen Wrangel* paa Molde i Os og *Søster Schjelderup*.

Gasmann, Nils Egidius. Overretsprokurator.

Født 1747, døpt 17. mai i Gjerpen, søn av amtsbeskikket prokurator *Christian Gasmann* og *Karen Aslaksdatter*, blev *examinatus juris* i 1776 og derpaa av amtmanden beskikket til prokurator i Bratsberg og for Skiens lagting. Da «dette brød ikke slog til længer for kone

og barn», fik han kgl. bevilling 12. april 1793 som *prokurator* for alle Retter Søndenfjelds, Overhofretten undtat. Amtmanden hadde i denne anledning erklæret at Gasmann hadde ualmindelige kundskaper og fortjente at være i lykkeligere kaar end hans nuværende, «hvad vistnok kommer av at der i amtet gives saa faa private saker, siden han av alle prokuratorer søkes mest»; han hadde ogsaa været bebyrdet med adskillige publike saker for Lagtinget fra jurisdiktioner utenfor Bratsberg amt, som søgnet under dette lagting. Gasmann praktiserte fra Skien. Hans bevilling blev kassert 6. mai 1809. Han døde paa sin eiendomsgaard Foss i Gjerpen i 1811 og blev begr. 8. mars.

N. E. GASMANN.

Gift 1. gang 5. april 1775 i Gjerpen med *Kirstine Schweder*, døpt 15. jan. 1757 s.steds og begr. der 12. septbr. 1785, datter av prokurator *Jens Severin Schweder* og *Helene Hermansdtr. Franch*.

Gift 2. gang 5. oktbr. 1786 i Skien med *Karen Elene Brangstrup*, døpt 10. mai 1759 s.steds, datter av *Hans Brangstrup*. — Av Gasmanns barn var Hans Jacob Gasmann, stortingsmand fra Bratsberg, som med hele sin familie var blandt den store emigrantflok, der i 1843 drog over til Milwaukee.

Germann, Michael Heide. Overhofretsprokurator.

Født 1728, døpt 10. febr. i Christiania, søn av feltskjær *Sigvard Germann* og *Karen Heide*, blev examinatus juris med bekvem i 1750 og fik paa gode attester om kapacitet kgl. bevilling 14. jan. 1759 som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat. Han nedsatte sig i Christiania og blev en meget benyttet, dygtig og anset sakfører. Den 13. decbr. 1789 avgik han ved døden.

Gift 16 febr. 1760 i Grue med *Charlotte Amalie Colbjørnsen*, døpt 5. mai 1738 s.steds og død 18. oktbr. 1806 i Christiania, datter av løytnant *Arne Colbjørnsen* og *Louise Nielsdatter Alfsen*.

Gjedde, Hans. Overrettsprokurator.

Født 1703, døpt 15. mai i Ullensaker, søn av sorenskriver i Øvre Romerike *Hans Jensen Gjedde* og *Sara Hansdatter Holst*, hadde i flere aar mødt ved hjemtingene i Grue «som fuldmægtig for dem, der

hadde saker for Retten», men da han her vilde optræde i en konfiskationssak 23. juni 1732, kom han ut for den bekjendte Christiania-prokurator Hans Povlsen, som var beskikket til defensor og som protesterte mot at Gjedde fik optræde, da «han dog hverken av kgl. Majestæt eller av den høie øvrighet enten med denne eller med nogen sak er autorisert at gaa i Rette». Gjedde svarte at han «baade efter den civile Lovs artikel og flere Loves artikler formente sig berettiget, saasom han holdt disk og dug i sognet, og citanten var hans nærmeste grande». Hertil replicerte Povlsen at det «var utenfor al sandhet at Gjedde holdt disk og dug i sognet, da han ikkun er en løs og ledig og omvankende person, som ingen tjeneste eller kondition har». Det endte med at Retten avviste ham, og den mand, som saaledes fik sat ham paa porten, blev senere — hans svigerfar! I 1737 blev Gjedde *examinatus juris*, og 12. decbr. 1738 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Norge, Overhofretten undtat. Det heter ved denne leilighet at han «i lang tid var øvet og brukt i civile saker, og at almuen ønsket ham, helst fordi der paa de steder av landet, hvor han har sit tilhold (Solør) ingen prokurator findes, saa indbyggerne med store bekostninger maa reise 20 mil for at faa hentet en saadan». Stiftamtmanden «hadde erkyndiget sig om at intet usømmelig var ham at paasige». Siden praktiserte han fra gaarden Arneberg i Hof, Solør, og blev en av topfigurerne i den klasse prokuratorer som ødela standens anseelse og bidrog til at øke det had, almuen næret overfor juridiske kranglefanter og pengegriske kasseembedsmænd. Drik og svir berøvet ham tidlig evnen til en endog nogenlunde anstændig optræden, alle arve-midler satte han hurtig overstyr, vanskjøttet sit hjem og forlot sin hustru i en saa kummerlig tilstand, at hun, som hadde bragt formue med sig, fandt at maatte søke Kongens beskyttelse og hjelp til at faa reddet stumperne. Under 12. aug. 1768 fik hun kgl. brev paa selv at være eneraadig over den arv, hun kunde forvente efter sin bror kancelliraad Mathias Stub, saa hendes ægtefælle ikke skulde faa ødelagt den eller kreditorerne beslaglægge den for hans gjeld. Og 13. oktbr. 1769 fik hun kgl. konfirm. paa en sledføringskontrakt, hvorved hun overdrog alt, hun eiet, til Ole Michelsen Arneberg og hustru Synnøve Hansdatter mot for sin levetid at nyte ophold hos dette ægtepar, som i lang tid hadde været hendes tilflugt i elendigheten. Hun vilde nu søke at faa Gjedde ind i Oslo Hospital og der, siden hun nu engang var blit bundet til ham, forsyne ham med klær og sengetøi, «saa jeg fra hans videre paahæng og daglig græmmelse kunde se mig befriet». I Hospitalet kom Gjedde dog ikke — det vilde formodentlig ikke ha

ham — men vedblev at ha sit tilhold i Hof sogn, hvor han omsider døde 6. novbr. 1778.

Gift 27. jan. 1744 i Hof med *Else Dorothea Stub*, døpt 8. novbr. 1708 i Christiania, datter av ovennævnte overhofretsprokurator *Hans Povlsen* og 1. hustru *Anna Elisabeth (von) Schønberg*.

Gjedde, Jens. Overretsprokurator.

Født 1695, døpt 2. juni i Ullensaker, søn av sorenskriver i Øvre Romerike *Hans Jensen Gjedde* og *Sara Hansdatter Holst*, fik kgl. bevilling 3. mars 1724 som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Norge, Overhofretten undtat. Han forsøkte at skaffe sig praxis paa Romerike, og med gode familieforbindinger lykkedes det ham at vinde indpas, men hvad han tjente gik til svir og rangel, og efter faa aars forløp gav han op ethvert forsøk paa at drive praxis. Han nedlot sig til et saa ryggesløst levnet at slegt og bekjendte stængte døren for ham, naar han kom vankende, og tilslut blev han sindssyk. I 1748 viste han sig i Christianias gater, hvor han fik det med at kaste sten paa folk og bombardere vinduesruter. Stiftamtmanden opfordret hans bror regimentskvartermester *Alexander Gjedde* til at ta sig av ham, men denne var hertil ganske uvillig, og selv general *Arnoldts* «paalæg» kunde ikke bekvemme ham til at ta broren i huset. Tilslut blev den ulykkelige mand 23. septbr. indsat i stadens arresthus, hvor stiftamtmanden forbød betjentene at gi ham brændevin, og 4. oktbr. lot den høie herre forespørre hos nævnte *Alexander Gjedde* og broren *prokurator Hans Gjedde*, hvad de vilde beslutte sig til at gjøre med arrestanten, da *Sagefaldskassen* ikke længer kunde bestride utgifterne ved hans underhold. Formodentlig har saa brødrene erklæret sig villige til at betale for hans ophold i Tugthuset, for her blev den sindssyke indsat, og her døde han under et raserianfald 19. septbr. 1749, begravet 25. septbr. fra Slotsmenigheten. Ugift.

Glomstad, Ole. Overretsprokurator.

Født 1749, døpt 14. decbr. i Aamot, søn av lensmand og velstaaende gaardbruker *Hans Mogensen Glomstad* og 2. hustru *Inger Olsdatter Øxset*, begyndte som skoleholder i sin hjembygd og blev i 1770 lensmand i Løiten. Han lagde sig efter juridiske kundskaper og blev *examinatus juris*. Om hans forhold gir amtmanden besked, da *Glomstad* i 1786 søkte om *prokuratorbevilling*: «han mangler ikke juridiske kundskaper, men i høieste grad en god moralsk karakter og

opførsel, hvorpaa han har avlagt bevis baade da han var lensmand og da han var skoleholder. Siden Oplandene er paa forhaand opfyldt med en del slette prokuratorer, vil amtmanden fraraade hans ansættelse Søndenfjelds eller ialfald i Hedemarkens amt, da mange i almindelighed og Løiten sogns almue i særdeleshed vilde bli tilstrækkelig at beklage, idet han ikke vilde glemme at utøve sin sande karakter». Kancelliet erklærte 28. mars 1786: herved er intet at gjøre. I det følgende aar indsendte Glomstad fornyet ansøking, og paa lagmand Colbjørnsens attest for at Glomstad var duelig, av upaaklagelig opførsel og efter sogneprestens uttalelser ikke uværdig, fik han 23. mars 1787 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter, Overhofretten undtat. Ikke før blev dette kjendt før den for sin retsindige tænkemaate bekjendte amtmand Pentz under 3. april bønfaaldt Kancelliet om at bevillingen maatte bli forandret, saa Glomstad ikke fik adgang til at praktisere i Hedemarkens og Christians amter, «hvor der er ildesindede prokuratorer nok paa forhaand, og hvor den fattige Løitens almue maa skjælte ved at høre at deres avsatte lensmand skal bo mellem dem som prokurator». Kancelliet svarte at det henholdt sig til lagmanden, og derved blev det.

Glomstad praktiserte siden fra Løiten, hvor han bodde som inderst paa gaarden Tobro, og synes at ha levet i meget trange kaar. Ved underrettsdom av 12. jan. 1791 blev han dømt til at betale en række bønder tils. 304 rdl. for gjeld, og han formaat ikke at skaffe sine barn den nødvendigste utdannelse. Glomstad døde i 1807 og blev begravet 1. oktbr. i Løiten.

Gift med *Karen Christensdatter*, f. 1769 og død 13. jan. 1824 i Løiten. Hun efterlot tre sønner, av hvilke de to reiste omkring paa skrædderarbeide, og to døtre, av hvilke den ene var lægdslem.

Gløersen, Ole. Overretsprokurator.

Født 1756, døpt 14. oktbr. i Land, søn av sorenskriver *Gløer Gløersen* og *Magdalene Frisach*, blev examinatus juris og fik 18. septbr. 1789 kgl. bevilling som *prokurator* Søndenfjelds, Overhofretten undtat. Han bodde først paa Septon i Land, som han ogsaa eiet en kort tid efter farens død i 1788, og siden paa Esbjuget. I 1790 var han konstituert foged i Hadeland, Toten og Vardal og døde i 1804 i Land, hvor skifte i hans bo blev aapnet 19. jan. 1805 og sluttet i 1812 med en fallit paa 220 rdl.

Gift 6. jan. 1797 i Land med *Marthe Christophersdatter Endrerud*, som var 27 aar gl. i 1801 og formentlig er den *Christopher Olsen* og

Marit Olsdatters datter Marthe, som blev døpt 3. septbr. 1775 i Land; hun døde 15. novbr. 1843 paa Ringsaker prestegaard. Av deres barn var prokurator Gløer Gløersen, se II s. 182.

Gram, Jens. Høiesteretsprokurator. Overhofretsprokurator.

Født omkring 1690 i Skien, søn av hospitalsforstander *Mads Jensen Gram* og *Maren Andersdatter*, fik 2. novbr. 1716 kgl. bevilling som prokurator for Høiesteret og alle Retter i Danmark og, da han flyttet tilbake til fædrelandet, ny kgl. bevilling 22. mai 1719 som prokurator for Overhofretten og alle Retter i Norge. Han praktiserte først i sin fødeby, men flyttet ved aar 1722 til Christiania, hvor han fik meget at bestille. I 1727 androg general Huitfeldt stiftamtmanden om at faa en civil sak utsat, fordi den kolliderte med en anden, han hadde gaaende, og Gram førte dem begge. Herpaa fik han det svar at «ifald Gram ei har leilighet til at møte i Retten, kan han formaa en anden prokurator, hvorav her paa stedet findes mangfoldige som kan forrette hans vices». Statsholder Wibe, som kalder Gram en «prosjektmaker», hadde gjentagne ganger uleilighet med at holde styr paa hans grove mund i Overhofretten. Under 21. juni 1728 fik Wibe saaledes kgl. ordre til at reprimandere Gram og justisraad From, men Gram stak av «paa landet» og først 24. juli kunde Wibe indberette at ordren samme dag var utført; «From», skriver han, «temoignerede sig meget hidsig, saa at jeg maatte imponere ham silentium». Kort efter var Gram saa uforskammet mot assessor Truls Wiel at han atter fik en reprimande 16. oktbr., og Wibe skriver til Kongen at «synderen hadde faat paalæg om at gjøre assessor en deprekation» i første retsmøte. Gram var medeier i Gamle Akers kirke; han døde 8. febr. 1735 i Christiania.

Gift 19. oktbr. 1717 i Skien med *Anna Klim*, døpt 13. juli 1693 i Hedenstad og begr. 11. febr. 1752 i Christiania, datter av foged, senere lagmand i Skiens lagdømme *David Gorissen Klim* og *Magdalene Egidiusdatter Høyer*. Hun blev gift paany 6. septbr. 1739 i Christiania med efternævnte prokurator Mathias Hansen Stub. Av Grams barn blev Mathias Egidius Gram overhofretsprokurator, Christian Gram assessor i Overhofretten og justisraad, Bartholomæus Gram cand. juris, assessor i Overhofretten og justisraad, og Frederik Gram prokurator i Danmark og senere byfoged i Skien.

Gram, Johan Peter. Overretsprokurator.

Født 1768, døpt 8. novbr. i Christiania, søn av overhofretsassessor, justisraad *Bartholomæus Gram* og *Maren Grøn Lund*, blev undervist

J. P. GRAM.

av sin far og av denne dimittert til examen artium i 1787, blev cand. juris med *haud illaud.* 26. jan. 1795 og fik 30. juli 1802 kgl. bevilling som *overretsprokurator* i Akershus stift. Som saadan praktiserte han fra Drammen, indtil han ved skjøte av 15. novbr. 1809 kjøpte gaarden Nordby i Skoger for 8 000 rdl. Siden bodde han her, var ivrig gaardbruker og var netop ifærd med at opføre nye husbygninger, da han 28. aug. 1821 avgik ved døden; begr. 4 septbr. ved Tangen kirke. Han var ugift, men hadde med Helene Johnsdatter en uægte søn, Johan Peter Gram, som han lyste i kuld og kjøp 6. mars 1816 og som arvet hans efterladte formue, 3932 spd. Boets aktiver blev ved det endelige skifteoppgjør 12. juni 1826 9 126 spd., hvori Nordby var tat til indtægt med 3 000 og løssøret med 1 164, resten var statsobligationer m. v.; gjeld og utgifter beløp sig til 5 194 spd.

Gram, Mathias Egidius. Overhofretsprokurator.

Født 3. oktbr. 1719 i Skien, søn av prokurator *Jens Madsen Gram* og *Anna Klim*, som senere blev gift med prokurator Mathias Hansen Stub, hadde fra sin ungdom øvet sig i juridiske saker paa sin stiftar prokurator Stubs kontor i Christiania og undertiden procedert som hans fuldmægtig. Med gode anbefalinger fik han 9. oktober 1744 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og fik en utmerket praxis i hovedstaden. Da han 4. mars 1765 fik ordre fra stiftamtmanden om at føre defensoratet for den for tyveri sigtede Gjertrud Larsdatter for Bytinget lot han svare at han formente sig befriet for at befales i justissaker ved andre Retter end Overhofretten, og heller aldrig var paalagt at procedere for nogen anden Ret. «Jeg tror ei heller at jeg i al den tid av 20 aar, jeg nu har været prokurator, har mødt mere end 2 à 3 ganger ved Bytinget eller Raadstueretten og da i saker av særdeles betydning. Vel har jeg nu og da ved mine folk ført en del saker for disse Retter, men det er skeet for at tjene nogen av mine venner». Stiftamtmanden respekterte hans ønske, da «Gram hadde tjent publico med berømmelse». Ikke meget senere synes han at ville ha en bestilling ved siden av sin praxis, idet han 16. decbr. 1768 av Christiania magistrat blev beskikket til *maaler og vraker* efter generalauditør Johan Pipper og fik kgl. stadfæstelse paa denne bestilling 17. febr. 1769. I 1775 overdrog han sin

underretspraxis til sin mangeaarige fuldmægtig prokurator Gundelach. Til Grams senere celebre processer for Overhofretten hører den han førte i 1777 for Lyngdalsbonden Haagen Bergsager mot sorenskriver Balle. Under 1. aug. 1781 fik han justisraads titel og døde 7. april 1791 i Aker, hvor han eiet halvparten av gaarden Ullern.

Gift 8. jan. 1744 i Rygge med *Anne Cathrine Bugge*, f. 10. mars 1719 i Christiania og begr. 3. febr. 1758 s.steds, datter av kjøbmand *Lars Bugge* og *Anne Elise Schultz*. Deres søn Jens Gram blev cand. juris, lagmand i Tønsberg og Fredrikstad og sluttelig assessor i Stifts- overretten.

Gran, Johan. Overretsprokurator.

Født 1712 i Akershus stift, blev fuldmægtig hos slotsfoged Jacob Tobiesen og i 1758 konstituert av statholderen som prokurator i Smaalenene. Han beskikkedes i 1766 av Rentekammeret som kommissarius til undersøkelse og paakjendelse av den removeerte foged i Solør Lars Ruus' restancer i Oplands amt. Dette arbeide tok hele fire aar og bragte Gran ganske ut av privat praxis. Han fik imidlertid en god attest baade fra Rentekammeret og fra lagmanden, som siger at han var lovkyndig og flittig, og dermed søkte han om bevilling som prokurator overalt i riket, Overhofretten undtat. Statholderen, som fik saken til uttalelse, fandt imidlertid at «det synes mere ordentlig om Gran blev indskrænket til et vist distrikt», og hertil sluttet sig Kancelliet, hvorefter han fik kgl. bevill. 13. juli 1770 som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat. Han praktiserte siden i Christiania, men som det synes uten synderlig anseelse og derfor ogsaa uten synderligt held, og døde som lem i Oslo Hospital, begr. 27. april 1790. Gran hadde en søster som i 1780 var enke efter kjøbmand Ole Walberg i Fredrikstad.

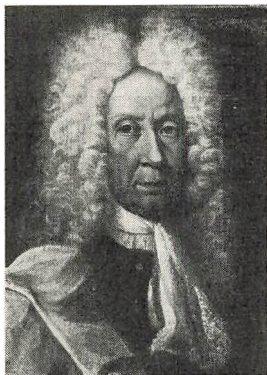
Gift med *Margrethe Elisabeth Haugen*, hvis mindre heldige forhold skaffet ægtefællen mange bekymringer og derved bidrog til hans vanmagt.

Grundt, Johan. Overhofretsprokurator.

Født 1710, døpt 11. decbr. paa Toten, søn av klokker *Otto Hansen* og 1. hustru *Mette Sophie Jacobsdatter Grundt*, blev examinatus juris med bekvem i 1737 og slog sig ned i Christiansand, hvor han med amtsbevilling fik adskillig juridisk praxis; saaledes førte han i fire aar kammersaker og to aar offentlige saker i stiftet med stiftamtmandens

bevilling. Under 24. juli 1744 fik Grundt kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge, idet stiftamtmanden hadde git ham et meget godt vidnesbyrd for habilitet og dertil føiet at «der er i Norge mangel paa gode advokater». Noget senere flyttet Grundt til Christiania, hvor han fik megen praxis og jevnlig procederte for Overhofretten. Han døde 3. jan. 1773 i Christiania.

Gift 18. juni 1745 i Christiansand med *Charlotte Amalie Achton*, f. 9. septbr. 1709 i Hyllested paa Sjælland og død 7. mai 1770 i Christiania, enke efter residerende kapellan til Holt Peder Olsen Hege-
lund og datter av sogneprest *Henning Jacobsen Achton* og *Inger Margrethe Numsen*, som senere var gift med sogneprest Antonius Kierulf til Øiestad.

JENS GRØNBECH.
Efter maleri.

Grønbech, Jens. Høiesteretsprokurator. Overhofretsassessor.

Født 9. novbr. 1666 paa Strømsø, søn av skibsmaaler, toldforpagter og handelsmand *Hans Jensen Grønbech* og 1. hustru *Marthe Michelsdatter Brasen*, fik 10. novbr. 1696 kgl. bevilling som *prokurator* for Høiesteret og alle Over- og Underretter i begge riker, og er særlig kjendt fra sin procedure for Overhofretten i aarene 1710 til 1714, der han med særdeles dygtighet forsvarte sin svigerfar handelsmand paa Fredrikshald Jochum Mathiesen og en av dennes sønners sak under den skammelige medfart, de maatte lide paa en løs og

ganske ugrundet mistanke om at de, som svenskfødte, hadde staat i hemmelig og utillatelig brevveksling med svenskerne under Den store nordiske Krig. Ved Overhofretsdom av 18. april 1714 blev begge aldeles frikjendt og mottok 31. juli 1715 forsikring om Kongens mishag med den haarde behandling, de uskyldig hadde været utsat for. Samtidig fik Mathiesen titel av kommerceraad, og Grønbech blev kancelli- og *overhofretsassessor*. I 1716 kjøpte Grønbech det betydelige Storhamar gods paa Hedemarken for 23000 rdl. og var siden som *proprietaryus* stærkt optat med driften av dette. Her mottok han 9. juli 1733 med pomp og prakt kong Christian VI, som med dronningen og markgrevinden av Brandenburg paa sin Norgesreise kom fra Elverum og overnattet paa Storhamar. Under 7. decbr. 1722 blev han kammerraad og 24. decbr. 1731 virkelig justisraad. Han døde 5. mars 1734 i Vang.

Gift 1712 paa Fredrikshald med *Christine Sophie Vagel*, datter av den ovennævnte rike handelsmand *Jochum Mathiesen* og *Kirsten Christensdtr. Heidemark*; hun blev gift paany 16. febr. 1741 i Vang med byfoged i Kjøbenhavn justisraad Iver Jentoft, og som dennes enke døde hun i Vang 1771, begravet 30. juli, 84 aar gl.

Gude, Jens Michelsen. Høiesteretsprokurator.

Født, vistnok i Galtrup paa Mors, 1665, søn av *Michel Pedersen Gude* og 2. hustru *Magdalene Jensdatter* og bror av 3. lektiehører ved Christiania kathedralskole *Marcilius Gude* som var døpt i Skive 24. jan. 1675, fik kgl. bevilling 28. juni 1690 som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Norge og i 1701 som *høiesteretsprokurator*. Han praktiserte i al sin tid fra Christiania, hvor han tillike var stadsprokurator, og hadde en meget betydelig praxis for et stort og mangeartet klientel. Men han var en dyr mand, og stadigvæk blev der baade privat og offentlig protestert mot hans beregning av honorar. Ved Raadstuen 3. decbr. 1695 blev han saaledes av saksøkerne fratat en sak, fordi han hadde forlangt 100 rdl. = 2 500 kr. «for en underretsdoms første søkning», hvad Retten ogsaa fandt lovstridig og i sig selv ubillig. Ved Bytinget blev i 1696 Gudes krav paa tils. 200 rdl. for at ha ydet diverse personer juridisk bistand «neddømt» til det halve, i hvilken anledning Gude overfuste den skikkelige byfoged Borch saa «ubluelig og utilbørlig» at byfogden for Raadsturennen paastod «reparation for saadan absolut og uten anstændighet gjorte beskyldning», hvad Raadsturennen ogsaa eragtet at burde ske, saasom den maatte gi byfogden fuldkommen medhold i de fleste av hans nedskrivninger. Den rike og meget formaende assessor i Overhofretten *Anders Simonsen* hadde samtidig en lignende proces gaende efter først at ha klaget til stiftamtmanden over Gudes salærberegninger. Det antydes at Gude nok hadde smørt svært paa, fordi han i længere tid hadde staaet i gjeld til assessoren og selvsagt gjerne vilde bli denne ubehagelighet kvit, og assessoren oplyste at Gude under 4. aug. 1689 hadde anmodet om «at betjene ham i hans forretninger paa landet» for derved efterhaanden at avbetale paa gjelden, som nu beløp sig til hele 514 rdl. = omtrent 13 000 kr. Retten gennemgik Gudes regninger post for post, og resultatet blev en ganske kraftig reduktion, hvorefter Gude fremdeles blev assessoren skyldig 122 rdl. Prokuratoren var imidlertid geraadet i megen forargelse og lot de ord falde, at han «vidste sig fri for uventelige og urettelige krav i stervboer eller pretention ved praktiqver og lot dem ta det paa samvittigheten,

som saadant bruker, efterdi slig sankelse av rigdom vel ikke bygger paa arv». Assessoren fandt — ikke uten grund — at dette var en snytte til ham, som fra en bar bakke hadde svunget sig op paa en grøn gren, og vilde paatale uttrykkene. Retten mente imidlertid at de maatte opfattes generaliter, uten at være myntet paa nogen spesielt, «dog Gude at paamindes efterdags at iagtta sømmelig respekt og entholde sig fra generaliter at anføre hvad nogen kunde formene sig at være graveret». — Noget behageligt forhold mellem assessoren og hans debitor blev der ikke efter den dag, og Gude gik derved glip av mangen indbringende forretning, thi Anders Simonsen var en av landets dengang største trælshandlere og godseiere, som spilte paa mange tangenter. Gude vedblev dog at være meget benyttet og gir indtryk av at ha været en slagfærdig skrankeadvokat, resolut og frygtløs, maaske noget haardhændt og ikke altid tiltalende. Han avgik ved døden i Christiania i 1702 og blev begravet 6. april.

Gift 25. august 1691 i Christiania med *Anna Eriksdatter Møller*, begr. 24. jan. 1707 s.steds efter at ha giftet sig paany 17. juni 1706 med toldbetjent Ole Hansen Sommerfeldt, som døde 9. jan. 1718 i Christiania.

H. GUNDELACH.

Gundelach, Hans. Overretsprokurator.

Født 1743, døpt 16. april paa Tønset, søn av bergskriver *Mens Gundelach* og *Elisabeth Brun*, kom meget tidlig paa kontoret hos prokurator Mathias Gram og hadde i syv aar «bestyret hans forretning» som fuldmægtig, da han i 1774 drog til Kjøbenhavn og blev examinatus juris 15. aug. s. a. med vel for den theoretiske og bekvem for den praktiske prøve. Derefter fortsatte han hos Gram som fuldmægtig, indtil han 11. febr. 1775 blev beskikket av stiftamtmand Levetzau til prokurator for Christiania lagting, raadstus og byting samt for Underretterne i Akershus amt. Ved denne leilighet overdrog Gram, som nu «for til-

tagende alderdom» ikke vilde befatte sig med andet end Overhofretsaker, al underretspraxis til Gundelach, som paa den maate var saa heldig at overta en godt indarbeidet praxis i hovedstaden. Under 21. april 1786 fik Gundelach kgl. bevilling som *prokurator* i Akershus stift, Overhofretten undtat, og var siden en meget velanskrevet og

anset sakfører i hovedstaden til sin død i 1802, begravet 22. april. Han var paa generalfiskalens vegne aktor i Lofthussaken.

Gift 28. novbr. 1783 i Oslo Hospitalskirke med *Karen Rødder*, døpt 6. febr. 1750 i Christiania og død her 29. mars 1816, datter av konrektor *Peter Rødder* og *Maren Hammer*.

Hagedorn, Bertel. Overhofretsprokurator.

Født 1681, døpt 29. april i Christiania, søn av raadmand *Thomas Bertelsen Hagedorn*, som tilhørte en av byens ældste og mest ansete familier, og 2. hustru *Maren Sørensdatter Kinck*, fik 23. juli 1706 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, og praktiserte siden fra Skien, hvor han hadde familieforbindelse. Det varte ikke længe før han her blev en uforsonlig motstander av den formaaende handelsherre raadmand Gjert Hansen, hvis egenmægtigheder nok kunde friste en ung og frygtløs prokurator til angrep, og da raadmanden en vakker dag traf paa ham utenfor lagtingstuen tømte han en saadan skyllebøtte av grovheter ut over Hagedorn, at denne gik til saksanlæg. Under processen, som først fik sin avslutning i 1710, chikanerte prokuratoren den mægtige mand efter bedste evne, søkte at blamere ham for Slotsloven og opnaadde ialfald saa meget, at han selv fra den tid stod som en frygtet motstander. Han fik en stor praxis, men utartet snart til procesmaker og ubarmhertig flaaer, og da han fra 1721 tillike fik konsumptionsforpagtningen for Skiens distrikt, gik hans paatrængende tjenesteiver som saadan saa vidt at byens indvaanere beklaget sig til Rente-kammeret. I denne anledning avgav stiftamtmand Wilhelm de Tonsberg en erklæring, dat. 3. april 1724, som kaster et grelt lys over den Hagedornske virksomhet.

«Det er sandelig ikke uten aarsak,» skriver de Tonsberg, «at Skiens indvaanere klager over prokurator Bertel Hagedorn, som nu er konsumptionsforpagter; hans omgang med dem er notoirement bekjendt at være meget haard, og, som han er prokurator, falder det ham desto lettere sine saker at procedere som han selv fortjener sit eget salarium, som han ellers skulde utgi, hvorfor der nu er saa mange processer udi drift for Underretten og Stiftamtstueretten, saa og for Overhofretten for Rettens fornægtelse samt det kgl. Rentekammer, at jeg vet ikke at ha set saa mange av én mand udi en snes aar, jeg har været stiftamtmand, som nu siden han er blit forpagter . . .»

«Den som har middel og formue frygter ikke at holde en proces ut med saadan mand, men hvor mange andre nødlidende maa ikke

tie, sukke og lide under saa haard medfart, ifald noget skulde forefalde som ikke saa regelsnor efter konsumptionsforordningen kan være handlet . . . Mig er av en troværdig borger udi Skien blit indberettet, at det er arrivert at Hagedorns betjenter er indkommet i en mands hus ved middagstider og inkvirert om den stek, som stod paa bordet, var betalt konsumption av eller ikke, og derfor æsket riktighet og bevis, hvilket synes mig strider ei alene mot al almindelig høflighet, men sætter en mands tryghet og rolighet udi sit eget hus meget tilside.» Ganske vist maa forpagteren ha adgang til inspektion, skriver stiftamtmanden, og til at paaklage til straf virkelige forseelser, men det forhindrer ikke, at «det axioma juridicum jo bør considereres at in paenalibus sequi debemus benigniorem interpretationem non minus justus quam tutius. Og er jeg av den uforgripelige tanke at . . . forpagterne ikke over billighet skal søke at berike sig av saa mange folks fortræd, last og byrde og ikke være tilladt — for at opnaa den summa, de ved auktion har forpliktet sig til aarlig at svare — at utsuge saa at sige den gemene mand . . . Jeg underkaster denne min uforgripelige sentiment De Herrers videre skjønnsomhet, saasom jeg likesaa vel er pligtig at se paa indvaanernes tarv og soulagement udi stiftet som paa selve justitien, at den vedbørlig vorder pleiet, og kan dog D. Majestæts reuener sættes udi al utfordrende securité uten at undersaatterne vorder altfor haardt angrebne . . .»

Nogen videre følge fik denne aktion ikke, men byens borgere drog sikkert et lettelsens suk da prokurator Hagedorn 3. juni 1727 avgik ved døden. Han blev begravet 17. juni i Skien, hvor skifte i hans bo aapnedes paa dødsdagen. Han eiet gaard paa Lundetangen med stald, fjøs og vognskjul, hadde et ganske almindelig indbo og de fornødne lovbøker. Der nævnes adskillig om proceskrangel, betalingsutflugter og gjeldssøksmaal, og ved boets oppgjør 31. mars 1731 blev det fallit; aktiva androg til 1414 rdl., mens gjelden gik op til 2132.

Gift 1712 i Skien, med kgl. bevill. av 16. juli, med sit næstsøskendbarn *Karen Becker*, f. 1689 i Skien og begr. 2. decbr. 1769 s.steds, datter av *Caspar Lauritzen Becker* og *Johanne Simonsdatter*, som 2. gang var gift med *Frantz Cudrio*.

Hammer, Niels. Overhofretsprokurator.

Født 18. mars 1683 i Odalen, søn av senere sogneprest til Fron *Brede Hammer* og *Maren Povlsdatter Friis*, fik 6. april 1708 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og praktiserte siden i Christiania, hvor han blev anset som en meget dygtig og retskaffen

mand. Han døde 12. febr. 1749 og efterlot 1 052 rdl. netto ved det efter ham og hustru avholdte kommissarieskifte, sluttet 11. jan. 1751.

Gift 7. mai 1719 med *Anne Andersdatter*, født 6. aug. 1688 i Skien og død 22. juli 1748 i Christiania, datter av *Anders Hichmann*. Uten efterlevende barn.

Hansen, Christen. Landfiskal. Sorenskriver.

Født 1710, døpt 6. novbr. i Christiania, søn av efternævnte overhofretsprokurator *Hans Povlsen* og 1. hustru *Anne Elisabeth (von) Schönberg*, tjente først hos sin bror foged Povl Hansen paa Moss i tre aar og kom derfra til sin anden bror overhofretsprokurator Mathias Stub. «Hos ham exercerte Christian sig in jura og procederte adskillige betydelige saker baade i kjøpstæderne og paa landet». Lagmand Lachman erklærte i 1727 at den unge mand var vel kjendt fra den Oplandske lagstol som en redelig og ærekjær person, høflig og beskeden, med særdeles flid og nidkjærhet. Paa ansøknin g fik Christen Hansen i 1737 magistratsbevilling som prokurator i Trondhjem og blev 14. aug. 1739 utnævnt til tillike at være *landfiskal* sammen med Aage Larsen Bierch for Trondhjem og det Nordenfjeldske (se under Bierch). Under 2. oktbr. 1744 fik han sukcessionsbestalling som *sorenskriver* i Salten efter sorenskriver Truls Aagum (fra Okome i Bohuslen) og tiltraadte embedet med kgl. konfirmation av 10. juli 1747. Han eiet gaarden Brendviken i Hamarøy og har neppe været av synderlig anseelse. I visitasboken for 10. mai 1750 skriver bisp en at «forargelige i synderlighet findes nu ingen i menigheten uten sorenskriveren sr. Christen Hansen, som er forfalden til drukkenskap og kirkens forsømmelse, som dog ved hans fødders svakhet noget undskyldes». Han døde paa tingreise, idet han 7. juli 1755 ved tinget paa Hustad i Gildeskaal blev rammet av slag; amtmand Hagerup, som indfandt sig samme dag, «forefandt sorenskriveren i megen svakelig og ynkværdig omstændigheter, saa han sit embede aldeles ikke kunde forrette», hvorfor Ole Kleppe s. d. blev konstituert. Den 10. juli 1755 døde Hansen i Gildeskaal og blev begravet 17. juli i Bodø, hvor skifte efter ham holdtes paa gaarden Løb; boet var fallit. Ugift.

Hansen, Fredrik Conrad. Underrettsprokurator.

Født 1764 paa Fyen, hadde «praktisert» hos sorenskriver Bull paa Søndmør, inden han blev examinatus juris med ei ubekvem 15. febr. 1795; for den praktiske prøve 4. mai næstefter fik han vel. Da han

16. decbr. 1795 androg stiftamtmanden om beskikkelse som prokurator i Stavanger by, erklærte byfogden at den fungerende, av ham beskikkede stadsprokurator Preben Hansen Prebend nu var saa gammel og svækket at folk begyndt at miste sin tillid til ham, saa det nok kunde være paakrævet at faa en prokurator til, skjønt det foreløbig vilde bli smalhals med levebrødet. Under 22. febr. 1796 fik Hansen stiftamtmandens bevilling for to aar i Stavanger by, men da han i 1797 søkte om kgl. bevilling, blev dette avslaat av Kanscelliet 7. juni. Aaret efter gik det imidlertid i orden; han fik kgl. bevilling 21. juni 1799 som *prokurator* for Stavanger by og amt og 7. oktbr. 1808 som prokurator for alle Retter i stiftet, dog for Overretten kun ifald han tok bopæl i Christiansand. Han forblev bopælsiddende i Stavanger og var i 1809, 1810 og 1815 konstituert som sorenskriver i Ryfylke. Da han i 1815 søkte Molde byfogedembede, erklærte amtmand Krog at han besad gode juridiske kundskaper, var som aktor en av de dueligste, amtmanden hadde kjendt, men dette uagtet var hans økonomiske forhold meget beklagelige, «da hans uforsørgede familie krævet langt mere i disse uhyre dyre tider, end hvad han som ærlig mand kan erhverve i sit fag her i staden, hvor processer ikke kan brødføde en saksfører». Tiltrods for varme anbefalinger opnaet han dog intet embede, og han forblev i Stavanger til sin død 2. aug. 1819. Ved skiftet i hans bo androg aktiverne til 1 308 spd. og gjeld og utgifter til 2 011, saa det blev fallit paa 703 spd. I 1801 hadde han mot pant i hus og løsøre faat et laan hos sin værfar paa 999 rdl. og derpaa betalt 299 i 1806.

Gift med *Karen Birgitte Rønneberg*, døpt 26. novbr. 1773 i Herøy, datter av kjøbmand i Aalesund *Christopher Rønneberg* fra gaarden Rønneberg i Haaland og *Margrethe Pedersdatter Wiberg*. Hun fragik arv og gjeld i mandens bo, flyttet til Herøy og blev gift paany 23. jan. 1823 i Lyngen med handelsmand paa Tjosen Hans Peder Figenschou (Hansen Berg), f. 1757 og død 23. decbr. 1827 paa Kobbenes; hun døde 3. oktbr. 1837 som kaarenke paa Kobbenes.

Hansen, Hans Gottfried. Overrettsprokurator, se II s. 192.

Hansson Rasmus. Overrettsprokurator. Raadmand.

Født 18. septbr. 1775 i Trondhjem, søn av arbeidsmand *Hans Rasmussen* og *Marit Hansdatter*, kom tidlig paa kontoret hos prokurator, senere raadmand Martinus Lind Nissen i Trondhjem og fik hos denne ansete embedsmand en utdannelse som førte ham videre

paa den juridiske vei. Efter i løpet av henvend syv aar at ha passert de vanlige trin fra dreng til karl og videre til fuldmægtig, dels hos Nissen og dels paa byskriverkontoret, drog han ved nytaarstid 1799 til Kjøbenhavn paa examenssemester. I et halvt aars tid tok han her privat manuduktion hos den bekjendte assessor i Hof- og Stadsretten Peter Collett, som to aar i forveien var blit avsat uten lov og dom for sin begeistrede kritik av den nationalistiske prest Birckners oppositionelle skrift for fuld trykkefrihet og nu som foreløbig brødløs ernærte sig ved juridiske informationer. Under 18. oktbr. 1799 blev Hansson exami-

RASMUS HANSSON.
Efter tegning.

natus juris med bekvem og fik temmelig vel for den praktiske prøve 26. oktbr. næstefter.

I 1800 var Hansson en kort tid fuldmægtig ved Eker, Modum og Sigdal sorenskriverkontor, mottok 6. novbr. s. a. konstitution i Tønsberg byfogedembede, blev amtsbeskikket prokurator i Akershus 1802 og fik 7. jan. 1803 bevilling som prøveprokurator ved Stiftsoverretten i Christiania. Da han i 1805 søkte embedsmæssig utnævnelse fik han byfoged Wulfsbergs attest for at ha procedert mangfoldige saavel offentlige som private saker «og ved enhver leilighet vist en utmerket iver og nidkjærhet for de folk, hvis saker han hadde været betroet, likesom han hadde været aktiv i at beoagte de ham som sakfører iøvrigt paaliggende pligter». Hertil føier stiftamtmanden, at Hansson i sin prøveprokuratortid hadde utført 115 saker, hvorav 63 private, og vist den duelighet som den praktiske del av sakførernes kald utfordrer, likesom den av ham brukte fremgangsmaate og procedure vidnet om grundig lovkyndighet og gode juridiske indsigter. Denne gang rak han ikke frem, men da han i 1806 søkte paany og nu om at praktisere for alle Retter i Norge og hertil fik stiftamtmandens anbefaling, opnaet han 6. mai 1806 kgl. bevilling som *underrettsprokurator* i Akershus stift og, forsaavidt han tok bopæl i Christiania, som *overrettsprokurator* i stiftet. Da han opfyldte denne siste betingelse, praktiserte han fra nu av som overrettsprokurator i Christiania og fik i den følgende tid adskillige vidtløftige offentlige saker, deriblandt eksempelvis aktoratet mot morderen Westerström. Justitiarius Bull erklærer i 1810: «den erfaring jeg har hat om Hansson er aldeles til hans fordel baade fra hjertets, forstandens og kundskapernes side», og byfogden kalder ham en «dygtig, flittig og grundig mand».

Midt under denne fra alle hold sympatisk anerkjendte virksomhet indtraadte pludselig et utslag av slaphet, maaske som følge av overanstrengelse, som skulde faa en skjebnesvanger indflydelse paa hans karriere og for lang tid lægge en likefrem lammende haand over hele hans gjerning. Ved Statsraadets befaling av 22. aug. 1814 blev en kombinert kommission nedsat til paakjendelse av en mot Gunder Mortensen Hovhaug med flere for falske assignationer anlagt sak, og Hansson blev beskikket til aktor. Trods ukentlige purringer fra kommissionens formand var Hansson ikke at formaa til at utfærdige den fornødne stevning, men gav stadig løfter uten at indfri dem. Saa indeholdt «Intelligentssedlerne» for 13. decbr. 1814 paa første side et «Spørgsmaal» fra Gunder Hovhaug, hvori han fortæller at han har sittet arrestert siden mars 1812(!) uten endnu at ha været fremstillet til lovligt forhør og spør, om han kan vente at Regjeringen vil faa hans sak undersøkt og bragt til endskap. Justisdepartementet tok straks affære, og da det fik paa det rene at skylden for den lange henstand utelukkende paahvilte Hansson, blev saken foredraget i Statsraad, hvorefter Hansson 4. jan. 1815 blev suspendert og sat under tiltale for forsømmelsen; samtidig fik stiftamtmanden ordre til at opnævne ny aktor i Hovhaugsaken, og prokurator Nils Aars blev beskikket 3. febr. Nogen erklæring fra Hansson blev ikke indhentet. Imidlertid hadde stiftamtmanden faat avslag 25. jan. 1815 paa en henstilling til Statsraadet om at tillate Hansson at procedere de Underrets- og Overrettsaker, som hadde været ham betroet forinden suspensionen. Derimot blev hans forestilling av 30. jan. om at saken mot Hansson maatte bli at behandle og paadømme av den samme kommission som var nedsat i saken mot Hovhaug bifaldt av Justisdepartementet; Hansson hadde intet imot en saadan ordning.

Ved kommissionsdom av 10. juni 1815 blev Hansson «for forsømmelse i som befalet aktor at paastevne saken mot Hovhaug» idømt en bot paa 50 rdl. til Christiania Fattigkasse samt at betale arrestantens varetægt og forpleining fra 23. oktbr. 1814 til 4. jan. 1815. Denne dom blev av Justisdep.tet indanket til skjærpelse, men ved Høiesteretsdom av 9. aug. 1815 blev den stadfæstet, og umiddelbart dermed fulgte ophævelsen av Hanssons suspension fra prokuratorembedet.

Det skulde synes som en mulkt paa 50 rdl. for en enkeltstaaende forsømmelighet, som alene hadde forhølt en straffesak i mindre end 2½ maaned, neppe vilde faa et samfund til at ryste, hvor lovens vogtere hadde stadige engagement i ganske alvorlige forsyndelser inden en prokuratorstand, som endnu ikke var befriet for generende

utvekster. I og for sig spilte selve mulkten maaske ingen større rolle, men i forbindelse med suspensionen fik den hele affære en alvorlig betydning for Hanssons fremtid. Det er sikkert nok at Hansson blev sat ganske ut av virksomhet, og at han maatte se hele sin stilling som praktiserende jurist undergravet og uten synderlig utsigt til igjen at kunne oparbeides. Efter forgjæves ansøkninger om at komme i andet embede opnaaet han omsider 3. jan. 1817 en konstitution for $\frac{3}{4}$ aar i Fredrikshalds byfogedembede. Stiftamtmanden indgik 2. aug. 1818 til Justisdep.tet med en indtrængende henstilling om at befordre «denne mand som han altid hadde fundet nidkjær, aarvaaken og utmerket redelig og som nu med sin store familie hadde vanskelig for at skaffe det fornødne til barnenes opdragelse». Dette bevirket at Hansson kom paa tale til det ledige justissekretærembede i Akershus Stiftsoverret, men som nr. 1 av 12 supplikanter indstillet departementet prokurator Hans Sommerfeldt, og Hansson hadde derfor ikke lyse utsikter. Kongen gik imidlertid indstillingen forbi og utnævnte Hansson til *justissekretær* 21. decbr. 1818, uten tvil efter et besøk av assessor Andreas Arntzen, som hadde en høi stjerne hos majestæten.

Som justissekretær tilkom Hansson en aarlig gage av 600 spd., hvortil kom en del sportler, som dog nu var blit adskillig nedsat; han hadde imidlertid at avlægge regnskap til Finansdepartementet for samtlige sportler som aar om andet indgik i Zahlkassen, omkr. 12 à 1400 spd. aarlig, og stillet embedskaution for 360 spd. Paa forhaand økonomisk ødelagt faldt det Hansson snart umulig at klare sig selv under de enkleste daglige behov, og fra 1821 hævet han derfor mot sin nøiagtige kvittering i kassen hvad han yderligere nødvendig trængte til sin og families ophold, idet han bemerket at det vel neppe kunde være hensigten at Staten skulde la en embedsmand sulte ihjel. Paa denne vis kom han i et ansvar til Statskassen som stadig øket, og som eneste vei ut av uføret saa han en befordring til bedre embede. Da han saaledes i decbr. 1825 søkte Nordhordlands sorenskriveri, anførte han: «Erfaringen har lært mig i den tid, jeg har forestaat mit nuværende embede at samme formedelst det store og kostbare kontor, som jeg for min egen regning maa holde, sætter mig saaledes tilbake i økonomisk henseende, at jeg om kort tid maa bli et offer for mine embedspligters opfyldelse til det offentlige, hvis saker av alle slags er i en saa betydelig tilvekst, at de sportler, som av de private saker, der er i like saa betydelig avtagende, er mig tilstaat, i forbindelse med min ubetydelige gage av Statskassen, forholder sig som 1 til 10, hvorav mit tap er indlysende». Han tilføier, at det stillesittende arbeide og de ensformige mekaniske forretninger

ødela helbreden, men at det værste var det med embedet forbundne regnskapsvæsen.

Til befordring fandt Justisdep.tet det imidlertid utelukket at kunne foreslaa ham, da det fra Finansdepartementet hadde faat opgave over Hanssons ansvar til Statskassen. Ved utgangen av 1826 var dette ansvar kommet op i 2 588 spd. og var i mars 1829 steget til 4 049. Det kunde selvsagt ikke vedbli at gaa paa denne maate, og efter diverse ventilationer blev med Hanssons billigelse i juni 1829 truffet en ordning, hvorved Hansson ikke længer fik nogen befatning med Rettens regnskapsvæsen, som fra nu av blev overdraget til stud. juris P. Møinichen mod 200 spd. aarlig løn, trukket av Hanssons embedsindtægt. Som avdrag paa gjelden forpligtet han sig til at indbetale 400 spd. aarlig. Saa kom det nye under 13. septbr. 1830 sanktionerte sportelreglement, hvorved de tidligere inkaminations- og tilsvarspenge ophørte, og attestgebyrene og betalingen for akters beskrivelse blev betydelig reducert. I en embedsansøgning av 18. oktbr. 1830 skriver Hansson at han fra april 1831, naar dette nye reglement traadte i kraft, «ikke vilde faa det allerringeste at leve av», medmindre han blev befordret, «et ønske, hvortil mine mange embedsaar har gjort mig værdig, og til hvis opnaaelse jeg ved ingen mig bekjendt forbrydelse har gjort mig uværdig». Overrettens justitiarius erklærte i denne anledning at «supplikanten med nøiagtighet og iver utfører det ham naadigst anbetroeede embede, og at han uten ringeste ophold stedse besørger akterne i justissaker, ved hvis hurtige expedition ikke ubetydeligt spares om aaret, naar hensees til justissakernes mængde. Saavel under hensyn hertil som til den mislige økonomiske stilling, hvori han er saa uheldig at befinde sig, vover jeg at anbefale ham til et av indtægter bedre embede».

Allerede i 1827 hadde Hansson git statsraad Vogt en utførlig skriftlig fremstilling av den fortvilede situation, han var kommet op i, og av de aarsaker, som hadde frembragt den, og særlig fremholdt det ubillige at den skulde vedbli at være en hindring for hans befordring. «Men nægtes mig forflyttelse», skriver han, «fordi jeg har været nødt til at komme i Statens gjæld formedelst dens egen fremfærd mot mig [ved at suspendere ham fra prokuratorembedet] og tvunget av den yderste nødvendighet, maa jeg bitterlig beklage mig over denne min uheldige skjebne og finde det haardt saaledes at se mig ruinert av grunder og aarsaker, som jeg ikke kan erkjende hverken for retfærdige eller billige».

Statsraad Vogt hadde lovet ham «retfærdig behandling», men først

i 1831 befandtes retfærdigheten at være skeet fyldest. Under 2. juli 1831 blev Hansson utnævnt til 2. *raadmand* i Bergen. Ganske vist opnaaet han herved ingen forøkelse av fast gage, 400 spd., men hertil kom nu 300 spd. til kontorutgifter samt $\frac{5}{7}$ parter av de auktionsdirektøren forhen tillagte intrader og $\frac{1}{2}$ parten av de magistratsportler som tidligere hadde tilflydt samtlige magistratsemedsmænd. Disse sportler m. v. var blit fastsat ved kgl. resol. av 28. juni 1825. Det nye embede blev i virkeligheten til ikke liten bedring i Hanssons økonomiske forhold, men samtidig presset Finansdep.tet paa et snarligere opgjør av gjelden til Statskassen, og Hansson fik ytterst vanskelig for at klare de beskedneste daglige behov, ja snart maatte han søke hjelp hos venner. Han var nu i en alder av 56 aar og i et embede som vanligvis betragtedes som promotionsemede for unge jurister. Som saadant valgte han ogsaa selv at betragte det, og ved enhver leilighet indsendte han derfor ansøking om befordring. I en ansøking i 1838 om by- og raadstuskriverembedet i Christiania oplyser han at det under utrolige savn har lykket ham at frigjøre sig for gjelden til Statskassen paa 500 spd. nær. Aarvist hadde han indbetalt hele sin faste gage i avdrag, men da sportlerne stadig hadde avtat i de senere aar, kunde han umulig vedbli hermed, med mindre han fik det ansøkte embede, som han allerede for 21 aar siden hadde været kvalificert til. Hverken til dette eller noget andet embede lykkedes det ham at bli befordret, og 26. septbr. 1840 avgik Hansson ved døden i Bergen.

I al sin embedstjeneste var Hansson en meget dygtig og arbeidsom mand, som i samarbeidet med kolleger og overordnede fik høi anerkjendelse for grundig indsigt, klok vurdering og rask expedition. Det er vel saa at manglende økonomisk sans blev hindringen for hans karriere, men den avlønning som Staten bød sine tjenestemænd var dengang en likefrem anvisning paa sulteforing, som ikke taalte yderligere paakjending.

Gift 29. novbr. 1801 i Grue med *Magdalene Christence Conradi*, født 12. febr. 1782 paa Fredrikshald og død 31. mars 1842 i Christiansand hos sin søn, daværende justissekretær, senere sorenskriver i Eker, Modum og Sigdal Christian Hansson; datter av postmester *Johan Christian Conradi* og 1. hustru *Christine Schmidt*.

Hansteen, Peter Nicolai. Overrettsprokurator. Høiestretsadvokat, se II s. 35.

Harboe, Samuel Bugge. Handelsmand. Overrettsprokurator.

Født 1736, døpt 10. oktbr. i Christiansund, søn av sorenskriver paa Nordmør *Johannes Pedersen Harboe* og *Sibylle Margrethe Kolding*, var tre aar gammel, da faren døde, 1. oktbr. 1739, og blev hjulpet frem av familien paa Molde. I 1750 kom han paa kontoret hos fogden Alsing i Søndmør og herfra i 1755 til foged Eeg paa Gjermundsnes, i hvis tjeneste han blev til 1771. Begge disse principaler gav ham den bedste anbefaling som en ærlig, stille og honnet ung mand, og Eeg kaldte ham «sin trolige hjelp som fortjente bedre vilkaar end ved som tjener at hengaa ved et besværligt fogedembede». Presterne i Borgund, Bod, Vø og Vaagen attesterer at Harboe var et ærbart og fromt menneske, i enhver henseende ulastelig. Levebrødet blev imidlertid yderlig magert, og han søkte derfor at skaffe sig biindtægter hvor det var muligt. Han fik inkassation av auktionsbeløp og begyndte at drive smaahandel med fiskeredskap og «delta i det landnyttige klipfiskvirkende». Det begyndte at gaa bedre. I 1760-aarene var han istand til at laane ut smaasummer mot pantobligation, i 1768 eiet han gaard i Molde, og i 1771 kjøpte han fiskeværet Vikene eller Soløen i Vaagø, beboet av 10 opsiddere, for 423 rdl., som han fik laane i Trondhjem. Han opførte der en vaaning og sjøhus, kjøpte baater og garn og drev nu fremover med fiske og handlet med redskap. I 1774 kjøpte Harboe den saakaldte «Schjelderups grund» med vaanings- og sjøhus paa Molde for 150 rdl. og dertil 1 vogs fiskeleie uten bygsel i gaarden Hægerholmen i Romsdals otting. Imidlertid hadde Harboe 30. decbr. 1771 faat amtsbevilling som prokurator i Romsdals fogderi, hvor fogden hadde benyttet ham i adskillige rettsaker og derfor kunde anbefale ham som en for stillingen velskikket mand. Det viste sig snart at det ikke blev noget videre med praxis, og da det efter nogen aars forløp ogsaa begyndte at gaa nedover med forretningene forøvrig, begyndte han at realisere sine eiendommer i hensigt at søke utvidelse av sit prokuratordistrikt og flytte til Trondhjem. I april 1786 erklærte Trondhjems magistrat at «byen vil ikke bli tjent med Harboe», men de gode attester gjorde sin virkning i Kancelliet, og 7. juli 1786 fik han kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Trondhjems stift. Da han imidlertid endnu ikke hadde tat nogen juridisk examen, blev han 8. juli underrettet om at bevillingen først kunde indløses naar examen var obtinert, og samtidig fik han som fattig mand tilladelse til at examineres av lagmand Dons. Kort efter blev han examinatus juris og praktiserte siden i Trondhjem og omliggende distrikt med ringe indtægter; i 1798 siges han at være fattig og er ikke længe efter avgaaet ved døden, uvist hvor.

Gift 7. septbr. 1770 i Frue kirke i Trondhjem med *Birgitte Nielsdatter Moursund*, som i 1801 var enke, 59 aar gl., og ernæret sig sammesteds av haandarbeide; hun fik plass i «Thomas Angells Stuer» og blev derfra begr. 17. aug. 1813, «77 aar gl.»

Hartz, Iver. Underrettsprokurator.

Født 1780, døpt 2. juli paa Røros, søn av bergskriver *Johan Hartz* og *Birgitte Lucie Bryhn*, blev examinatus juris 24. jan. 1806 med ei ubekvem, men underkastet sig ikke den praktiske prøve. Ikke desto mindre fik han 22. decbr. 1809 kgl. bevilling som *prøveprokurator* i Nordre Trondhjems amt, nærmest fordi han kunde føre i marken en konstitution av 17. oktbr. 1809 som foged i Stjør- og Værdalen ved foged Linds suspension. Inden prøvetiden var omme avgik han ved døden 25. mai 1810 i Alstahaug. Ugift.

Hass, Søren Melchior. Underrettsprokurator.

Født 1780, døpt 17. mars i Christiania, søn av malermester *Jens Hass* og 2. hustru *Kirstine Bøvre*, blev tidlig forældreløs og kom ved godtfolks hjelp saa langt at han i 1794 kunde ta tjeneste hos en av byens embedsmænd. I 1798 kom han som «drenge» til sorenskriver Boll paa Ringerike og avancerte hos ham til skriverkarl. Herfra drog han i august 1806 til Kjøbenhavn for at studere jus, men da de velgjørere, som her ydet ham understøttelse, reiste sin vei av frygt for den truende krig, og postgangen og de knappe pengetider gjorde det lille subsidium, han kunde vente fra Norge, meget usikkert, tok han fra utgangen av oktober 1807 et vikariat som underkancellist i Kancelliets arkivkontor og fra saa heldig at beholde dette til mars 1808. Imidlertid blev han avskaaet fra at gaa paa forelæsninger og henvist til at drive studium i sine fritimer. Først 22. april 1808 blev han derfor examinatus juris, med bekvem for den theoretiske og temmelig vel for den praktiske prøve 28. april næstefter, hvorpaa han 26. aug. 1808 fik kgl. bevilling som *prokurator* paa prøve i Akershus stift. Han slog sig ned i Gudbrandsdalen og procederte siden fra Vardal, som det syntes uten senere at søke ny bestalling, og avgik her ved døden 9. april 1817 paa sin gaard Helgerud.

Gift 27. mars 1811 i Gausdal med *Karen Jørstad*, født 18. april 1792 paa Nordre Jørstad i Faaberg og død 2. febr. 1815 paa Helgerud i Vardal, datter av gaardbruker *Torsten Thomasen Jørstad* og *Anne Østensdatter Ovren* og saaledes søster av prokurator, senere foged *Østen Jørstad*. Uten barn.

Hassing, Søren. Overhofrettsprokurator.

Født 1724 i Christiansand, søn av borger *Niels Hassing* (død 11. novbr. 1756), blev examinatus juris 1754 og hadde da i adskillige aar været bokholder ved Toldforpagtnings-societetet i Akershus stift. Derpaa var han fuldmægtig hos prokuratorerne Tyrholm og Grundt, til han 11. mars 1757 paa gode anbefalinger fik kgl. bevilling som

prokurator for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat. Han praktiserte i Christiania og døde her allerede 16. jan. 1763.

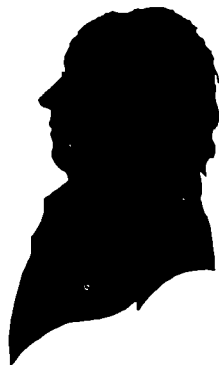
Gift 4. juni 1751 i Christiania med *Inger Margrethe Hegelund*, født 1729 i Østre Moland og død 27. juli 1812 paa Hovedtangen i Christiania, datter av resid. kapellan i Holt *Peder Olsen Hegelund* og *Charlotte Amalie Henningsdatter Achton*. Ved skiftet efter hende 3. aug. 1812 blev boet opgjort med 1558 rdl. i aktiver og 800 i passiver, hvorved 758 rdl. tilfaldt tre gifte døtre og en søn, amtsbeskikket *prokurator* i Christiania Niels Hassing. Denne søn fik en sørgelig skjebne; i avindighet dræpte han hustru og yngste barn natten til 30. april 1796.

Heering, Josva. Fiskal. Overhofretsprokurator.

Født 15. mai 1707 i Borgum, Slesvig, søn av presten *Josva Heering* og *Dorothea Christine Lüders*, kom som ganske ung til justisraad Nicolay Schwartz paa Buskerud, som var hans fars fætter, idet prestens far Thomas Heering, prest i Janwitz i Pommern, var gift med Dorothea Schwartz, som var en søster av justisraad Schwartz' far generalsuperintendent og hofprædikant Thomas Schwartz. Paa Buskerud var han som søn i huset, fik huslærer og god opdragelse og hjelp til paa kontoret, indtil han i 1730 kom i tjeneste hos generalkrigskommissær Ditlev Sverdfeger i Christiania. Herfra drog han med gode attester til Kjøbenhavn og blev examinatus juris med bekvem 25. juni 1736. I den følgende tid søkte Heering flittig offentlige ansættelser uten dog at opnaa andet end en utnævnelse 14. novbr. 1738 til *fiskal* i Akershus stift uten løn og opholdt sig for det meste paa Buskerud. Ved testament av 1744 hadde Schwartz bestemt at dette betydelige gods skulde tilfalde oberstløytnant J. L. Lowzow og dennes søster lagmand Wilhelm Hoffs enke, men da Schwartz var død i 1753, anla Heering odels søksmaal som hans eneste i Norge værende slegtning. Ved Underretten 9. oktbr. 1754 vandt han saken, tapte den for lagmanden 31. juli 1758, men vandt igjen ved Overhofretten 2. mai 1759, for atter og definitivt at tape ved Høiesteretsdom i mars 1760. Haapet om at bli godseier paa 51 000 rdl. var dermed ute, og Heering drog til Kjøbenhavn og opnaet 18. novbr. 1763 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge. Han praktiserte fra Bragerne, men døde allerede 1. april 1764, ugift. Han hadde i testamente bestemt at hans efterladte midler skulde tilfalde en søster og en brorsøn, hvis opholdssted han ikke sikkert kjendte, samt jomfruerne Antonette Paus og Anne Sophie Justsdatter Stabel.

Hegge, Jens Severin Bærøe. Overrets-
prokurator. Auditor. Foged.

Født 26. febr. 1786 paa Moss, søn av foged, senere amtmænd i Nordland *Christian Torberg Hegge* og *Else Christine Kjørboe*, fik undervisning av presten Schjelderup i Bø i Vesteraalen, blev student 5. oktbr. 1802, tok examen philos. 4. febr. 1803, avfattet i mai 1805 paa elegant latin sit petitum om adgang til at ta latinsk juridisk embedsexamen og blev cand. juris med laud. 17. juni 1805; for den praktiske prøve 1. juli næstefter fik han haud illaud. Under 1. oktbr. 1805 blev han amtsbeskikket prøveprokurator i Nordland og fik 25. mars 1808 kgl. bevilling som *overretsprokurator* i Trondhjems stift. «Dygtig og expedit, med megen konduite og en karakter, som gjorde ham ære», tiltrak han sig opmerksomhet. Da han 1. april 1809 blev utnævnt til *auditor*, proviant- og materialforvalter paa Vardøhus og tillike til *byfoged* paa Vardø og skulde reise til sit nye distrikt høsten 1809, blev det med alle fornødenheter til fæstningen og dens garnison lastede skib tvunget av engelsk krigsfartøi til at overvintre i Alten. Hegge lot proviant og det hele laste over paa slæder, fik fat paa 150 rensdyr, og trods befolkningens alvorlige advarsler mot slik halsløs færd paa denne aarstid bragte han den hele transport uten ringeste tap de 50 mil fra Alten frem til Vardøhus og reddet derved garnisonen fra manglen paa næsten enhver nødvendighet. «Med den største embedsduelighet og rosværdigste konduite» forestod han sine embeder og fungerte derhos i to aar gratis som toldkontrolør i Vardø, indtil helbredden begyndte at lide i det haarde klima, og han søkte og fik avsked 1. april 1812 med 144 rdl. i vartpenge. Med de fortrinligste anbefalinger søkte han embeder søndenfjelds, fik i 1813 kgl. løfte paa befordring, men unionsbruddet kom imellem og først 15. jan. 1816 blev Hegge utnævnt til *foged* i Namdalen. Herfra forflyttedes han 21. oktbr. 1824 som foged til Inderøen, hvor han bodde paa Røvik og døde i embedet 9. mai 1838. — Som 1. suppleant fra Nordre Trondhjems amt mødte han paa Stortinget i 1824.

J. S. B. HEGGE.

Hegge var en meget selskabelig anlagt herre som i fuldt maal besad tidens sans for et velbesat bord og høie pokaler. Med sit livlige temperament og friske humør bragte han hurtig stemningen op, naar han var vert eller gjest, og der gaar endnu frasagn om hvad han kunde præstere av pussige indfald. Like før han skulde holde stort selskap paa Røvik lot han dansesalen sortmale, da damernes

toiletter, sa han, tog sig bedst ut paa den bakgrund! Han blev imidlertid syk, festen maatte avlyses, og nogen faa dager senere laa han lik i den sorte sal.

Gift med *Ovidia Carlsen*, døpt 30. juli 1797 i Bodø og død 5. febr. 1867 i Inderøen, datter av skomaker *Carl Nielsen* og *Martha Olsdatter*. Av deres barn var cand. jur., informator i Amerika *Christian Torberg Hegge*, cand. jur., ekstraskriver *Thore Hund Hegge*, og *Maren Marie Hegge*, gift med sorenskriver *Peder Klykken*.

M. T. HEGGE.

Hegge, Marcus Torberg. Overrettsprokurator. Sorenskriver.

Født 15. mars 1785 paa Moss, foregaaendes ældre bror, blev som denne undervist av presten Schjelderup i Bø i Vesteraalen, tok examen artium 5. oktbr. 1802 og examen philos. 4. febr. 1803. I mai 1805 indsendte han sit latinske petitum om adgang til at ta juridisk embedsexamen samtidig med og, mutatis mutandis, konformt med brørens. Han blev cand. juris 17. juni 1805 med haud illaud. og fik samme karakter for den praktiske prøve den følgende 1. juli. I tre aar var han derefter amtsfuldmægtig i Nordland, blev prøveprokurator i Nordlands amt i 1808 og var i 1810 konst. sorenskriver i Salten. Fra alle principaler fik han utmerkede attester for at være «agtet og yndet som retskaffen og dygtig mand med sindig og agtværdig opførsel, strenge sæder og en ædel karakter». Under 12. decbr. 1810 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Trondhjems stift og befordredes 6. novbr. 1815 til *sorenskriver* i Øst-Finmarken, hvilket embede var blit oprettet 4. septbr. næstfør. Som saadan bodde han paa Vadsø og avgik her ved døden 11. decbr. 1820.

Gift med *Anna Andersen*, f. 22. mai 1795 og død 11. mars 1859 i Christiania uten efterlatende barn. Hun skal ha været officersdatter; hennes mors fornavn var *Dorthe Margrethe*. Hun blev gift paany med gaardbruker *Peter Jacob Grüner*, døpt 5. decbr. 1799 i Aker og død 4. febr. 1845 paa Gyssestad i Bærum, søn av forvalter paa Brekke i Maridalen *Peter Jacob Grüner* og *Jensine Kiørboe*.

Heiberg, Gabriel Martin. Overrettsprokurator. Foged.

Født 29. septbr. 1789 paa Agersmyr i Lyngdal, søn av foged paa Lister kammerraad *Gabriel Severin Heiberg* og 2. hustru *Viveke Cathrine*

Balle, blev fra 1798 undervist av huslærer i fem aar «og lærte en del», kom i 1803 paa sin fars kontor og hadde her været fuldmægtig i et aars tid, da han fra 1808 tok kondition hos sorenskriver Barth paa Lister. Fra aug. 1809 laa han paa studering i Kjøbenhavn, men faldt i en langvarig sygdom, som nødvendiggjorde et ophold paa Frederiks Hospital fra april 1810 og like til han gik op til examen. Han fik eget værelse og kunde være oven senge, saa det gik bra med læsning, men ut og paa forelæsning fik han ikke komme. Fra Hospital talet kjørte han til examensbordet og blev 17. april 1811 examinatus juris med bekvem; for den praktiske prøve 29. april fik han temmelig vel, blev prøveprokurator 1. aug. 1811 og fik kgl. bevilling som *overretsprokurator* 16. april 1814. Han slog sig ned i Lyngdal og praktiserte til han med utmerkede anbefalinger utnævntes 9. mai 1825 til *foged* i Mandals fogderi; i 1852 blev han tillike magistrat i Mandal by. Fra disse embeder tok han avsked 18. mai 1867, høit anseet som fremrakende dygtig mand. Han var 2. repræsentant for amtet paa Stortinget i 1842 og blev 6. aug. 1860 ridder av St. Olavs orden for fortjenstlig embedsførsel. Avgik ved døden 30. juli 1872 i Mandal. I «*Lister og Mandals Amtstidende*» 1872 nr. 62 læses et digt ved Heibergs død av Emil Lie; av de fire mere velmente end aandfulde vers lyder det tredje saaledes:

G. M. HEIBERG.

Hvis Norges Sønner til det sidste
kan eie sligt et trofast Sind,
da skal den Kjæde ikke briste,
som slutter al dets Fremtid ind —
da var der ingen jordisk Magt
som veied mod slig Kjæmpevagt.

Gift 19. novbr. 1814 i Lyngdal med *Wilhelmine Christiane Thrap*, f. 19. novbr. 1795 paa Klep i Hornnes og død 2. juni 1883 i Mandal, datter av sorenskriver *Lauritz Bentzon Thrapp* og *Anna Cathrine Bonnevie*.

Heide, Johan Arnoldus. Overretsprokurator.

Født 1729, døpt 13. jan. i Gausdal, søn av oberstløjtnant *Anders Bendixen Heide* og 1. hustru *Anne Magdalene Christophersdatter Lange*

land, fik som *examinatus juris* kgl. bevilling 16. febr. 1776 som *prokurator* i Trondhjems stift og slog sig ned i stiftsstad. Han fik adskillig *praxis*, var en resolut og rask herre som ikke sparte paa konfekten, naar han, hvad ofte hændte, kolliderte med sin kollega *prokurator* Ewensen, men trak dog her som regel det korte straa. Han fik ord for at være «en vild *rabulist*», hvad dog vel neppe bør tages for høitidelig. Med *praxis* gik det i senere aar stærkt tilbage, og i 1795 gik han konkurs paa 693 rdl. (aktiver 625, passiver 1318 rdl.); kort efter blev han paa grund av fordrukkenhet, brutalitet og raaskap separert fra sin hustru, med hvem han hadde mindst 13 barn.

Gift 10. septbr. 1779 i Bakke kirke med *Anne Dorothea Wolff*, døpt 10. oktbr. 1758 i Lade og død 9. jan. 1828 i Trondhjem, datter av sogneprest til Strinden mag. *Simon Lorentzen Wolff* og 1. hustru *Mette Margrethe Graae*.

Heinsvig, Frantz. Overretsprokurator.

Født 1750, døpt 2. septbr. i Jerslev paa Jylland, søn av degn *Mathias Heinsvig* og *Maren Zeuthen*, blev *examinatus juris* med bekvem i 1777 og fik kort efter amtsbevilling som *prokurator* for 3 aar i Bratsberg amt, hvilken blev fornyet 29. mars 1780. Som saadan hadde han ikke bytingene i Skien og Kragerø og ikke lagtingene, hvorfor han «blev saa indskrænket i sin *praxis* at han neppe tjente til det nødvendige brød», og for sine reiser i det besværlige opland, Telemarken, hændte det at han ikke engang fik sine utgifter dækket. Da han i 1780 andrar om utvidet virkekreds lar han det hjertesuk falde: «en stand, der er omgitt med besværlighet, underkastet folkets bedømmelse, endog av de vankundigste, som ikke kjender lovene eller vet at anvende dem, aarsaker hvorfor dens dommer sjelden blir riktige, som virker kjedsommelighet for dem som føler sine plikter». I 1785 søkte han kgl. bevilling, men stiftamtmanden erklærte at «saavel stiftet som ethvert av dets amter hadde overflod paa *prokuratorer* og sine steder maaske endog det dobbelte antal av hvad der trængtes, desuten var supplikantens duelighet ganske ubekjendt». Kancelliet gav derfor avslag 17. mai 1785, men paa ny ansøknig fik Heinsvig endelig 30. novbr. 1792 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter Søndenfjelds i Norge, Overhofretten undtat.

Han slog sig nu ned i Christiansand og opnaet i løpet av kort tid at gjøre sig ufordelagtig bekjendt. Trange kaar og gjeldstryk for-

ledet ham til uærlighet, som førte ubehagelige affærer med sig. I en bytingsdom 1. juli 1800, hvorved han blev dømt til at tilbagebetale uberettiget hævede penge, forbeholdes justitiens tiltale mot ham, fordi han i en proces hadde bak sin parts ryg machinert til fordel for motparten og saaledes ført samme sak for begge parter, fusket med raderinger og i det hele vist uærlighet. Kancelliet ordinerte aktion 1. novbr. 1800, og 24. mars 1801 blev han av Underretten dømt til at ha sin bevilling forbrudt. Under 16. novbr. 1801 søkte han som fattig og brødløs mand om beneficium paupertatis for at faa denne dom prøvet ved Stiftsoverretten. I denne anledning erklærte Christiansands magistrat 16. jan. 1802 at «Heinsvig er virkelig fattig, thi desværre bærer han ikke det bedste rygte hverken for sit hjerte, kundskaper eller opførsel, saa publikum intet vil tape, om han blev sat ut av stilling; at han selv kun maa ha et svakt haap om utfaldet av sin sak maa sluttet derav, at han først nu efter $\frac{3}{4}$ aars forløp søker at faa den indstevnt og ikke engang lar en gjenpart av dommen følge ansøknigen». Amtmanden anbefalte andragendet for at Heinsvig ikke senere skulde klage over at alene hans fattigdom hadde hindret ham fra at vinde saken ved høiere instans. Kancelliet bevillet ham 12. februar 1802 fri sakførsel. Ved Christiansands Stiftsoverrets dom av 23. juni s. a. blev Underrettsdommen stadfæstet. Det synes som Heinsvig kort derefter har forladt landet. Den 13. septbr. 1804 blev hans bevilling kassert. Han var ugift. En søster Sophie Heinsvig styrte hans hus og var ham en villig, men litet klok hjælper under processen, og en bror Axel Heinsvig var bosat paa Egelands jernverk i Gjerstad.

von Helm, Nicolai. Overhofretsprokurator. Landfiskal.

Født i 1685 i Trondhjem, søn av magistratsbestallet skolemester Nicolai von Helm og Cornelia Johansdatter Horn, fik 16. mars 1709 kgl. bevilling som *prokurator* i begge riker og slog sig ned paa Bragernes, hvor han ved sin hustru fik eiendommen «Brantenborg», som har sit navn efter hendes far, bokhandler Brandt. Under 12. oktbr. 1724 blev han konstituert ad interim som byfoged paa Strømsø efter Andreas Lund, som tre dager i forveien hadde begaaet et mord og var rømt, 4. mai 1733 fik han kgl. bestalling som *inkvisitions- og konfiskationsprokurør* i toldvæsenet søndenfjelds og 18. decbr. 1739 brev paa tillike at være *landfiskal* i Christiania, Smaalensbyerne samt i fogderierne Aker og Follo, Heggen og Frøland, Id og Marker, Moss, Øvre Ro-

merike, Solør og Østerdalen. Han fik saaledes en meget vanskelig stilling i et vidtløftig distrikt og synes ikke ha været denne stilling voksen. Dertil var han en yderlig slet økonom, nedsank efter 1745, da han ved branden paa Bragernes blev berøvet alt rørligt gods, i stadig økende gjeld og tapte derved den for utøvelse av embedsmyndighet fornødne respekt og uavhengighet. Snart forsømte han ogsaa sine pligter, dels paa grund av svigtende helbred — allerede i 1728 klager han i brev til stiftamtmanden over «koldesjugen», som han ikke kunde bli kvit — men dels ogsaa fordi han laa under for svakheden for det stærke. I 1746 forsømte han et møte som landfiskal i Fredrikstad i en sak mot byfoged Heide og sendte istedet sin søn Nicolai som ved denne leilighet prostituerte sig grundig ved at motta pengebestikkelse og desuten optraadte beruset i Retten. Gjentagne ganger blev von Helm ilagt drøie bøter, og tilslut begik den svake og økonomisk forkomne mand underslag. Ved Høiesteretsdom i 1749 blev han dømt til at erstatte fiskalkassen 270 rdl. (∴ omtr. 2800 kr.), og dermed var han ogsaa færdig som landfiskal. Han døde 24. febr. 1755 paa Bragernes.

Gift 14. april 1712 paa Bragernes med *Agnethe Brandt*, døpt 8. novbr. 1688 s.steds og begr. 26. oktbr. 1763 i Norderhov, datter av bokhandler *David Henrik Brandt* og *Magdalene Hansdatter Hoff*.

Henschien, Lorentz. Overretsprokurator.

Født 2. febr. 1786 paa Eker og død der 11. aug. 1857, søn av stiger ved Hassel jernverk *Hans Jørgen Henschien* og *Gjertrud Johannesdatter*, blev examinatus juris med bekvem 13. oktbr. 1810 og tok den praktiske prøve næstefter med temmelig vel. Efter at ha faat bevilling som prøveprokurator 2. jan. 1811 blev han 8. septbr. 1813 meddelt kgl. bevilling som *overretsprokurator* i Akershus stift og fik en meget god praxis i Drammensdistriktet, hvor han kjøpte og bebodde gaarden Hære ved Hassel verk. Senere kjøpte han gaarden Myre i Sandsvær og bodde her, til han i 1839 erhvervet sorenskriver *Carl Valentin Falsens* smukke gaard Øvre Hoen paa Eker for 12 000 spd. Efterhaanden optok gaardsdriften med tilliggende sag- og møllebruk mere av hans tid end den juridiske praxis, især da han ogsaa erhvervet gaardene Holter og Torud i Sørum, og han holdt alle sine gaarder i utmerket stand. Det hændte jo ved siden herav jevnlig at han blev adskillig optat av sin særdeles velstaaende svigerfar i dennes mangfoldige selvforskyldte og som regel uheldige processer og store økonomiske interesser.

Gift 23. decbr. 1821 paa Modum med *Anne Cathrine Collett*, f. 13. jan. 1801 i Christianssand og død 19. decbr. 1857 paa Eker, datter av høiesteretsassessor, godseier *Peter Collett* paa Buskerud og *Eilertine Severine Bendeke*.

Heyerdahl, Christian. Overretsprokurator. Auditor.

Født 1771, døpt 29. mars i Skjeberg, søn av daværende sorenskriver i Id og Marker *Halvor Heyerdahl* og 1. hustru *Dorothea Bassøe*, begyndte allerede i 13-aarsalderen paa sin fars kontor, men kom snart til sin morfar sorenskriver Heronymus Bassøe paa Gjølstad i Rakkestad og fik her baade sin opdragelse og sin grundige praktisk-juridiske utdannelse. Han blev examinatus juris med bekvem 11. febr. 1791 og fik med utmerkede anbefalinger kgl. bevilling 16 novbr. 1792 som *prokurator* ved alle Retter i Norge undtagen for Overhofretten og for Nedre Romerike sorenskriveri, saalænge hans far indehadde dette embede. Med god juridisk indsigt og uklanderlig moral praktiserte han en tid i Gudbrandsdalen, men da faren blev forflyttet som sorenskriver til Søndre Gudbrandsdalen, søkte og fik han ansættelse ved et regjeringskontor i Kjøbenhavn og utnævntes derefter 16. mai 1800 til *auditor* og *regimentskvartermester* ved Oplandske dragonregiment. Efter et slaganfald i 1803 blev han lam i begge ben, men tok dog først 27. mars 1808 avsked med vartpenge og døde 3. april 1814 paa sin eiendomsgaard Stensrud i Ringsaker.

Gift høsten 1795 med *Gunhild Evensdatter*, født 3. jan. 1767 i Høland og død 29. septbr. 1852 i Ringsaker, datter av *Even Ovelsen Slobak* og *Kirsti Gulbrandsdatter*. Det fortælles at Gunhild var husholderske hos Heyerdahls far og forlovet med en av dennes kontorister, da Christian bortførte hende.

Hjort, Christian. Overhofretsprokurator.

Født 1756, formentlig i Havrum sogn, i Jylland, søn av mundkok paa Frisenborg *Jens Hjort* og *Øllegaard Ottosdatter Lihme*, blev examinatus juris med bekvem 26. juli 1779, var derefter i et aars tid paa generalauditor Wessels kontor og blev 1781 kopist i Sjøkommissariatets kontor, hvis chef i 1783 erklærte, at Hjort «i sin tur med kancellister upaaklagelig hadde forrettet mønstringen paa Holmen og ellers med nytte arbeidet og vist, at han fandtes duelig og vel skikket til embedsforretninger og ellers for sit forhold hadde de fordelagtigste

attester». Fra 1783 var han konstituert sorenskriver i Nedre Romerike i flere aar, «administrerte meget vel, gjorde nøiagtig rede for adskillige inkassationer av publiqve penge, som blev ham betroet, førte en dydig vandel og hadde gjort sig saa elsket og æret, at enhver maatte ønske hans befordring», skriver sorenskriver Heyerdahl i 1786. Under 14. septbr. d. a. blev han amtskonstituert prokurator og slog sig ned i Fet, da der for tiden ikke fandtes nogen praktiserende paa Nedre Romerike, og 23. mai 1788 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, høiesteret undtat. Som saadan flyttet han til Christiania, kjøpte gaarden nr. 37 i Toldbodgaten og fik en god praxis. Han døde i 1802, begravet 23. april. Ved det efter ham i Christiania 12. decbr. 1803 sluttede skifte viste det sig at boet hadde en gjeld paa hele 11 350 rdl., fordelt paa en mængde kreditorer inden borgerstanden med beløp like ned til 1 rdl. Aktiverne bestod i bygaarden paa 2500 rdl., løsøre 1000 og et utestaaende gjeldskrav paa 10 rdl. — han hadde saaledes gjort rent bord — men paa den anden side kom temmelig uventet en arv paa 6524 rdl., som tilfaldt hans enke efter en slegtning, inspektør Andersen i Møgeltønder, som var død nogen faa dager før Hjort. De samlede aktiver blev da 10034 rdl., og boet sluttet med en fallit paa 1316 rdl.

Gift 1. gang 19. decbr. 1788 i Fet med *Else Marie Hjort*, f. 1765 s. steds og begr. 18. febr. 1800 i Christiania, datter av sorenskriver i Nedre Romerike, justisraad *Johan Hjort* og *Christine Rummelhoff Bærøe*.

Gift 2. gang 24. decbr. 1800 i Akershus slotskirke med *Marie Susanne Andersen*, f. 24. septbr. 1782 i Christiania og gift paany 30. april 1804 s.steds med kjøbmand *Andreas Schiøller*; datter av kjøbmand *Anders Andersen* og *Anna Helene Hornemann Prom.* — *Conradine Dunker* fortæller i sine «Gamle Dage» at Hjort var berømt for ødselhet og slet husholdning. Hans siste hustru hadde bragt ham mange penger, de levet i sus og dus, og inden utrolig kort tid var hele herligheten gaat ad undas.

Hjørring, Niels Christensen. Overhofretsprokurator.

Født 1699, døpt 3. aug. i Hjørring, Jylland, søn av borger i denne by «*Christen feldbereder*», tjente fra ungdommen av som skriverkarl og fuldmægtig paa et sorenskriverkontor i Smaalenene, optraadte her som generalfiskalens fuldmægtig i 1728 og 1729 og paatok sig i egenskap herav at procedere godtfolks saker for Underretterne i Akers-

hus stift. Da det snart viste sig at «han var komplet ubekjendt med norske forhold, og hans konduite var endnu slettere end hans meget slette tilstand», nedla stiftamtmanden 27. aug. 1729 forbud mot at Hjørring fik procedere i stiftet, og heri erklærte Kancelliet sig enig. Han fik saa en stilling paa Aastrup gods i Vendsyssel og blev der efter fuldmægtig hos grev Rantzau paa Krastrup gaard i Slet herred. Fra denne stilling søkte han i 1741 om tilladelse til at underkaste sig dansk juridisk examen, blev s. a. examinatus juris og fik 26. juli 1743 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Kort efter kom han til Christiania, men det lykkedes ham ikke at oparbeide sig praxis, og i kummerlige kaar døde han her i 1748, begr. 27 april, «efter høie øvrighets ordre forundt fri jord».

Hocherup, Andreas Pedersen. Overretsprokurator.

Født i Danmark, kom tidlig til Norge og fik post paa sorenskriverkontor i Smaalenene, hvor han av den konst. stiftamtmand Vogt fik bevilling til at procedere nogen saker for Moss byting. Han er muligens identisk med den «prokurator Anders Pedersen», som i 1732 angav paa Fredrikshald at hans bevilling til at praktisere som stadsprokurator der i byen gik tapt under branden i 1716. Hermed stemmer, at der i 1718 ikke fandtes nogen anden beediget prokurator paa Fredrikshald end Anders Pedersen, som da var konst. by- og raadstuskriver, og denne blev derfor av stiftamtmanden 12. febr. d. a. paalagt aktoratet i en sædelighetssak mot Ole Brun. Da Hocherup androg om kgl. bevilling for riket, erklærte Vogt 18. decbr. 1734, at «supplikantens capacité og forhold skal nu for tiden være upaaklagelig, men som Overhofretten har prokuratorer nok, og ansøkningen saaledes ikke fører noget skjel med sig», indstillet han paa en mere begrænset virkekreds, idet han samtidig fremholdt ønskeligheten av, «naar én eller flere prokuratorer skulde eragtes fornøden i Moss og omliggende egn, at de da blev anordnet av stiftamtmanden i byerne og av amtmanden paa landet, saaledes som tidligere befulgt». Under 28. jan. 1735 fik Hocherup kgl. bevilling som *prokurator* ved Underretterne i Smaalensbyerne samt for Lagtingene. Han slog sig til paa Moss, fik adskillig at bestille, skjønt han var svakelig og ofte syk; han bestyrte nu og da dommerembeder i vakanser. Han døde 30. oktbr. 1752 i Christiania.

Gift 14. oktbr. 1735 paa Moss med *Petronelle Cathrine Meyer*, begr. 12. jan. 1763 s.steds. Datteren Margrethe Hocherup blev gift med prokurator, senere sorenskriver Jacob Aars.

Hoff, Morten. Overretsprokurator.

Født 1775, døpt 23. juli i Høland, søn av sergeant og gaardbruker *Hans Mortensen Hoff* paa Saxegaard og *Anne Eriksdatter*, blev exami- natus juris med bekvem 20. juni 1800 og tok den praktiske prøve med vel 28. juni næstefter. Den 10. febr. 1804 blev han prøve- prokurator og praktiserte fra sit hjemsted. I 1809 bekjendtgjorde han at hans bestallingsbrev var gaat overbord under krigen, formodentlig under en sollicitationsreise. «I krigens elendighet mellem Sverige og Norge var han saa ulykkelig at ha sin bolig i grænsesognet i Høland, hvorved han med hustru, sin gamle mor og tre smaabarn maatte flygte fra hus og hjem i besværligt føre over aaser og fjeld for fiendens skyld. Derved blev han ruinert. Prins Christian August lovet at tale hans sak for kongen», og 12. decbr. 1810 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat; han tok bopæl paa Enger i Hemnes, Høland, fik her de gode gaarder Syd-Enger og Nord-Rakkestad efter sin hustrus forældre og blev en meget velsituert mand, men brukte ogsaa op hvad han eiet. Hoff var i sit distrikt en meget velanskrevet mand; i 1818 og 1821 var han stortingssuppleant for Akershus amt. Han døde 23. novbr. 1834 paa Saxegaard i Høland.

Gift 30. decbr. 1803 i Høland med *Karen Sophie Heyerdahl*, døpt 7. novbr. 1784 s.steds og død 2. juli 1864 paa Hvaløerne, datter av overmerker *Halvor Heyerdahl* paa Enger og *Ingeborg Cypriansdatter Gjellebøl*.

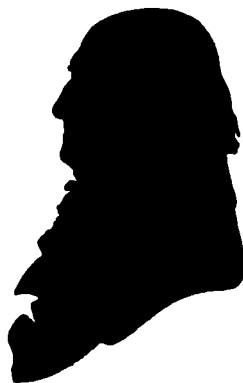
Holm, Christen. Underretsprokurator.

Holm hadde i flere aar været fuldmægtig hos sorenskriver Holtzrod i Ytre Sogn da han til sin forbauselse fik kgl. bevilling 29. novbr. 1793 som *prokurator* i Nordre Bergenhus amt. I et brev til amtmand Harboe, dat. Brekke i Aurland 1. febr. 1794, skriver han at «det var forunderlig at han var blit prokurator, da hverken han selv eller hans hustru eller nogen anden for ham hadde søkt om det!» Han bodde først paa Brekke og senere paa Onstad i Aurland og sees at ha benyttet bevillingen. I juli 1795 var han saa svak at han ikke kunde følge sin hustru til Herrens bord, men i august maaned var han igjen blandt nadværgjesterne. I 1801 var han ikke i Aurland, men maaske paa sollicitation i Kjøbenhavn og iethvertfald ilive, da hans hustru, som med deres to barn dengang bodde hos hendes for- ældre paa Onstad, opføres i folketællingen som gift og ikke som enke.

Gift 3. april 1787 i Aurland med *Else Marie Hagen*, døpt 9. mars 1764 s.steds, datter av borger og gjestgiver paa Onstad *Rasmus Olsen Hagen* og *Else Sjursdatter*.

Holst, Alexander. Overretsprokurator. Sorenskriver.

Født 26. febr. 1752 i Bærum, søn av propprietær paa Stabæk *Hans Alexandersen Holst* og *Ellen Gunhilde Brochmann*, kom i 1767 som skriverkarl til sorenskriver Niels Michelsen paa Ringerike og blev examinatus juris med bekvem 26. mars 1776. Straks efter blev han engagert hos sorenskriver Brodtkorb paa Helgeland, hvor han med amtsbesikkelse av 7. oktbr. 1776 og kgl. konstitution av 18. decbr. 1778 i de følgende næsten 7 aar forestod embedet og, i henhold til Kancelliets ordre av 21. novbr. s. a., bragte i orden de efter den tidligere sorenskriver Lessøe efterliggende henvend 20 aars skifteforretninger og over 20 aars auktionsforretninger, som endnu ikke var ført til protokols. Fra 1783 laa han paa sollicitering i Kjøbenhavn, fik paa utmerkede anbefalinger 17. juni 1785 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter Søndenfjelds i Norge, Overhofretten undtat, og praktiserte derpaa en kort tid i Skien, hvor han i 1786 tillike var fuldmægtig hos amtmanden i Bratsberg, kammerherre Frederik Moltke. I denne tjeneste blev han til 1791, da han med ypperlige attester for juridisk dygtighet, konduite og exemplarisk levnet blev utnævnt 12. aug. 1791 til *sorenskriver* i Helgeland mot at svare 125 rdl. i aarlig pension til sorenskriver Brodtkorb.

ALEXANDER HOLST.

Holst blev en meget dygtig dommer, opnaaet megen anseelse og kunde, takket være en ved utmerket økonomi og forretningssans erhvervet velstand, føre et i vide kredser bekjendt gjestfrit og selskabeligt hus. Til Universitetets oprettelse i 1813 gav han 1 000 rdl. I 1815—16 var han suppleant og i 1818 2. repræsentant paa Stortinget for Nordlands amt. Holst vil erindres som en streng og myndig herre, hissig av sind og i høi grad impulsiv, men samtidig i utpræget grad menneskevenlig og godgjørende. Han tok avsked fra sit embede 17. novbr. 1829 med 400 spd. i aarlig pension og døde 1. aug. 1831 paa sin eiendomsgaard Offersø i Tjøtta.

Gift 4. septbr. 1792 i Vefsen med *Anne Marie Bech*, f. 21. decbr. 1769

s.steds og død 12. aug. 1851 paa Offersø, datter av handelsmand paa Kulstadsøen *Peter Christian Bech* og *Anne Cathrine Foss*. Av deres mange barn var prokurator, senere foged i Salten *Hans Holst* og prokurator *Christian Holst*, se II s. 209 og 210.

Holst, Conrad. Overhofretsprokurator.

Født 1686 i Ullensaker, søn av sorenskriver i Øvre Romerike *Hans Thomasen Holst* og 2. hustru *Cathrine Alexandersdatter Borch*, kom som ung gut paa sin fars kontor og efter hans død i 1704 først til assessor *Anders Simonsen* og derpaa til by- og raadstuskriver *Mogens Lauritzen*, indtil han omkring 1711 blev fuldmægtig hos sin ældre og sykelige bror *Alexander Hansen Holst*, som da var by- og raadstuskriver i Christiania. Ved dennes død i 1714 fik han paa byfogdens anbefaling konstitution i embedet for en kort tid og flyttet saa til Gjølstad i Rakkestad, en gaard paa 3 skippd. tunge, som han 3. jan. 1715 kjøpte av foged *Frederik Flygs* enke *Mette Marie Bjørn*. I 1718 brændte det gamle herskabelige vaaningskomplex paa 3 bygninger med ialt 14 værelser, og *Holst* opførte istedet en meget beskeden vaaning med stue, kjøkken og to smaa kammer. Ellers var adskillig forfaldent og det tilhørende sagbruk delvis vanstelt. I 1722 anla foged *Flygs* værsøn, foged *Peter Larsen* odelssøgsmaal til indløsning av Gjølstad, og ved underrettsdom av 8. juni 1722 blev *Holst* dømt til at fravike mot en efter skjøn og takst fastsat løsningssum av 800 rdl. Under 9. jan. 1728 fik *Holst* kgl. bevilling som prokurator ved alle Retter i Norge og praktiserte senere paa *Fredrikshald*, hvor proklama i hans dødsbo blev utstedt 9. mai 1729.

Gift 17. decbr. 1711 i Christiania med *Sophie Plade*, døpt 4. febr. 1690 s.steds, datter av kjøbmand *Gregers Jensen Plade* og *Sara Matsdatter*; hun blev gift 2. gang 3. novbr. 1744 i Botne med sogneprest *Sebastian Schjelderup* og døde 1773, begr. 3. aug. i Holmestrand.

Holst, Daniel. Overhofretsprokurator.

Fra 1729 var han i syv aar fuldmægtig hos toldkontrollør *Christopher Henriksen Calmeyer* paa Moss, som «til sin fornøielse» lot ham utføre baade private og ved toldboden forefaldende saker. Samtidig brugte *Jørgen Qval* paa Falkenstein i Borre ham adskillig saavel ved bygdetingene som for kommissionsretter og fandt ham «begavet med god fornuft, upaaklagelig baade i formaliteten og reali-

teten». Amtmand Wormskiold sørget for at han i 1736 blev konstitueret som prokurator i Smaalenene, og Holst la sig saa stærkt i sælen at byfoged Schytte og sorenskriver Braunman i 1738 maatte erkjende, at han «hadde gjort stor og berømmelig progres saavel i theoria som praxi juris». Han var derhos en ædruelig og retsindig ung mand med perfektibilitet, som de gjerne vilde faa til embedsprokurator paa Moss, hvor der paa forhaand kun var én av standen. I 1739 blev Holst examinatus juris og 29. april 1740 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat. Han begyndte sin praxis paa Moss, men flyttet snart til Christiania, hvor han ofte stod ved skranken i Overhofretten, og hvor han døde 10. april 1769 som en meget anset jurist. Ved det efter ham avholdte skifte blev aktiverne opgjort til 1277 rdl. og passiverne til 1508 rdl., hvorved boet blev fallit paa 231 rdl. Seks familieportrætter hadde datteren tat med sig til Danmark.

Gift omkring 1745 med *Cathrine Rasch Hammer*, f. 28. mai 1725 i Lund i Dalene og død 16. mars 1766 i Christiania, datter av kapellan *Lars Hammer* og *Johanne Mogensdatter Rasch*. De efterlot to, barn: Elisabeth Dorothea Holst, gift med by- og raadstuskriver i Randers Jacob Frantz Leonard Lillienkiold, og Mathias Holst, som ved farens død kom ned til søsteren.

Hoppe, Jacob. Overretsprokurator.

Født 1761, døpt 11. septbr. paa Skagen, søn av kjøbmand, senere klokker i Fladstrand *Jens Jacob Hoppe* og *Maren Jacobsdatter*, hadde tjenstgjort hos juridiske embedsmænd saavel i Jylland som søndenfjelds i Norge, da han i 1793 drog til Kjøbenhavn paa studering. Han blev examinatus juris med bekvem 15. april 1794 og fik vel for den praktiske prøve 2. mai næstefter, hvorpaa han mottok grevens bevilling 28. novbr. 1794 som *prokurator* i Larviks grevskap, anbefalt som en redelig, vindskibelig og duelig person. Under 5. juni 1795 fik han kgl. bevilling som prokurator for alle Retter paa de Vestindiske øer, men kan ikke sees at ha praktisert der, hvorimot han kjøpte gaarden Pukkestad i Sandeherred, hvor han siden var bosat og som han lot kalde «Sorgenfri», hvad neppe altid passet, saasom han en tid hadde det travlt med at utfærdige pantebrev. Ved sin død 29. mars 1818 sat han dog ganske bra i det, skjönt han hadde en sykelig hustru, som maatte holde amme for sine barn og neppe har formaaet at greie stellet paa den ganske store gaard. Ved boets opgjør 15. mars 1820 var der 6134 dl. i aktiver, hvorav 1293 dl. faldt paa solgt

løsøre og 2 510 faldt paa Pukkestad; forøvrig hadde boet tilgode i salærer 2 330 rdl. Av omtrent værdiløse penge var der hele 4 080 rdl. danske kurantsedler og 750 norske riksbankdl. Efter fradrag av gjeld og pantobligationer blev der 1755 dl. i beholden arv til en liten datter.

Gift 13. septbr. 1811 i Holmestrand med *Anna Christiana Stranger*, døpt 19. juni 1791 i Borre og død 7. april 1818 paa Pukkestad, datter av amtsforvalter i Jarlsberg *Gregers Plade Stranger* og *Christiana Hansdtr. Winther*.

Hopstock, Jens Sigfrid. Underrettsprokurator.

Født 1740, døpt 21. oktbr. paa Kongsberg, søn av overførster *Andreas Christian Hopstock* og *Maren Jensdatter Krog*, kom som ganske ung paa Follo sorenskriverkontor i Aas, blev i 1755 konfirmeret her i sognet, og avancerte 24. juni 1762 fra dreng til karl med 20 rdl. i aarlig løn hos sorenskriver Behmann. Da Hopstock i 1763 ønsket at forlate tjenesten, maatte han procedere med sin principal for at faa utbetalt tilgodehavende løn. Under 22. mars 1788 fik han som *examinatus juris* kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Underretter i Akershus stift, praktiserte en kort tid fra Modum og siden fra Hof i Solør, hvor han bygslet og bebygget en plass under gaarden Austad, som han lot kalde «Sigfridstad». Her bodde han med sin familie til 1801, og da datteren *Amalie Hopstock* ved denne tid blev gift med *Ingvald Gundersen*, fortsatte disse som smaabruker.

Hopstock fik i Solør tiltrods for det slet ikke daarlige distrikt en temmelig mager praxis, hvilket maaske nok for en del skyldtes en miserabel helbred. I 1801 hadde han vanskelig for at betale en mulkt paa 50 rdl. for uredighet i et dødsbo, han flyttet da til Moss, hvor han hadde en søn *Andreas Hopstock*, som var kjøbmand, og 2. oktbr. bad han sig hos amtmanden fritat for justissaker i Hede-markens amt. Siden praktiserte han ikke og døde 24. jan. 1803 paa Moss. Hans dødsbo viste hen til trange kaar. Endnu stod gebyret for prokuratorbestillingen, 24 rdl., ubetalt hos *Jørgen Walter* paa Storøen, sønnen *Andreas* eiet løsøret, og 34 rdl. var alt, aktiverne kunde utbringes til, men gjelden gik op i 198 rdl. Kort efter farens død gjorde *Andreas Hopstock* konkurs.

Gift 1770 i Aal med *Isabella Qvam*, døpt 17. mars 1748 i Ramnes, datter av pers. kapellan, senere sogneprest til Aal *Nils Nilsen Qvam* av Bragernes og 2. hustru *Amalia Solberg*.

Hvid, Peter Jacob. Prest. Høiesteretsprokurator. Overhofretsprokurator.

Født 13. aug. 1689 i Odense, søn av sogneprest mag. *Mads Jacobsen Hvid* og *Anna Jensdatter Rosenberg*, blev student i 1706 og cand. theol. med laud. i 1710. I 1712 var han alumnus i Borchs Collegium samtidig med Ludvig Holberg, som derved fik anledning til at vidne om hans kjæresteforhold, da dette kom for Retten i 1714. Under 1. april 1713 fik han bestalling som *sogneprest* til Horne og Asdal i Jylland, men blev ved Høiesteretsdom 11. decbr. 1714 dømt fra kappe og krave, kald og ære for de beskyldninger mot sin forlovede Kirsten Schwartzkopf, som han hadde sat i omløp for at fri sig fra ægteskapsløtte. Fruentimmeret var nok ellers en taske, men blev dog gift kort efter med Hvids eftermand i embedet, presten Jørgen Kyng, som allerede i 1716 døde, som det blev sagt, av græmselse over ægteskapet. I 1714 anla Hvid proces mot sin særlige avindsmand forvalter Hans Hybertsen paa Asdal, og derunder blev det godtgjort at fremkomne beskyldninger mot Hvid for at ha brukt urin i altervinen var grundløse. I 1715 flyttet han til Kjøbenhavn og søkte stadigvæk om at faa æresopreisning, men likesaa stadig forgæves.

I 1717 kom Hvid merkværdig nok i tjeneste hos sin gamle motstander Hybertsen paa Asdal og efter dennes død i 1720 hos enken, som dog snart beskyldte ham for svære bedragerier — der nævnes endog op til 30 000 rdl. Han blev arrestert i mai 1721 og sat fremdeles fast, da kommissionsdommen faldt 8. mai 1725: jernslave for livstid paa Bremerholm og 1 000 rdl. i omkostninger. Men ved Høiesteret 30. juni 1727 blev han frifundet. Dette gunstige resultat, blev det sagt, skyldtes Hvids egen fortræffelige procedure. Hvordan det hermed forholder sig vites ikke, men sikkert er det at Hvid efter disse meriter gik over til jussen. Han opnaaet æresopreisning 13. oktbr. 1727 og fik 20. oktbr. 1727 kgl. bevilling som *prokurator* for Høiesteret og alle andre Retter i begge riker. Han kom straks i god gang som høiesteretsprokurator i Kjøbenhavn og holdt i 1728 baade fuldmægtig og skriver. Men da den pietistiske Christian VI besteg tronen i 1730, blev Hvid nægtet den fornødne kgl. konfirmation paa bevillingen og stod atter paa bar bakke. Efter fire aars forløp lykkedes det ham dog at faa ny kgl. bevilling som *prokurator* 14. mai 1734, men denne gang blev han utestænget fra Høiesteret og Hof og Stadsretten i Kjøbenhavn. I den følgende tid førte den arme mand en temmelig omtumlet tilværelse. I 1738 sat han en tid i gjeldsarrest i Kjøbenhavn, i 1740 og 1741 opholdt han sig i Hillerød, men flyttet saa op til Norge og forsøkte at skaffe sig praxis paa Moss. Herfra androg

han i 1743 om stiftamtmandens bistand til at faa bevilling igjen som høiesteretsprokurator, men Kancelliet resolverte 14. mars s. a. «herpaa er ei at reflektere». Efter et kort ophold i Christiania 1744 drog han tilbake til sit fædreland og kom her atter op i nye viderværdigheter. I 1747 blev han arrestert for uærlige machinationer og ved Kjøbenhavns byting dømt fra æren — for anden gang. Saa blir der stille om Hvids navn. Der høres intet til ham, forinden han meldes død i stor elendighet paa Fredriksberg i 1760; begravet 4. april.

Gift 1. gang i novbr. 1713 med *Maren Eriksdatter Bugge*, 2. gang med en *Ellen Margrethe*, som døde omkr. 27. mai 1725, 3. gang 18. jan. 1729 i Kjøbenhavn med *Margrethe Elisabeth Buchen*, som blev begr. 25. juni 1735 s.steds, 35 aar gl., og 4. gang 20. mars 1737 i Kjøbenhavns arresthus med Hans Hansens enke *Johanne Jensdatter*.

Hvorup, Søren. Overretsprokurator.

Født 1757, døpt 19. oktbr. i Hallund, Aalborg stift, søn av gaardmand paa Østre Hobbstrup *Morten Sørensen Hvorup* og *Johanne Jørgensdatter*, tjente fra sit femtende aar ved pennen hos byfoged Meldahl i Sæby, paa forskjellige herregaarder i Jylland, i ni aar paa baroniet Ryssensteen, dels som dreng og dels som skriverkarl. Tilsist kom han til Norge som kontorist hos sorenskriver Heyerdahl i Id og Marker og blev derefter fuldmægtig hos sorenskriver Munch og dennes eftermand sorenskriver Koren paa Øvre Romerike. Fra sommeren 1791 laa han paa studier i Kjøbenhavn, blev examinatus juris med bekvem 27. april 1792 og tok den praktiske prøve med vel 10. mai s. a. Under 8. juni 1792 fik han kgl. bevilling som *prokurator* i Smaalenenes amt og for lagtingene, og 14. mars 1794 som *prokurator* overalt i Norge, Overhofretten undtat. Han praktiserte siden fra Trøgstad, hvor han 11. decbr. 1793 hadde kjøpt gaarden Langsæter og efterhaanden la sig til flere bruk, blev en særdeles vel anskrevet retskaffen og dygtig prokurator og av de faa som sat i rummelige kaar. Sine debitorer — han hadde mange og ikke ganske smaa — var han en velvillig og eftergivende kreditor, sine venner en god og trofast ven og for dem som sat paa livets skyggeside en stilfærdig hjelper. I 1809 var Hvorup konstituert sorenskriver i Heggen og Frøland, men næret ikke selv noget ønske om at faa dette embede, som vilde ha passet ham saa godt. Han led nemlig under daarlig helbred og var netop da paa det dypeste nedtrykt efter sin hustrus død. Efter i lang tid at ha ligget under dr. Døderleins lægebehandling avgik han ved døden 2. mars 1818 i Trøgstad. Det viste sig

ved det avholdte skifte at Hvorup hadde ordnet og planlagt hvordan der skulde forholdes med hans midler. Jordeiendommene blev solgt, Langsæter for 4 500 spd., brukene Slora, Borgaas, Smeby, store og lille Strengen for tils. 5 550 spd., hvorefter boet blev opgjort 11. septbr. 1819 med 12 788 spd. i aktiver og 1 928 i passiver. En reel formue paa 10 860 spd. tilfaldt hans eneste barn, datteren Anne Marie, som var født 28. mai 1806.

Gift 1. gang 22. novbr. 1795 i Trøgstad med *Maren Gurine Smith*, døpt 15. juni 1761 i Fredrikstad og begr. 25. novbr. 1797 i Trøgstad, datter av stadsmusikus *Cornelius Smith* og *Johanne Marie Romedal*.

Gift 2. gang 23. juni 1799 i Trøgstad med *Henrike Frølich*, døpt 7. oktbr. 1774 paa Kongsberg og begr. 21. decbr. 1808, datter av *Elias Frølich (Frøyling)* og *Kirstine Sophie Hansdatter*.

Hyphoff, Ludvig Lorentz. Overhofretsprokurator.

Født 6. novbr. 1722 i Nykjøbing paa Sjælland, søn av sogneprest *Jacob Johansen Hyphoff* og 1. hustru *Anna Margrethe Hoffmann*, hadde fra 1739 tjent ved pennen, først som volontør i Rentekammeret og deretter hos prokurator, senere konsumptionsforpagter Thomas Lange i Skien, hvor han i nogen aar av Christiania toldforpagtnings-societet hadde været antat som konsumptions-skriver, da han i 1757 drog til Kjøbenhavn og blev examinatus juris. Kort efter blev han av vicesatholder Benzon beskikket til prokurator ved Skiens lagtingsdistrikt, men fortsatte tillike i skriverstillingen, indtil han fik kgl. bevilling 18. mars 1763 som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han hadde ansøkt om bevilling for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, men statholderen, som iøvrig erklærte at Hyphoff hadde opført sig «vel og upaaklagelig», fandt en saadan generel bevilling uheldig. Som prokurator forblev han boende i Skien, fik en bra praxis og var en anset mand. Han døde 17. decbr. 1796 og blev begr. 22. decbr. «med fuld ceremoni».

Gift 1. gang 5. septbr. 1777 om morgenen kl. 8 i Skien med *Ingeborg Johnsdatter*, døpt s.steds 27. decbr. 1719 og begr. der 11. mars 1793, datter av *John Arentsen* og tidligere gift 22. febr. 1747 i Skien med sogneprest s.steds Peder Bloch, som døde 16 juni 1771. Ifølge reciprokt testament, konfirm. 14. novbr. 1777, skulde i sin tid fællesboet utbetale 2 000 rdl. til almennyttige øiemed.

Gift. 2. gang 2. decbr. 1793 i Skien med *Ingeborg Margrethe Hansdatter*, født 1735 og død 17. jan. 1824 paa Strømsø; hun hadde tidligere været gift 26. mars 1771 paa Bragernes med kjøbmand s.steds

Thomas Allelef, som der blev begr. 22. febr. 1777, 42 aar gl. Ifølge testament av 8. decbr. 1796, konfirm. 24. febr. 1797, skulde Hyphoffs enke utbetale av boet 150 rdl. til oprettelse og vedlikehold av et sykehus i Skien og 1 000 rdl. til hans utarvinger. Hyphoff var uten barn.

Høeg, Ove Guldberg. Overretsprokurator. Byskriver.

Født 13. aug. 1773 i Skedsmo, søn av sogneprest *Nils Høeg* og 1. hustru *Helene Margrethe Ramshart*, tjenstgjorde paa Øvre Romerikes sorenskriverkontor inden han blev examinatus juris med bekvem 24. juni 1793; for den praktiske prøve 4. juli næstefter fik han temmelig vel. Da han ikke hadde midler til at bli i Kjøbenhavn for der at søke employ, tok han hjem til Norge og blev med stiftamtmandens bevilling av 28. juni 1794 prokurator i Akershus stift, hvor han agtet at slaa sig ned paa Romerike. Med utmerkede anbefalinger fik han 4. novbr. 1796 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat. Han maatte imidlertid faa hjelp fra sin far for at klare sig, og da faren sat i tarvelige kaar med 13 barn og i længden fik nok med at klare sig selv, og de nyoprettede Forlikskommissioner bragte nedgang i processerne, blev det den rene sultekur. Med gode venners hjelp drog han saa til Kjøbenhavn, hvor han i tre aar døiet al fattigdommens bekymringer og nedsank i gjeld, inden han omsider 18. oktbr. 1799 blev utnævnt til *byskriver* i Skive og *herredsskriver* i Salling i Jylland. Ogsaa her tegnet det saa smaat med utkommet for en gjeldbundet mand at han maatte søke om samtidig at drive privat praxis. Fra sine tidligere foresatte i Norge fremla Høeg attester om «ikke mindre bekvemhet og duelig indsigt i lov og rettergangsorden end troskap og utmerket flid og retskaffenhet i sit ganske forhold». Under 1. novbr. 1799 fik han derpaa kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret samt Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat, men blev 29. aug. 1800 befordret til *byskriver* i Thisted og *herredsskriver* i Hillerslev-Hundborg herreder i Aalborg stift, og i dette embede døde han 29. aug. 1815 i Thisted.

Gift 1. gang 1801 med *Anna Tvede*, f. 31. oktbr. 1781 i Baarse paa Sjælland og død 6. mai 1804 i Thisted, datter av sogneprest *Jens Tvede* og *Margrethe Sejerslev*.

Gift 2. gang 12. febr. 1805 i Thisted med *Maria Elisabeth Winther*, døpt 26. april 1784 i Thisted og død der 16. april 1811, datter av kjøbmand *Christian Larsen Winther* og *Ide Cathrine Holst*.

Gift 3. gang 15. septbr. 1812 i Vor Frue kirke i Aalborg med

Dorothea Cathrine Brinck, døpt 28. juni 1785 i Budolphi kirke s.steds og død 28. febr. 1844 i Thisted, datter av kjøbmand *Andreas Brinck* og *Else Winther*.

Høyer, Jørgen. Overretsprokurator.

Født 1696, døpt 6. decbr. i Stavanger, søn av *Herman Høyer* og *Rebekka Jørgensdatter Thomasen*, fik sin opdragelse ved pennen og var allerede i 1720 konstituert som sorenskriver i Jæderen og Dalene. Han blev av byfogden konstituert 5. juni 1736 som prokurator i Stavanger, fik 12. juli næstefter instruktion som borgerskapets fuldmægtig i alle de saker og tilfælde, hvor nogen forsaa sig mot byens privilegier, og 19. febr. 1739 blev han under en befrygtet mangel paa brændevad beskikket til overfavnesætter. Efter ansøknig fik han paa gode attester 29. juli 1740 ggl. bevilling som vraker og mægler i Stavanger, men da det kort efter kom for dagen at en anden forinden var blit beskikket i denne stilling, maatte Høyer 20. august avlevere sin bestalling. Dette kom ham ilde ved, da han sat med familie i meget trange kaar, og amtmanden sørget da for at skaffe ham konstitutioner i vakante embeder, saaledes som byfoged i Stavanger og foged i Ryfylke. Selv drog han for en tid til Kjøbenhavn for at sollicitere, og da han ikke længer kunde være fra ombud og indtægt, lot han sin hustru reise ned for at passe paa enhver chance. Under 29. novbr. 1743 fik han endelig en expektancebestalling som sorenskriver i Ryfylke, men dette embedes daværende indehaver sorenskriver Morten Røder befandt sig i bedste velgaaende, saa det hadde nok lange utsigter med tiltrædelsen. Efter ansøknig fik han derfor 2. septbr. 1745 ggl. bevilling som *prokurator* i Christiansands stift og praktiserte siden i sin fødeby til sin død 18. mars 1753; han blev fulgt til graven av sorenskriver Røder, som først 4. novbr. 1755 tok avsked fra sit embede.

Gift 18. septbr. 1732 i Stavanger med *Margrethe Smith*, formentlig datter av handelsmand i Romsdalen *Henrik Smith* og *Dorothea Sophie Hansdatter Nyrop*; dat. Kjøbenhavn 9. febr. 1754 fragik enken med 4 barn arv og gjeld.

Iversen, Ole. Overretsprokurator. Bankdirektør.

Født 27. oktbr. 1771 paa Røros, søn av hyttarbeider *Iver Olsen* paa Stormoen og *Lucia Paulsdatter*, kom i 1786 som skriverkarl til bys og raadstuskriver, bergassessor Erhard Willumsen i Trondhjem,

OLE IVERSEN.
Efter maleri.

avancerte her til fuldmægtig i 1790 og blev examinatus juris med bekvem 27. oktbr. 1798; for den praktiske prøve 31. oktbr. næstefter fik han vel. Derefter fortsatte han som fuldmægtig hos Willumsen til 1803 og var konstituert i embedet fra 1803 til 1806. Imidlertid fik han 15. april 1800 bevilling som prøveprokurator i Trondhjem og hadde her fra 1795 til 1806 et bierhverv som protokolfører i Forlikskommissjonen og «veiledet kommissærerne, som blot var kjøbmænd, med sin lovkynsdighet». Under 15. april 1802 fik han kgl. bevilling som *stiftsoverretsprokurator* og praktiserte siden i Trondhjem, hvor han var

direktør i Norges Bank like fra dens oprettelse i 1817 og til sin død 16. jan. 1823. Iversen var en fra alle hold høit anset og overordentlig avholdt mand. Da han i 1814 søkte befordring paa embedsbanen, blev han paa det varmeste anbefalt av stiftamtmanden, som ikke noksom kunde fremhæve Iversens utmerkede dygtighet og sjeldne egenskaper; hvorfor han ikke opnaaet embede blev alle vedkommende og Trondhjems borgerskap en gaate.

Ved hans død og begravelse fremkom i «Adresseavisen» flere poëmer, hvorav flg. kan hitsættes:

«Som sjeldent Menneske, som sjelden Fader, Ven —
Som sjelden Embedsmand — retskaffen, streng i Orden.
Dit dyrebare Navn — vor tabte Iversen!
Skal — mindeværdig — seent uddøe paa Jorden.»

I en nekrolog heter det: «Fuldeligen utrustet av livets herre dannet Du under hans faderlige beskyttelse Din egen lykke — søkte Du Din storhet i at være aktet og elsket av enhver, der kjendte Dig, og at indøve Dit liv til alment gavn, — Din pragt i indvortes værd — Din berømmelse i at enhver erkjendte Dig for den duelige, paalitelige og om alle byens anliggender mest kyndige mand — Din viktighet i den enstemmige dom at intet, intet blev forsømt under Din bestyrelse — Din retskaffenhet i stedse at handle som for den retfærdige Guds aasyn — og Din gudsfrygt i at la Dine handlinger vidne at Du var gjennemtrængt av den sande religions grundsætninger Din beskjedenhed var Dit væsen, alt uægte var Dig forhadt, Du fortjente at søkes, men søkte ikke . . .»

Gift 12. jan. 1802 i Trondhjem med *Charlotte Klitzing*, f. 7. novbr.

1785 s.steds (Baklandet) og død 27. juli 1862, vistnok datter av *Marit Arntsdatter Nybod* av Flaa i Melhus og holsteneren *Heinrich Klitzing*, bestyrer av Sukkerraffinaderiet i Trondhjem. Hun blev opdraget hos kjøbmand Andreas Erlandsen.

Iversen efterlot 10 barn, men ingen midler. Sønnen Andreas blev adoptert av sin mors barnløse pleiefar kjøbmand Andreas Erlandsen, hvis navn han antok, og blev siden sogneprest til Sparbu og fortjent geistlig personalhistoriker.

Jarmann, Johan von Aphelen. Overrettsprokurator.

Født 9. novbr. 1776 i Vaage, søn av lensmand *Lars Petersen Jarmann* og *Karen Margrethe Tronhus*, blev examinatus juris med bekvem 17. april 1802, tok den praktiske prøve med vel 29. april næstefter og blev prøveprokurator 29. juli 1802 i Hedemarkens amt. Med kgl. bevilling av 21. septbr. 1804 som *prokurator* for alle Retter i Norge nedsatte han sig i Elverum, hvor han siden praktiserte i 23 aar. Samtidig var han i halvandet aar fuldmægtig hos sorenskriver Kjøning og forestod flere ganger embedet under dennes sygdom. Da han i 1825 søkte Hallingdal sorenskriverembede og under 11. novbr. blev indstillet til dette, uttalte Justisdepartementet, at han «ved flid og retskaffenhet ikke alene hadde erhvervet øvrighetens tilfredshet med sit forhold, men derhos i høi grad vundet almuens tillid, hvilket kan sluttes saavel av mængden av de private saker, der har været ham betroet som derav at medborgeres valg flere ganger har kaldt ham til distriktets amtsmøte og i 1818 til medlem av det da forsamlede Storting». Inden utnævnelsen kunde finde sted avgik imidlertid Jarmann ved døden 15. novbr. 1825 paa sin gaard Kilde i Elverum, den han hadde kjøpt i 1805.

Gift 15. april 1803 i Elverum med *Anne Maria Ruud*, f. 25. juni 1784 i Vaaler og død 23. aug. 1844 paa Kilde, datter av gaardbruker *John Gundersen* paa Braskerud og *Anne Arnesdatter*.

Jelstrup, Jacob. Overrettsprokurator.

Født 1763, døpt 9. juni i Gudum i Ribe stift, søn av sogneprest, senere proprietarius til Kokkedal og justisraad *Lars Johan Jacobsen Jelstrup* og 2. hustru *Maren Henriksdatter Leth*, blev examinatus juris 14. novbr. 1785 med bekvem; for den praktiske prøve fik han temmelig vel. Av stiftamtmand Scheel fik han 24. oktbr. 1789 bevilling som underrettsprokurator i Akershus amt og i stiftets kjøpstæder med und-

tagelse av Kongsberg og Larvik, og slog sig ned i Blaker. Her var det dengang «et daarlig distrikt for sakførere», og selv som ungarl blev det vanskelig for ham at tjene til anstændigt ophold. Med attest for at ha forholdt sig «i alle deler retskaffen og forsvarlig» fik han paa ansøgning kgl. bevilling 11. juni 1802 som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Norge. Han flytted til Eidsberg og begyndte at praktisere herfra, men i skrivelse av 10. april 1803 til stiftamtmanden meddelte Jelstrup at han «ikke længer vilde være prokurator». Han sees begravet 10. novbr. 1810 i Eidsberg. Ugift.

Jensen, Niels. Se Rosenlund.

Kaasbøll, Lauritz. Overretsprokurator. Sorenskriver.

Født 15. juni 1756 paa Strømsø, søn av toldvisitør *Hans Kaasbøll* og 2. hustru *Anna Larsdatter*, blev i 1781 *examinatus juris* med bekvem og gjorde derefter kontortjeneste hos forskjellige embedsmænd, til han 14. juli 1786 paa gode anbefalinger fik kgl. bevilling som *prokurator* Nordenfjelds og slog sig ned i Trondhjem. I længere tid var han konst. sorenskriver i Strinden og blev i 1794 konstituert som sorenskriver i Fosen under sorenskriver, kancelliraad von Hadelns suspension. Her indla Kaasbøll sig fortjeneste ved at faa overfor myndereiregnskaperne, som længe hadde været i den vildeste uorden, i god skik, og det i det hele forsømte embede paa fote. Ved von Hadelns død 10. jan. 1800 blev han fra distriktene fremholdt som en ønskelig efterfølger i embedet, amtmanden gav ham meget gode anbefalinger, og under 30. mai 1800 blev han utnævnt til *sorenskriver* i Fosen. Som saadan døde han 11. aug. 1829 paa Fjeldvær paa Hitteren.

Gift 15. juni 1803 i Stadsbygden med *Olava Margrethe Molde*, f. 4. oktbr. 1776 i Stod og død 15. juni 1850 paa Fjeldvær, datter av sogneprest *Ole Eriksen Molde* og 2. hustru *Margrethe Wahl*.

Kaasbøll, Niels. Høiesteretsprokurator.

Født omkr. 1674 i Trondhjem, søn av magistratspræsident *Peder Nielsen Kaasbøll* og *Milde Eilersdatter Schøller*, blev, dimittert fra sin fødebys katedralskole, student i 1694, baccalaur i 1695 og fik 25. septbr. 1717 kgl. bevilling som *prokurator* saavel for Høiesteret som

for alle Over- og Underretter i Danmark og Norge. Han procederte i Christiania og døde her 14. mars 1729, som det synes i smaa kaar, da aktiver og passiver i hans dødsbo androg til henholdsvis 187 og 477 rdl. og saaledes sluttet med en fallit paa 290 rdl. Ugift.

Kahrs, Christen. Overretsprokurator.

Født 2. decbr. 1755 i Bergen, søn av guldsmed og guardein *Jens Kahrs* og *Karen Jørgensdatter Lind*, blev student i 1774 med laud., men maatte straks derefter reise hjem igjen, da forældrene sat med en vældig barneflokk, hvis antal fremdeles øket paa, og derfor ikke hadde raad til at koste mere paa ham. Han tok tjeneste paa retskontor i Bergen, derefter hos fogden i Søndhordland og Hardanger, saa her under sit snit til at absolvere examen philos. 1782 med haud illaud., og fik paa gode anbefalinger kgl. bevill. 17. juni 1785 som *prokurator* Søndenfjelds og i Bergens stift, Overhofretten undtat, og praktiserte siden fra sin fødeby. Først 26. april 1794 blev han *examinatus juris* med ei ubekvem. Han synes at ha levet i gode kaar, eiet hus i Bergen, hvor han blev betragtet som en stor original, og hvor han døde 18. septbr. 1809.

Gift 25. juni 1783 i Fjelberg med *Christine Ørbech Juel*, f. 13. septbr. 1761 s.steds og død 30. decbr. 1841, datter av foged, kammerraad *Andreas Juel* og *Anna Christophersdtr. Munthe*. Sønnen Christen Kahrs blev cand. jur. og foged i Ringerike og Hallingdal.

Kierulf, Caspar. Overhofretsprokurator. Amtsfuldmægtig.

Født 1704, formentlig i Nibe, Jylland, og søn av handelsmand *Jens Sørensen Kierulf* og *Dorothea Weidemann*, blev, dimittert fra Aalborg skole, student i 1725 og kom noget senere paa kontoret hos den driftige sagbrukseier, proprietarius Niels Herculesen Weyer paa Nordre Brekke i Gjerpen. I «Nils Hichmanns Erindringer» omtales Kierulf som en fornøielig, selskabelig anlagt ung mand, «altid fuld av rare og løierlige indfald, som gav overmaade megen latter og moro». Under 6. juni 1740 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i begge riker, Høiesteret undtat, og praktiserte siden fra Skien, men som det synes uten synderlig fordel, hvorfor han i 1745 mottok amtmand Løvenhielms tilbud at være hans fuldmægtig. Som saadan avgik han ved døden i 1751 inden november maaned, ifølge anførsel ved en uægte datters daap 7. novbr. s. a. i Bamle. Ugift.

O. S. KILDAL.
Efter maleri.

Kildal, Ole Severin. Overretsprø-

kuator. Sørenskriver.

Født 19. novbr. 1764 i Sand, Senjen, søn av sogneprest *Michael Heggelund Kildal* og 1. hustru *Anne Christophersdatter Normann*, kom 1778 i Trondhjems katedralskole, tok, herfra dimittert, examen artium med haud illaud. 1784 og examen philos. med laud. 1785. Mere hadde faren ikke raad til at koste paa ham, og Kildal tok derfor en huslærerpost hos sin søster proprietær Hysings enke i Skjærvøy, hvis barn han underviste i tre aar samtidig med at han læste jus. I 1789 hadde han lagt sig saa vidt tilbedste at han kunde fortsætte

sine studier i Kjøbenhavn, og 18 juni 1792 blev han cand. juris med haud illaud. for den theoretiske og laud. for den praktiske prøve. Straks efter fik han amtsbevilling som prokurator for Underrettene i Senjen og Tromsø fogderi og mottok kgl. bevilling 2. oktbr. 1795 som *overretsprokurator* i Trondhjems stift. Han førte alle befalte saker i fogderiet i de følgende fire aar. Kildals i forveien svake helbred led i løpet av denne tid stærkt under de besværlige sjøreiser i det store distrikt, og i 1796 reiste han derfor til Kjøbenhavn, hvor han laa paa sollicitation i to aar paa gjeld og smalhals, til han 12. decbr. 1798 blev utnævnt til *sørenskriver* i Nordre Søndmør.

Sin ansøknng om dette embede hadde han vedlagt fortrinlige attester. Amtmand Sommerfeldt erklærte saaledes at Kildal under sin sakførsel «ei alene hadde røbet grundig juridisk indsigt, men ogsaa med utmerket nidkjærhet søkt at gi saken sit sande lys, gjort sig en fornøielse av at forlike trætterne, likesom han ved enhver leilighet i sit liv hadde ladt sin gode og ædle tænkemaate være kjendelig». Anset og æret som dommer og menneske avgik Kildal ved døden 15. april 1818 i Borgund.

Gift 1. gang 14. mars 1803 i Trondhjem med *Olava Erika Falch*, døpt 23. mars 1776 i Domkirken s.steds og død 9. mars 1805 i Borgund, datter av kjøbmand *Peder Falch* og *Karen Marie Dalstrøm*.

Gift 2. gang 23. septbr. 1808 i Borgund med *Ellen Magdalene Tønder*, f. 7. septbr. 1778 i Stranden og død 20. oktbr. 1809 i Borgund, datter av sogneprest *Ebbè Carsten Tønder* og *Susanne Borchmann Angell*.

Gift 3. gang 8. mars 1812 i Borgund med *Karen Friis Wind*, f. 27 aug. 1794 i Borgund og død 11. febr. 1884 i Aalesund efter

nyt ægteskap med foged Natan Surland Lindholm; datter av handelsmand *Peter Wessel Wind* og *Margrethe Marie Thomasine Baade*. — Av Kildals barn blev *Michael Heggelund Kildal* prokurator og senere sorenskriver og *Peter Daniel Baade Wind Kildal* høiesteretsadvokat, se II s. 227 og 47.

Kjer, Jens Christian. Overretsprokurator.

Født 11. decbr. 1763 i Snested, Jylland, søn av hjælpedegn *Jens Kjer* og *Bodil Sophie Nielsdatter*, gjorde allerede fra sit tiende aar kontorarbeide, blev skriver og derefter fuldmægtig hos juridiske embedsmænd i Danmark og Norge og fik i 1791 bevilling av overbirkedommeren som prokurator i Larviks grevskap. Den 21. juni 1794 blev han examinatus juris med bekvem og fik vel for den praktiske prøve 28. juni, hvorefter han paa gode skudsmaal mottok kgl. bevilling 7. novbr. 1794 som *prokurator* ved alle Under- og Overretter i Akershus stift, Overhofretten undtat, og praktiserte siden fra Larvik. Fra 20. febr. til 31. oktbr. 1801 fungerte han som sekretær og regnskapsfører ved Østdefensjonsflotillen i Fredriksværn og fik «for sin vigilance» i denne tjeneste 300 rdl. og kommandør Søllings anbefaling. I 1802 bestyrte han et stenhuggeri i Larvik, som skulde levere materiale til Tre-Kroners batteri ved Kjøbenhavn; for det arbeide fik han ingen godtgjørelse, men 11 ukers sykeleie for overanstrengelse. Ved byfoged i Larvik og sorenskriver i grevskapet Peder Rasmussens suspension blev Kjer konstituert i disse embeder av Kancelliet 18. jan. 1811 og greiet i løpet av to aar op i de ytterst forvirrede embedsaker. I juni 1814 søkte borgerskapet i Larvik og almuen i landsdistriktet om at faa Kjer til sorenskriver efter justisraad Dircks: «vi har i henved 30 aar kjendt Kjer som den duelige, retskafne og uegennyttige mand; endog som prokurator har han nedlagt sand høiagtelse i vort bryst, og vi ønsker ingen heller end ham». Dette embede fik han dog ikke. Under byfoged paa Fredrikshald, kancelliraad Dahls svakhed blev han amtskonstituert fra 3. juli 1818 og som sorenskriver i Id og Marker fra 6. juli 1818 til Dahls død 3. juni 1819. Da han derpaa søkte utnævnelse i dette embede, erklærte amtmand Sibbern at han ikke dristet sig til at la ubemerket, at han, hvad supplikanten var vel vidende, ikke hadde været ganske fornøiet med hans embedsførsel ved enkelte leiligheter, men han vilde og for Kjers fremtids vel burde anta, at grunden hertil dels hadde været embedernes vidtløftighet og dels den uorden, som under Dahls lange svakelighet hadde indsneket sig ved hans kontor, hvad Kjer dengang

vistnok ikke kunde rette. Om han derfor fik et embede i den egn, hvor han tidligere i mange aar havde været saa hæderlig bekjendt, vilde det geraade fortrinlig til hans held, saa meget mere som han nu sat i høittrængende omstændigheder. Noget embede fik han ikke, men maatte nøie sig med en konstitution som *garnisonsauditor* paa Fredrikshald, og som saadan døde han 8. oktbr. 1823. Ved det s. d. aapnede skifte oplystes, at alt det løsøre, som fandtes i hans hjem, var laant fra velvillige borgere, idet alle hans rørlige eiendeler nogen aar tidligere var utexekvert og solgt ved auktion til dækning av hans gjeld til Statskassen. Det eneste, han fik beholde, var 17 nummer lovbøger og reskriptsamlinger, 8 bind av Hermoder og 1 religiøs bok. Klærne paa kroppen var alt hvad hustru og barn førte med sig av huset.

Gift 22. mai 1798 i Larvik med *Anne Magdalene Nordbye*, som overlevet sin ægtefælle med flere barn; født 1776 i Larvik, datter av seilmaker *Christopher Nordbye* og *Helene Nordbye*.

Kleve, Hans Ursin. Overretsprokurator.

Født 1739, døpt 3. decbr. i Sahl kirke, Jylland, søn av sogneprest til Sahl-Gullev *Ole Pedersen Kleve*, som var en ældre bror av konferensraad Terkel Klevenfelt, og *Helene Pallene Hansdatter Rosborg*, blev *examinatus juris* 1763 og fik med attest for god opførsel og duelighet kgl. bevilling 14. septbr. 1767 som *prokurator* i Christiansands stift og slog sig ned i Stavanger. Her tegnet det imidlertid til saa slet levebrød, at han aaret efter androg om bevilling for alle Retter i begge riker, men vicestatholderen erklærte i den anledning at Kleve paa saa kort tid neppe hadde kunnet erhverve fornøden øvelse og anbefalte derfor, at han først i nogen aar burde være hvor han var og avlægge prøver paa sin dygtighet, og hertil sluttet sig Kancelliet 6. oktbr. 1768. En medvirkende aarsak til at han gjerne vilde væk fra Stavanger var nok hans uvenskap med den trættekjære og brutale prokurator Peder Ringholm, i hvis hus han var leieboer. Ringholm, som i februar 1767 var sat fast for sin undsigelse av Jacob Kirsebom og blev berøvet sin bevilling, rømte fra arresten og overfaldt kort efter prokurator Kleve paa det voldsomste; han trak ham i haaret, slog og spændte. Ringholm fik svære bøter, hvad ikke gjorde forholdet til Kleve gemytligere, og forlot snart Stavanger. Det siges at Kleve døde i 1769, men han sees ikke begravet der i byen. Ugift.

Klod, Marcus Pedersen. Underretsprokurator. Underfoged.

Født omkring 1645, blev av Skiens magistrat 24. april 1677 antat til stadsprokurator og fik 4. oktbr. 1681 kgl. konfirmation som *prokurator, underfoged* og «inspektør ved ulovlig handel» i Skien. Her drev han tillike trælasthanndel og erhvervet gaardene Nordre Askilt med Askiltrud paa 5 td. med bygsel, $\frac{1}{3}$ part av Søndre Askilt i Bø og Østre Sauer i Saude, men døde som en forgjeldet mand 3. oktbr. 1710 i Skien. Ved registreringen 20. oktbr. viste det sig at husgeraadet efter høiesteretsdom og namsdom var uttat av byfogden til dækning av gjeld til Christen Klyve, og ved skiftets slutning 5. aug. 1711 blev boet opgjort med 923 rdl. i gjeld, hvortil kun var dækning for 406 rdl., som var værdien av det nævnte jordegods, 370 rdl., samt noget tømmer.

Gift 1672 i Skien med *Cathrine Busch*, født 1652 s.steds og død der 6. novbr. 1716, datter av kjøbmand *Johan Busch* og 1. hustru *Femja Jørgensdatter Niemand*.

Knoph, Erik Otto. Overretsprokurator.

Født 1764 paa Eker, søn av skoginspektør *Otto Knoph* og *Barbara Neumann*, blev examinatus juris 17. juli 1786 med bekvem for den theoretiske og vel for den praktiske prøve, hvorefter han fik kgl. bevilling 1. juni 1787 som *prokurator* ved alle Retter Søndenfjelds, Overhofretten undtat. Han praktiserte siden fra Sandsvær, hvor han bodde paa gaarden Dale, og erhvervet sig megen respekt og anseelse. I 1819 var han medlem av Matrikelkommissionen for Numedal; i 1818 repræsenterte han Buskerud amt paa Stortinget og var her blandt meget andet sekretær i komiteen for fri sakførsel. Knoph døde 19. juni 1825 i Sandsvær; ugift.

Knudsen, Peder. Overretsprokurator. Verksinspektør.

Født 1761, døpt 22. april i Vor Frue kirke i Kjøbenhavn, søn av konceptskriver *Knud Knudsen* og *Sara Margrethe Pedersdatter*, hadde øvet sig i juridiske materier hos flere embedsmænd og i seks aar hos sorenskriver Styhr paa Kongsberg, da han 5. mai 1792 blev examinatus juris med ei ubekvem; for den praktiske prøve 10. mai næstefter fik han temmelig vel. Da han samme aar søkte prokuratorbevilling, erklærte overberghauptmand Brünnich at han kjendte Knudsen som et flittig og veltænkende subjekt og gjerne vilde ha ham paa Kongsberg,

hvor der paa forhaand kun var én prokurator, som tillike suget til sig hvad der kunde falde av saker i Numedal og Sandsvær og paa Eker. Knudsen fik da 26. oktbr. 1792 kgl. bevilling som *prokurator* paa Kongsberg. Da han snart fandt det vanskelig at leve av hvad der faldt paa selve bergstaden, søkte han s. a. sit distrikt utvidet til Akershus stift, hvilket imidlertid blev avslaat, men 28. juni 1793 fik han det utvidet til Buskerud amt. Det maa dog fremdeles ha faldt ham vanskelig at skaffe sig existensmidler, siden han 4. juli 1798 mottok en stilling som *verksinspektør* ved Nes jernverk i Holt. Medens han var her, fik han paa ansøgning kgl. bevilling 14. febr. 1800 som *prokurator* «overalt» i Norge. Siden søkte han forgjæves juridiske embeder i Norge og drog i 1807 til Kjøbenhavn for at finde en utvei. Under englændernes bombardement blev han her 2. septbr. 1807 dræpt av en bombe, mens han sat i sit logi i gaarden paa hjørnet av Nørregate og Studiestrædet. De faa effekter, han hadde med sig, brændte op med gaarden, og ved Skifteretten 9. mai mødte hans bror kontorist Christian Knudsen og meddelte at prokuratoren var enke-mand, hadde en søn og en datter i Norge og intet efterlot til registrering.

Gift 6. septbr. 1795 paa Kongsberg med *Louise Antonette Amalie Rømcke*, døpt 18. mai 1773 s.steds, datter av overførster *Johan Christian Rømcke* og *Anna Cathrine Olsdatter Rendalen*.

Koefoed, Claus. Overrettsprokurator. Sorenskriver.

Født 27. april 1742 i Christiania, søn av bokbinder *Jørgen Fredriksen Bruun* og 1. hustru *Edle Christine Clausdatter Koefoed*, hvis slegtsnavn han antok, blev examinatus juris med bekvem 30. septbr. 1766. Straks efter blev han edsvoren fuldmægtig hos by- og raadstuskriveren i Christiania, som i februar 1769 gav ham attest for at være en flittig og duelig ung mand med tiltalende personlige egenskaper. Med amtsbevilling av 19. febr. 1767 nedsatte han sig som prokurator i Ringebu og praktiserte i Gudbrandsdalen «med hyggelighet og accuratesse» og gjorde sig agtet og yndet av befolkningen. Under 30. mars 1771 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Akershus stift, Overhofretten undtat, men indtægterne av den Gudbrandsdalske praxis var og blev smaa: «Gud vet hvor tungt jeg hidindtil av prokuratorhaandteringen har hat det nødvendige,» skriver han i en embedsansøgning i 1775. Stiftamtmanden anbefalte ham varmt som en i høi grad agtværdig, uegennyttig og dygtig mand, og 13. oktbr. 1775 blev Koefoed utnævnt til *sorenskriver* i Guldalen.

Herfra forflyttedes han 23. oktbr. 1789 som sorenskriver til Strinden og Selbu. Han fik efter ansøgning afsked fra dette embede 24. febr. 1804, blev da meddelt titel av kancelli- raad, og døde 25. mars 1827 paa Abelsborg i Ilen ved Trondhjem. — Ved skjøte av 3. decbr. 1793 kjøpte han Abelsborg, som hadde sit navn efter en tidligere eier, løytnant Jacob Abel, og som bestod i gaarden Vaane med tilliggende herligheter, for 4 300 rdl. Den hadde en meget smuk og herskkelig bebyggelse. I 1814 overdrog han gaarden til en svigersøn, stiftsrevisor Ole Schjølberg for 10 000 rbd. navneværdi efter at ha frasolgt en anpart av jordveien, men vedblev at bo her like til sin død. Eiendommen er senere indlemmet i Trondhjem, men et minde om den gamle sorenskriver er bevaret i gatenavnet «Koefoedgjeilene».

CLAUS KOEFØED.
Efter tegning.

Gift 1. gang 19. jan. 1771 i Ringebu med *Martha Susanne Irgens*, døpt 12. decbr. 1741 s.steds og død 16. aug. 1777 i Horg, datter av sogneprest *Sigvard Friis Irgens* og *Margrethe Kraft*.

Gift 2. gang 21. oktbr. 1783 i Trondhjem med *Abel Margrethe Coldevin*, f. 22. mai 1755 og død 27. juli 1807 paa Abelsborg, datter av oberstløytnant *Isak Jørgen Coldevin* og *Martha Marie Wiide*. — Av Koefoeds barn blev *Edle Christine Koefoed* gift med prokurator *Anders Svendsen Frimann* og *Margrethe Engelke Koefoed* gift med stiftamtsskriver *Christen Gramm*.

Kolderup, Eilert Christopher Kaasbøll. Overrets-
prokurator.

Født 1763, døpt 17. juli paa Bodø, søn av missionæren, prest paa Bodø *Jesper Andreas Kolderup* og *Susanne Kaasbøll Rosenvinge*, blev examinatus juris med bekvem 1791 og fik 2. septbr. s. a. kgl. bevil-
ling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret, Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn samt Overhofretten undtat. Han praktiserte fra Furnes, hvor han kjøpte gaarden Hoel, til han med utmerkede anbefalinger blev utnævnt 25. mars 1808 til *sorenskriver* i Valdres. Som saadan hadde han bopæl i Nordre Aurdal og døde her 11. mai 1822 efter flere aars svakhet, omfattet med hengivenhet og agtelse som retsindig embedsmand.

Gift 16. oktbr. 1794 i Elverum med *Anna Dorph*, født 31. oktbr.

1776 s.steds og død 31. decbr. 1850 i Furnes, datter av gaardbruker *Amund Pedersen Grundset* og *Birthe Amundsatter Ødegaarden*, som senere blev gift med den amtsbeskikkede prokurator *Frantz Wilhelm Dorph* i Elverum. Av barnene var underrettsprokurator, senere justissekretær *Amund Wessel Kolderup*, se II s. 234.

Krag, Rasmus Knudsen. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1662, antagelig i Danmark, blev ved aar 1690 forpagter paa Reinskloster gods, som da tilhørte *Jan Marselis*, og denne forpagtning fornyedes siste gang 14. decbr. 1699 for syv aar fra 1. mai 1700 til samme dag 1707 mot aarlig avgift av 1316 rdl., hvori dog skulde fragaa rostjeneste og odelsskatter paa tils. 589 rdl. Saa længe *Marselis* eiet godset, gik det godt, hans gode ven lagmand *Peter Drejer* var med *Krag* vel fortrolig og kunde holde godsherren underrettet om alt forefaldende, og *Krag* sørget for at indkomster og avgifter, ialt ca. 2200 rdl., indløp i rette tid, om han end maaske optraadte noget hensynsløst en gang imellem. Men da *Marselis* 2. febr. 1704 solgte godset til *Ebbe Carstensen*, kom *Krag* ut for en vanskelig herre, som vicestatholder *Wibe* karakteriserte som «praktisch, med et slet rygte», og ethvert samarbeide viste sig snart umulig, hvorfor *Krag* opsa forpagtningen i 1705; han var da netop færdig med tegning og overslag til nyt, praktisk uthus paa Reinskloster, hvor han vilde anbringe alt under ét tak istedetfor de mange større og mindre uthus. *Ebbe Carstensen* og han vedblev at være uvenner, idet førstnævnte ved alle leiligheter søkte at sværte ham og efter lagmand *Drejers* død i 1703 fik en bundsforvandt i enken, som var et arrigt trolld og hadde gjort sin ægtefælle *Helvedet* hedt. I 1706 var *Krag* delvis optat med det avsluttende regnskap og med at bringe klarhet i flere av de mange opsitteres forhold, hvorfor han optok tingsvidner i flere fogderier. Herunder kom han i trøtte med sorenskriver *Christopher Grøn*, som synes at ha gjort utidige vanskeligheter, hvorfor *Krag* hos amtmanden begjærte extrating og opnævnt «en upartisk sorenskriver», hvad han ogsaa fik, og ellers klaget til Kancelliet.

Under 29. mars 1707 fik *Krag* kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og praktiserte siden fra Trondhjem for et stort klientel. Han var visselig en meget dygtig sakfører, men, nærsagt efter tidens skik, uvorren og dristig og derfor ikke sjelden stevnet for injurier. Sammen med *Christen Andersen* gik han en dag i 1713 hjem fra en proces for Bytinget, hvor *Christen* hadde optraadt som

vidne, da de møter kjøbmand Claus Henning Lorentzen. «Se der, min gode Christen, har I en mand som har penge nok», sa Krag, «la ham betale Eder vel, saa kan I vidne for ham, hvad han ønsker!» Lorentzen blev forarget, det ene ord tok det andet, og tilslut trak Krag sit degen, og Lorentzen parerte med sin stok! Saa stod de og stak efter hinanden, til Lorentzen drev Krag over næsen, saa blodet randt, og med denne blessure gik Krag tilbage til Bytinget og præsenterte sin medfart. Lorentzen fik bøter paa 8 rdl. til de fattige, 18 lod sølv for slaget og maatte dertil betale 24 rdl. i procesomkostninger, men hadde sin fornøielse, som dog ikke var større end at han appellerte dommen til Overhofretten. Om Krags forhold gives forøvrig god oplysning i en erklæring av Trondhjems magistrat 10. aug. 1714: «vi kan ei med god samvittighet nægte ham den vel fortjente berømmelse ved sin agtsomme og retsindige procedure for enhver ham behøvende. Han har tvertimot det desværre iblandt de fleste prokuratorer overhaandtagende misbruk i at multiplicere og formere litiganternes saker heller beflittet sig paa at komponere og forlike og altsaa utvist baade omhyggelighet for sin lovlig anbefalte pligtsefterlevelse saavelsom sin sømmelige ambition i at aspirere et bedre stykke brød eller bestilling, til hvilket at obtinere vi hermed erønser ham baade Guds og kongens naade samt al anden høi øvrighets bevaakenhet og høie gunstige understøttelse». — Krag var i 1712 konst. sorenskriver i Stjørdalen; han praktiserte i Trondhjem til sin død 25. febr. 1719.

Gift 1. gang 17. febr. 1691 paa Reinskloster med *Gisken Christence Klingenberg*, f. 1673 og død 1697 paa Reinskloster, datter av proviantforvalter ved fæstningerne nordenfjelds *Andreas Klingenberg* og *Cathrine Boyesdatter Friis*. Ved oppgjør i hendes dødsbo 30. juni 1698 blev den beholdne formue 2 081 rdl.

Gift 2. gang 30. oktbr. 1698 med *Marie Angell*, f. 1678 og død 21. juli 1735, datter av kjøbmand *Claus Petersen Angell* og *Alhed Pedersdtr. Holthe*. — Krag skjænket i 1692 altertavle og i 1698 lysestaker til Rissen kirke. Skjønt begge hustruer bragte ham midler, blev hans dødsbo oppgjort 1. aug. 1720 som fallit. Fra Krag stammer den østlandske slekt av dette navn. Av hans barn blev sønnen *Anders Krag* foged i Strinden og Selbu.

Krefting, Herman Peter Vogt. Overrettsprokurator. Justissekretær.

Født 14. mai 1784 i Kjøbenhavn, søn av assessor i Overhofretten *Peter Vogt Krefting* til Falkensten og *Christine Sophie Karre*, blev,

H. P. V. KREFTING.
Efter maleri.

privat dimittert, student 1802 og cand. juris med haud illaud. 22. juni 1807; for den praktiske prøve, som han underkastet sig ved universitetet i Christiania 9. decbr. 1815, fik han laud. Straks efter den theoretiske examen i 1807 blev han fuldmægtig paa Akershus stiftskontor og derpaa hos overretsprokuratorer i hovedstaden, til han fik konstitution i Follo sorenskriverembede, ved sorenskriver Horns forflyttelse, fra 1. april 1808 i et halvt aars tid. Derefter var han konst. sorenskriver i Moss under sorenskriver Hjorts sygdom og i vakancen efter hans død fra 18. juni 1810 og til juni 1819. Som saadan fik han meget gode vidnesbyrd og blev av det norske Regjeringsraad meddelt bevilling 31. oktbr. 1814 som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i riket, efter at en tidligere ansøgning om saadan bevilling var blit avslaat 22. septbr., fordi han ikke hadde praktisert i de ved Forordn. 3. juni 1796 befalte prøveaar. Krefting praktiserte paa Moss, men led oftere av tungsindighet, og i 1818 fik han et anfald av sindssygdum, som han dog igjen forvandt, saa amtmannen i 1819 kunde anbefale ham til besordring som en dygtig mand med tillid i befolkningen. I 1823 flyttet han til Christiania. Under 1. novbr. 1824 blev Krefting utnævnt til *justissekretær* ved Trondhjems stiftsoverret, men fik her flere tilbakemeld av den tidligere lidelse, blev permittert fra embedet og tok sluttelig avsked 18. oktbr. 1828. Sine senere aar levet han hos en datter i Fredrikstad, og her avgik han ved døden 8. decbr. 1863. — Krefting repræsenterte Moss paa det overordentlige Storting i 1814 og var sekretær i Odelstinget.

Gift 6. jan. 1815 i Tune med *Cathrine Sophie Kirchhoff*, f. 8. jan. 1795 i Hedensted paa Jylland, datter av sogneprest til Hedensted og Dalby, senere til Tune *Andreas Nicolai Kirchhoff* og *Johanne Tornquist*.

Krogh, Hans Strøm. Overretsprokurator.

Født 1778, døpt 22. decbr. i Daviken, søn av sogneprest *Jens Andreas Krogh* og *Birgitte Margrethe Heiberg*, blev examinatus juris med bekvem 28. oktbr. 1803 og fik temmelig vel for den praktiske prøve 4. novbr. næstefter. Med amtsbevilling praktiserte han som underretsprokurator i Halsaa, fik 6. oktbr. 1809 kgl. bevilling som *underretsprokurator* i Christiansand stift og hadde sit domicil i Lyngdal

til han 16. jan. 1813 blev forflyttet til Bergen som *overretsprokurator*. Han omkom ved ulykkestilfælde paa en tingreise som konst. sorenskriver i Nordhordland ved at drukne i Bolstadstrømmen ved Voss 30. oktbr. 1814.

Gift med *Elisabeth Helene Gerchen*, født 1786 paa Fyen og død 4. novbr. 1874 i Bergen.

Kyhn, Hans Jacob. Overhofretsprokurator.

Født omkring 1697 og død 29. mars 1772 paa Bragernes, søn av den i Ostindien avdøde skibsprest *Jacob Olsen Strøm* og *Dorothea Margrethe Hansdatter Kyhn*, hvis familienavn han antok, fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge 22. mai 1734 og slog sig ned paa Bragernes, hvor han fik en stor praxis. Fra hans tid er flg. tilførsel i protokollen for Bytinget 15. mars 1764: «Da ingen saker til idag er utsat og byens procuratores alle i utenbys affaire og thingfarer er fraværende og occuperte, lot dommeren, oberoauditør og byfoged Lange ved sin fuldmægtig Christian Dahl i overvær av de 8 laugrettesmænd lyse lovlig forfald: Thi sættes alle tilstevnte og til idag til domsavsigelse forfaldne saker i deres fulde og lovlige kraft til næste Ret!» Kyhn eiet gaard paa Bragernes, som efter hans død blev solgt i 1773 for 2 500 rdl. til hans søn Hans Ulrik Kyhn, der med stiftamtmand Storms besikkelse av 16. jan. 1772 som *prokurator* fortsatte farens forretning.

Gift 3. novbr. 1724 i Kragerø med *Anna Margrethe Ruhland*, døpt der 29. septbr. 1706 og begr. 13. novbr. 1769 paa Bragernes, datter av *Frederik Ruhland* og *Ingeborg Nielsdatter*. Deres barn var Jens Christian Kyhn, som blev foged paa Romerike, Ingeborg Elisabeth Kyhn, gift med byfoged Jacob Gjønge Tønder i Kragerø, og ovennævnte *prokurator* Hans Ulrik Kyhn, døpt 14. septbr. 1739 paa Bragernes og død der 12. juli 1784; gift 19. oktbr. 1775 paa Bragernes med Anne Dorothea Justsen, døpt s.steds 4. mai 1748 og gift der paany 2. jan. 1789 med Hans Larsen Bernhoft. Hun var datter av Halvor Justsen og Maren Olsdatter.

Lahn, Thomas. Overretsprokurator. Byfoged.

Født 1758, døpt 30. mai i Tønsberg, søn av *Børge Brinch Lahn* og *Else Mathiasdatter Foyn*, blev *examinatus juris* med ei ubekvem 25. anuar 1790 og var fuldmægtig hos sorenskriver Hagerup i Søndre Gudbrandsdalen, da denne i 1791 fik tilladelse til at ta bopæl ved

Christiania. Han blev da konstitueret i embedet og fungerte som sorenskriver helt til Hagerups død i 1793 og derpaa i vakancen. Paa gode anbefalinger for flid, nøiagtighet og pen tænkemaate fik han 11. juli 1794 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat, og praktiserte fra gaarden Lunde i Gausdal, til han 11. juni 1802 blev utnævnt til *byfoged* og politimester i Christiansand. Fra dette embede tok han avsked 10. juni 1826 og avgik ved døden 27. april 1838 i Christiansand.

Gift 29. novbr. 1785 i Gausdal med *Ida Thorine Fougner*, døpt 12. septbr. 1761 i Gausdal, og død 30. april 1849 s.steds, datter av kaptein *Ellef Simensen Fougner* paa Lunde og *Barbara Christine Hoel*.

M. S. LANGBERG.

Langberg, Malthe Sehested. Overretsprokurator. Overretsassessor. Høiesteretsassessor. Magistratspræsident.

Født 7. april 1779 i Odder paa Jylland, søn av skrædder *Bent Gundersen Langberg* og *Johanne Kirstine Knudsdatter Engelbreth[sen]*, blev, dimittert fra Horsens latinskole, student med utmerkelse i 1795 og cand. theol. med laud. i 1799. Under en tids virksomhet som huslærer i Tønsberg kjølnedes hans theologiske interesser, han gik over til jussen og blev cand. juris med laud. 17. jan. 1806. Efter at ha gjort tjeneste som sekretær ved Christiansands Stifts-overret fra 1808 fik han 19. febr. 1812 kgl.

bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i begge riker, Høiesteret samt Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn undtat, og praktiserte fra Lyngdal til han 2. mars 1815 blev utnævnt til assessor i Christiansands Stifts-overret. Allerede 23. decbr. 1816 befordredes Langberg til *høiesteretsassessor* efter avlagt prøve, om hvilken Retten erklærte at han «ikke alene i fortrinlig grad besat den fornødne kundskap, indsigt og erfaring, men at han og var begavet med en tydelig uttale og færdighet i at yttre sin mening og tanker. Retten kunde derfor ikke andet end ønske sig til lykke med i ham at erholde en likesaa utmerket duelig som værdig medarbeider». For senere desto lettere at kunne bli justitiarius i Høiesteret meldte han sig i 1824 som ansøker til Solør sorenskriveri og blev ogsaa indstillet hertil av Regjeringen, men Kongen hadde git præsident Arntzen løfte paa dette embede, og Langberg blev da

istedet utnævnt til *magistratspræsident* og auktionsforvalter i Christiania 5. mars 1825. Under 28. juni 1825 blev han beskikket til extraordinær assessor i Høiesteret. Ridder av svensk Nordstjerneorden 9. oktbr. 1825. Han avgik ved døden 16. febr. 1828 i Christiania som en høit agtet, fremrakende dygtig og meget avholdt embedsmand med betydelige kundskaper. Bjerregaard skrev i Aftenbladet et sørgedigt: Et ædelt Hjerter hørte op at slaa. — Som assessor i Høiesteret medlem av Riksretten 1821 og 1827. Suppleant i Lovkomiteen 1827. Suppleant 1818—21 og medlem 1827 av styret for Norges Banks avdeling i Christiania. Suppleant 1821 og fra 1824 medlem av Statsrevisionen. Stortingssuppleant 1824.

Gift 1809 med *Louise Cathrine Alsing*, f. 14. juli 1783 i Kragerø og død 15. jan. 1864 i Christiania, datter av kjøbmand, senere havnefoged og lodsoldermand *Lorentz Christian Alsing* og *Anne Cathrine Biørn*.

Lange, Hans Henrik. Overretsprokurator. Forstsekretær.

Født 23. juni 1717 i Fredrikstad, søn av sogneprest til Tune *Lars Lange* og *Elisabeth Morbach*, blev, dimittert fra Helsingør latinskole, student i 1736, tok examen philos. 1738 og begyndte derpaa det theologiske studium hjemme hos sin far i Tune. I 1739 brøt han av med dette og gik over til jussen, fik theoretiske lektioner hos sin nabo, sorenskriver Bliemester og praktisk øvelse paa dennes kontor samtidig som han svævet i uhelbredelig forelskelse i skriverdatteren. Allerede 14. jan. 1741 blev han examinatus juris med bekvem og fik paa stiftamtmandens anbefaling som en skikkelig og habil ung mand kgl. bevilling 4. oktbr. 1743 som *prokurator* for alle retter i Akershus stift, Overhofretten undtat. Han nedsatte sig først paa Buer i Rakkestad, senere i Tune, men fortjenesten blev ikke synderlig glimrende, og 20. oktbr. 1760 mottok han efter ansøgning kgl. bestalling som *sekretær* i Generalforstamtet. Som saadan flyttet han til Kongsberg og avgik her ved døden 22. decbr. 1762, begr. 30. decbr. fra kirken.

Gift 18. jan. 1742 i Tune med *Anne Cathrine Bliemester*, f. 1718 s.steds og død der i 1754, datter av sorenskriver i Tune *Jørgen Jonassen Bliemester*.

Lange, Henrik. Overhofretsprokurator.

Født 1677 i Norge, søn av *Jacob Lange*, hvis hustru hadde fornavnet *Birgitte*, blev, dimittert fra Kjøbenhavns kathedralskole, student i 1699, baccalaur 17. mai 1700 og kom til Christiania i 1711 som

præceptor for lagmand Hannibal Stockfleths søn, den senere overhofsretsassessor Frederik Stockfleth. Under 8. decbr. 1714 fik han bevilling av vicesatholder Krag som prokurator for alle retter i Norge og paa anbefaling av stiftamtmand Wilhelm de Tonsberg, som «høilig recommanderte ham for kapacitet», allerede et halvt aar senere kgl. bevilling 26. april 1715 som *prokurator* for Overhofretten og alle andre Retter i Norge. Siden var han stærkt benyttet i mange og store processer. I 1723 blev han betroet aktoratet i den vidtløftige kommissionssak, som var anlagt mot kassebedrageren zahlkasserer Paul Weibye og spekulanten kjøbmand Nils Josten i Skien. Saken endte med en Høiesteretsdom 23. aug. 1732, som bragte Weibye paa Bremerholm, hvad dog ved benaadning forandredes til livsvarig fængsel; Josten var derimot saa heldig at avgaa ved døden i 1729 og slap saaledes fra det. Mens kommissionens sekretær Nicolai Wendelboe fik 2 356 rdl. efter en beregning av 1 rdl. dagen, beregnet Lange sig et salær paa 1 000 rdl., skjønt han efter statholder Wibes uttalelse «sandelig hadde hat mere at brydes med end Wendelboe»; han blev dog avspist med 800 rdl. I 1730 førte Lange aktoratet i kommissionssaken mot deltagerne i det store opløp paa Kongsberg og skilte sig saa vel derfra, at Wibe i 1731 indstillet ham til raadmand i Christiania efter Hans Lemmich, ifald denne paa sammes anbefaling blev utnævnt til borgermester efter Mogens Blix, om hvem det forlød at han paa en reise til Arendal var blit stukket ihjel av major Badenhaupt. Denne vel raske indstilling maatte imidlertid skyndsomst reklameres, da rygget om det tragiske endeligt viste sig at være det pure opspind; Blix befandt sig i bedste velgaaende og overlevet alle vedkommende! Imidlertid indeholder Wibes indstilling, at Lange var «en gammel prokurator og vittig [p: klok] mand», som han hadde benyttet som aktor i alle de ham anbefalte kommissioner, hvorfor han var «fuldkommen bekjendt med hans kapacitet».

Lange døde 18. mai 1738 i Christiania som en meget anset mand. Ved opgjøret i hans bo balancerte aktiver og passiver med 969 rdl.; han besad endel juridisk og historisk literatur og hadde i sin bygaard, Kongens gate nr. 14, et godt indbo, hvorav kan nævnes et skrivchatol «med fot og trap» til 6 rdl., 6 nye lyserøde lærstoler til 8 rdl. og 6 gamle mørkerøde til 3 rdl.

Gift 14. aug. 1714 i Christiania med *Margrethe Nielsdatter*, døpt 13. juli 1692 i Christiania og begr. 4. mars 1761 s.steds, datter av toldskriver *Niels Børgesen* og *Petronelle Hansdtr. Wulf*. Som «velbekjendt ubemidlet og paa grund av sin nombreuse familie» blev Lange i 1736 tilstaat en billig stoleleie i Vor Frelseres kirke.

Lange, Thomas. Overhofretsprokurator. Tolder.

Født 23. april 1699 paa Torget i Brønnøy, søn av godsforvalter, senere foged og lagmand *Gjert Hansen Lange* og *Anna Thomasdatter Mejer*, «var av natur munter og livlig og hadde temmelig godt for at fatte og lære». Han fik en med flere længere avbrytelser besværet og temmelig maatelig undervisning i hjemmet, da moren, hvis kjæledægge han var, ikke turde slippe ham paa skole. Da faren i 1715 flyttet til Skien som lagmand, blev Thomas tilbake i Nordland for at holde tilsyn med hans eiendom der, men ungdomstiden, siger han selv, gik imidlertid unyttig bort uten at han fik lært andet end lidt musik og tysk sprog. Ikke desto mindre fik han 28. juli 1727 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Norge og slog sig ned i Skien, hvor han siden hadde adskillig praxis. I 1740-arene forpagtet han konsumptionen, hadde i 1743 trods adskillige tap lagt sig tilbedste 400 rdl. og eiet gaard i byen. Under 10. novbr. 1750 fik han kgl. bestalling som *tolder* ved Langesunds toldsted efter sin ældre bror Hans Lange, som avstod embedet til ham, og flyttet da ned til Porsgrund, hvor han siden bodde til sin død, i embedet, 19. juli 1773. Generaltoldkammeret meddelte ham 10. juli 1773 attest for «altid at ha opført sig som en tro og nidkjær betjent, som hadde gjort god riktighet for 8 à 9 tønder gulds oppebørsler».

Gift 14. septbr. 1730 i Gjerpen med *Barbara Abigael Monrad*, f. 29. juli 1711 s.steds og død 17. juni 1792 i Porsgrund, datter av sogneprest til Gjerpen, provst *David Monrad* og 2. hustru *Barbara Leopoldus*. «Et 14-aarigt sykeleie var en tung prøvelse for hendes mot, men selv lidelser gjorde hende større; hendes fromme hjerte og dydige vandel var et efterfølgelsesværdigt mønster for alle.» Thomas Lange hadde 18 barn, for hvem han var «en alvorlig, streng, men tillike retfærdig far, hvilke egenskaper var meget gavnlige for hans barn, da morens altfor store fromhet og eftergivenhet ellers vilde ha forkjælet dem». Da flere av sønnerne i 1767 og 1771 skulde til Kjøbenhavns universitet, fulgte Lange hvergang med og holdt hus for dem. «Deres meget unge alder og stadens fristelser gjorde, sa han, et saadant tilsyn gavnlige», og at han heri handlet forstandig bevises noksom av de uheldige forhold, som mange norske studenter kom op i, mens de færdedes paa egen haand i Kjøbenhavn (dansk Hist. Tidsskrift 4 IV 319 flg.). — Av barnene blev Herman Leopoldus Lange amtmand i Buskerud, Anna Barbara Lange gift med sorenskriver i Bamle Hans Larsen Tyrholm, Hans Thomas Lange sorenskriver i Nedre Telemarken og Christian Wilhelm Lange generalpostdirektør, geheimekonferensraad og storkors av Dannebrog.

Larsen, Lauritz. Overretsprokurator. Raadmand.

Født omkr. 1753, rimeligvis i Smaalenene, kom i 1774 som fuldmægtig paa Akers sorenskriverkontor og fik ved sin fratræden her i 1783 en fortrinlig attest av sorenskriver Aars: de gode indsigter, han har i judicielle forretninger, den lyst og aarvaakenhet og akkuratesse, han har vist, og den ædruelige vandel, han altid har ført, fortjener ikke alene fuldkommen ros av mig og alle som kjender ham, men vil ogsaa gjøre ham duelig og velskikket til at forestaa et embede. Han drog paa studium til Kjøbenhavn, blev 17. februar 1785 examinatus juris med bekvem og fik 19. mai 1786 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Nogen virksomhet som saadan kom han dog neppe nogensinde til at utøve, da han 21. juli 1786 blev antat av Finanskasse-direktionen i Kjøbenhavn som norsk akende postmester ad interim og derefter i nogen tid førte klingende mynt og brandsølv fra Christiania til Zahlkammeret og samtidig fogeds og andre regnskaper til Rentekammeret. Da Larsen i 1787 søkte bestalling som viceraadmand i Christiania, erklærte magistrat og raadmænd at saadan stilling helst burde besættes med en av byens formuende borgere og ikke med en uvedkommende fremmed. Stiftamtmanden fandt det imidlertid gavnlig at flere end præsidenten i Raadstuen besat juridiske kundskaper. Ganske vist var byen saa lykkelig i præsident Wilhelmsen f. t. at ha en raadsformand baade med kundskaper og indflydelse, men i sygdoms- og andre paakommende tilfælde vilde man let staa fast. For at der altid kunde findes en jurist i raadmandsklassen vilde han derfor gjerne se utnævnt Larsen, hvis kvalifikationer netop egnet sig for stillingen. Under 31. aug. 1787 fik Larsen kgl. bestalling som *viceraadmand* i Christiania. I sin tur rykket han op til *raadmand* og døde som saadan 15. jan. 1819.

Gift 27. juni 1783 i Christiania med *Cathrine Wilhelmine Ditterich*, døpt 28. jan. 1750 s.steds og død 12. jan. 1818, datter av karduanbereder *Helle Ditterich* (Dideriksen) og *Christiane Sophie Kindt*. Deres søn var Helle Lauritz Mathiesen [som maaske har tat sin farfars efternavn], cand. juris, byraacheff, raadstuskriver i Christiania.

Lassen, Albert. Overretsprokurator. Politimester. Borgermester.

Født 5. juni 1783 i Bergen, søn av generaltoldforvalter *Nicolai Christian Wendelboe Lassen* og *Fredrikke Elisabeth Frisch*, blev student i 1800 og cand. juris 21. juni 1806 med haud illaud., hvilken karakter han ogsaa fik for den praktiske prøve 4. juli næstefter. Under 4. febr. 1809 fik han bevilling som prøveprokurator og 13. novbr. 1811

kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Bergens og i Trondhjems stift. Han procederte fra Bergen, hvor han forøvrig fra 1814 til begyndelsen av 1823 næsten uavbrudt fungerte som surnumerær assessor i Politiretten uten gage, og hadde i 2 aar været konstituert som politimester, da han 11. oktbr. 1825 blev utnævnt til *politimester* i Bergen med gage 500 rdl. samt sportler. Den 13. mai 1835 blev han befordret til *borgermester* i Bergen og døde i dette embede 2. jan. 1860 som en meget anset mand. Stortingssuppleant i 1830. — I en nekrolog heter det om Lassen at han var en av de faa gjenlevende repræsentanter for den gammelber-

ALBERT LASSEN.
Tegning efter fot.

genske aand, saadan som den levet i anekdoter og historier; han var fra den tid, hvori hele Bergen levet som en familie og saa at sige ut til gaten. Baade embedsmand og lov maatte respektere byens traditioner og sædvaner, om de just ikke altid kunde siges at bestaa med god orden. Saa fortrolig med det bergenske liv, som han var, lot han det ofte i sin lange politimestertid ta friheter, hvor andre vilde ha paalagt tvang, og han hadde nok aldrig grund til at angre det. Faa mænd gaar der i Bergen saa mange gode historier om som om ham, og i dem alle fremtræder en godmodig, lakonisk personlighet som intet kunde bringe ut av likevekt. Bekjendt er saadanne svar som han gav en omreisende jonglør der bad om at faa laane torvet til sine kunststykker: «Ja, gjerne for mig, hvis han kan faa lov for gateguttene!» De bergenske gategutter, hvis vittighet og raskhet har gjort byen berømt, var den gamle bergensers stolthet. Da nogen av dem en dag røk sammen i slagsmaal like utenfor politimesterens hus, viste han sig i døren: «husk paa, smaagutter, at det er farligt her, hvor politimesteren bor; slaas længer op!» Lassen var i høi grad agtet som embedsmand, men fremfor alt likte bergenserne ham for den lakoniske ægte bergenske maate, han tok tingene paa, om den just ikke altid — og med føie — hadde mere juridisk utdannede kollegers bifald. Disse vilde mene at mangen reform burde været indført i Lassens borgermestertid, men han var nu engang ikke reformernes ven, og Bergen er det heller ikke, saa ogsaa heri stemte de godt overens.

Gift 30. oktbr. 1812 i Bergen med *Abigael Vogt Monrad*, f. 21. april 1792 i Bergen og død 1. juni 1861 s.steds, datter av stadsfysicus dr. med. *Lars Monrad* og *Charlotte Amalie Oppenheim*. Deres søn var den bekjendte literat og æstetiker Hartvig Lassen.

Lauritzen, Hans. Underrettsprokurator. Veier og maaler.

Som daværende borger i Trondhjem indgav han under dato Kjøbenhavns 13. mars 1665 andragende til Kancelliet om «at maatte betjene i Trondhjems by den fremmede saavel som indvaanerne, naar jeg dertil begjæres, prokursorsaker til yderste ende at procedere samt tillike at opvarte toldboden.» Han oplyste «hvorledes udi Trondhjem ved toldvæsenet begaaes, idet at der ikke findes riktig vegt ved toldboden som det indkommende eller utgaaende blir veiet med, men mestendelen saa slumpvis hen efter toldbetjentens forslag passerer»; for to aar siden var en ny toldbod med veierhus blit opført paa kongens bekostning, men endnu var ingen veiermester forordnet. Hvis han nu kunde faa sit andragende bevillet, skulde intet passere toldboden, «førend det rigtig blev veiet, og jeg vilde forskaffe rigtig vegt og skaal til veierboden, hvorved den trafikerende kunde tilrette forhjelpes saavel som Kongen derav udi tolden nyde langt større indkomme end som hit til dags dato skeet er.» Denne siste vel anbragte antydning har sikkerlig ikke mindst bidraget til at Hans Lauritzens ønske blev opfyldt: under 4. april 1665 fik han kgl. bevilling «at maa la sig bruke udi Rette saker at utføre i Trondhjem», altsaa som *prokurator* i stiftsstadens, og 26. mars 1673 fik han kgl. bestalling som *veier og maaler* i samme by. Ved denne sistnævnte bestalling maa der et aars tid senere være foretat en forandring, idet Kaj Bertelsen Tranberg fik kgl. bestalling 13. febr. 1674 som *veier og maaler* i Trondhjem, hvorefter Hans Lauritzen under 8. aug. 1675 fik sukcessionsbestalling «for sig og arvinger igjen at bekomme veier og maalers bestilling ved toldboden i Trondhjem, som han tilforn har hat, naar den nuværende veier og maaler Kaj Bertelsen Tranberg dør eller tjenesten blir ledig.» — Han døde 29. april 1689 i Trondhjem, hvor hans bo samme aar blev opgjort som fallit. Blandt aktiverne anføres en hel mængde forskjellige slags varer som kobberplater, maars og otterskind, tobak etc., som synes at ha været konfiskert smuglegods. Ugift.

Leganger, Henrik. Raadmand. Prokurator. Sorenskriver.

Født 8. april 1788 i Egersund, søn av skipper og handelsmand Jørgen Hiorth Leganger og Elisabeth Abildgaard, kom i 1801 til sin onkel presten Erik Leganger i Rødøy og i 1802 paa kontoret hos sorenskriver Alexander Holst paa Helgeland. Her blev han til 1809, da han reiste til Kjøbenhavn paa studium, blev *examinatus juris* 21. jan. 1811 med bekvem for den theoretiske og vel for den prak-

tiske prøve og 4. febr. s. a. kopist i Generalpostdirektionen med 200, under krigen 300 rdl. i løn, saa han fremdeles maatte faa hjælp av sin far. Under 3. febr. 1812 blev han kopist i Rentekammeret, 4. novbr. 1812 1. politifuldmægtig i Bergen med 400 rdl. i løn, fik 17. febr. 1813 bevilling som prøveprokurator i Bergen og blev her 23. septbr. 1813 konstitueret som og 29. aug. 1814 utnævnt til 2. raadmand. Ved kgl. resol. 9. novbr. 1816 fik han tilladelse til at drive praxis som *prokurator* saa længe han stod i raadmandseembedet og ikke erholdt høiere gage. Bergens Stiftsoverret gav ham den attest at

HENRIK LEGANGER.
Efter maleri.

«Legangers indlæg bærer prægnet av den humanitet og beskedenhet som viser sig i al hans adfærd og kunne næsten anses som mønstre paa orden, tydelighet og en skjøn stil». Som aktor i den kommission, som blev nedsat i anledning av pøbeloptøjerne i juli 1814, fik han den attest «virkelig at ha anbefalet sig for sit forhold i denne sak og gjort sig fortjent til høie foresattes agtelse til fortrinlig at bemerkes ved forekommende anledning». Under 12. decbr. 1825 blev Leganger 1. raadmand og befordredes 11. aug. 1831 til *sorenskriver* i Søndre Hedemarken. Ved sin avreise fra Bergen fik han en meget smigrende skrivelse, dat. 8. septbr. 1831, fra byens borgerrepræsentanter. Han tok avsked fra sit siste embede 29. septbr. 1860 og var senere bosat i Christiania, hvor han avgik ved døden 19. febr. 1874. — Ridder av St. Olavs orden 6. aug. 1860. Stortingsmand 1824, suppleant 1821.

Gift 25. oktbr. 1814 i Bergens Korskirke med *Christiane Cathrine Dass*, f. 31. jan. 1794 paa Lurøy og død 27. aug. 1865 i Christiania, datter av proprietær *Isach Jørgen Coldevin Dass* og *Cornelia Flor Strøm*. Av barnene blev Jørgen Hiorth Leganger cand. juris, Anna Sophie Leganger gift med statsminister Christian August Selmer og Ida Dass Leganger gift med overretssakfører Vilhelm Hansen Selmer.

Lerche, Frederik Larsen. Overhofretsprokurator. Byfoged og sorenskriver. Verksbokholder.

Født omkr. 1698 i Christiansand, søn av *Lars Pedersen* og *Gjertrud Bjørnsdatter Lerche* (av Nyborg), fik kgl. bevilling 3. mai 1726 som *prokurator* for alle Retter i Norge og nedsatte sig i Christiania. Under 9. novbr. 1742 blev han av grev Danneskiold-

Laurvig utnævnt til *byfoged* i Larvik og *sorenskriver* i Larvik sorenskriveri med kgl. konfirm. av 14. decbr., men ved bytte med byfoged Børre Strøm gik han 6. febr. 1753 over i stillingen som *bokholder* ved Valle Saltverk og døde som saadan i 1769, begr. 9. aug. i Tønsberg.

Gift 20. april 1728 i Tønsberg med *Kirstine Hansdatter Hiertum*, begr. 2. juni 1780, 83 aar gl., i Slagen.

Lime, Søren Rasmussen. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1660, maaske nok i Danmark, hadde i adskillige aar hat sin næring i Skien, da han 29. decbr. 1703 fik kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, og praktiserte siden i denne by. Han viste sig snart som en grov og voldsom mand, kom i konflikt med lov og overøvrighet, og blev ved kommissionsdom fradømt bevillingen. I 1714 søkte han om at faa denne igjen konfirmert, men uten held, hvorefter han hos generalfiskalen Brostrup Albertin opnaaet en konstitution som dennes fuldmægtig i Skiensdistriktet. Som saadan kom han til at spille en besynderlig rolle, idet han i en av Rentekammeret mot raadmand Gjert Hansen i 1715 forordnet anlagt sak «for mislig administration av kongens skatter» — hvori forøvrig den hele magistrat var medskyldig — optraadte som dennes raadgiver og hjelper stik imot sine fiskalpligter. Da det endog gik saa vidt at Lime «med gevalt» forhindrede den begjærte sekvestration av raadmandens midler, indberettet stiftamtmanden affæren til generalfiskalen 22. juni 1715 og henstillet til denne at ordinere hvad han vilde finde passende overfor en mand som Lime, «der ogsaa ellers er av meget slet reputation.» Dermed var Lime færdig. Saa begyndte han trods sin tidligere domfældelse at gjenopta sin praxis som prokurator, idet han indbildte folk at han hadde faat ny konfirmation paa bevillingen. Hans mange uvenner i Skien sørget imidlertid for at underrette stiftamtmanden, og 4. oktbr. 1715 blev Skiens magistrat paalagt vidnefast at forbyde Lime enhver juridisk praxis, medmindre han kunde fremvise prokuratorbevilling. Dette kunde han ikke, men han opholdt dog magistraten med snak og utflugter, alt mens han fremdeles praktiserte, et helt aar, indtil stiftamtmanden 8. decbr. 1716 gav magistraten en skrape for at ha sittet hans ordre overhørig og forlangte den øieblikkelig lystret. Saa var Lime igjen færdig. Siden høres kun til ham hvergang han blir idømt tildels drøie mulkter for overgrep og usømmelige handlinger. Han er da en mester til at vri sig undav, og underfogden Peter Ryssel (som var gift med hans hustrus faster!) er ikke meget behjertet naar

han skal søke ham. I novbr. 1718 skulde saaledes foretas exekution hos Lime for bøter paa 35 rdl. til kirken paa Christianshavn. Hvordan det løp av skildrer byfogden i en skrivelse av 28. novbr. til stiftsamtmanden: «den bekjendte persons liderlige væsen har min herre hat altfor megen inkommodation av ved indkommende klage. Mindre formastelig har han ikke teet sig nu, idet han overfaldt Rettens middel (underfogden) med sin stok samt beegnet med utvede skidne og foragtelige ord, item skjældt underfogden for en skjelm — han «skider i byfogden», sagde at jeg løi som en skjelm og slog (vidnet) Nils Haderslev i hodet med sin stok. For hans brutale fremgang maatte vi vike ut av huset. Jeg begjærer ham til doms, saasom jeg ingenlunde kan holde ringeste justis iblandt saa mange urolige mennesker, som dette sted er beladt med, saafremt ikke exemplet blir erstattet paa denne formastelige gjerning.» — Hvad Lime i denne tid og siden ernæret sig ved kan ikke sees, men det har vel været vinkelskriveri. Han døde 1723 i Skien, 63 aar gl., og blev begravet 22. febr.

Gift 1. gang i febr. 1703 i Skien med *Kirsten Bormand*, som døde s.steds i novbr. 1703, formodentlig i barselseng, datter av sogneprest til Marslev paa Fyen mag. *Hans Jensen Bormand* og *Margrethe Hansdatter Storch*. Med sin hustru stiftet Lime bekjendtskap i Skien, hvor hun var hos sin faster Sophie Christine Bormand, som der var gift først med Frantz Collier og derpaa med underfoged Peter Ryssel. Mag. Bormand var igjen søn av renteskriver i Kjøbenhavn Jens Sørensen, hvis 2. hustru Drude Bladt senere blev gift med amtmand Henrik Adeler.

Gift 2. gang 1706 i Skien med *Else Green*, født 1683 i Larvik og begr. 6. jan. 1722 i Skien, datter av borgermester, vicelagmand *Frederik Pedersen Green* og *Anne Hansdatter Iversen*. Av deres fem efterladte barn, som delvis antok sin mors familienavn, var den bekjendte folkelærer Ulrik Green. — Efterat registreringer i Limes og siste hustrus bo var foretat henholdsvis 20. febr. 1723 og 20. febr. 1722, blev skifte efter begge holdt 16. septbr. 1727. Mens aktiverne androg til kun 179 rdl., som næsten alt bestod i smaa tilgodehavender, mest i Tinn og Hitterdal, løp gjelden op i 443 rdl.; huset var ribbet for selv det ringeste løsøre, og Limes personlige eiendeler bar fattigdommens præg.

Lindegaard, Christian Andreas. Overretsprokurator.

Født 1759, formentlig i Danmark, «hadde fra sit fjortende aar gjort sig bekvem for retspleien». Efter i nogen tid at ha tjent som

edsv. fuldmægtig hos sorenskriveren i Senjen og Tromsø forlot han denne kondition i 1793 med den attest at han hadde vist redelighet og temmelig god kundskap, likesom han saa langt fra at ophidse almuen til trætter hadde søkt at forlike mest muligt. Han androg da om amtsbevilling som prokurator og fik saadan 1. mai 1793 fra hesttingene i Senjen og Tromsø fogderi at regne, idet amtmand Sommerfeldt fandt det fornødent at ogsaa Tromsø fogderi, hvor der hverken bodde foged eller sorenskriver, kunde faa en skrive- og lovkyndig mand til almuens tjeneste. «Saavidt jeg senere har kunnet skjønne,» skriver amtmanden 14. mars 1795 i anledning av Lindegaards andragende om kgl. utnævnelse, «besidder Lindegaard en ustadig karakter og lyst til unyttige ophævelser, uten at jeg kan tillægge ham uredelighet i de saker, hans parter har betroet ham, og som jeg i henseende til hans moralske karakter ikke endnu anser ham værdig til at erholde kgl. bevilling som prokurator, men tør haabe at han forbedrer sig ved at danne sig gode og faste grundsætninger,» vilde amtmanden anbefale at han først blev sat paa prøve i et par aar. Heri erklærte Kancelliet sig enig og gav ham 13. juni 1795 bevilling som prøveprokurator for to aar. I løpet av disse opførte Lindegaard sig meget pyntelig, amtmanden fik intet ufordelagtig høre om ham og maatte medgi, at han til almindelig tilfredshet hadde utført adskillige justissaker og deriblandt som beskikket fuldmægtig paa kammeradvokat Schönheyders vegne erhvervet dom 9. septbr. 1797 over fogden Jens Holmboe, som var sat under tiltale for strafværdig embedsførsel. Under 23. mars 1798 blev han derpaa utnævnt til *under- og overrettsprokurator* i Trondhjems stift, praktiserte paa Tromsø og døde der 29. novbr. 1808, 49 aar gl. Av det efter ham avholdte skifte fremgaar, at han har hat sans for det komfortable; han besat adskillige bøker og en garderobe, som røber den forfængelige kavalier.

Gift 1. gang 20. juli 1791 i Tromsø med enken *Anne Kirstina Berg*, begr. 28. mai 1793 s.steds, 36 aar gl., og 2. gang 6. mars 1795 s.steds med *Ingeborg Anne Jørgine Marstrand*, døpt 21. oktbr. 1773 i Trondhjem, datter av skipper i Trondhjem *Nils Evensen Marstrand* og *Gurine Olsdatter Lund*.

Lumholtz, Niels. Overrettsprokurator.

Født 14. febr. 1772 i Hillerød, Sjælland, søn av resid. kapellan til Frederiksborg, senere stiftsprovst i Christiania *Nicolai Lumholtz* og 1. hustru *Anna Maria Reutz*. Dimittert fra Christiania kathedralskole

tok han examen artium med laud. 1790 og examen philos. med haud illaud. 1791. Efter at ha erhvervet sig saavel theoretiske kundskaber som en viss praktisk færdighet i jura drog han i 1793 paa avsluttende studium til Kjøbenhavn og blev cand. juris med laud. 15. oktbr. 1794; for den praktiske opgave fik han haud illaud. Den 7. novbr. 1795 fik han tilladelse til at avlægge prøve som overhofretsprokurator, og han hadde med held procedert tre saker for Overhofretten, da denne i 1797 blev ophævet. Under 1. decbr. 1797 fik han bevilling som *overretsprokurator* i Christiania stift og praktiserte siden i hovedstaden til sin død 9. juni 1817. I aarene 1801 og 1802 fungerte han som politifuldmægtig.

Gift 19. januar 1804 i Aker med *Elisabeth Nannestad*, f. 1. jan. 1773 paa Bragernes og død 12. novbr. 1840 i Christiania, datter av resid. kapellan *Lars Christian Nannestad* og *Marie Dorthea Bruun*.

Lund, Thomas. Overhofretsprokurator.

Født 10. mars 1751 i Christiania, søn av auditer og regimentskvartermester *Milner Lund* og *Maren Jansdatter Berntsen*, blev examinatus juris i 1776 og praktiserte med amtsbevilling for Retterne i Akershus stift, dog ikke for Overhofretten, med bopæl i Christiania. Under 8. febr. 1782 fik han kgl. bevilling som *overhofretsprokurator*, da stiftamtmanden fandt det ønskelig at faa en hertil beskikket paa grund av de mange delinkvent- og publike saker, som jevnlig indkom, og Lund var meget vel skikket. Efter sin far overtok han garden Bredtvet i Aker, og her avgik han ved døden 23. juli 1795. Ved det efter ham avholdte skifte blev Bredtvet værdsat til 6 000 rdl. og løsøret til 900; boet blev oppgjort med aktiver paa 6 907 rdl. og passiver paa 2 806, hvorav de 1 800 var pant i garden. Lund efterlot saaledes 4 106 rdlr.

Gift 9. jan. 1773 i Christiania med *Anne Cathrine Wexhall*, døpt 13. novbr. 1753 s.steds og død der 28. mai 1831, datter av høker *Frederik Halvorsen Wexhall* og *Randine Bentsdatter Dvergsten*.

Lyng, Christopher Henckel. Underretsprokurator.

Født 1772, døpt 26. mars paa Kongsberg, søn av stiger *Lars Andreas Lyng* og *Johanne Christophersdatter Henckel*, blev examinatus juris med bekvem 3. juli 1795 og fik vel for den praktiske prøve 10. juli næstefter. Straks efter examen tiltraadte han som kontorist paa Overbergamtets kontor paa Kongsberg. I juli 1798 gav overberghauptmand Brünnich ham bevilling som prøveprokurator for Underretten paa Bergstaden, men da han blev opmerksom paa at Lyng ogsaa hadde søkt om at procedere for Overretten, og denne ved bergjurisdiktionen

var det samme som Overbergamtsretten, hvis sakførere pleiet at beskikkes av Kongen, forespurte Brünnich i Kancelliet, om han kunde gi saadan interimstilladelse. Følgen derav var at Lyng fik kgl. bevilling 27. juli 1798 som prøveprokurator for 2 aar ved Overbergamts- og Underretterne. Som saadan procederte han siden, uten at faa fornyet bevilling, først paa Kongsberg og senere i Kragerø, hvor han en tid blev konst. byfoged. Omkring 1815 forlot han hustru og barn i denne by og flyttet til Christiania, hvor han døde 26. decbr. 1820. Ved det efter ham i Kragerø 8. febr. 1822 sluttede skifte erklærte enken «aldeles intet at være eiende, saasom hun flere aar i ensom stand hadde maattet savne endog adskillig av det nødtørftige. Denne erklæring blev av alle tilstedeværende erkjendt aldeles sanddru og riktig, og eftersom intet fandtes i huset hende tilhørende av ringeste betydning, blev forhandlingen sluttet».

Gift 1. gang 4. mai 1797 paa Kongsberg med *Karen Helene Riegels*, født 13. aug. 1751 s.steds og død den 14. decbr. 1805, datter av skiktmester, bergamtsskriver, kammerassessor *Lucas Riegels* og *Mette Margrethe Harding* (se Riegels).

Gift 2. gang 3. april 1806 i Kragerø med *Anne Pedersdatter Møller*, død 27. novbr. 1806, 29 aar gl. paa Sandvik under Stabbestad ved Kragerø, enke efter skipper *Gilius Amundsen*, som døde 2. april 1804, 53 aar gl. s.steds.

Gift 3. gang 30. april 1808 i Kragerø med *Florentine Juliane Spode*, døpt 3. juni 1776 i Arendal og død 27. april 1809 i Kragerø, datter av haandverker *Daniel Spode* og *Kirsten Madsdatter*.

Gift 4. gang 9 mai 1810 i Kragerø med *Magdalene Olsdatter Møller*, som blev gjengiftet 11. febr. 1822 med lods i Portør *Andreas Nielsen Andersen*.

Læmell, Jørgen. Overhofretsprokurator.

Født omkring 1697 i Trondhjem, søn av *Nicolai Læmell* og *Birgitte Nielsdatter Brun*, var først skriver hos foged *Hans Ibsen* i Orkedalen og Guldalen og hos stiftsskriver *Erik Madsen* i Trondhjem. Han fik 28. decbr. 1728 og atter 12. jan. 1730 amtsbevilling som prokurator ved Underretterne i Romsdals amt, og praktiserte fra Molde, hvorpaa han 4. juni 1731 fik magistratsbevilling som prokurator i Trondhjem; «han har til denne tid godt rygte». Under 30. oktbr. 1739 fik han kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Norge, og det opplyses da at Læmell hadde været beskikket i betydelige saker og forresten forholdt sig retskaffen og upaaklagelig; han var da den ældste «av de brukelige prokuratorer i Trondhjem» og vel anskrevet for troskap og godt forhold, forøvrig makelig anlagt og noget av en krakilker. Han døde her 1753, begr. 19. septbr.

Gift 1. gang med *Mette Cimber*, død i jan. 1730 paa Molde, datter av klokker s.steds *Niels Hansen Cimber* og *Kirsten Stensdatter*.

Gift 2. gang 1732 i Trondhjem med *Marie Lemcke*, f. 1700 og begr. 13. jan. 1756 i Trondhjem, datter av kandestøper *Johan Lemcke* og *Gisken Petersdtr. Steenkuhl*.

Løchstør, Lars. Overhofretsprokurator.

Født 1709, døpt 21. mars i Christiania, søn av overhofretsprokurator *Søren Petersen Løchstør* og *Else Robsahm*, fik 7. septbr. 1731 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Norge, praktiserte i Christiania og døde her 1743, begr. 9. septbr.

Gift 26. febr. 1733 i Christiania med *Maren Margrethe Steenkuhl*, døpt 2. decbr. 1708 i Odalen og begr. 14. oktbr. 1740 i Christiania, datter av proprietær og medeier i Odals verk *Claus Johansen Steenkuhl* og *Anne Margrethe Carlsdatter Coch*.

Løchstør, Søren Petersen. Overhofretsprokurator.

Født 1670 paa Jylland, formentlig i Løgstør by, hadde været fuldmægtig ved Hakedals verk, da han 4. febr. 1702 fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Norge og praktiserte siden i Christiania for et stort klientel, men fik for optrækkeri og hensynsløs optræden et mindre godt renommé; han førte et litet værdig privatliv og kaldes i 1722 «en liderlig kumpan». Antallet av hans venner øket med aarene, og av og til var han endog utsat for overfald av motstandere som ønsket at kjøle sin harme; en slik overfaldsaffære kom saaledes for Bytinget i 1724. — Løchstør lot i sistnævnte aar opfylde sjøgrunden utenfor sin gaard i Strandgaten for at skaffe sig have; det er omtrent hele det nuværende Børskvartal. I 1700 kjøpte Løchstør for 1860 rdl. gaarden Sundby i Røken, og her døde han i 1742, begr. 10. april i Røken. «Løgstergangen» i Vaterland har sit navn efter ham.

Gift omkr. 1700 i Hakedal med *Else Robsahm*, f. 1682 s.steds og død 11. juni 1752 i fattigdom hos Stille Bjørnsens enke paa Sag- banken i Christiania, men blev begr. ved Røken 19. juni; datter av medeier i Hakedals verk *Lars Christensen Robsahm* og *Sidsel Amunds-* *datter*. Av deres barn blev Anne Beate Løchstør gift med prokurator Andreas Ørtlein og Lars Løchstør prokurator i Christiania.

Malling, Halvor. Auditør. Overhofretsprokurator.

Født 1712, døpt 17. novbr. i Eidanger, søn av *Rasmus Sørensen Malling* paa Bjørntvet og *Helvig Henriksdatter Josten*, «hadde fra sin tidlige ungdom verseret i rettergang og gjort sig ved idelig øvelse familiær hvad dertil hører». Under 30. jan. 1739 blev han beskikket til *regimentskvartermester* og *auditør* ved 1. Akershuske infanteriregiment istedetfor Peder Smith, som var antat til sekretær ved Grænse-

kommissionen, og omtrent samtidig fik han stiftamtmandens bevilling til at procedere i Akershus stift. Da han imidlertid maatte dele den militære gage med Smith, og reiserne i regimentsdistriktet trak svært paa de beskedne indkomster, faldt det ham yderst vanskelig at klare økonomien, hvorfor han med anbefalinger som en dygtig mand av et rosværdig forhold opnaaet kgl. bevilling 2. oktbr. 1739 som *prokurator* for alle Retter i Norge, hvorefter han 27. septbr. 1743 blev avløst i sin civilmilitære stilling av Christen Holm. Som *prokurator* slog han sig til i Christiania, hvor han i samme aar kjøpte og installerte sig i Øvre Slotsgate nr. 5, hvor *prokurator* Peter Brønsdorph tidligere hadde hat sit kontor. Malling fik en stor praxis og synes at ha været en mand av megen anseelse. I 1750 solgte han sin gaard til *prokurator* Rasmus Solner. Han døde i 1765, begravet 28. april, i Stavanger.

Gift 9. decbr. 1739 i Christiania med *Dorothea Berner*, f. 21. novbr. 1719 s.steds, datter av kjøbmand *Jochum Berner* og 1. hustru *Adriane Andersdatter Røer*.

Mejdell, Johan Ernst. Underretsprokurator. Sorenskriver.

Født 14. april 1773 paa Septon i Land, søn av amtsbeskikket *prokurator*, senere sorenskriver i Hadeland og Land *Stephan Barclay Mejdell* og *Cecilie Cathrine Gløersen*, maatte avstaa fra sin lyst til at studere, da faren dengang sat i trange kaar, og kom i 1788 paa dennes sorenskriverkontor. Herfra drog han i septbr. 1797 til Kjøbenhavn, blev *examinatus juris* med bekvem 26. juni 1798 og tok den praktiske prøve med vel 28. juni. Under 27. juni 1798 blev han *prøveprokurator* og fik 7. mars 1806 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, dog ikke for Overretten, medmindre han nedsatte sig i Christiania. Han praktiserte fra gaarden Septon i Land, som han fik efter sin morfar, til han i 1818 flyttet til Fredrikshald og fik her et meget godt ord paa sig, hvorefter han med gode anbefalinger utnævntes 12. decbr. 1825 til *sorenskriver* i Ringerike. Her avgik han ved døden 5. novbr. 1844 paa gaarden Knestang i Nordhøvd som en meget anset og for sin godslighet avholdt mand. Han var besværet av en umaatelig fedme, og det blev almindelig fortalt i bygden at han spiste op et faar i ét maaltid; da hans datter fortalte ham dette, svarte han: «Du kan si, jeg spiser to!» Paa hans grav ved Haug kirke reiste bygdefolk en malmstøtte, inskribert: «Med Kjærlighed og Savn erindres den retskafne Dommer af Medborgere, som ved dette simple Minde betegner hans Grav.» — Stortingssuppleant

fra Christians amt i 1814 og 1815—16, 2. repræsentant i 1818 og da sekretær i Odelstinget; stortingsrepræsentant fra Fredrikstad i 1824.

Gift 6. febr. 1806 i Gran med *Fredrikke Caroline Sophie Kierulf*, f. 10. oktbr. 1783 i Kjøbenhavn og død 24. decbr. 1861 paa Stende i N. Aurdal i Valdres, datter av resid. kapellan til Toten *Martin Kierulf* og *Anna Cathrine Brinck*. Deres svigersøn var statsraad Thomas Edvard von Westen Sylow.

Meyer, Christian Frederik. Overhofretsprokurator.

Født omkring 1732, konditionerte i 1754 og flg. aar først som dreng og senere som karl hos foged Rested i Skjeberg, hvor dengang levet medlemmer av en officersfamilie Meyer, som han muligens kan ha tilhørt. I febr. 1762 drog han derfra til Kjøbenhavn paa kortest mulig studium, saasom han ikke hadde raad til noget længere ophold. Han blev i 1763 ekaminatus juris med bekvem og søkte straks om bevilling til at procedere for alle Retter i begge riker, dog Høiesteret undtat. Vicestatholderen fandt dette vel flot: ganske vist hadde Meyer defendert forefaldende delinkventsaker, men det unge menneske hadde derved ingen særdeles prøver vist in juris, og skulde han faa frit spillerum, blev det bare til at han reiste om allevegne hvor der var noget at fortjene, men forlot stedet, saasnart det blev spørsmål om justis- og andre publike saker, som procederes gratis. Kancelliet var enig i denne anskuelse og utsatte saken indtil 30. mars 1764, da Meyer fik kgl. bevilling som prokurator for alle Retter i Trondhjems by og stift. Denne bevilling blev imidlertid kassert kort efter, og han maatte saa nøie sig med en amtsbevilling som prokurator paa Fredrikshald. Paa gode attester for pen opførsel og duelighet opnaet han derpaa kgl. bevilling 20. juli 1770 som *prokurator* for alle Retter i Norge og slog sig til i Christiania. Her var han ufor-sigtig nok til i en av ham forfattet klage fra billedhugger Ole Meyer og kobberslager Johan Sotmann til stiftamtmanden over den haarde militære indkvartering at bruke overdrevne uttryk i sin skildring av myndigheternes formentlige likegyldighet for borgernes krav paa beskyttelse mot overlast og endog at antyde en mistro til Kongens upartiskhet. Prokurator Edvard Munch, som blev beskikket til at aktionere Meyer, fremstillet affæren saa graverende at den likefrem grænset ind paa majestætsforbrydelse. Byretten fandt at Meyers klageskrift viste en overdreven dristighet «og røbet en til menigmands ophidselse hengiven aand, men maaske nok mindre, hvad aktor fremholdt, Kongens og regjeringens belastelse». Der var dog alvorlige

forgaaelser nok. Meyer hadde underslaat en erklæring fra stiftamtmanden, beskyldt denne for at ha opsnappet dokumenter og antedatert en indgit klage m. m., og «git saa tydeligt bevis paa utøilet urolighet og formastelig dristighet at han maa ansees farlig og skadelig ikke mindre som prokurator end som supplikationsskriver». Ved Byretsdom 11. juli 1776 blev han dømt at ha sin bevilling forbrudt, og denne dom blev opretholdt av Overhofretten. Økonomisk forkommen forlot han «i sin nød» byen og drog over Kjøbenhavn til Fyen, overlata sine faa eiendeler til en søster, som var sypike, og en bror, som var skolemester i Vaterland. Ugift.

Moss, Frederik Christian. Overrettsprokurator. Kancelliasessor.

Født 31. mai 1757 i Norderhov, søn av sagbrukseier *Søren Moss* paa Hov og 1. hustru *Beate Jørgensdatter Moe*, blev examinatus juris med bekvem 26. oktbr. 1778 og fik straks efter kgl. bevilling som prokurator i kjøbstæderne og paa landet i Sjælland stift, «men som hans forældre eier gaarder i Norge, og han er deres eneste barn, længes han ofte at komme der op og gaa dem til haande», hvorfor han i 1779 søkte bevilling i fædrelandet. Han fik attest for duelighet, god opførsel og moral, men stiftamtmanden i Christiania erklærte, at «hvis nogen faa sakers utførelse i en snever cirkel skulde gi adgang til at faa bevillingen utvidet, vilde Norge faa mange uøvede prokuratorer, hvorved folks velfærd vilde komme i vove». I henhold hertil gav Kancelliet avslag 30. septbr. 1779. Moss henvendte sig da til prins Carl av Hessen, som personlig indgik til Kancellikollegiet «med formelding at prokurator Moss anbefales meget», og under 24. decbr. 1779 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter Søndenfjelds, Overhofretten undtat. Han slog sig ned i Norderhov, kjøpte her i 1793 den betydelige gaard Hov av sin far for 6 000 rdl., drev sagbruk og spikerverk og var, saavidt helbreden tillot, en meget driftig mand; han var bygdens første forlikskommissær, og væsentlig paa hans initiativ stiftedes i 1810 «Det Ringerikske Bygdeselskab». Allerede fra ungdommen av hadde han lidt av et smertefuldt maveonde og gjentagne ganger ligget under behandling av den bekjendte dr. Callisen i Kjøbenhavn. I 1813 saa han sig nødsaget til atter at lægge sig ind paa Frederiks Hospital i Kjøbenhavn, og her avgik han ved døden 2. april s. a.

Gift 1. gang 21. juli 1793 i Norderhov med *Anne Cathrine Poulsen*, død s.steds 24. decbr. 1799, 26 aar gl., datter av skibs-

fører, senere kjøbmand i Holmestrand *Paul Hansen* og *Maren Dideriksdatter*.

Gift 2. gang 10. oktbr. 1802 i Norderhov med *Ingeborg Hage Irgens*, f. 5. juni 1768 i Tromsø og død 24. novbr. 1848 i Christiania, enke efter sorenskriver *Frederik Sommerfeldt* paa Toten og datter av sogneprest *Johannes Irgens* og *Anne Margrethe Borchgrevink*.

Ved skiftet i 1802 efter Moss' første hustru blev boet paa vel 18 000 rdl., hvorav de 9 000 var værdien av Hov, og vel 4 000 rdl. i gjeld og utgifter. Ved skiftet efter Moss i 1816 til 1821 blev nettoformuen nær 52 000 spd.; gaarden Hov blev utlagt svigersønnen, løytnant *Nicolai Dunker* for 25 000 spd.

Munch, Edvard. Overhofretsprokurator. Toldinspektør.

Født 1738 i Fredrikstad, søn av handelsmand, tidligere kapteinløytnant i marinen *Søren Rasmussen Munch* og 2. hustru *Kristine Edvardsdatter Røring*, blev student 19. decbr. 1756 og levet av at informere til han i 1765 blev toldskriver i Christiania. I 1773 blev han *examinatus juris* med bekvem og fik 18. juni s. a. kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, praktiserte i Christiania og var her senere hovedbokholder, sekretær og prokurator ved Toldforpaktningssocietetet med 700 rdl. i aarlig gage. Da forpaktningen blev ophævet fra utgangen av aaret 1776, blev han 28. decbr. s. a. entlediget med løfte om at erholde et andet konvenabelt embede. I flere aar søkte han dog forgjæves at komme ind i Toldetaten og oppnaaet først i 1799 at bli *overtoldbetjent* i Larvik; ved kgl. resol. av 13. oktbr. s. a. fik han efter ansøking titel av *kontrolør*. Under 16. febr. 1787 befordrede Munch til *told- og konsumptionsinspektør* i Christiansand og døde der 28. mars 1793. Hans bo var fallit.

Gift 15. jan. 1772 i Christiania med *Petronelle Helene Krefting*, født 13. juni 1746 s.steds og død 5. jan. 1810 i Kjøbenhavn, datter av *Jacob Krefting* og *Marie Elisabeth Arbien*. Blandt hans mange barn var portrætmaleren *Jacob Munch*.

EDV. MUNCH.

von Munthe af Morgenstjerne, Bredo Henrik. Oversetsprokurator. Høiesteretsadvokat. Sorenskriver. Se II s. 57.

Myhre, Ditlev. Overretsprokurator.

Født 1746, søn av *Peter Myhre* og *Karen Elisabeth Klæboe*, var fra 1769 først volontør og derefter fuldmægtig hos sorenskriver Schjermann i Tune, som i 1776, da Myhre agtet sig til Kjøbenhavn paa juridisk studium, gav ham følgende attest: «I al sin tid merket jeg hos ham et ugement nemme, der med en besynderlig lethet fattet alt hvad ham tydelig blev forestillet; en moden skjønsmhet der kunde forfølge en sætning fra dens første grunder til sine længst fraliggende følger; en sammenligning av begrep der i hans skarpsindige synspunkt maatte samles eller særskilles hver efter sin natur, kort: Jeg saa et emne der syntes oplagt til at excellere i mere end at skrive og regne, hvori han har en besynderlig færdighet og styrke. Og da hans situation hos mig gjorde ham det nærmest at lægge sig efter lovkyndigheten, blev han jurist som av sig selv i sine sparetimer, uten at det kostet ham synderlig møie. Jeg kunde derfor ikke andet end paa det bedste rekommendere ham til at erholde en interimispermission til at plædere godtfolks saker, som han ogsaa erholdt, men i en altfor liten omkreds, skjønt samme gjør baade hans forstand og hjerte ære.»

Den 26. novbr. 1778 blev Myhre *examinatus juris* med bekvem for den theoretiske og vel for den praktiske prøve og fortsatte deretter som konst. prokurator i Tune sorenskriveri. Som saadan «tilvandt han sig alle brave folks yndest og venskap og det i særdeleshet for sin redelige og uinteresserte omgang med dem som betroet sine saker i hans hænder, ja, skriver foged Hegge i 1779, «adskillige av almuen har til mig ytret den erkjendtligste taknemmelighet, de skyldte ham for hans beviste flid og redelighet.» Under 14. jan. 1780 fik Myhre kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter Søndenfjelds, Overhofretten undtat. Han praktiserte i Smaalenene og var bosat paa Lille Trosvik i Glemminge, indtil han 26. jan. 1780 kjøpte bygningerne paa plassen Løkkeberg paa gaarden Nygaards grund i samme sogn og bodde siden der. Gjentagne ganger søkte han befordring og gir saaledes i 1783, da han solliciterte i Kjøbenhavn, følgende skildring av sit forhold: «Min situation i verden har gjort mig det nærmest at lægge mig efter lovkyndigheten, hvori jeg har forsøkt at naa den kundskap, som kunde gjøre mig duelig til fædrelandets tjeneste. At være et unyttig og uvirksomt lem betrakter jeg med avsky, og uagtet min skjebne var at jeg for 11 aar siden maatte indlate mig i ægteskap, opføde barn, som nu har formeret sig til 4, og underholde 2de gamle, skrøpelige forældre, der endnu lever i mit hus (moren døde her i 1787 og faren 1788, begge over 76 aar gamle), saa har jeg dog

kjæmpet mot mangel og misundelse, trængt mig igjennem og i 1778 tat juridisk examen med bekvem. Da stiftamtmand Levetzau, denne offentlige prøve paa min duelighet uagtet, ikke vilde bevillie mig at plædere saker i stiftet, saa har Deres Maj. allernaadigst i 1780 forundt mig bevilling som prokurator. Med denne evne kunde jeg vel erholde det nødtørftige, men for det første har omstændighetene bidraget at jeg er blit etablert i en egn, hvor folket er fattigt, og som derfor kræver den retsindighet av mig at jeg heller søker at forekomme og forlike deres processer end raade og styrke dem til at fortsætte samme; ikke heller tillater min forfatning at adsprede mine smuler og med nye bekostninger at retablere mig paa et andet sted i et uvist haap om bedre fortjenester. Og for det andet: da jeg ikke av lyst, men av nødvendighet har grepet til prokuratorprofessionen, saa medfører den en bestandig kjedsommelighet for mig og kan ei heller medbringe den fordel som andre av mine kolleger gjør sig, der med mindre skruppel formere deres indtægter paa enfoldiges og fattiges bekostning og ved falsk vittighet utbrede sin ros. Og hvor bedsk smaker mig ikke det brød, jeg skal samle mig av mine medborgeres uenighet . . .»

Denne aapenhjertige karakteristik av sin embedsstilling har neppe smakt Kancelliet, og Myhre opnaet hverken da eller senere nogen befordring. Han maatte vedbli sin praxis i Smaalenene i trange, mistrøstige kaar til han 12. april 1788 avgik ved døden paa Løkkeberg. Skifte i hans bo blev aapnet samme dag og sluttedes med aktiver paa 644 rdl. og passiver paa 959; det blev saaledes opgjort med en fallit paa 315 rdl. Et lysstreif over den skuffede mands triste tilværelse gir en ikke ganske ubetydelig samling av skjønliteratur og historiske bøker.

Gift 26. febr. 1773 paa Trosvik med oberst Lützows husholderske *Livia Endrea Endresen*, som var født omkr. 1745 og blev begravet 15. mai 1812 i Glemminge, efterlatende flere barn, av hvilke Peter Myhre blev officer.

Møglestue, Niels Christian. Underretsprokurator. Kontrolør.

Født 22. juni 1769 i Bygland, søn av sogneprest *Rasmus Nielsen Møglestue* og *Anne Catharine Christensdatter Kiøbmand*, blev examinaturs juris med bekvem 22. juni 1792 og fik temmelig vel for den praktiske prøve 2. juli næstefter. Under 15. febr. 1793 fik han kgl. bevilling som *prokurator* i Bratsberg amt, men gik snart ind som

N. MØGLESTUE.

kopist i Bokholderkontoret for de kgl. aktiv- og passiv-fordringer under Finanskollegiet i København. Herfra befordredes han 8. juli 1801 til *fuldmægtig* ved den norske Zahlkasse i Christiania og 28. juli 1811 videre til *kontrolør* ved samme. Fra denne stilling tok han avsked 1826 og døde 16. novbr. 1839 i Christiania. Møglestue optraadte ofte ved «Lyceets» forestillinger, hvor hans smukke tenor altid vakte opmærksomhet.

Gift 23. aug. 1828 paa sin sykeseng i Rikshospitalet i Christiania med sin husholderske *Anne Marie Hansen Hovelsrud*, døpt 9. april 1785 i Akershus slotskirke og død 3. novbr. 1835, datter av *Erik Hansen* og *Maren Christophersdatter*.

à Møinichen, Jens. Overhofretsprokurator. Overrettsprokurator.

Født omkr. 1712, formentlig søn av sogneprest til Sund *Henrik Jensen à Møinichen* og *Johanne Alida Bredal*, la sig efter juridiske kundskaper og «forvaltet fra 1733 adskillige partes ved justitien i Norge». Stiftamtmand Neve gav ham 9. oktbr. 1739 prokuratorbevilling for Akershus stift, og denne blev fornyet av stiftamtmand Rappe 23. juni 1741; han opholdt sig da paa Fredrikshald. I sistnævnte aar søkte han som ganske ubemidlet om at maatte bli examinert til juridisk examen av en overhofretsassessor i Christiania. Han fik et godt lov for sit forhold, og Kancelliet erklærte at «examen behøves ei», hvorefter han 13. oktbr. 1741 fik kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge. Han vedblev at praktisere fra Fredrikshald, men avslørte sig snart som en slyngel. For at tjene egne formaal tok han i 1742 og brændte op en skifteprotokol for Heggen og Frøland sorenskriveri, for derved at tilintetgjøre protokollationer vedrørende et dødsbo paa Lindhol i Eidsberg. Kort efter begik han et rent fantastisk meriter. Iver Pedersen paa Aas hadde giftet sig tiltrods for at han paa forhaand hadde en hustru, Maria Jensdatter, i Sverige. En vakker dag kom Maria reisende med lovligt pass for at søke sin mand, og blev, forinden hun endnu hadde vundet frem til Aas, arrestert av Møinichen paa tilskyndelse av Iver Pedersen, for hvem det for en hver pris gjaldt at slippe fra den alvorlige affære. Møinichen lavet saa en falsk fuldmagt i Ivers og de ved dennes siste giftermaal fungerende kautjonisters navn og nedla ved gjesteretssak paastand paa at

Maria straks skulde utvises av landet som løgnerske og kalumniant. Dernæst fik han en dertil villig ganske uvedkommende mandsperson til at fremstille sig for Maria i arresten og utgi sig for Iver Pedersen! Maria kunde som rimeligt var slet ikke dra kjendelse paa denne herre, og helt konfundert fik hun sendt amtmanden bøn om hjelp. Derved kom hele anslaget for dagen. Møinichen blev arrestert og 20. mai 1742 indsat i Fredrikstad fæstning og suspendert fra sin bestilling. En kgl. kommissjon, bestaaende av amtmændene Claus Huitfeldt og Henning Frimann, blev nedsat til undersøkelse og paadømmelse av prokuratorens forhold. Selv paastod han at ha handlet i drukkenskap da han brændte op protokollen, og stort andet hadde han i det hele ikke at undskylde sig med. Ved Kommissjonsdom av 7. mai 1743 blev han dømt til strafarbeide i jern sin livstid, men dommerne nævnte intet uttrykkelig om tap av ære og bestilling. Følgen av denne siste mangel var at Møinichen efter at ha faat kgl. pardon for sin forseelse 13. aug. 1745 igjen begyndte at praktisere. Amtmand Fleischer fandt dog dette for galt, nedla forbud og henvendte sig til Kancelliet, som meddelte, at Møinichen aldeles ikke var restituert som prokurator. Paa en ansøking i 1747 om konfirmation paa bevillingen av 1741 fik Møinichen avslag 17. aug., men paa stiftamtmand Rappes forbøn opnaaet han ny kgl. bevilling 20. oktbr. 1747 som *prokurator* i Akershus stift, Overhofretten undtat. Senere høres intet særlig til ham. Han har vistnok forladt distriktet, hvor han neppe kunde vente at vinde tillid, og er formentlig den prokurator Jens à Møinichen som døde 20. mai 1790 paa Finnesset, Rørøen i Vega. Ved skiftet her 30. juni 1790 opplyses at han 5. septbr. 1785 hadde bygslet Finnesset, efterlot enke, *Dorthe Cathrine Hermansdatter*, og en utenfor ægteskap født datter, Johanna Christina à Møinichen, som han hadde lyst i kuld og kjønn og som da var gift med Jacob Nielsen Hvalholmen i Brønnøy.

Møller, Hans. Overrettsprokurator. Sorenskriver.

Født 1778, døpt 11. oktbr. i Holmens kirke i Kjøbenhavn ved fornnavnet Ib, men høiesteretsassessor Kiønig, som hadde kjendt ham fra hans ungdom, bevidnet 23. jan. 1815 identiteten med Hans Møller, søn av rebslagermester *Hans Jørgensen* og *Marie Mauritzdatter*. I 1793 fik han kontorplass i Norge, blev examinatus juris med bekvem 25. juni 1804 og fik vel for den praktiske prøve 3. juli næstefter. Under 12. oktbr. 1804 blev han amtsbeskikket prøveprokurator i Christians amt, praktiserte i Søndre Gudbrandsdalen og Fron, og fik 30. decbr. 1806 kgl. bevilling som *underrettsprokurator* i Akershus stift og for Over-

retten, ifald han tok bopæl i hovedstaden. Han vedblev at praktisere fra Fron og var gjentagne ganger konst. sorenskriver i Søndre Gudbrandsdalen, indtil han 30. juni 1814 blev konst. byfoged i Christiania; han fik da attester for grundig lovkundskap og retskaffenhet, og advokat Morgenstjerne erklærte, at han kjendte ham meget vel dels gjennem flere aars korrespondance angaaende juridiske anliggender, dels ved at føre et betydelig antal saker for Overretten, som Møller hadde procedert for Underretten, og endelig ved personlig omgang, naar Møller hadde været i byen og gjort ham den fornøielse at avlægge besøk. «Ved alle leiligheter har jeg erfaret, at Møller baade er en duelig og særdeles retskaffen mand, som ikkun befatter sig med retfærdige saker og viser, uten frygt eller hensyn til den større fordel et motsat forhold muligens kunde forskaffe, en rosværdig nidkjærhet for sandhet og ret.» Ved at ta bopæl i Christiania opfyldte han betingelsen i bevillingen av 1806 for at procedere som *overretsprokurator* og opnaet anseelse som en av landets dueligste sakførere; hans bevilling blev konfirmert av Carl Johan 27. oktbr. 1817. Paa statsraad Falbes varme anbefaling blev Møller 17. juni 1822 utnævnt til *sorenskriver* i Romsdalen, og i dette embede avgik han ved døden 31. decbr. 1840.

Møller var en uhyre arbeidsom og expedit embedsmand. Som konst. byfoged fik han i løpet av 9 maaneder paadømt 187 saker og endelig oppgjort en hel hoben skifter, som hadde henstaat usluttet i lange tider. Paa sine ældre dager henfaldt han til en besynderlig trættekjærhet og blev temmelig processyk. I Brandts Repertorium II og Norsk Retstid. 1836, 1838 og 1841 findes oplysninger om hans mange processer. Baade i brochurer og i aviserne fremkom han med polemiske opsatser, som av og til medførte injuriersøksmaal; i Tillæg til Morgenbl. 1830 nr. 90 findes berettet om et overfald paa Møller fra krigskommissær Synnestvedts side. — Tildels anonymt er Møller forfatter av diverse juridiske og kritiske avhandlinger. I mai 1819 skrev han «Om Dueller», i 1820 «Forsøg til en Straffelov», i 1828 «Om Brændevinsloven» etc.; herom henvises til I. B. Halvorsens Forfatter-Lexikon.

I mai 1811 indsendte han til «Selskabet for Norges Vel» en avhandling med titelen «Bemerkninger om Odelsretten», som gik ut paa at paavise odelsrettens sørgelige følger. Selskabet sendte den imidlertid tilbake 6. juli, fordi Forordn. av 5. april 1811 imens var kommet, men «den hadde fortjent offentliggjørelse, og direktionen opfordret ham til at omarbeide den, da den endnu vil indeholde adskillig til overveielse og opmerksomhet». En ny avhandling «Om Taxation af Gods i Norge» blev 14. mars 1812 likeledes remittert, da den lovkyndige komité ikke fandt de deri fremsatte forslag saa fyldestgjørende som

ønskeligt. Papir og trykningsudgifter var nu ogsaa steget til en overdreven pris! «Selskabet vilde dog yttre sin erkjendtlighet for de gjorte bestræbelser til landets vel.»

Gift med *Anna Sophie Gamborg*, døpt 26. juli 1768 i Eidsvold og død 13. aug. 1855, datter av *Thomas Michaelsen Gamborg* og *Anna Sophie Jochumsdatter Werner*.

Møller, Hans Jørgensen. Underfoged. Overhofretsprokurator.

Muligens søn av dronningens kammerjunker, fra 1681 til sin død i 1690 amtmand i Nedenes og Bamle *Jørgen Henriksen Møller (Müller)* og *Karen Powisch*, og isaafald opvokset paa Nedenes kongsgaard i Øiestad, kom i unge aar til Christiania, hvor han 17. decbr. 1701 blev antat av magistraten til underfoged. Denne bestilling fandt han litet indbringende og opnaaet derfor magistratsbevilling 18. septbr. 1703 paa tillike at være stadsprokurator efter *Jørgen Schnell*, som avstod ham dette levebrød. Under 15. juni 1705 fik Møller kgl. konfirmation som *underfoged* og tillike kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Magistraten fik adskillige ubehageligheter med denne mand, som var av en kranglevorn og opsætsig natur, men fandt sig længe med taalmodighet i hans «daarlige opførsel og endog i den arroganse, hvormed han nichtswürdige dens anordninger», saasom Møller hadde sin kgl. bestalling i baklommen og dertil var en meget velstaaende mand. I 1713 begik Møller et volde ligt overfald som tilslut bragte bægeret til at flyte over. Det gik ut over den gamle og avholdte vaktmester *Christen Jensen*, og magistraten grep straks anledningen til at sætte Møller ut av den bolig, han hittil hadde hat «under Raadstuen», for derved at forebygge kollisioner for fremtiden, men ganske særlig for at faa den ubehagelige underfoged paa avstand. Møller fortsatte imidlertid paa sin side at ignorere magistraten, hvor det paa nogen maate lot sig gjøre, og enden blev at stiftamtmanden tok affære og suspenderte Møller fra stillingen «for negligence, efterlatenhet og motvilligt forhold» 23. april 1714. Dermed var Møller færdig som underfoged, men som prokurator fortsatte han, om end mest optat med at gjøre sig sin formue indbringende i en grad og paa en maate som satte ham i et litet flatterende lys. Han blev berygtet for pengegriskhet, og som eksempel paa at dette rygte ikke var ufortjent oplyses at han i 1716 forlangte 4 rdl. for at ha fisket op liket av en liten pike, som var druknet, og vilde ha beløpet retslig inddrevet hos barnets far. Men

da grep den retfærdige harme stiftamtmanden: der maatte sættes en grænse for Møllers begjærlighet; den fattige mand hadde ulykke nok i forveien. For at ha spilt under dække med svenskerne under krigen med Carl XII blev Møller i 1717 sat paa Akershus for livstid; han døde 1731, begravet 27. septbr. — Hans hustru, hvis navn ikke kjendes, blev begr. 20. novbr. 1721.

Møller, Jacob Nielsen. Overretsprokurator.

Født i Danmark, var examinatus juris og hadde i 13 aar tjent paa kontoret hos civile embedsmænd, saaledes hos byfogden i Odense, kanselliraad Borring i fem aar til dennes død, og derefter paa stiftskontoret i Aarhus og var hos amtmand Pentz paa Hedemarken, da han i 1786 søkte prokuratorbevilling i begge riker. Skjønt prokuratorerne «daglig» tiltok i antal, kunde stiftamtmanden ikke andet end anbefale ham, da han var flittig og redelig, og «det var at ønske at alle de, som søkte det samme som han, ogsaa tilforn var øvet». Under 17. mars 1786 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, og praktiserte paa Hedemarken til amtmand Pentz' udelte tilfredshet: «han viste saavel i private som befalte saker fuldkommen duelighet og uegennyttighet — en dyd som desværre saa sjelden findes hos prokuratorer paa landet». I 1789 søkte han sig forflyttet til Danmark, hvortil han ved fødsel og familie følte sig knyttet; det blev av Kancelliet indstillet til bifald 26. mai. Hans virksomhet i Norge blev saaledes av kort varighet.

Møller, Ole Nielsen. Overretsprokurator. Se II s. 262.

Møller, Rasmus Hansen. Overhofretsprokurator.

Var lagtingsskriver i Bergen omkr. 1680. Ved skjøte av 6. septbr. d. a. kjøpte han Martinus Reutz' hus med grund, ildhus og kjælder, som strakte sig fra Algaten op til Øvregaten, og 5. mai 1683 solgte han dette igjen til Lauritz Axelsen. Han fik 31. jan. 1685 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og praktiserte i Bergen. I 1687 klaget han over at hans gods og midler var solgt ved auktion til betaling av en veksell, som Claus Henriksen Miltzow hadde trukket paa ham, og deriblandt en del av hans utestaaende fordringer paa tils. 1002 rdl., hvilke ved auktionen var solgt for 56 rdl. Under 21. mai s. a. fik

Bergens magistrat kgl. befaling at tilholde dem, som hadde kjøpt disse fordringer, at levere dem tilbake til Møller for samme pris, de hadde betalt. Hans hustru het *Ellen Robertsdatter*.

Nachschov, Jørgen Andersen. Overretsprokurator.

Født 1701 i Hole og død 7. juli 1779 paa Frøshaug s.steds, søn av forannævnte prokurator *Anders Christensen* og 1. hustru *Tabitha Thomasdatter*. Efter fra 1719 at ha været i tjeneste hos foged Munch i Nedre Romerike og senere at ha bistaat sin far fik han 22. septbr. 1727 kgl. bevilling som *prokurator* og vedblev at bo i Hole. Ved sit ægteskap og senere ved arv kom han i besiddelse av en betydelig formue navnlig ved ad Rettens vei at indtale en hel del av det jordegods, som i sin tid hadde tilhørt hans 1ste hustrus farfar, den rike foged Jacob Luth paa Ringerike, saaledes bl. a. Storøen med Rytteraker, Utøen, Pjaakerud og sagbruk i Skjerdalen paa 4 000 bord aarlig; fra 1773 eiet han ogsaa Helgeland. Ved besynderlige og i flere henseender litet tiltalende manøvrer kontraherte han i 1777 de fleste av eiendommene over til Holger Arctander, som var hans 2. hustrus søn av et tidligere ægteskap og unddrog derved sine egne barn av 1. ægteskap alle faste eiendommer. Dette foranlediget en odelsproces, som i 1798 endte med Høiesteretsdom, ved hvilken Arctander blev tilpligtet at fravike samtlige eiendommer. Nachschov, som begyndte med to tomme hænder, synes at ha været en dygtig, men haardhændt og hensynsløs mand; av retsprotokollerne fremgaar at han likefrem har dominert paa Ringerike, og han var vistnok mere frygtet end estimert.

Gift 1. gang 12. mars 1729 paa Helgeland i Hole med sit søskendebarn *Anna Dorothea Luth*, f. ca. 1710 s.steds og død 1739, begr. 3. septbr. i Hole; datter av proprietarius *Henrik Jacobsen Luth* og *Kirsten Christensdatter*.

Gift 2. gang 18. novbr. 1744 i Hole med løjtnant Nils Holgersen Arctanders enke *Karen Sophie Sehested*, døpt 17. juni 1711 i Ullensaker og begr. 13. juni 1783 i Hole, uægte datter av *Anna Margrethe Gram* og kaptein, senere generalløjtnant *Knud Gyldenstjerne Sehested*.

Nilsen, Nils Christian. Overretsprokurator. Overbirkedommer.

Født 11. mars 1773 i Bredfald ved Hjørring i Jylland, søn av hatte-maker *Christian Nilsen* og *Maren Christensdatter*, var fra 1783 skriver

dreng paa Stensbæk godskontor i Vendsyssel, fra 1790 paa Søndre Jarlsberg sorenskriverkontor og blev 4. novbr. 1795 ex. juris med bekvem og tok den praktiske prøve med vel 10. novbr. s. a. Under 7. april 1796 blev han av Kancelliet beskikket til prøveprokurator for to aar i Jarlsberg grevskaps kjøbstæder, med bopæl i Holmestrand. Ved den nye institution Forlikskommissionernes oprettelse i 1795 gik ialfald til at begynde med saksførerpraxisen adskillig tilbage, og Nilsen fik derfor vanskelig for at skaffe sig rimeligt levebrød. Imidlertid indtraadte der ved befordring, forflyttelse og sygdom nogen nedgang i antallet av grevskapets prokuratorer, og da han i 1798 søkte om fast bestalling, mottok han en fortrinlig anbefaling av amtmanden, som ikke noksom kunde ønske sig denne fortræffelige unge mand knyttet til stedet. Under 10. aug. 1798 fik Nilsen derpaa kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter Søndenfjelds. Som embedsprokurator vedblev Nilsen at ha sin bopæl i Holmestrand. Han viste sig snart som en særdeles klok og dygtig mand av en bestemt, utmerket karakter og vandt megen tillid og yndest. Hans anseelse som skarp jurist var saa stor at hans raad blev søkt av kolleger i en vid kreds, og en karriere paa embedsbanen var anset selvsagt. Under 18. mai 1805 blev Nilsen *konst. overbirkedommer* og *overinspektør* samt auktionsforvalter i Jarlsberg, var *konst. amtmand* i Jarlsberg fra 1819 til 1821 og blev utnævnt til *overbirkedommer* i samme grevskap 1822. I dette ansete, behagelige og velavlagte embede forblev han til sin død 18. jan. 1842 paa Berg i Sem. — I aarene 1815—16, 1818, 1827, 1828 og 1830 sat Nilsen paa Stortinget, hvor han snart indtok en fremskudt stilling; medlem av Riksretterne i 1815 og 1827. Ridder av svensk Vasaorden 1818.

Gift 28. decbr. 1798 med *Johanne Petronelle Winge Plathe*, født 16. mai 1775 i Vaale og død 12. mars 1847, datter av overinspektør og overbirkedommer i Jarlsberg *Hans Plathe* og *Karen Petronelle Thurmann*. Av barnene var Hans Plathe Nilsen sorenskriver i Melleme-Jarlsberg. Noget portræt av Nilsen eksisterer ikke. Det som er indtat i den nye «Det Norske Folks Historie» (Keilhau) forestiller ikke ham, men sorenskriver i Søndre Jarlsberg *Bothel Nielsen*.

Nissen, Christian Frederik. Overrettsprokurator. Foged.

Født 1773, døpt 15. august i Vor Frue kirke i Kjøbenhavn, posthum søn av kok i Islandsfarten *Christian Nissen* og 2. hustru *Anne Cathrine*, var fra aug. 1785 til mars 1803 paa kontoret hos juridiske embedsmænd, saaledes i syv aar hos prokurator *Hans Haagen*

og i fem aar hos foged Thaarup i Solør, hos hvem han i den siste tid som aktor utførte alle befalte saker. Han blev 2. febr. 1803 *examinatus juris* med bekvem og fik vel for den praktiske prøve 8. febr. næstefter. Under 24. mars 1803 blev han prøveprokurator i Hedemarkens amt og kjøpte 28. septbr. s. a. gaarden Navnerud i Grue, hvor han siden var bosat. Under 10. septbr. 1805 fik Nissen kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, hadde da i samme aar været konst. sorenskriver en kort tid og oparbeidet sig en meget betydelig praxis i distriktet, hvor han blev høit anset for sin retskaffenhet og tillidvækkende optræden. Paa fortrinlige skudsmaal blev han 5. mai 1836 utnævnt til *foged* i Solør og Odalen og døde i dette embede 5. april 1851. — Nissen var medlem av matrikulkommissionen for Solør 1819; stortingssuppleant fra Hedemarkens amt 1818, 1824, 1827 og 1833.

Gift 31. mai 1802 i Grue med *Andrea Aagaard Schultz*, døpt 4. jan. 1784 i Elverum og død 26. febr. 1849 paa Navnerud, datter av sorenskriver i Søndre Østerdalen *Johan Christian Schultz* og 2. hustru *Maren Christine Colbjørnsen*.

Nissen, Martinus Lind. Overrettsprokurator. Raadmand.

Født 19. jan. 1744 i Trondhjem, søn av kjøbmand *Niels Hansen Nissen* og *Johanne Christine Martinusdtr. Lind*, blev, dimittert fra sin fødebys Kathedralskole, student i 1762, cand. philos. i mai 1763 med laud., og hadde bestemt sig for det latinskjuridiske studium, da faren døde i juni sistnævnte aar, hvorfor han valgte at expedere sig hurtig med en mindre examen og blev *examinatus juris* 17. novbr. 1763 med ei ubekvem. Vel hjemme igjen fik han to ganger konstitution som politimester i Trondhjem. I 1766 søkte han tilladelse til at oprette et «Adressekontor» i Trondhjem efter mønster av det som var oprettet i Bergen 1765, og androg samtidig om bevilling som prokurator. Stiftamtmanden erklærte i den anledning 21. mars 1767, at «det forekom ham at supplikanten ikke vel hadde overveiet denne sak, thi den i Trondhjem værende boktrykker utgav det meste av det som supplikanten vilde la indføre i sin Adresseavis, saa det, naar trykningen blev betalt, vilde tilflyte ham liten fordel derav. At opdikte korte, dog nyttige og gode avhandlinger vilde være vanskelig, helst naar Nissen, som formodes, erholder prokuratorbevilling og er saa lykkelig at forhverve sig god praxis, da han ikke behøver flere forretninger.» Hvad de juridiske kvalifikationer angik hadde Nissen vist sig redelig og flittig og i delikventsaker meget vigilant og habil, hvorfor han saa meget

mere maatte anbefales som «Trondhjem meget lider i mangel paa prokuratorer». Under 9. april 1767 indstillet Kancelliet paa bifald av begge andragender, og 24. april s. a. fik Nissen kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Trondhjems og Bergens stift samt bevilling paa oprettelse av «Adressekontoret», hvorfra «Trondhjems Adresse-Contors Efterretninger» s. a. begyndte at utkomme; Nissen forestod utgivelsen til sin død, og avisen fik en levetid paa nøiagtig 100 aar.

Nissen drev en jevn og god praxis i Trondhjem og blev her med meget gode anbefalinger befordret til *raadmand* 9. aug. 1780. Han døde 9. juli 1795; justisraad. — Den under prokurator Ewensen noksom nævnte rektor Smith har i et av sine ondskapsfulde brev til geheime- raad v. Bülow ogsaa omtalt Nissen: «Fast ved jeg ikke hvad jeg skulde sige om ham, da (!) han vist ikke er en ond mand, men har neppe for- stand og sindsstyrke nok til at være meget god. Han utretter sit embede trolig og fornærmer ingen mot sin vilje. Kort, han er en god jevn mand, som gjør hvad han bør, har ikke geniets feil, da han ikke har dets fuldkommenheter, og i sin cirkel, som kun er liten, er han en brukbar mand.» I aarene 1766 til 1780 utgav Nissen en række juridiske avhandlinger, «Juridisk Collegium», register over For- ordninger etc. samt i 1768 en komedie «Jomfru Pecunia».

Gift 1. gang 30. juni 1767 med *Riborg Schjelderup*, f. 11. juli 1749 og død 9. mars 1782, datter av løytnant *Peder Schjelderup* og *Bolette Christine Randulff*.

Gift 2. gang 6. febr. 1783 med *Maren Laumann Krog*, f. 1752 og død 20. febr. 1787, datter av sorenskriver i Orkedalen *Andreas Christian Krog* og *Maren Laumann*.

Gift 3. gang 17. decbr. 1789 i Trondhjem med *Knerche Schive Thurmann*, f. 1751 paa Molde og død 1. aug. 1814 i Trondhjem, datter av toldkontrolør *Jonas Eriksen Thurmann* og *Knerche Rein- holdtsdtr. Schive*.

Nissen, Niss. Overrettsprokurator.

Født 1781, døpt 8. juli i Fardrup sogn i Ribe stift, søn av *Niss Nissen* og *Bodil Lauritzdatter*, tjente fra 26. mars 1799 til 1. mai 1803 ved oppebørslen paa Ribe amtsstue med flid, duelighet og retskaffen- het og var derpaa fuldmægtig fra 1. juni 1803 til 31. decbr. 1806 hos foged Kreidahl i Nedenes, som erklærte sig vel fornøiet med ham og særlig berømmet hans hurtige expeditioner. Fra 1. jan. 1807 til 30. april 1810 var han kontorfuldmægtig hos overkrigskommissær,

auditor O. E. Sørensen i Christiansand og fik attest for gode kundskaper og en fortræffelig karakter. Omsider hadde han da tjent sig op saa meget, at han kunde reise til Kjøbenhavns universitet. Han blev examinatus juris med bekvem 19. oktbr. 1810, for den praktiske prøve 1. novbr. næstefter fik han temmelig vel, og 31. decbr. 1810 blev han prøveprokurator i Nedenes og Robyggelaget samt i Christiansand stifts kjøpstæder. Under byfoged Lahns fravær paa en Kjøbenhavnerreise blev Nissen 18. febr. 1811 konstituert for 2½ maaned som byfoged og politimester i Christiansand. Med utmerkede attester for gode kundskaper i lov og ret, megen praktisk øvelse, dygtig og nidkjær virksomhet fik han 3. februar 1813 kgl. bevilling som *overretsprokurator* i Christiansands stift, hvilken blev konfirmert av Carl XIII 27. oktbr. 1817. Som vel respektert og anset mand døde Nissen, av blodstyrting, 11. juli 1833 i Christiansand; ugift. Hans bo blev opgjort 14. aug. 1835 med 837 spd. i aktiver, derav løsøre for 426 og et litet hus i byen for 210. Gjelden blev ikke helt dækket.

Omsen, Christopher Frimann. Overhofretsprokurator. Høiesteretsadvokat. Høiesteretsassessor. Se II s. 66.

Orning, Marqvard Otto. Overhofretsprokurator.

Født 1711, vel i Sparbu, søn av oberstløytnant ved Dragonerne *Bernt Orning [Grønvold]* og 1. hustru *Anna Pedersdatter Lange*, maatte for en benskade opgi den militære vei og tok post paa sorenskriverkontor. I 1734 blev han av stiftamtmanden autorisert som prokurator i Akershus stift, nedsatte sig i Christiania og hadde et godt lov, da han i 1738 androg om at «maatte examineres av det juridiske fakultet fraværende» : av justitiarius i Overhofretten. Paa denne vis blev han examinatus juris høsten 1738 og paa stiftamtmandens erklæring, at der var mangel paa prokuratorer for Overhofretten, fik han 5 decbr. 1738 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge. Han fik adskillig praxis og var vistnok en fiks fyr, men ogsaa en stor skryter, som i et muntert lag lot munden løpe og fra et taknemmelig auditorium høstet livlig bifald for sine respektløsheter. Stundimellem vakte han dog ogsaa forargelse hos ældre medborgere, og i 1744 lot stiftamtmanden paa angivelse opta et «injurie-tingsvidne» om hans flaaserier i en drikkestue, hvor Orning hadde ladt de ord falde at «han gav fanden baade i stiftamtmanden og i blaa og hvite riddere,

og ikke brød sig om anden øvrighet end Kongen»! Den affære har formentlig indbragt ham en drøi dragelse. Han praktiserte i hovedstaden til sin død i 1756; begr. 21. april. Ved det 26. mai 1756 avholdte skifte blev hans gaard i Vaterlands Storgate solgt for 850 rdl., hvilket beløp sammen med auktionssummen for løsøret, 97 rdl., utgjorde boets aktiver, 947 rdl. Passiverne løp imidlertid op i 1284 rdl., hvorav de 800 med renter paa 258 rdl. var et pantelaan fra 1753 til Engebret Jonsen Solli i Ringebu.

Gift 3. novbr. 1739 i Christiania med *Anne Engelsdatter Dahle*, som overlevet Orning med fem døtre; f. 1698 og begr. 19. mai 1789 i Christiania. Hun var tidligere enke efter fuldmægtig hos auktionsdirektør Bartholin *Thomas Jensen*, som døde 11. mai 1739 i Christiania uten efterlevende barn; dennes halvbrors søn var Peder Pedersen Aalborg i Kragerø.

Pilegaard, Henrik. Overhofretsprokurator.

Født 1708, døpt 27. oktbr. paa Bragernes, søn av handelsmand *Ole Pedersen Pilegaard*, blev fuldmægtig hos stiftamtmanden i Bergen og fik 10. juni 1735 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat. Han praktiserte i Bergen og var «efter rygtet et uroligt og fortrædeligt menneske», som for selvraadighet gjentagne ganger kom i konflikt med sine overordnede, saaledes i 1737: byskriver Gartner hadde faat kgl. bevilling 19. november 1734 til under helbredsforfald at bruke fuldmægtig ved protokollationer m. v., naar denne fuldmægtig blev approbert av stiftamtmanden og avla embedsed. I 1737 hadde stiftamtmanden konstituert Pilegaard som dommer, og i egenskap herav hadde Pilegaard fjernet byskriverfuldmægtigens navn fra tingsvidner og domsakter i ikke mindre end tre saker, tildels ogsaa efter akternes forsegling skaaret op traaden, fjernet stemplet papir og «andre saker», hvor fuldmægtigen hadde bekræftet med sin underskrift, ja derefter endog forandret og omskrevet teksten. Gartner hadde længe fundet sig i næsvisheter fra Pilegaards side, men da stiftamtmanden stadig forsvarte denne, og Gartner ikke kunde ty til lovens hjelp, saasom Pilegaard var «en uformuende karl og ubosat», saa han sig sluttelig nødt til at henvende sig til statholderen. Resultatet blev at Kancelliet ilagde Pilegaard en mulkt paa 10 rdl. til Justiskassen og paalagde stiftamtmanden at gi ham en «tilstrækkelig» reprimande i Gartners nærvær, hvorhos stiftamtmanden erindredes ikke oftere at konstituere Pilegaard i noget embede.

Poppe, Christopher Ludvig. Overretsprokurator.

Født 27. januar 1764 paa Kongsberg, søn av bergmester og assessor i Bergamtet *Frederik Wilhelm Poppe* og *Karen Aarhus*, konditionerte fra 1781 dels hos fogden og dels hos sorenskriveren i Nedre Telemarken, blev examinatus juris med bekvem 23. april 1792 og tok den praktiske prøve med vel 10. mai 1792. Under 3. aug. 1792 fik han kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Over- og Underretter i Norge, Overhofretten undtat, og slog sig ned i Hollen i Nedre Telemarken, hvor han kort efter blev forvalter ved Ulefoss jernverk; i nogen tid var han konst. foged i Telemarken. Han blev en meget anset mand, var i 1814 valgmand til valg av Eidsvoldsmænd og i 1818 1. storthingssuppleant fra Bratsberg amt. I 1796 kjøpte han gaarden Store Bøe i Hollen, i 1809 Lille Kaalstad og i 1814 Søndre Kolle; selv flyttet han til Bøe og døde her 23. febr. 1830. Eiendommene blev i det følgende aar solgt ved auktion, og det viste sig at han hadde været en velhavende mand.

Gift 1. gang 15. decbr. 1793 med *Ulrika Dorothea Berggreen*, døpt 13. febr. 1768 i Østre Porsgrund og død 8. april 1795 i Hollen, datter av *Henrik Berggreen* og *Margrethe Fredrikke Berg*.

Gift 2. gang 7. aug. 1799 i Hollen med sin avdøde hustrus søsterdatter *Kirsten Gartner*, f. 27. jan. 1778 i Hollen og død der 8. april 1825, datter av forvalter ved Ulefoss jernverk *Lars Gartner* og *Constance Berggreen*.

Povlsen, Hans. Overhofretsprokurator.

Født 1672 paa Stord, søn av sorenskriver i Søndhordland *Povl Truelsen* og *Dorthe Hansdatter*, blev av Christiania magistrat beskikket til stadsprokurator 31. mai 1702 efter avdøde *Trenus Christensen*, fik 4. aug. s. a. kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og praktiserte siden fra hovedstaden. I 1710 og 1711 fungerte han som furage- og feltproviantforvalter ved de norske tropper og blev i 1712 som fuldmægtig overdraget «de generalfiskalske forretninger Søndenfjelds». Som saadan la han en vældig aktivitet for dagen og veiret som en sporhund enhver antydning av mulighet for begaaede embedsmisbruk. Allerede i novbr. 1702 optraadte han ved Bytinget med en sikker forvovenhet, som tydelig betegner den vel rangerte sakfører, men undsaa sig ikke, endog likeoverfor en kvindelig motpart, hvis grove mund ganske vist var berygtet over den ganske stad, men som dog sat ved skranken og nød Rettens beskyttelse, for at benytte saa kaat og uhøvisk tiltale at uttrykkene ikke lar sig giengi.

Madamen blev ham dog langt fra svar skyldig, og forsaa vidt var den ene ikke mindre raa end den anden, men nægtes kan det ikke at begge hadde de humør, og den grovkornede fægtning har utvilsomt moret forsamlingen, saasom byfogden ikke fandt behov for klubben. Siden den dag, og det var nærsagt hans første optræden, var Povlsen tydeligvis en uhyre populær mand inden den brede befolkning; han fik meget betydelig praxis baade i byen og utover landdistriktet. Men den forvovne prokurator var ikke yndet i andre kredser. I 1712 fik han opsporet visse uregelmæssigheder paa toldboden, og da han insinuerede at endog general Hausmann hadde indført en ladning russisk rug uten at faa den toldbehandlet, var det ikke frit for at de høie herrer begyndte at føle sig ubehagelig pikert. I febr. 1715 beskyldte han foged Christian Juell i Solør for at ha skaffet sig uretmæssig indkomst av leverancen til grænsefæstningerne og fik bønderne til at indsende klageskrift over fogden, men stiftamtmanden gjorde alt muligt for at hindre sakens utredning og lot endog nogen bønder arrestere for at sætte lidt skræk i befolkningen. Presten Rødder i Vestby blev beskyldt for ulovlig skoghugst, og Povlsen var i fuld sving med at faa de mange formentlige misbruk og forseelser opklaret, da han pludselig blev arrestert, paa stiftamtmand Wilhelm de Tonsbergs ordre, fastelavns mandag 1715, netop som han var paa vei til den tidligere tolder Anders Hansen Holsts hus. Uheldigvis var Povlsen dengang av grev Christian Friis netop blit betroet at inddrive en kapital hos Tonsberg og hadde dertil mottat flere lignende hverv for andre av samme herres kreditorer, og dette hadde ikke gjort stiftamtmanden blidere. Povlsen blev mægtig vred og sendte en skrivelse fra arresten paa Akershus 8. mai med krav paa øieblikkelig at bli sat i frihet for at han kunde faa utført sine saker mot «den gjeldbundne og insuffisante» Tonsberg. Denne var imidlertid paa sin side ikke mindre virksom for at stagge den selvraadige motstander. I 1716 «forbød han Povlsen paa det strengeste at bistaa almuen i Solør og Østerdalen» under den kommissionssak, som blev anlagt mot den for hvad han kaldte «opsætsighet» mot den høie øvrighet, og dernæst søkte han statholderens bistand til at faa friet sig personlig fra Povlsens angrep, hvad ogsaa lykkedes til Povlsens store ærgrelse. Hos Kancelliet hadde ingen av de kjæpende lyst til at gaa nærmere ind paa affærene, Tonsberg fordi han neppe hadde handlet helt korrekt, og Povlsen fordi han vidste at Tonsberg hadde mægtige venner og velyndere. Det hele kokte saa til syvende og sist bort, men Povlsen hadde ikke tapt paa affæren og vedblev at sitte i meget stor praxis.

I 1719 hadde prokuratoren en pussig kontrovers med den ansette og meget avholdte præsident Peter Falck. Denne hadde ved trommeslag advaret byens indvaanere mot at la foreta klædesvask ved «de publike springposter», hvorved drikkevandet kunde forurennes. Som han imidlertid en vakker morgen, 2. mai, passerer torvet finder præsidenten nogen vaskekoner i fuldt arbeide omkring den derværende brønd, som med sin kunstige fontæne ikke alene var en av byens største ornamenter, men i en muret kumme indeholdt 6 à 700 tønder vand til byens nytte. Præsidenten lot vasken bringe ind paa raadhuset, og det viste sig da at den tilhørte prokurator Povlsen, hvis søn kort efter indfandt sig og fik klæderne utlevert. Povlsen selv stod netop i skranken for Overhofretten, men lot hilse at han nok skulde la høre fra sig. Han sendte ogsaa straks en klage til byfogden og sammenlignet deri præsidenten med byens værste sladderkjærring, madame Blumhof, som nok var død, men «hvis skammelige æressaker» levet i friskt minde. Da byfogden ikke anstrengte sig til Povlsens tilfredshet, klaget han til Kongen over præsidentens fremfærd. Saken blev saa sluttelig behandlet av Kancelliet, og prokuratoren fik sig tildelt en alvorlig reprimande av Slotsloven paa Akershus i præsident Falcks nærvær, maatte gjøre denne offentlig avbigt og blev ilagt en mulkt «efter sin leilighet» ad pios usus: «Han var et uroligt hode, som tilforn har opviglet almuen paa landet til rebellion mot stiftamtmanden.» — Senere fik den gode prokurator mange mulkter og offentlige tilrettevisninger for usømmelig optræden, men det gjaldt hver gang personlige grovheter ved skranken eller i skriftligheter, aldrig hans embedsmæssige forhold. Han var og blev i hele sit liv respektert som dygtig jurist, og hans personlige hæderlighet blev aldrig angrebet. En utbredt praxis tillot ham at leve i rummelige kaar. Ved skiftet efter hans første hustru i 1721 blev boet opgjort med 1336 rdl. i aktiver og 436 i passiver, hvorved nettoformuen blev 900 rdl., hvad der paa hin tid — Den store nordiske Krigs tid — vil svare til en sum av omkr. 25 000 kr. Gjelden var nok noget større end anført, men det overskydende vilde Povlsen betale av sin bospart og i vederlag for begravellesomkostningerne paa 500 rdl. ønsket han kun at motta 300 rdl.; — det er ogsaa et litet træk til hans karakteristik. Paa hjemveien fra en forretningsreise døde Povlsen 28. mars 1736 i sorenskriver Jørgen Bergs hjem i Aas.

Gift 1. gang 10. jan. 1702 i Christiania med *Anne Elisabeth [von] Schönberg*, f. 1672 og begr. 20. juni 1720, datter av sorenskriver paa Hadeland *Michael [von] Schönberg* og *Elisabeth Jørgens datter*.

Gift 2. gang 13. mai 1721 i Christiania med *Anne Cathrine Dewitz*, begr. 24. febr. 1730, tidligere enke efter kaptein Jens Emahus og søster av den Jørgen Burchard Dewitz (egentl.: Diebitz), av preusisk slegt, der døde 4. april 1730 som premierløjtnant i Aarhusstifts inf.^o regiment. — Povlsens efterlevende barn var Povl Hansen, kammerraad, foged i Moss, Onsø og Tune, Else Dorothea, gift med prokurator Hans Gjedde, Mathias Stub, overhofretsprokurator, og Christen Hansen, landfiskal og prokurator.

Preus, Hans Jacob. Overretsprokurator. Herredsfoged.

Født 1735, døpt 7. juni i Bergens domkirke, søn av magistratsbeskikket prokurator i Bergen *Jacob Preus* og *Christine Jonasdatter Ruus*, blev student i 1754 og baccalaur 1755, hadde «fra sin tidlige ungdom av» øvet sig i juridiske færdigheter og blev examinatus juris med ei ubekvem i 1768. I det følgende aar søkte han prokuratorbestalling «for Danmarks og Norges og de i Amerika Kongen tilhørende eilænders Over- og Underretter for derav at kunne utlede stedet, hvor han bedst kunde etablere sig til at drive de juridiske handlinger til fuldkommenhet». Vicestatholderen syntes dette distrikt var noget vel flot og henstillet at han, som ganske ukjendt, først søkte en konstitution for Underretten og viste prøver paa sin kapacitet. Heri var Kancelliet enig. I en ny memorial erklærte supplikanten sig villig til at renoncere paa de amerikanske «eilænder», naar han kun fik praktisere for alle Retter i Danmark og Norge. Kjøbenhavns magistrat fandt at Preus var en skikkelig fyr, men byen ialfald hadde prokuratorer nok, «naar de ikkun alle var duelige». Ogsaa denne ansøgning blev derfor avslaat av Kancelliet 2. febr. 1769. Men et halvt aar senere, 14. juli 1769, opnaet han kgl. bevilling som prokurator for alle Retter i Trondhjems stift og praktiserte derefter i Trondhjem, til han i 1777 blev utnævnt til *raadmand* i Randers og herredsskriver i Støvring og Nørhald herred i Jylland, hvor han i 1778 tillike blev prokurator ved alle Retter. Under 22. decbr. 1779 blev han befordret til *herredsfoged* i Kjær og Hvetbo herreder s.steds og døde allerede 1. decbr. 1780 som en meget forgjeldet mand der synes at ha levet under ulykkelige forhold.

Gift 17. aug. 1778 med *Dorthe Christine Møller*, som temmelig snart flyttet fra ham. I en skrivelse, dat. Kjøbenhavn 18. decbr. 1780, fragaar hun arv og gjeld og oplyser, at alt deres fælles gods og formue var dem fratat i Randers til betaling av gjeld. Hun blev derved bragt i den beklageligste tilstand og dristet sig nu ikke til at befatte

sig med boet, «saasom Preus aldrig før den tid hadde villet tilstaa at han var gjeldbundet».

Qvigstad, Knut. Overretsprokurator. Byfoged. Foged.

Født 4. febr. 1785 i Fron, søn av lensmand *Engebret Nielsen Qvigstad* og *Gunhild Christophersdatter*, kom i 1798 paa Søndre Gudbrandsdalens sorenskriverkontor, hvor han først i fem aar var dreng og derpaa to aar «fuldmægtig», indtil hans velynder sorenskriver Heyerdahl fratraadte embedet. Han kom da i jan. 1805 som fuldmægtig til sorenskriver Weidemann paa Toten og var her til han 10. febr. 1807 kjøpte fædrenegaarden Kvigstad i Fron av sin bror Christopher for 10 000 rdl. «For videre at dyrke kundskaperne» drog han i 1808 til Kjøbenhavn paa studering og blev 20. jan. 1809 *examinatus juris* med bekvem og fik vel for den praktiske prøve 1. febr. næstefter. Under 13. april 1809 fik han bevilling som prøveprokurator i Christians amt og, paa utmerkede anbefalinger, kgl. bevilling 18. decbr. 1811 som *overretsprokurator* i Akershus stift. Bosat paa sin eiendomsgaard i Fron praktiserte Qvigstad siden i Gudbrandsdalen til han 3. juli 1826 blev utnævnt til *byfoged* i Holmestrand, hvor han 10. septbr. 1827 tillike blev *postmester*. Fra dette embede blev han 29. novbr. 1830 befordret til *foged* i Nedre Romerike og døde som saadan 24. novbr. 1842 i Skedsmo, anset som en meget dygtig, nøiagtig og elskværdig embedsmand. Ved fogedgaarden Braanaas' brand natten til 11. juli 1831 brændte alt hans indbo og løsøre op. — Stortingssuppleant fra Holmestrand 1830.

Gift 14. jan. 1808 i Fron med *Justine Bull*, døpt 30. juli 1783 i Christiania og død 22. mars 1850, datter av overhofretsprokurator, senere overinspektør *Henrik Bull* og *Louise Borch*.

Raabech, Ananias. Overhofretsprokurator.

Født omkring 1695 i Danmark, hadde en bror Knut Raabech i Kjøbenhavn og var vistnok i slegt med den fortræffelige postmester i Christiania Lars Jørgensen Raabech, som døde 81 aar gl. i 1773; fik 5. april 1726 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, og procederte siden fra Christiania. Hans hissige temperament og ubeherskede optræden bragte ham snart i konflikt med borgerskapet, og det synes som han stundimellem ikke har været *compos mentis*. Natten til 6. septbr. 1734 begav han sig saaledes «vred og urolig» til sin hustrus værsøn, sporemaker Jørgen

Haslefs hus og paatraf der svenden Michel Jensen staaende ved vinduet i bare skjorten. Prokuratoren affyrte øieblikkelig en voldsom salve skjældsord, og da Michel besvarte inviten, trak Raabech sin pistol og la an! Heldigvis hadde svenden en pisk i nærheten og var rap nok til at slaa ham vaabenet av haanden, men da blev Raabech fuld- stændig rasende, trak sit degen, rendte det gjennom vinduet og stak efter Michel hvor han kunde komme til. Han rammet ham fem ganger, og det hadde nok været ute med Michel, hvis folk ikke var kommet til hjelp. Raabech blev arrestert og fik sin dom i Byretten 3. decbr. Han slap med drøie bøter: for hvert støt 3 lod sølv, for at ha bibragt Michels ene arm varigt mén 3 ganger 12 lod og efter N. L. 6—9—2 3 ganger 40 lod sølv; dernæst 20 rdl. til læge og apoteker, 5 rdl. til Michel for kost og tæring og 8 rdl. i procesomkostninger. Alt skulde erlægges inden 15 dager, men da Raabech ikke var istand til dette, la byfogden beslag baade paa hans eiendeler og hans person. Han sat arrestert i 26 uker og benyttet tiden baade til at appellere og til at indsende uforskammede klager over byfogden. Det oplyses at han var «et uroligt menneske, ubekvem til nogen embedsforretning og med et klientel som for sit uskikkelige liv og levnet ikke agtedes i menigheten». Saken endte med en Raadstudom 26. febr. 1737, hvorved Raabech blev dømt til at erstatte den maltrakterte haandverkssvend med 100 rdl. og ilagt procesomkostninger med 10 rdl.

I 1734 blev Raabech dømt av Provsteret til at utstaa kirkens disiplin for forargeligt moralsk forhold, og da han i den anledning søkte om beneficium paupertatis for at anlægge proces mot provsten Barfoed, avgav stiftamtmanden den erklæring at Raabech var saa fordrucken at han endog den dag, han hadde mottat Alterens sacramente, ikke hadde undset sig for at drikke sig fuld. For dette, «for sit liderlige levnet og for sit ukristelige forhold overfor hustruen» — alt ved vidner bevist — var han blit dømt til offentlig skrifte. Han fik avslag paa ansøknigen, og en række klager og jeremiader, som han siden stadigvæk sendte Kancelliet, gik i papirkurven. I 1736 blev han «for sin hengivenhet til overmaade fylderi, uroligt og strafværdigt forhold» nægtet at praktisere, og dermed sa han Norge farvel og drog til Kjøbenhavn. Her kom han straks i klammeri med en urtegaardsmand Christian Hector, men denne gang gik det ilde, da urtegaardsmanden trakterte Raabech med de tørre næver, saa han blev blaa og blodig, og efterpaa smurte ham fjæset ind med sort maling! Saa var det igjen at søke beneficium paupertatis til saksanlæg mot Hector, og atter avslag, «saasom supplikanten for sit slette forhold er bekjendt». I 1738 androg Raabech gjentagne ganger om igjen at faa praktisere; han var

nu saa fattig, at han maatte betle sig frem, men Kancelliet nægtet. I slutten av 1738, 1739 og 1740 sees det at Raabech dog har ført nogen processer i Kjøbenhavn, men hvergang kom han siden med ubillige efterkrav og skaffet Kancelliet utrolig bryderi med sine klager og andragender. I 1741 blev han arrestert for at ha beskyldt Morten Ibsens hustru for at ha forfattet «et skandskrift», som det viste sig han selv var mester for! Morten paaviste at det var en hevnakt fra prokuratorens side og forlangte ham kagstrøket. Fra arresten klaget Raabech over at han hverken fik vaadt eller tørt og omtrent sveltet ihjel og sendte Kancelliet en voldsom salve om falsk vidneførsel og om dommernes, domstolenes og de Ibsenske forgaelser. Det kom nu til ordentlig opvask med vidneprov, underrettsdommer etc., hvorved Raabechs affærer blev grundig belyst, alt mens han blev holdt i arrest. Resultatet blev en Høiesteretsdom i 1743, hvorved han som pasquillant blev fradømt sin ære og hensat i Kjøbenhavns Stokhus for livstid. Den 18. juli 1743 blev han overført til dette fængsel fra arresten i Fredrikshavns Citadel, og der døde han 19. juli 1744 som en ulykkelig kværlant, der like til det siste bedyrte sin absolute uskyldighet over hele linjen.

Gift 28. oktbr. 1727 i Christiania med *Kirstine Justsdatter Griis*, som døde 14. mars 1740, 61 aar gl., i Christiania, hvor hun, efter mandens arrestation og exekution i fællesboets eiendeler, som syk og skrøpelig hadde ophold i værsønnen Haslefs hus i Grønsen. Ved skiftet efter hende blev løsøret opgjort til 108 rdl., mens gjelden gik op i 256. Hun hadde tidligere været gift 17. febr. 1699 i Christiania med daglønner *Anders Christophersen Østenbye* og efterlot av dette ægteskap en søn Christopher, som da var i Pommern, og datteren Annechen, gift med ovennævnte Jørgen Haslef.

Randulf, Elling. Underrettsprokurator.

Født 1767, døpt 14. juni i Beitstaden, søn av foged i Inderøen, *Peder Randulf* og *Anna Dobbertine Rosted*, blev examinatus juris med ei ubekvem 29. april 1791 og fik Kancellibevilling 11. april 1795 som prøveprokurator i Akershus stift og fik sig straks anvist Akershus amt. Han ønsket imidlertid at procedere i Hedemarkens amt, hvor han mente at opnaa bedre fortjeneste, men amtmanden her, Høyer, fandt at han hadde prokuratorer nok og vilde ikke ha ham. Da Høyer imidlertid hadde ansat to prokuratorer, hvis ansøkninger var av yngre dato end Randulfs, henvendte denne sig til Kancelliet og søkte samtidig om bevilling for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Paa foranledning erklærte stiftamtmanden at Randulf hadde vist sig duelig og vel brukbar og henstillet derfor at amtmanden måtte paalægges at meddele prøvebevilling. Høyer, som synes at ha havt personlige aversioner mot Randulf, svarte,

at denne uten at begjære hans tilladelse hadde procedert baade i Solør, Odalen og Østerdalen, men saa længe amtmanden hadde sin ret til at beskikke de for distriktet fornødne prokuratorer, og denne ret var ham ikke berøvet, agtet han at handle derefter. Forøvrig hadde han intet imot at anbefale Randulf. Under 21. oktbr. 1796 fik Randulf derpaa kgl. bevilling som *underretsprokurator* i Hedemarkens amt paa prøve i 2 aar. Som et ikke ganske enestaaende tilfælde fortsatte Randulf efter prøvetidens utløp at procedere videre uten fornyet bevilling. Han hadde sin bopæl i Hof i Solør, synes at ha været en jovial og gemytlig ungkarl, men en slem pikejæger. Han døde 5. juni 1832 paa Fredriksmoen i Namdalen. Ugift.

Rasch, Christian Arent. Høiesteretsprokurator.

Født 2. aug. 1709 i Stege paa Møen, søn av navigationsinformatør *Jørgen Rasch* og *Christiane Elisabeth Christensdatter Arntsen Bergen*, blev student fra Sorø i 1725 og baccalaur 1726, fik kgl. bevilling 31. mars 1730 som *prokurator* for Høiesteret og alle Over- og Underretter saavel i kjøbstæderne som paa landet i Danmark og Norge; virkelig kommerceraad 18. mai 1734. Omkring 1737 nedsatte han sig i Christiania, procederte for Overhofretten og fik adskillig privatpraxis, men har tydeligvis været en daarlig økonom. Tiltrods for pene indtægter levet han stadig i pengeknipe. I 1740 kjøpte han prokurator Jonas Barths gaard (nr. 5) i Kirkegaten for 400 rdl., som han fik laant av general Sundt, og i de nærmeste aar optok han laan andetsteds, saa gaarden blev beheftet for hele 674 rdl. I 1743, da han blev sat i en kopskat paa 54 rdl., fik han laane en hel del inventar av Werner Solgaard og Hans Ginnes, saaledes fuldt seng- og kjøkkenutstyr, en indlagt dragkiste og et stort bekronet speil (listen over dette blev tinglyst 24. oktbr.), hvilket tyder paa at han vel har omsat sit eget løsøre for at dække en eller anden kreditor, og i 1745 gik hans bygaard til auktion, da han hadde misligholdt sine panteforpligtelser. Kjøperen var general Sundt, som fik tilslaget for 855 rdl.; Rasch hadde saaledes ikke gjort nogen daarlig handel. — Fra 10. juli 1742 var han konst. byfoged i Christiania i vakansen efter Arnt Kierulfs død. Under 2. decbr. 1744 beklager han sig til stiftamtmanden over at justitiarius From ikke tok tilstrækkelig hensyn til hans ønsker om at faa hans saker op paa kartet for Overhofretten, og nu var det saa nær julen og retsferien at de til klienternes skade sandsynligvis maatte utstaa til næste session. Hvis hans saker derfor ikke straks kom paa kartet, vilde han være nødsaget til at søke kongens bistand, en utvei han forøvrig finder «særdeles bekymmerlig nu til slutning like overfor en stedseværende patron og velynder». From svarte hertil at «skylden

laa hos Rasch selv, idet den ærede prokurator ikke uten anmeldelse og tilladelse skulde tid efter anden reise ut av riket samt hit og dit her i landet, naar han hadde befalte saker at utføre. Rasch var den allerførste prokurator av Overhofretten, som overfor ham i hans 18 aars tjeneste ved denne Ret vovet at protestere mot hans embedsforretninger». From anmodet derfor stiftsamtmanden som vicepræsident i Overhofretten om den satisfaktion at indkalde Rasch til sit hus og der i justitiarii nærvær gi ham en irettesættelse. Han ansaa Raschs optræden som en forhaanelse, og den skulde han meget ha sig fræbedt. Da From var en kraftig karakter og myndig herre, er det høist sandsynlig at Rasch har faat sin skrape. Naar prokuratoren i skrivelsen til stiftamtmanden beklager at han «nu til slutning» maa gaa til klage over From, ligger deri at han hadde bestemt sig til at flytte til Kjøbenhavn som høiesteretsprokurator. I den danske hovedstad gik det ham ikke heldig, en daarlig helbred tvang ham snart bort fra arbeide og i de siste seks aar av sit liv tjente han intet. Han døde 1752, begr. 13. novbr. i Kjøbenhavn. Boet var fallit.

Gift 11. novbr. 1734 i Kallundborg med *Birgitte Marie Windekilde*, født 1705 og begr. 8. febr. 1777 s.steds, datter av raadmand *Peder Olufsen Windekilde* og *Gjertrud Marie Nielsdatter*, som senere, 1715, ægtet raadmand Bagge Laugesen Roed. Sønnen Jørgen Peter Rasch født 1738 i Christiania og død her 1777, blev student 1754 og examinatus juris 1760, men drev det kun til sorenskriverkontorist og gjestgiver i Nes i Hallingdal og var en fattig mand.

Rasmussen, Christen. Overhofretsprokurator.

Fik 4. aug. 1688 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i begge riker og er formentlig den prokurator av dette navn, som døde i Christiania 1695, begr. 18. april. Han hadde været stadsprokurator forinden han fik bevillingen og nævnes i Raadhusprotokollen som syk og sengeliggende 19. febr. 1695. — Som stadsprokuratorer i Christiania nævnes i 1652 Jens Christensen, i 1664 Michel Koch og i 1677 Erik Jensen Ravn; sistanførte blev gift 21. mai 1671 med Lisbeth Andersdatter og døde 1695, begr. 24. jan. Ingen av disse tre kan sees at ha hat kgl. bevilling, men har praktisert paa magistratsbestalling.

Rasmussen, Søren, se **Lime, S. R.**

Reich, Jonas. Overretsprokurator.

Født 1769, døpt 25. jan. i Trinitatis kirke i København, søn av guldsmed *David Reich* og *Dorthe Marie Bertelsen*, hadde i tre aar været paa høiesteretsprokurator Rosenstand Goiskes kontor i København og derefter i et aars tid hørt juridiske forelæsninger ved Universitetet, da han 15. april 1794 blev examinatus juris med bekvem; for den praktiske prøve 5. mai næstefter fik han vel. Han slog sig ned paa Strømsø som prøveprokurator, blev der i en vakance konstituert som byfoged og fik paa utmerkede attester for retskaffenhet, duelighet, flid og orden kgl. bevilling 23. novbr. 1798 som *prokurator* for Over- og Underretterne Søndenfjelds. Han hadde siden fra Strømsø en god praxis og døde 30. april 1815 under et ophold i Tønsberg; begr. 6. mai ved Strømsø.

Gift 28. juli 1807 paa Bragernes med *Barbara Marie Horn*, døpt der 13. juni 1786 og begr. 10. novbr. 1818 paa Strømsø, datter av kjøbmand *Hans Horn* og 1. hustru *Maren Johanne Bentsdatter Winge*.

Reutz, Johan. Overretsprokurator.

Født 1706, døpt 27. juni i Bergens Korskirke, søn av skipper *Peter Stevelinsen Reutz* og *Anne Lisbeth Jonsdatter*, hadde tjent adskillige betjenter ved pennen og i fire aar været fuldmægtig hos byfogden i Bergen, levet skikkelig og øvet sig i juridiske færdigheter, da han paa stiftamtmandens anbefaling som en habil mand fik kgl. bevilling 21. oktbr. 1735 som *prokurator* for alle Retter i Bergens stift, hvor han siden praktiserte til sin død 28. juni 1774. Herrnhuter.

Gift 15. juni 1735 i Bergens Domkirke med *Lisbeth Asmundsdatter Holbeck*, født 1707 og begr. 22. decbr. 1803 i Bergen. Deres søn var prokurator Peter Reutz.

Reutz, Peter. Overretsprokurator.

Født 1741, døpt 27. juni i Bergens Domkirke, søn av overretsprokurator *Johan Reutz* og *Lisbeth Holbeck*, hadde i syv aar gaat sin far tilhaande saavel paa kontoret som i Retten, da han i 1767 søkte bevilling. Lagmanden attesterte at Reutz «for Lagtinget hadde vist kjendelige prøver paa at ville træde i sin duelige fars fotspor», og stiftamtmanden anbefalte ham varmt, naar han kun først tok sin examen, «da de i Bergens stift optrædende bygdeprokuratorer for det meste var bønder, som ingen synderlig kundskap in jure hadde erhvervet sig», og der for tiden kun var to prokuratorer i Bergens by.

I april 1768 avla Reutz efter tilladelse prøven for stiftamtmanden og blev examinatus juris med bekvem, hvorefter han 29. april s. a. fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Bergens stift. Han nedsatte sig i Bergen, hvor han døde allerede 25. jan. 1773 i trange kaar. Ved skiftet 8. mars 1773 blev boet opgjort med aktiver paa 115 og passiver paa 240 rdl. Ugift.

Riegels, Hans Bendix. Overretsprokurator. Postexpresse.

Født 1755, døpt 18. april paa Kongsberg, søn av skiktmester, bergamtsskriver, kammerassessor *Lucas Riegels* og *Mette Margrethe Harding*, hadde været ansat som betjent ved Sølvverkets 4. revier, da han 10. aug. 1787 — efter s. a. at ha tat dansk juridisk examen med ei ubekvem — fik kgl. bevilling som *prokurator* Søndenfjelds. Nogen praxis er det nok ikke blit videre av, da Riegels efter den ved kgl. resol. av 25. febr. 1788 utfærdigede plakat om utvidelse av postexpressen mellem Kongsberg og Kjøbenhavn efter indstilling av Bergverkskollegiet fik kgl. bestalling som *postexpresse* og fører av Sølvposten, med 200 rdl. i aarlig gage og 150 i diætpenge. Paa en saadan reise døde han i Uddevalla 20 decbr. 1788.

Riegels mor *Mette Margrethe Harding*, f. 1715 og død 12. juli 1777 paa Kongsberg, var datter av den ulykkelige amtsbevillende prokurator paa Bragernes *Jesper Pedersen Harding*, som for at ha dræpt en soldat Andreas Nielsen Hval blev dømt til døden og henrettet 17. mai 1729 i Lier, og *Martha Eriksdatter Bølling*.

Ringholm, Peder. Underretsprokurator.

Født 1725, døpt 18. febr. i Stavanger, søn av byfoged *Søren Ringholm* og *Susanne Sophie Høyer*, fik 22. jan. 1754 bestalling av Stavanger magistrat og eligerte mænd som «byens fuldmægtig» og derefter kgl. bevilling 27. mars 1761 som *prokurator* i Stavanger amt og by. Han viste sig snart som en litet tiltalende herre og gjorde sig hurtig umulig. I 1765 indkom klager over hans «ublue og skamfulde omgang imot almuen», og amtmanden lot dem gaa videre til Kancelliet med tilføiende at Ringholm hadde faat en ærekrænkende dom paa sig og stadig forsømte sine pligter som prokurator. Kancelliet henstillet til amtmanden først at gi Ringholm en drøi advarsel, «og saafremt han ei bedrer sig eller godvillig nedlægger sit embede, da at la ham tiltale og imidlertid suspendere». Efter Kancelliordre av 27. septbr. 1765 blev Ringholm suspendert, men kom i 1766 igjen i funktion. Under 30. aug. 1766 blev han av den konstituerte byfoged tilholdt at vise Retten

den skyldige respekt og ikke idelig forstyrre med larmende spasering omkring paa raadhuset, hvor Retten holdtes. Denne advarsel besvarte Ringholm med en uforskammethet og vedblev paa enhver maate at vise Retten sin ringeagt. Der vanket selvsagt diverse mulkter, som Ringholm gjorde det saa vanskelig at inddrive som vel muligt, og hans forseelser og hissige forløpser tiltok efterhaanden, saaledes at autoriteterne bare ventet paa at det fulde bæger skulde rinde over. Dette skede da Ringholm i en skrivelse av 18. novbr. 1767 truet Jacob Kirsebom paa en saadan maate, at denne maatte nære alvorlig frygt for liv og helbred. Prokuratoren blev da straks arresteret, men rømte fra arresten 1. febr. 1768, hvorved Kirsebom overfor byfogden erklærte at han vilde anse al den overløst, som han nu maatte bli gjenstand for, som iverksat av Ringholm. Under 6. febr. 1768 blev denne avsat som prokurator, men vedblev at opholde sig i Stavanger, til hans excesser og voldsomme overfald paa sin leieboer prokurator Kleve i 1769 endte med at han forlot byen, formodentlig like efter sin hustrus død.

Gift 8. decbr. 1744 i Stavanger med *Johanne Sophie Diurhuus*, døpt 4. novbr. 1711 s.steds og der begravet 1. mars 1769, datter av sorenskriver *Bendix Diurhuus* og 2. hustru *Judithe Marie Jæger*; hun var tidligere enke efter Lars Grønvold, hvem hun hadde ægtet 27. septbr. 1730. Deres datter *Susanne Sophie Ringholm* blev gift med amtsbevillet prokurator *Preben Hansen Prebend* i Stavanger.

Rist, Johan Peter. Overrettsprokurator.

Født 21. oktbr. 1768, søn av lagmand i Nordland, justisraad *Peter Knutsen Rist* og *Johanne Margrethe Horneman*, blev examinatus juris med bekvem 19. april 1794 og fik temmelig vel for den praktiske prøve 2. mai næstefter. I aug. 1794 fik han amtsbevilling som prokurator i Nordland, tok bopæl paa Laskestad i Steigen, og «bestræbte sig i sin praxis for at undfly krokloves utflugter og utidige expeditioner, likesom han antok sig fortrængtes sak, hvorved han vandt almuens tillid og de retskafnes agtelse». Under 27. jan. 1797 fik han kgl. bevilling som prokurator i Trondhjems stift og nedsatte sig i Alten, hvor han 1801 logerte hos amtmanden. I 1800 var han konst. sorenskriver i Finmarken. Paa en reise til Kjøbenhavn i 1809 forsvandt han i Sverige.

Gift 22. juni 1800 i Kistrand med *Cathrine Elisabeth Brandt*, døpt 2. aug. 1778 i Trondhjem og død der 22. juli 1844, datter av handelsmand i Trondhjem, senere lærer i Bergen hamburgeren *Ahlert Heinrich Mathiassen Brandt* og *Johanne Christine Hammer*.

Robsahm, Engelhardt. Overhofretsprokurator.

Født 1695, døpt 27. decbr. i Vinger, søn av senere verkseier *Lars Christensen Robsahm* paa Hakedals verk og *Sidsel Amundsdatter*, fik kgl. bevilling 28 decbr. 1716 som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han nedsatte sig paa Bragernes, hvor han som konst. byfoged i fire aar, 1739 til 1744, «hadde mange trølsomme affærer». Han søkte forgjæves dommerembeder og vedblev at praktisere paa Bragernes til sin død 1754, begr. 22. juli.

Gift 12. novbr. 1720 paa Bragernes med *Johanne Holst*, døpt 11. oktbr. 1700 s.steds og begr. 17. novbr. 1767 i Odalen, datter av *Anders Simonsen Holst* og *Karen Flor*. Av barnene blev sønnen *Lars Robsahm* foged paa Hedemarken og datteren *Karen Robsahm* gift med fætterten overretsprokurator *Lauritz Fjeldberg*.

Rogge, Christopher. Overretsprokurator. Toldprokurør. Notarius publicus.

Født 7. jan. 1778 i Bergen, søn av kjøbmand *Johan Christopher Rogge* og *Anne Blix Hvid*, blev student i 1791 og cand. juris med haud illaud. 17. juni 1803. I 1804 blev han prøveprokurator, og 23. decbr. 1808 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Bergens by og stift. Da indkomsterne ved praxis ikke var synderlig rare, blev han 11. april 1811 tillike *toldprokurør* og i 1814 auditør ved Borgervæbningen i Bergen. Med gode anbefalinger fik han 17. juli 1837 utnævnelse til *notarius publicus* med bibehold av tidligere embeder med undtagelse av toldprokurørembedet. Han døde 8. mars 1856 i Bergen.

Gift 1. gang 19. mai 1806 i Bergens Domkirke med *Inger Marie Bredal*, født 30. april 1780 i Bergen og død 12. jan. 1815, datter av kjøbmand *Hans Lund Bredal* og *Engel Svane*.

Gift 2. gang 23. mai 1815 i Bergens Domkirke med *Maren Benedicte Johanne Bjørn*, født 8. decbr. 1789 og død 20. jan. 1875, datter av oberstløytnant, krigskommissær *Paul Henrik Bjørn* og *Gedske Hilleborg Rech*. — Av Rogges barn blev *Christopher Rogge* foged i Valdres, senere skattefoged i Bergen og *Peter Jürgensen Rogge* byraacheff.

C. ROGGE.

Rogstad, Thor. Overretsprokurator. Justitiarius.

Født 13. mai 1786 paa Kongsberg, søn av den formuende kjøbmand *Niels Rogstad* og *Dorothea von Cappelen*, fik først privatundervisning og kom derefter i Kongsberg skole, hvorfra han av rektor Boye dimittertes til universitetet i Kjøbenhavn. Han tok examen artium i 1802 og ex. philos. i 1803, begge med laud., blev cand. juris 1805 med laud. saavel til den theoretiske prøve 19. juni som til den praktiske 1. juli næstefter. Efter et aars voluntørtjeneste i det danske Kancelli blev han 19. febr. 1808 prøveprokurator i Akershus stift og praktiserte i Buskerud. Paa utmerkede attester fik han kgl. bevilling 12. decbr. 1810 som *prokurator* for alle Retter i Norge, kgl. konfirm. 20. febr. 1817 (undtat for Høiesteret). Rogstad nedsatte sig fra 1. juni 1811 i Christiansand, hvor hans fremrakende dygtighet, retskafne karakter og menneskevenlighet bragte ham megen anseelse og yndest. Fortrinlig anbefalt som jurist blev han 1. novbr. 1824 *assessor* i Christiansands Stiftsoverret og befordredes 6 mai 1840 til *justitiarius* ved denne Ret. Tre aar senere, 6. febr. 1843, blev han ridder av svensk Nordstjerneorden og døde 15. mai 1853 i Christiansand som en høit anset embedsmand. — Stortingsmand fra Christiansand 1818 og 1824; medlem av Kroningsdeputationen til Stockholm 1818. Medlem av den ved Forordn. av 23. mai 1812 nedsatte Kontrolkommission.

Gift 3. oktbr. 1813 i Christiansand med *Maren Margrethe Giertsen*, døpt 21. septbr. 1792 i Frue kirke, Trondhjem, og død 15. juli 1841 i Christiania, datter av sorenskriver, overretsjustitiarius *Niels Wisløff Giertsen* og *Karen Knutzen*. Deres søn var amtmann i Nedenes, senere foged paa Hedemarken Nils Wisløff Rogstad.

Roll, Jens. Overretsprokurator.

Født 20. april 1752 i Spydeberg, søn av sorenskriver i Heggen og Frøland *Jacob Roll* og *Else Marie Jensdatter Colstrup*, bestyrte som konstituert sin fars embede under dennes svakhet og paafølgende død 1781, blev i 1782 *examinatus juris* med bekvem og fik 20. mai 1785 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter, Overhofretten undtat. «Tidlig opofredes han til Musernes dyrkning», heter det i hans nekrolog, «og da hans dømmekraft modnedes, valgte han retslæren til sit hovedfag, hvilken han hædrede med sit lyse og fordomsfrie foredrag i alt hvad der angik hans embedssaker». Stiftamtmanden hadde anbefalt ham fremfor nogen anden, da han paa en utmerket maate hadde klaret embedspligterne under konstitutionen, var velstudert og hadde nogen

formue. Han nedsatte sig i Spydeberg, hvor han kjøpte garden Haugen, og fik en god praxis. Fra 1795 til 1807 var han konstituert sorenskriver i Rakkestad, og det heter at «den fortrængte tryg overløt ham sin retfærdige saks forsvar, og tillidsfuldt var den retskafne fornøiet med hans dom. Usvigelig som klippen var hans venskap, for trængende stod hans haand og hjerte aapent, som menneske og borger fortjente han alles agtelse.» Kort efter at være rammet av et slagtilfælde avgik Roll ved døden 22. juli 1808 i Spydeberg.

Gift 1792 i Enebak med *Anne Holmsen*, født 1766 s.steds, datter av lensmand *Holm Holmsen* og 1. hustru *Gunhild Rasmusdatter*. «Livets lyst og glæder nød Roll rigeligt» i dette ægteskap. Enken blev gjengiftet 5. febr. 1811 i Spydeberg med *Reulf Erlandsen*, Vestby.

Rolsdorph, Niels. Overretsprokurator. Foged.

Født 8. novbr. 1770 i Lom, søn av resid. kapellan *Jacob Lorentzen Rolsdorph* og *Anne Elisabeth Berg*, blev examinatus juris med bekvem 2. febr. 1795 og fik vel for den praktiske prøve 13. febr. næstefter. Med Kancelliets tilladelse av 12. mai 1796 meddelte stiftamtmanden ham bevilling som prøveprokurator i Akershus stift og henviste ham til Underretterne i Hedemarkens amt, men amtmanden her, *Andreas Høyer*, nægtet Rolsdorph bevilling, da han netop hadde meddelt to andre og ikke vilde utstede flere. Rolsdorph indberettet da, at der aldeles ikke var nogen overflod paa prokuratorer i amtet, og i det distrikt, hvor han agtet at slaa sig ned, nemlig i Søndre Østerdalen, fandtes der kun én som hadde befolkningens tillid. Stiftamtmanden fandt Høyers nægtelse aldeles ugrundet og henstillet til Kancelliet uten videre at paalægge ham at meddele den forlangte prøvebevilling. Kancelliet valgte dog at gaa utenom, og ved kgl. ordre av 10. decbr. 1796 blev Rolsdorph prøveprokurator i stiftets kjøbstæder og Akershus amt. Under 21. decbr. 1798 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift. Som saadan bodde Rolsdorph i Elverum, blev gjentagne ganger konstituert som foged og sorenskriver i Østerdalen under vakancer, og paa særdeles rosende vidnesbyrd for dygtighet, orden og paalitelighet befordredes han 29. septbr. 1829 til foged i Østerdalen. Fra dette embede tok han med hæder og ære avsked med pension 29. mars 1838 og døde 28. mars 1842 i Elverum. — Rolsdorph var bankadvokatens, *H. C. Petersens*, kommissionær for Hedemarken og Østerdalen mot kaution for 600 spd.; ved testamente av 21. sept. 1834 skjænket han sin gaard Fossum i Elverum, nogen mindre gaardparter samt 1 000 spd. til fordel for en

videregaende skole, og denne skole blev den eneste faste skole i Elverum i de nærmeste tyve aar.

Gift 13. novbr. 1801 i Elverum med *Anna Sophie Winsnes*, f. 12. febr. 1766 i Stange og død 30. novbr. 1831 i Elverum, datter av sogneprest *Paul Winsnes* og *Dorothea Larsdatter Stranger*.

Rosenfeldt, Niels. Overhofretsprokurator. Byfoged.

Født 1761, døpt 2. mars i Christiania, søn av raadmand *Christian Rosenfeldt* og *Andrena Nielsen*, tok examen artium med laud. i 1778, ex. philos. med haud illaud. i 1779 og blev cand. juris 17. oktbr. 1791 med laud. for den theoretiske og haud illaud. for den praktiske prøve. I 1793 blev han hof- og stadsretsprokurator i Kjøbenhavn, og 14. oktbr. 1796 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for Overhofretten og overalt i Norge, efter at den forutgaaende prøve i fem saker var faldt heldig ut. Det heter om denne at Rosenfeldt «ei alene procederte med megen flid og orden, men endog gav prøver paa et godt og tydeligt foredrag og sprog saavel som og tildels paa aandsnærværelse i at besvare og gjendrive indsigelser». En av assessorerne fandt ved hans foredrag «en større timidité end nogen egentlig mangel paa naturgaver og sporet fremfor alt en særdeles lyst til at gjøre det vel», og alle var enige om at han hadde grundige juridiske kundskaper og vilde bli en duelig prokurator. Ved ophævelsen av Overhofretten og Lagmandsretterne og oprettelsen av Stiftoverretterne i 1797 gik det adskillig tilbake med praxis, og Rosenfeldt søkte snart at komme i andet embede, dertil varmt anbefalt som «en duelig og nøiagtig sakfører, bekjendt for sin redelighet og bedste moralske karakter». Under 11. juni 1802 blev han utnævnt til *byfoged* og *by-skriver* paa Strømsø og døde her allerede i 1804, begravet 5. oktbr. «med fuld ceremoni». Ugift.

Rosenfeldt var en meget literært interessert mand. Han oversatte og utgav i Kjøbenhavn Shakespeares sørgespil *Macbeth* i 1787 og flere av samme digters skuespil i 1790–92, de la Veaux' «Nætterne paa Landet» 1786–89, og i Gudenraths juridiske Bibliothek er indtat et indlæg fra ham for professor Odin Wolf i den sak som mot denne var anlagt av Det filosofiske Fakultet.

Rosenlund, Niels Jensen. Overhofretsprokurator.

Den Niels Jensen Rosenlund, som i 1701 gik i Rette i Stavanger, er maaske identisk med den Niels Jensen fra Christiansand, som «i

mange aar hadde lagt sig efter at naa fuldkommenheten i lov og ret», inden han i 1723 søkte om bevilling som prokurator for alle Retter i Norge. Justitiarius Blixencrone lot i denne anledning forhøre hos stiftets øverste embedsmænd om ansøgerens skikkelighet, kapacitet og dygtighet, og da han fik tilfredsstillende erklæringer indstillet Kancelliet efter ønske. Niels Jensen fik derpaa kgl. bevilling 10. mars 1724 som *prokurator* for Overhofretten og alle andre Retter i Norge.

Niels Jensen Rosenlund var født omkr. 1663 og opholdt sig fra tiden omkring 1706 paa Bragernes, hvor han døde 1754, begr. 16. septbr., 91 aar gl. Han bodde øverst oppe paa Bragernes i en gaard, han hadde kjøpt av Nils Eliassen, og som han 26. mai 1721 solgte til den danskfødte Rasmus Hansen Juel. I sine siste tredive aar drev han handelsforretninger.

Gift 5. decbr. 1707 paa Bragernes med *Ellen Margrethe Eliasdatter Krag* «fra Trondhjem», som blev begr. 27. juni 1757 paa Bragernes.

Rynning, Christian Ludvig Scheidt.

Overretsprokurator.

Født 16. septbr. 1770 i Vinger, søn av sogneprest *Mens Rynning* og *Engelke Irgens*, tok, dimittert fra Christiania kathedralskole, examen artium 1790, ex. philos. 1791 og blev examinatus juris vaaren 1794 med bekvem. I 1796 fik han amtsbevilling som prokurator i Hedemarkens amt, og med utmerkede anbefalinger opnaet han 30. novbr. 1798 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han procederte fra Vinger, hvor han kjøpte gaardene Skinnarbøl, Austbø og Overud. I mars 1804 meddelte han amtmanden at han var betænkt paa at slutte med sin praxis for helt at ofre sig for gaardsbruket: «den vanskelighet, om ikke umulighet at erholde nogen passelig betjening (paa kontoret) her i egnen, den saare krænkende miskjendelse, haan og møisommeligt utkomme, der ikke sjelden blir endog den redelige og duelige prokuratorers skjebne, er nær ved snart at bestemme mig ganske til at søke et tarveligt utkomme blot ved jordbruket, som ikke ulønnende mottar flid og opofrelse og som med utførelsen av nogen ogsaa det almindelige nyttige og nye anlæg forsikrer mig efter de 2 siste aars nøie overslag en blidere og mere sorgfri fremtid.» Det avgjørende skridt tok han et aars tid senere, idet han 3. juni 1805 skrev til amtmanden at han, saasart han var færdig med de

LUDVIG RYNNING.

paagaende offentlige og private saker ikke længer ønsket at benytte sin bevilling: «Jeg har da i 9 aar troligen røgtet et kald, som gir den følsomme mand ubehageligheter, som aapner den retskafne kun en svaktrindende utkommens kilde og som lar chikanehaderen og den like veis vandrer føle fortrædeligheter.» Overtalt av sine venner, «som hadde søkt at svække de hensyn som laa til grund for denne beslutning», bad han den i skrivelse av 6. septbr. dog igjen annullert, og da amtmanden ikke hadde expedert saken, men ladt den ligge i haap om at Rynning vilde komme paa andre tanker, fortsatte han som prokurator, om end mere i navnet end gavnet, idet driften av det betydelige jord- og skogbruk efterhaanden optok hans interesse. Han fik titel av krigskommissær og døde 23. mars 1845 paa Skinnarbøl.

Gift 17. juli 1805 i Onsø med *Christiane Flood*, f. 21. septbr. 1779 i Arendal og død 21. april 1819 paa Skinnarbøl, datter av kommerce-assessor *Jørgen Petersen Flood* og 1. hustru *Inger Susanne Herlofsen*. Av deres barn blev Engelke Irgens Rynning gift med expeditionssekretær Bernt Anker Nielsen.

Rynning, Roald. Overretsprokurator.

Født 1722 i Melhus, søn av resid. kapellan *Oluf Bersvendsen Rynning* og *Milde Pedersdatter (Darre)*, kom som ganske ung gut i tjeneste hos prokurator og senere landfiskal Aage Larsen Bierch i Trondhjem og hadde avancert til kontorfuldmægtig inden han 1. oktbr. 1745 blev examinatus juris og «eragtedes ei ubekvem til et underrets justisembede i Norge». Han fik magistratsbevilling som underretsprokurator i Trondhjem og skikket sig saa vel at «hans principaler gjerne ønsket at kunne benytte sig av ham ogsaa ved Overretten». Under 30. juni 1749 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Trondhjems stift og praktiserte siden i Trondhjem, hvor han døde 3. aug. 1763. Ved skiftet, som aapnedes s. d., blev boets aktiver 2265 rdl., mens passiverne gik op i 3110 rdl., saa det sluttet med en fallit paa 845 rdl. Ugift.

Rødlind, Anders. Overhofretsprokurator.

Formentlig født i Danmark og vistnok nærbeslegtet med Carsten Rødlind, som var foged paa Ringerike fra 1724 til sin død i 1736, fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge 16. aug. 1690 og nedsatte sig paa Fredrikshald. Her faldt det saa magert med for tjenesten, at han 13. decbr. 1701 løste borgerskap for at drive handels-

forretninger ved siden av sin prokuratorpraxis. Det blev imidlertid smaat med begge deler, og han døde i trange kaar i decbr. 1704. Vistnok ugift.

Røer, Edvard Nicolay. Underrettsprokurator.

Født 1776, døpt 1. jan. 1777 i Nesodden, søn av proprietær til gaarden Røer *Paul Røer* og 2. hustru *Petronelle Evensdatter Wold*, blev examinatus juris med bekvem 25. oktbr. 1797 og fik temmelig vel for den praktiske prøve 31. oktbr. næstefter. Han ønsket at forbedre denne siste karakter, men «omstændighetene forbød ham at opholde sig længer end høist fornødent paa et saa kostbart sted som Kjøbenhavn.» Efter hjemkomsten søkte han i 1798 prokuratorbevilling for amtet, men det blev avslaat, fordi Follo fogderi, hvor han agtet at slaa sig ned, paa forhaand var vel forsynt med jurister, dog kunde han opnaa bevilling, hvis han vilde flytte til Nedre Romerike. Dette kunde han ikke indgaa paa, da han hadde overtat fædrengaarden paa Nesodden. I 1803 forlot den amtsbeskikkede prokurator Prom sit distrikt, Follo, og Røer indsendte da ny ansøgning, «saasom der nu, saavidt ham var bekjendt, ikke fandtes en eneste prokurator i hele distriktet fra Christiania til Moss, saa endog advokater fra Christiania maatte beordres i justissaker for tingstederne i Follo.» Under 8. decbr. 1803 opnaaet han den forønskede amtsbevilling, og med utmerkede anbefalinger fik han kgl. bevilling 22. mai 1807 som *prokurator* for alle Retter i Akershus, Stiftsverretten undtat. I hovedstaden oparbeidet Røer sig en meget god forretning. Den var ikke saa meget anlagt paa den rent juridiske praxis som paa eiendomsomsætning. Røer averterte i Rigestidende kjøp og salg av faste eiendommer «og andet der ikke hører til kjøbmandsvare», og hans sakførerkontor blev det første i Christiania som befattet sig med denne virksomhet. Siden fik den efterfølgere i større stil, men kimen til den velkjente nutidsforeteelse at fremskudte advokater og sakførere driver betydelige forretninger utenfor den egentlige sakførsel, den maa søkes paa Rørs kontor, og den spirte veldyrket op hos de fremrakende advokater Petersen og Sørenssen. Under 23. mai 1844 tok Røer avsked som

E. N. RØER.
Efter maleri.

prokurator og trak sig tilbage til sin gaard paa Nesodden; her avgik han ved døden 29. jan. 1847.

Gift 8. mars 1811 paa Nesodden med sin kusine *Anne Dorothea Wold*, døpt 2. mars 1778 i Christiania og død 22. jan. 1822 paa Nesodden, datter av overretsprokurator, senere sorenskriver *Niels Edvard Rudolf Wold* og *Helene Colbjørnsen*.

Røyem, Carsten. Overretsprokurator.

Født 13. aug. 1708 i Christiansand, søn av kjøbmænd og stads-kaptein *Niels Røyem* og *Bodil Carstensdatter Mecklenburg*, blev allerede i 1729 lagtingsskriver i sin fødeby, examinatus juris 3. april 1739 med bekvem og fortsatte derpaa som skriver til han i 1741 blev konst. prokurator. Under 11. mai 1742 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Christiansand by og stift, hvor amtmanden gjerne vilde ha ham i stiftsstaden, da han altid hadde opført sig upaa-klagelig, og den ene av byens prokuratorer fast altid var syk. Her døde han 7. april 1751, anset som en retskaffen og dygtig mand.

Gift 13. august 1708 i Christiansand med *Ellen Topdal*, født 28. febr. 1713 s.steds, datter av kjøbmænd *Jørgen Rosenkrantz Clausen Topdal* og *Anne Isachsdatter Niemann*.

Saurbøll, Peder Madsen. Underretsprokurator.

Han var indvaaner i Bergen da han 25. mai 1669 fik kgl. bevilling til her at være *prokurator* og *stevningsskriver*. I 1683 skattet han i 3. klasse og i 1686 bodde han i 12. rode, Domkirkens sogn. — Den 1. mai 1670 blev han trolovet i Domkirken med *Anne Hansdatter*, i 1683 kaldes hans hustru *Margrethe Nilsdatter* og i 1686 *Margrethe Madsdatter*; en datter *Ellen Saurbøll* opføres i 1683.

Saxe, Søren Jensen. Overretsprokurator.

Født 1718 i Haaland, søn av sogneprest *Jens Pedersen Saxe* og *Anne Olsdatter Blomme*, kom tidlig paa embedskontor i Bergen og blev allerede i 1742 en kort tid konstituert som foged i Nordhordland og Voss. Under 17. febr. 1769 fik han kgl. bevilling som *prokura'tor* for alle Retter i Bergen og Bergens stift og praktiserte siden fra stiftsstaden til sin død 22. juni 1776.

Gift med *Johanne Dorothea Molbech*.

Saxild, Eric Nicolai. Overretsprokurator. Raadmand.

Født 6. novbr. 1787 i Christiania, søn av kjøbmand *Ole Eriksen Saxild* og 2. hustru *Dorothea Gjedde [Bjørn]*, som senere var gift med oberst *Ove Kamel Michelet*, blev student i 1804 og cand. jur. 16. april 1808 med laud. for begge prøver. Han blev straks volontør i det danske Generalkommissariats Kollegium og kort efter konst. auditor ved prins *Frederik Ferdinands* dragonregiment paa Sjælland, vendte i 1809 tilbage til Norge med kgl. bevilling av 27. jan. 1809 som *prøveprokurator* for Overretten og alle Retter i Akershus stift og blev straks konst. sorenskriver i Aker under kancelliraad *Horns* svakhet og fravær paa badereise. Under 20. juli 1810 fik han sit distrikt utvidet med *Christiansands* stift, men «benyttet egentlig aldrig sin prokuratorbevilling, uten forsaavidt han stundom hadde nogen kommissioner og andre saadanne uten Retten forefaldende forretninger», idet han fra 1813 ofret sig ganske for sin egentlige interesse skolefaget. Han blev inspektør og lærer ved *Christiania* Borgerskole og samtidig medbestyrer av og lærer ved søndagsskolen, hvis anordning skyldtes ham; derhos oprettet han en gratis aftenskole for videre undervisning av Almueskolens elever og en handelsskole for en mere videnskabelig utdannelse. Av de beskedne skolepenge kunde *Saxild* saavidt lønne sine medlærere; selv arbeidet han omtrent gratis og tilsatte hvad han eiet og kunde opnaa av private bidrag paa disse anstalter, hvor han øvet en samfundsgavnlig virksomhet og indla sig megen fortjeneste. Han blev imidlertid en fattig mand og fandt sig omsider nødt til at søke embede. «Næringsssorger holder paa at lægge mig i graven, og min stilling er smerteligere end man tror», skriver han i 1819. Med de varmeste anbefalinger opnaaet han 15. juni 1820 utnævnelse til *raadmand*, maaler og vraker i *Christiania*. Fra *raadmands*embedet tok han avsked uten pensjon 7. decbr. 1827, men blev staaende som maaler og vraker til sin død 2. novbr. 1846 i *Christiania*. «En meget gudfrygtig hjertensgod, men svak mand.» Se forøvrig *I. B. Halvorsens Norsk Forfatter-Leksikon*.

Gift 24. mai 1810 i *Christiansand* med *Margrethe Larsen Grimstad*, født 2. mai 1785 i *Oppegaard* og død 16. oktbr. 1870, datter av fabrikmester ved *Ljans* krudtmølle *Lars Larsen Grimstad* og *Magdalene Halvorsdatter Bjørnstad*; pleiedatter av sin slegtning rektor *Amberg* i *Christiansand*. Datteren *Mathilde Magdalene Hermana Saxild* blev gift med *examinatus juris*, senest forvalter ved *Gaustad* asyl *Halvor Hals* [*Almus*].

E. N. SAXILD.
Efter maleri.

Scavenius, Jens Jørgen. Overretsprokurator. Sorenskriver.

Født 15. mars 1764 paa *Fredrikshald*, søn av *Anders Scavenius* og *Johanne Marie Bodom*, blev vaaren 1787 *examinatus juris* med bekvem og tjenstgjorde som fuldmægtig hos assessor, lagmand *Ove Gjerløv Meyer* i *Tønsberg*, paa hvis kontor han hadde været fra sit 15. aar.

Paa byfoged Wulfsbergs attest, at han hos den da avdøde lagmand hadde erhvervet gode juridiske kundskaper, og med stiftamtmand Molktes anbefaling — ikke mindst fordi der kunde trænges en duelig prokurator i Tønsberg, hvor Scavenius agtet at slaa sig til — fik han kgl. bevilling 13. septbr. 1793 som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret, Overhofretten og Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat. Med meget gode anbefalinger som en dygtig jurist, en karakterfast og samvittighetsfuld mand blev han 24. mai 1805 utnævnt til *sorenskriver* i Finmarken, hvor han fik sin bopæl i Loppen. Ved sorenskriver Riegels' død blev Scavenius herfra befordret 31. aug. 1807 til sorenskriver i Heggen og Frøland, og i dette embede døde han pludselig 11. juli 1812 under ét besøk hos løytnant Riegels paa Nestingen i Spydeberg. Ved skiftet i boet, aapnet 17. juli næstefter i hans bopæl paa Narvestad i Eidsberg, viste det sig at han hadde 2865 rdl. liggende i rede penge, løsøret blev solgt for 5185, og gjeldsbeviser fra embedsmænd og andre gik op til en samlet sum av omtrent 8000 rdl. Boets aktiver androg til ialt 17 296 rdl., men han sat inde med 5601 rdl. i umyndiges arvemidler og hadde diverse gjeld, like fra sin Finmarkstid, saa boet sluttet med en fallit paa 25 rdl. Overfor disse beløp maa erindres riksdalerens daværende ringe værdi under den økonomiske depression som endte med statsbankeroten i 1813. Ugift.

Schanche, Jens. Overretsprokurator. Postmester og postkontrolør.

Født 1717 paa Karstenøen i Nærøy, søn av velstaaende handelsmand *Jon Andersen Findvegaard* og 2. hustru *Ellen Andersdatter Borchmann*, blev opkaldt efter den rike handelsmand Jens Jensen Schanche paa Vigten. «Fra sin barndom av hadde han stedse tjent ved pennen, men da han endnu i 1742 ei har kunnet nyte ringeste forfremmelse eller ophold derved, besluttet han sig til prokurorembedet, ifald samme maatte vorde ham tilladt». Efter at samtlige prokuratorer i Trondhjem, baade de kgl. bestallede Bierch, Læmell og Thams og de amtsbevilgede Lorentz Nideros og Mathias Jensen Krull enstemmig hadde erklæret intet at ha imot at faa Schanche til kollega, blev han 28. mai 1742 av Trondhjems magistrat antat som prokurator ad interim for at gaa de «virkelige» prokuratorer tilhaande med løfte paa fast ansættelse ved indtrædende vakance. Han procederte adskillige justissaker, dog alt uten betaling, idet saadan var ham forbudt i instruxen, og utsigterne til at faa fast stilling og dermed et skikkelig

levebrød var endnu meget ringe, da han i 1745 søkte kgl. bevilling. Paa stiftamtmandens «berømmelige» skudsmaal og ønske om at stiftet maatte faa nogen flere prokuratorer blev Schanche meddelt kgl. bevilling 12. mars 1745 som *prokurator* for alle Retter i Trondhjems stift. Hans virksomhet som saadan fik imidlertid ingen lang varighet, idet han i mars 1748 blev konstituert postmester efter den suspenderte Peder Jørgensen Møenboe. For at opnaa utnævnelse i embedet tilbød han at betale Møenboes gjeld paa omkr. 1000 rdl. og desuten at gi ham 50 rdl. til aarlig subsistence, men en anden supplikant med en indflydelsesrik onkel blev foretrukket, og fra 1750 gjenoptok Schanche som det synes meget motvillig sin juridiske praxis. Han innskrænket sig dog for det meste til at fungere som lagtingskriver i stiftstaden. I 1752 drog han til Kjøbenhavn og fremla der for postdirektionen en av ham utarbeidet plan for en betydelig forbedring av den norske postgang, som vakte megen opmerksomhet og som medførte at han i novbr. 1752 blev overdraget at undersøke postforholdene i Norge, ved reiser gjennom postruterne at skaffe rede paa alle mangler og avgi beretning om tilstanden og forslag til en mere betrygget og utvidet postbefordring. Dette var et meget viktig oppdrag, og i løpet av de nærmeste aar utførte Schanche her et fortrinlig arbeide, som blev grundlæggende for de offentlige foranstaltninger, som i den efterfølgende tid blev iverksat til hele det norske postvæsens heldige utvikling. Han blev *postkontrolør* ad interim med løfte paa postmesterembedet i Christiania, naar dette maatte bli ledigt, og «Kongen vilde præferablement kaste et naadigt øie paa ham og den gjorde nidkjære tjeneste, tiltrods for at Kongen ikke meddelte expektance paa slige tjenester». Som postkontrolør hadde Schanche faat lov til at bo i Trondhjem, men da dette viste sig uheldig, og det i juli 1763 blev betroet ham at foreta grundige undersøkelser i anledning av indtrufne bedragerier, flyttet han til Christiania. Her fik han 28. oktbr. 1763 utnævnelse til *postmester* efter den gamle Lars Raabech, som trak sig tilbake mot at faa 300 rdl. i aarlig pensjon av sin eftermand. Schanche overtok embedet 1. april 1764 og beholdt ved siden herav stillingen som postkontrolør. Han var en fremrakende dygtig mand, hvis navn er uløseligt knyttet til alle væsentlige reformer inden Norges postvæsen fra 1752 til 1786. I 1770 blev han *kancelliraad*. — Efter ansøking erholdt han 29. septbr. 1780 avsked som postmester i Christiania, men vedblev at være postkontrolør; som saadan fik han i 1781 tilatelse til at bosætte sig i Trondhjem, og her avgik han ved døden 2. decbr. 1787.

Gift 1. gang 1. septbr. 1740 i Trondhjem med *Margrethe Agnete*

Schjødt, født 18. novbr. 1717 s.steds og begr. 7. aug. 1761 i Lade; datter av mægler *Carsten Henriksen Schjødt* og *Anne Juliane Tostrup*.

Gift 2. gang 9. juli 1764 i Trondhjem med *Helene Dorothea Westermann*, døpt 15. mars 1740 s.steds og begr. 23. juni 1766 i Christiania; datter av overveier og maaler, kommerceraad *Bernt Westermann* og 2. hustru *Ester Høyer*.

OLE SCHARE.
Efter maleri.

Schare, Ole. Overretsprokurator. Byfoged.

Født 31. decbr. 1766 paa Vestfossen, Eker, søn av *Thore Schare* og *Maren Christophersdatter Stenseth*, var fra sit 15. aar ved embeds-kontor, blev examinatus juris med bekvem 1791 — med bekvem for den theoretiske prøve 19. oktbr. og vel for den praktiske 29. oktbr. — og fik kgl. bevilling 27. april 1792 som prokurator for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Som saadan blev han betroet aktorattet i en kommissionssak i Bragernes sjøindrullings-distrikt, som saa længe beslagla hans arbeidstid, at hans egne affærer blev vanskjøttet. Dette

hensyn talte stærkt for befordring til bedre embede, og 11. juni 1802 blev han utnævnt til *byfoged* og *byskriver* i Christiansund. Her kom han i en kasseangel paa 6100 spd., blev suspendert i 1820 og ved Underrettsdom dømt fra embedet i 1823. Ved Underretten blev han 27. juli 1824 dømt til strafarbeide i Trondhjems fæstning indtil underslaget var dækket. Disse dommer blev stadfæstet av Overretten i 1823 og 1825 og av Høiesteret 18. mai 1826 med tillæg av 8% rente. Ved kgl. resol. av 16. febr. 1828 slap han renterne og strafarbeidet, fik eget rum paa fæstningen og underholdningsbidrag som for kriminelle arrestanter bestemt. Han døde «fra nød, sorg og elendighet» 21. jan. 1829 i Christiansund. — Stortingsmand for Christiansund og Molde 1815—16.

Gift 1. gang 11. juni 1804 i Christiansund med *Maren Brun Wasmuth*, født 29. april 1782 s.steds og død der 19. mars 1805, datter av kjøbmand *Christian Frederik Wasmuth* og *Johanne Susanne Holck*.

Gift 2. gang 20. mars 1810 i Christiansund med *Stinchen Tostrup Wasmuth*, født 28. jan. 1786 i Christiansund og død 14. febr. 1867 som priorinde i De Angelske Stiftelser i Trondhjem; foregaendes søster.

Scharre, Knud Hansen. Overretsprokurator.

Født 1770, døpt 6. jan. paa Eker, søn av *Hans Knutsen* og *Bodil Ellefsdatter Skjøleie*, blev examinatus juris 25. juni 1802 med ei ubekvem og forbedret sin karakter til bekvem ved ny examen 24. oktbr. 1803; for den praktiske prøve 2. juli 1803 fik han vel. Han fik amtsbevilling 13. decbr. 1803 som prøveprokurator i Buskerud og praktiserte i det følgende fra Drammen, en tid fra gaarden Rød i Strømsgodset. Under 4. febr. 1806 fik han kgl. bevilling som *prokurator* i Akershus stift, dog ikke for Overretten, medmindre han bosatte sig i Christiania, og 27. jan. 1813 fik han ny bevilling som *overretsprokurator* i Akershus stift. Han døde av brystsvakhet 3. mai 1834 i Liersund.

Scharre skal ha hat meget at gjøre som sakfører og «utmerket sig ved megen prokuratormæssig svada til protokols». Noget høit kulturstandpunkt har han neppe indtat, siden han selv gir erklæring om at han ikke tilhørte byens gode selskap! I «Drammens Tidende» decbr. 1820 skriver han nemlig, at han aldrig blev indbudt naar magistrat og borgerrepræsentanter holdt fester for prinser og statholdere, skjønt han ikke vidste rettere end at «hans opførsel stedse hadde været led-saget med redelighet og retskaffenhet». Denne forsmædelige forbi-gaaelse var formodentlig grunden til at han meldte sig som deltager i den bekjendte «borgerfest» for byens flammende oppositionsmand krigsraad Flor i anledning av at denne var gjenvalgt som stortingsmand og dertil hadde vundet i Overretten sin proces med amtmand Collett, hvem Flor hadde beskyldt for at ha krænket Drammens handelsprivilegier. Byens 35 embedsmænd frala sig offentlig enhver befatning med festen for Flor og demonstrerte ved kort efter med stort følge at delta i den vanlige nyttaarskur hos amtmanden, som forøvrig var den som tilslut vandt processen for Høiesteret. Scharre fandt det nyttig at oplyse i avisen, at det var ganske riktig at ingen av byens embedsmænd hadde deltatt i festen for Flor, for han, Scharre, bodde ikke i byen, men i Strømsgodset! Scharre satte forøvrig ganske særlig stor pris paa gjestebud, ja mindet om Scharre kredser med en viss forkjærlighet om gjestebud. «Vi aat, vi drak og vi sloges» var gjerne hans beskrivelse av gildet, naar det hadde gaat for sig som det skulde, og «mere pons, sa Scharre», er et gammelt ord som skyldes ham fra behagelig deltagelse i guldsmed Appelgreens gravøl. Han skal ha været en fiks prokurator og ganske sikkert en original person, som er blit lidt av en sagnfigur.

Gift 24. april 1806 paa Bragernes med *Margarethe Cathrine Günther*, født 20. juli 1768 s.steds og død 20. novbr. 1855 paa Grønland, Strømsgodset, datter av trælasthanndler, proprietær *Anders Nielsen* paa Nordre Skougen og *Helene Margrethe Günther*.

Scheel, Hans Henrik. Officer. Verkseier. Overhofretsprokurator. Byfoged. Sorenskriver.

Født 2. aug. 1746 i Christiania, søn av kaptein, senere generalmajor *Hans Jacob Scheel* og *Cathrine Christine Brüggeman*, blev fænrík reformé ved Søndensfjeldske gevorbne infanteriregiment 5. april 1758, virkelig fænrík 3. febr. 1762, secondløytnant 8. septbr. 1762 og premierløytnant ved samme regiment 24. mai 1769. I 1775 blev han examinatus juris med bekvem, forlot den militære bane og kjøpte 17. jan. 1778 Dikemarks jernverk for 57000 rdl. I tolv aar drev han dette verk, men daarlige konjunkturer og uforholdsmæssige omkostninger tvang ham til opbud, og verket blev av kommissarierne i hans bo 3. juli 1790 utlagt til kancelliraad August Wilhelm Thams. Faa dager efter, 30. juli 1790, fik Scheel kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og bosatte sig i Drammen. I 1799 indsendte sønnen, stud. juris Hans Jacob Scheel paa farens vegne ansøgning om sorenskriverembede og skriver da: «min far er baade en fattig og aldrende mand med familie, som ikke formaar at gjøre nogen lang flytning», hvorfor han skulde ønske ikke at komme længer bort end til Bamle eller Mandal. Under 18. oktbr. 1799 blev Scheel utnævnt til *sorenskriver* i Vestre Robyggelaget, men trivedes ikke her og tok avsked 14. febr. 1800. Han kom atter i embede ved sin utnævnelse 20. febr. 1801 til *byfoged* i Fredrikstad, men byttet det embede 27. april 1805 med Moss byfogedembede, og blev sluttelig 31. juli 1811 *sorenskriver* i Solør og Odalen, i hvilket embede han døde 22. decbr. 1813 paa Kongsvinger. Justisraad. Ridder av Dannebrog 1812. Scheel er forfatter av «Efterretninger om Dikkemark Jernværk», 1789.

Gift 21. oktbr. 1778 paa Bragernes med *Anne Elisabeth Schow*, født 23. mai 1761 paa Modum og død 19. septbr. 1828 paa Grinsrød ved Moss, datter av *Jens Clausen Schow* og *Antonette Brinch*.

Scheitli, Johan. Overrettsprokurator.

Født 1748, døpt 18. juni i Christiania, søn av overhofretsprokurator *Leonhard Scheitli* og 1. hustru *Maren Wad*, fik sin kontorutdannelse hos faren, blev examinatus juris og var i 1778 konstituert byfoged paa Moss. Under 13. mai 1785 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, og slog sig ned paa Bragernes, hvor han var konstituert som byfoged i 1790 og 1791. I sistnævnte aar blev paatalt hans «høist mistænkelige omgang» med en panteforskrivning fra madame Elisabeth Astrup til Andreas Robsahm paa 13958 rdl., og efter Høiesteretsdom av 1. juni 1791

var han færdig som konst. byfoged og fik en pen mulkt paa 50 rdl. Siden forsvandt han fra Drammen og døde ugift før 1800, idet han ikke nævnes ved det efter faren 20. mai dette aar avholdte skifte.

Scheitli, Leonhard. Overhofretsprokurator. Sorenskriver.

Født 1717, døpt 29. mai paa Bragernes, søn av den fra St. Gallen indkomne sadelmaker *Johann Scheitli* og *Maren Svendsdatter*, hadde fra sin tidlige ungdom av «øvet sig i landets rettergangsmaate» hos prokuratorer i Drammen og hadde nogen tid været i tjeneste hos landfiskal Nicolai Helm, da han i 1740 fik amtsbevilling som prokurator i Buskerud: «han hadde excoleret lands lov og ret, og i samme gjort sig temmelig beløben til forsigteligen i den vei og begivenhet at raadføre sig selv og andre». Han blev examinatus juris med bekvem i 1748. Stiftamtmand Rappe hadde fundet ham saa dygtig at han nogen ganger hadde benyttet ham baade i justis og andre saker og anbefalte ham som «bekvem til at betroes alvorlige ting». Under 12. aug. 1748 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og nedsatte sig i Christiania, hvor han erhvervet megen anseelse som dygtig overhofretsprokurator. Med utmerkede anbefalinger utnævntes han 30. mars 1770 til *sorenskriver* i Øvre Romerike, hvor Helle Juel Wisløff avstod ham embedet mot 4800 rdl., og hvor Scheitli 9. septbr. 1769 hadde kjøpt Wisløffs gaard Nordre Hovin i Ullensaker for 2000 rdl. Som embedsmand blev han anset og skattet for retsind og dyktighet, tok avsked 17. mars 1797 og døde 28. april 1800 i Ullensaker.

Ved skiftet efter Scheitlis første hustru i 1764 gav boet et overskud paa 1263 rdl., men ved skiftet efter ham i 1800 blev det fallit paa 2329 rdl., idet aktiverne androg til 5309, mens passiverne gik op i 7638 rdl.

Gift 1. gang 17. mai 1748 i Christiania med *Maren Vad*, begr. 14. april 1763 s.steds, 40 aar gl.; søster av løytnant Hans Rasmussen og datter av lensmand i Sigdal *Rasmus Jonsen* paa Vad og *Marthe Hansdatter*.

Gift 2. gang 23. decbr. 1765 paa Modum med *Anne Marie Hjort*, døpt 6. septbr. 1738 i Christiania og der begr. 28. mars 1777, datter av toldskriver *Jens Jørgensen Hjort* og *Marthe Paulsdatter Østbye*.

Gift 3. gang 1. juni 1781 i Ullensaker med *Dorothea Marie Lieungh*, døpt 22. mai 1746 i Nes, Romerike, og begr. 24. jan. 1809 i Porsgrund, datter av resid. kapellan *Ole Lieungh* og *Dorothea Marie Wendelboe*.

Av barnene blev Johan Scheitli prokurator, Nicolai Scheitli magasinførvalter, Eidsvoldsmand, og datteren Marie Scheitli gift med generaldirektør Christopher Anker Bergh som dennes 2. hustru.

Schmidt, Jacob Otto. Overretsprokurator. Verkskasserer.

Født 1735, døpt 20. aug. i Aalborg, søn av byfoged *Christen Willumsen Schmidt* og 2. hustru *Ida Margrethe Hybertz*, fik kgl. bevilling 25. juli 1769 som *berg-* og *forstadvokat* Søndenfjelds efter C. F. Barth, som var blit byfoged paa Kongsberg. Ved Generalforstamstets ophævelse mistet han sine fleste indtægter og fik ingen vartpenge, hvorfor Overbergamtet indtrængende anbefalte ham som en meget duelig mand til befordring. Under 13. decbr. 1771 fik han derpaa kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Han vedblev at praktisere fra Kongsberg og var i senere aar kasserer, skriver og skifteforvalter ved Blaafarveverket i Akershus stift (Modum), fra hvilken stilling han tok avsked nogen tid før sin død, hvilken indtraf 17. april 1812 paa Kongsberg.

Gift 1. gang 29. jan. 1769 paa Kongsberg med *Margrethe Kjerboe*, døpt 20. aug. 1746 s.steds og begr. 25. febr. 1785 paa Modum, datter av prokurator *Niels Olsen Kjerboe* og 2. hustru *Johanne Marie Wendelboe*. Hendes søster Alhed Kjerboe blev gift med organist Johan Ludvig Schweigaard og farmor til professor Anton Martin Schweigaard.

Gift 2. gang 22. septbr. 1786 i Sandsvær med *Anna Kjøning Flor*, født 23. aug. 1758 s.steds og død 30. mars 1822 paa Kongsberg, datter av foged i Numedal og Sandsvær, kammerraad *Hans Zacharias Flor* og 3. hustru *Birgitte Michælsdatter Falck*.

Schmidt, Peter Nicolaj. Overretsprokurator. Skattefoged.

Født 1777, døpt 31. aug. i Hurdalen, søn av forvalter *Niels Nielsen Schmidt* og *Elisabeth Christine Næsgaard*, konditionerte fra 1793 paa sorenskriverkontorer og blev examinatus juris med bekvem 20. april 1804; for den praktiske prøve 28. april næstefter fik han vel. Under 29. juli 1807 fik han amtsbevilling som prøveprokurator i Buskerud og slog sig ned paa Kongsberg, hvorefter han 8. septbr. 1809 fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og nedsatte sig i Christiania. Han oparbeidet en god praxis og fik ord for at være en meget nøiagtig og samvittighetsfuld mand. Fra 1819 bestyrte han tillike Overformynderiet. Under 6. mai 1834 blev han utnævnt til *skattefoged* og auktionsforvalter i Drammen og døde i dette embede 17. febr. 1846.

Gift 10. oktbr. 1809 paa Kongsberg med *Petronelle Marie Sandberg*, født 22. septbr. 1788 paa Fredrikshald og død 17. mai 1846 i

Drammen, datter av snekkermester *Hans Sandberg* og *Anne Margrethe Lund*. Av barnene blev *Adolphine Marie Schmidt* gift med adjunkt *Nathanael Angell Colban* og en bekjendt forfatterinde.

Schnabel, Rasmus. Overretsprokurator. Toldprokurør.

Født 11. oktbr. 1752 paa Nedre Hagestad i Ulvik, søn av sogneprest *Paul Marcussen Schnabel* og *Maren Preus Antoniusdatter Kierulf*, blev examinatus juris med bekvem i 1772 og kom straks efter paa høiesteretsadvokat, justisraad Uldalls kontor i Kjøbenhavn, hvor han i et aars tid blev flittig øvet i rettergangssaker og juridiske forretninger. I mars 1773 fik han fuldmægtigpost hos lagmand Greger i Skien og kom i mai 1774 som edsvoren fuldmægtig til sorenskriver i Nordhordland og raadstuskriver i Bergen *Haberdorph*, i hvis forfald han flere ganger blev konstituert i embedet. Med utmerkede attester for godt forhold og amtmandens erklæring for at være en duelig mand, som med sikkerhet kunde betroes enhver sak, fik Schnabel 28. novbr. 1783 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, og nedsatte sig i Bergen. Her praktiserte han til han 28. febr. 1798 blev *toldprokurør* i Bergen, dertil anbefalt som den ældste prokurator i stiftsstadene og bekjendt for sit retsind og dygtighet. Han døde 31. aug. 1808 i Bergen. Efter 13 skiftesamlinger blev hans bo 22. novbr. 1809 overdraget enken og en myndig søn; det sluttet som fallit.

Gift 1. gang med *Anna Cathrine Arctander*, døpt 5. juli 1759 i Nykirken, Bergen, og død her 27. febr. 1789, datter av *Anders Arctander* og *Anna Madea Munckeberg*.

Gift 2. gang 17. mai 1790 i Bergen med *Cathrine Jersin Undall*, født 29. septbr. 1747 s.steds og død der 24. decbr. 1812, datter av krigskommissær *Frederik Undall* og 2. hustru *Maria Elisabeth Geelmuyden*.

Schnitler, Hans Müller. Underretsprokurator.

Født 24. febr. 1772 paa Honstad i Surendalen, søn av holzførster *Hans Peter Schnitler* og *Marie Elisabeth Müller*, kom 1. decbr. 1787 som volontør til konst. sorenskriver *Lindeman* paa Nordmør og derfra 1. novbr. 1790 paa *Christiansunds* byfogedkontor. Fra 14. mars 1793 var han ansat hos sorenskriveren i Orkedalen og kom derpaa 13. juni 1793 til sorenskriveren paa Søndmør, hvorfra han 16. septbr. 1795 drog til Kjøbenhavn paa studering. Under 25. juni 1796 blev han examinatus juris med bekvem og fik vel for den praktiske prøve 8. juli

næstefter, hvorefter han 6. aug. 1796 blev 3. fuldmægtig hos stiftamtmanden i Christiania, men fik ikke her saa god løn som han var forespeilet, hvorfor han søgte og fik amtsbevilling som prøveprokurator i Hedemarkens amt. Her fik han imidlertid straks en fuldmægtigpost hos amtmanden og kom saa til sorenskriver Budde i Solør og Odalen som edsvoren 15. aug. 1797. Med amtsbevilling praktiserede han siden fra Kongsvinger, til han med meget gode anbefalinger som dygtig og retskaffen mand fik kgl. bevilling 28. mars 1806 som *prokurator* for alle Retter i stiftet, dog ikke for Overretten, med mindre han tok bopæl i Christiania. Han nedsatte sig i Skedsmo og bodde paa gaarden Skjølseg, hvor han avgik ved døden 8. mai 1837.

Gift 1. mars 1804 i Fredrikstad med *Anne Marie Kierkegaard*, døpt 10. oktbr. 1783 s.steds og død 1. aug. 1845 i Skedsmo, datter av kjøbmand *Peter Kierkegaard* og *Karen Sophie Lorentzdatter*. Uten barn.

Schnore, Henrik Christophersen. Overhofretsprokurator.

Foged.

En danskfødt mand, fik kgl. bevilling 25. juli 1732 som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat, men forlot faa aar senere skranken, idet han allerede 6. aug. 1737 blev *foged* i Nedenes, hvor hans svoger Morten Olsen Kierulf avstod ham embetet. Han blev en litet nøieseende Herre, ilde likt av befolkningen, kom i kasseangel paa 2700 rdl. og suspendertes i 1748 med avsettelse tilfølge i 1749. Han var bosat i Sandstø i Øiestad, hvor han døde i 1751. Hans eiendeler blev solgt ved auktion, deriblandt en $\frac{7}{24}$ del i Rygene laksefiske, som blev kjøpt av bønder for 300 rdl.

Gift omkr. 1733 med *Elisabeth Juell*, døpt 10. mars 1707 i Hof, Solør, og begr. 1. novbr. 1775 i Arendal, datter av foged *Christian Juell* og 1. hustru *Else Margrethe Braem*. Uten barn.

Schweder, Jens Severin. Overretsprokurator.

Født 1708, døpt 9. oktbr. i Christiania, søn av *Jochum Schweder*, senere foged i Telemarken, og 1. hustru *Christine Jensdatter Gay*, hadde tjenstgjort hos sin far og «i mange juridiske forretninger været konstitueret», da han 13. febr. 1747 søkte prokuratorbevilling. Han fik det svar at først maatte han ta juridisk examen. Da farens økonomiske forhold ikke tillot noget studium i Kjøbenhavn, søkte han s. a. om enten at faa bevilling uten examen eller faa avlægge prøven privat, men ogsaa dette blev avslaat. Han fik saa i 1748 bevilling

av stiftamtmanden som prokurator i Christiansands stift, og først 26. april 1755, da han var i en alder av 47 aar, fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, idet stiftamtmanden intet derimot hadde at erindre, da «Schweder hadde opført sig vel og upaaklagelig.» Han praktiserte fra Gjerpen og døde 26. jan. 1771 under et ophold i Kragerø, begravet ved Gjerpen.

Gift 23. april 1756 i Gjerpen med *Helene Hermansdatter Franch*, født 1720 og begr. 13. febr. 1806 i Gjerpen. Av barnene blev Kirstine Schweder gift med prokurator Nils Egidius Gasmann.

Schweder, Mauritz Anthoni. Byfoged. Overretsprokurator.

Født 1727, døpt 18. mars i Skien, søn av foged i Telemarken *Jochum Schweder* og 2. hustru *Rachel Johansdatter Korn*, hadde vistnok hat beskæftigelse i Danmark og var i Nykjøbing, da han 8. febr. 1764 erindret om et kgl. løfte paa embedsbefordring. Under 2. mars 1764 fik han utnævnelse til *byfoged* i Christiansand — han blev da kort efter *examinatus juris* — og blev 8. mai 1767 tillike *politimester*. I disse embeder begik han saa drøie misbruk, at han i 1771 blev suspendert og ved Høiesteretsdom 20. oktbr. 1773 avsat. Han vedblev at bo i Christiansand hele sin senere levetid og skaffet i de mange aar ikke bare byens myndigheter, men den høieste øvrighet i begge riker saa mangfoldige fortrædeligheter og besværligheter som neppe nogen prokurator, Ananias Raabech medberegnet, hverken før eller siden har formaaet at præstere. Og allikevel har Schweder vist slet ikke været nogen ufordragelig person, neppe heller nogen helt markstukken karakter, men han brændte av ulyksalig begjærlichkeit efter penge, hvad der sløvet viljen til at holde grænsen for det tilatelige, og han var dertil forstandsmæssig vel rustet til at møte motstandere og benytte ethvert prokuratoroknep i en snever vending. I sine kraftige aar har han været en meget stridbar herre, hvis seige utholdenhet kunde gaa nogen hver paa nerverne og drive endog en saa robust embedsmand som stiftamtmand Hagerup til henimot fortvilelse. Efterhaanden blev han en qværlulant med rikelig utvikling av alle de kjedelige egenskaper og tilbøieligheter som er en saadans særkjende.

I 1770 indsendte stiftamtmand Hagerup en klage over Schweder som gik ut paa pengeutpresning og anvendelse av tortur: Schweder presset underhaanden penge av enfoldige folk for smaaforseelser som han forestillet dem saa graverende som muligt, alt uten at melde det

for Politiretten, og likesaa avpresset han betaling for underhaanden at faa politisaker bilagt, uten at Retten fik vite summen eller hvor pengene blev av eller hvordan saken blev avgjort; han hadde en forklarlig tilbøielighet til at lukke sine øine for bruken av falsk maal og vegt hos nogen, mens han før strengt frem mot andre; og det værste var at han paa en haard og tyrannisk maate hadde sat tomme skruer paa to piker for at tvinge dem til at tilstaa et ringe tyveri og derunder faa opdaget noget som han mente var stjaalet fra ham selv, men som siden blev fundet igjen! Foruten disse punkter gjaldt klagen ogsaa overtrædelse av kgl. befalinger, aapenbar opsætsighet og ærerørige fornærmelser overfor stiftamtmanden i embede. Der blev nedsat en kommission, og av denne blev Schweder 12. aug. 1771 idømt drøie bøter, 600 rdl.; dertil kom 600 til kommissærerne. Han appellerte til Overhofretten, og av den blev han 16. juni 1772 dømt for raaskapen mot de to piker m. v. til en bot paa 200 rdl., men av Høiesteret blev han som ovenfor nævnt 20. oktbr. 1773 dømt fra embedet baade som byfoged og politimester. Inden denne dom faldt hadde Schweder ogsaa begaaet andre meriter.

I mars 1773 indkom til Kancelliet ansøgning om kgl. konfirmation paa et testamente, som Emanuel Jensen Wiborg i Christianssand hadde opsat 1. mars, og hvori han skjænket 200 rdl. til byens fattige, mens resten av hans formue, 600 rdl., skulde tilfalde Schweder, som tillike skulde være executor testamenti. Ikke før var dette gjennom testamentsvidnerne blit bekjendt før magistraten ilsomst underrettet Kancelliet om at Wiborg var en mand «uten sin fulde fornufte bruk» og av Schweder forledet til at opsætte testamentet. Nu hadde Wiborg igjen annullert dette, og magistraten bad derfor at der ikke maatte meddeles nogen konfirmation, og «som denne Schweder ved mange leiligheter stifter ondt i byen, hisser folk sammen og bringer dem i processer, som han under en eller anden prokurators navn utfører, med flere kunstgrep», henstillet den at han enten maatte forvises fra byen eller i det mindste forbydes, under hvad navn det maatte være, at gaa i Rette «eller skrive noget hos almuen». Stiftamtmanden bekræftet i et og alt magistratens anførsel og tilføiet at «det vilde være en stor naade for byen og stiftet, om Schweder med sin «urolige og farlige opførsel» maatte bli forment at opholde sig der. Under 9. juli blev konfirmationen nægtet, og stiftamtmanden fik paalæg om at la «omgangen med testamentet mot baade Schweder og testamentsvidnerne paa lovlig maate paatale».

I 1775 henvendte Schweder sig til prins Carl av Hessen og fik av ham et brev som bilag til en ansøgning om prokuratorbevilling.

Kancelliet utbad sig da stiftamtmand Hagerups erklæring, og efter at ha mottat denne gav det Schweder avslag 6. juli 1775. Imidlertid hadde Schweder paa alle vis chikanert Hagerup og bl. a. indsendt en klage — som det viste sig at han selv hadde forfattet — fra en del bønder i Oddernes og Mandal, i hvilken Hagerup beskyldes for at nægte at motta bønderne og høre deres besværinger. Hagerup var hans svorne avindsmand, som paa alle vis forfulgte ham, oplyste han, og han vilde derfor be Kancelliet om for fremtiden at indhente fornødne erklæringer hos stiftamtmand Levetzau i Christiania og ikke hos Hagerup. Kancelliet tok selvsagt intet hensyn hertil, men fik av Hagerup erklæring om at alt hvad Schweder bragte tiltorvs var usandheter og dristige nærvisheter, undtagen den ting at amtmanden «har været og er en følger av hans mange vidtløftigheter». I den følgende tid bombarderte Schweder Kancelliet med andragender og ansøkninger, bl. a. begjærte han konstituert en executor til at exekvere en høiesteretsdom av 3. april 1776, hvorved byfoged Rasmus Sørensen i Christiansand var tildømt at erstatte Schweder et beløp paa 70 rdl., men stiftamtmanden hadde ikke kunnet formaa nogen prokurator til at overta hvervet, da ingen vilde ha med Schweder at gjøre. Tilslut hadde den litet ansete Lars Lind lat sig bevæge, men den herlighet varte kun kort, idet Lind blev arrestert i Arendal for kjæltringstreker. Gjentagne ganger blev Schweder efter kgl. ordre reprimandert og like ofte ilagt bøter, som han hver gang søkte at bli fritat for, saasom han angav at være en fattig mand. I 1776 blev han eksempelvis mulktert og underkastet offentlig tilrettevisning paa raadstuen for brutalt forsøk paa at trænge ind i Politiretten. Med fattigdommen var det nok ikke saa riktig bevendt, mente Hagerup, «da Schweder daglig lar sig se i kostbare klæder og med sin hustru, som han har jaget paa døren og ligger i proces med for tamperetten, har faat 14 000 rdl. foruten anselige pretiosa». Endnu i 1776 androg Christiansands magistrat «hvorledes Schweder som en bekjendt slet person stifter en hoben ulykker, nu ved at melde sig som laugværge for enker eller som fuldmægtig og frænde eller som part i tilkjøpte saker og andre like alvorlige veier, siden det blev ham forment at være prokurator for folk; det vilde derfor være godt om der kunde utstedes en befaling, at han — som engang dømt uværdig til noget embede at forestaa — ikke blev tilstedet at gaa i Rette i andre saker end i dem, som er ham selv paagjældende, og ikke i dem, han av andre tilkjøper sig». Under 30. jan. 1777 utgik ordre herom fra Kancelliet, men Schweder androg 28. aug. om at den maatte tilbakekaldes som uretfærdig, og ved prinsen av Hessens hjelp — «Schweder maa endelig ske al den ret,

han kan ha» — opnaet han at Kancelliet foreløbig utsatte saken av hensyn til den høie beskytter. Og saa kom der en skrivelse fra prinsen, dat. 31. decbr. 1777, hvori denne uttaler: «gjerne ser man at den avsatte Schweder tilstaaes, som billighet selv utfordrer, beneficium paupertatis til at forsvare sig og faar tilladelse, for dog ei at sulte, at skrive og gaa i Rette Hans forseelse, som han har bøtet for, synes dog ei at kunne utelukke ham bestandigen.» Kancelliet utbad sig atter stiftamtmandens erklæring, og denne blev nu ikke anderledes end de mange tidligere. Imidlertid kom nok en skrivelse fra prinsen, av 12. febr. 1778: «Schweder kan vel tillates igjen at procedere i hvert fald i Danmark, og hans ansøkninger er vel ingen av os kjære!» Kancelliet indhentet nu Hof^s og Stadsrettens betænkning, og denne har vel ikke været saa ilde, for 25. mars 1778 utgik kabinetsordre om at Schweder «under vilkaar at vogte sig tillates herefter at gaa i Rette, da han ei paa anden maate kan leve», hvorefter Kancelliet 2. april indstillet ham til *prokurator* «for det første» i Akershus stift, Overhofretten undtat, og 8. april blev kgl. bevilling meddelt overensstemmende hermed. Men Schweder var endnu ikke tilfreds, han vilde ikke forlate sin tumleplass og paa den maate strække vaaben overfor sin motstander Hagerup. Han androg derfor 29. april 1778 om at bevillingen maatte extenderes til Christiansands stift, hvor han bodde og «var antat fuldmægtig av det Kjøbenhavnske Assurance-Compagni». Det var mand, som skaffet sig kort paa haanden! Kancelliet viste sig imidlertid ubønhørlig. Men saa kom prinsen! og for fjerde og siste gang la han sit ord i vegtskaalen til fordel for sin brysomme protegé: «Schweder kunde vel, da hans nærværelse [p]: som prokurator i Christiania, hvor prinsen bodde som komm. general] ikke er behagelig, tilstaaes det ansøkte med den forpligtelse ved første forbrydelse mot øvrigheten at miste det nu tilstaaede». Denne skrivelse blev uten kommentarer sendt Kongen, og saa gik det i orden. Schweder fik 8. juli 1778 sit utvidede distrikt! Han kunde bli i Christiansand til ulidelig ærgrelse for stiftamtmanden, men til lettelse for prinsen av Hessen, som nu endelig kunde føle sig befriet for ham. — Det gamle ord at man kan gjøre en skjelm uret fik engang ogsaa sin bekræftelse paa Schweder. I 1794 blev han nemlig akktionert for Overhofretten i en meget kjedelig sak. For 20 aar tilbake hadde han hat i kommission at inddrive 60 rdl. Imidlertid døde kreditor, og da alle arvingerne var myndige, utbetalte Schweder pengene til avdødes bror og fik kvittering. I 1792 fremtraadte en anden prætentent, som paa egne og to søstres vegne gjorde paastand hos Schweder paa den utbetalte kapital. Schweder kunde ikke finde

kvitteringen, og ved Underretten blev han derfor dømt til at betale. Da han saa virkelig fandt den og producerte den for Overretten, blev den her ikke reflektert paa, saasom han manglet bevilling til produktionen; mot kvitteringens gyldighet blev ogsaa gjort exception, men ved vidner saa Schweder sig istand til at bevise sakens riktighet. Han søkte om prolongation for at kunne føre disse vidner for Overhofretten, fik en gunstig mottagelse hos stiftamtmand Moltke og justitiarius Bull og opnaaet bevilling 10. april 1794. Han var uskyldig denne gang.

Av mere celebre saker, hvori Schweder spilte en rolle som prokurator, kan nævnes at han blev bondeføreren Christian Lofthus' defensor i 1780-aarene. Mens Lofthus sat fængslet paa Akershus blev en Kommission nedsat for at dømme i hans sak. Da Lofthus ikke fik tilladelse til at komme til Christiansand og selv forsvare sig, var det ham likegyldig hvem der blev hans defensor. Først blev prokurator i Christiania Thomas Lund beskikket, men da han røk uklar med Lofthus, overlot denne Kommissionen selv at opnævne en anden, og Kommissionen overlot det til stiftamtmand Adeler. Men saa grep pludselig det danske Kancelli ind, paa foranledning av generalfiskalen, Peder Uldall. Han mente der burde beskikkes en mand som stod helt uinteressert i saken og gav anvisning paa Schweder. Schweders opnævnelse i 1787 faldt som en bombe paa Kommissionen, som, straks den hadde faat summet sig, sendte klage over Schweder, men denne fik medhold av generalfiskalen. — Forklaringen til Uldalls valg kan maaske søkes deri at Schweder i hans øine var en bondeven og at det var som saadan Uldall vilde ha ham til Lofthus' defensor. I 1779 hadde Uldall nemlig for Høiesteret ført den paa Lister celebre sak for Haagen Bergsager mot sorenskriver, kancelliraad Balle, og av dens akter hat anledning til at gjøre sig op en mening om Schweder, som for Underretten hadde optraadt som procesfuldmægtig for Bergsagers saksfører, ja Uldall hadde maaske gjort personlig bekjendtskap med Schweder i Kjøbenhavn, dengang Bergsager skulde vælge sin advokat. (Om Lofthus-saken kan henvises til Hist. Tidsskrift 1917 og om Bergsager-processen til Norsk Slektshist. Tidsskrift 1. bind.)

Overhofretssaken i 1794 var den siste sak, hvori Retten fik med Schweder at bestille. I det følgende aar avgik han ved døden, 14. septbr. 1795, i Christiansand, 69 aar gl.

Gift 20. jan. 1761 i Skien med *Cassandra Brockenhuus Bonde*, født 1732 paa Fredrikshald og begr. 5. jan. 1782, 49 aar gl., paa St. Jørgens kirkegaard i Aalborg, datter av kaptein *Johan Bonde*, som tok avsked som officer 29. juni 1722, og *Else Sindsen*, datter av Jørgen

Svendsen Sindsen i Vaterland i Christiania (skifte 17. febr. 1717 i Aker) og Maren Svendsdatter. Fra meget tidlige aar hadde Cassandra Bonde et daarligt rygte, ja til Christiania Byting 17. febr. 1744 lot hendes mor stevne Mathias Kramer med flere, fordi han hadde prylt hendes døtre, og det oplyses da at Cassandra og hendes ældre søster var blit utskjældt for «byens værste horer». Hun var da i sit 15. aar! Siden blev hun som bekjendt Frederik V's frille og fødte kongen tre døtre, av hvilke den ene blev gift med den svenskfødte foged i Rakkestad, senere magistratspræsident i Trondhjem Peter Fehmann. Efter giftermålet med Schweder førte Cassandra et meget agtværdigt liv og synes at ha vundet almindelig sympathi, ikke mindst da det kom for dagen at hendes ægtefælle bedrog hende med tjenestepikerne efter tur og prylte hende, naar hun i den anledning kom med bebreidelser. Tilslut brast det. Den 25. oktober 1775 fik hun beneficium paupertatis til skilsmisseproces. Under denne skriver stiftamtmanden at hun var «jaget ut av sit hus av sin slette mand, og han vil nu, uagtet han har faat anselige midler med hende, ei assistere hende med det ringeste, alene fordi hun ei kan taale en medhustru ved siden av sig i huset; hun var saa nødlidende at hun kun hadde at underholde sig av hvad godtfolk gav hende.» I 1777 blev ægteskapet opløst, og s. a. opnaet hun en aarlig pension og tilladelse til at faa sig denne utbetalt i Aalborg, hvor hun fremtidig ønsket at bo. Prinsen av Hessen grep her for allersiste gang ind i den Schweder'ske tragedie med en anbefaling, hvori han parenthetisk bemerker: «Kancelliet vet at vi om hende vil ikke høre meget». Ægteskapet var barnløst.

Sem, Nils Arntzen. Overretsprokurator. Høiesteretsadvokat. Stiftamtmand. Se II s. 82 flg.

Sindberg, Lars Mogensen. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1680 i Trondhjem, søn av skrædder *Mogens Larsen [Sindberg]*, maaske av jemtlandsk herkomst, og 1. hustru *Magdalene Hansdatter*, gennemgik sin fødebys Kathedralskole og blev, derfra dimittert, student i 1699, 19 aar gl. Hvad han har tat sig til i de følgende aar vites ikke, rimeligvis har han været ute som privatpræceptor eller sittet paa embedskontor. Først i 1714 dukker han frem igjen som ansøker til prokuratorstilling, og justitiarius i Overhofretten gir ham da attest for at være «en skikkelig og dygtig person,

som er studiosus og paa bispens vegne har utført to saker med stor dexteritet». Han fik 17. novbr. 1714 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og opholdt sig i den følgende tid i Christiania, hvor han 31. juli 1716 av stiftamtmanden blev konstitueret som byfoged ad interim under en suspension av byfoged Jens Krabbe, «som hadde været henhalden til den formastelige dristighet at protestere mot den kgl. Slotslov og mot vicesatholderen for en av Slotsloven utstedt ordre». For saaledes at ha «insultert» den høieste øvrighet i landet var Krabbe blit sat paa porten, men efter at han «hadde gjort sin ydmyge avbedelse og indbetalt den ilagte mulkt», blev suspensjonen atter hævet 5. decbr. 1716, og Sindberg traadte saaledes tilbake til sin privatpraxis.

Paa denne tid blev han grepet av begeistringen for Tordenskjolds krigerske bedrifter, maaske nok ikke uten stolthet over paa et vis at være i familie med sjøhelten, idet Sindbergs stiftmor Margrethe Povelsdatter var paarørende av Tordenskjolds mor Maren Schøller, og denne begeistring gav sig poetiske utslag. Først kom i 1716 en «Triumph- og Ære-Sang» og derpaa i 1719 et «Ævig Ære-Minde», alt til heltens forherligelse, og endelig fulgte fremdeles i 1719 et «Horologium pietatis». Det var en livlig aand som var ute, men en litet kritisk aand, som i begeistring og stolt nationalfølelse var like glad med de strengere krav til sprog og ryhme. I 1719 skrev Sindberg ogsaa «En Berg-Vise over det ypperlige og dyrebare Kongsberg Sølv-Verk» (trykt i 1727), og da heri tillike forekommer en fortegnelse over verkets funktionærer, maa det forutsættes at han ialfald i nogen tid har hat sit domicil paa bergstaden. I novbr. 1719 opholdt han sig der en kort tid, men hadde da fremdeles sin faste bopæl i Christiania. I august 1721 fører han ved tinget i Aas paa Follo en pater-nitetssak for tolder Cornelius Lindved paa Sand i Hurum, men ikke længe efter har han forladt Christiania og med sin hustru vistnok tat ophold i det Nordenfjeldske, hvorfra han i oktbr. 1725 flyttet til Kjøbenhavn.

Gift før 1719 i Holtaalen med *Elisabeth Lobes*, datter av sogneprest til Holtaalen *Johan Lobes* og *Magnhild Gram*, som blev viet i Eidsvold 21. mai 1690.

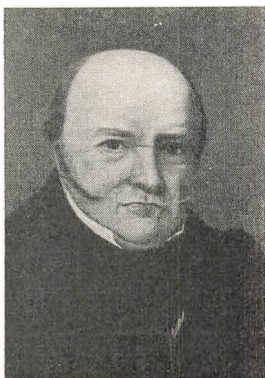
Ved presten Lobes' død blev arvingerne varslet 16. oktbr. 1719 til skifteoppgjør 6. febr. 1720 i Holtaalen. Da imidlertid flere fraværende arvinger opholdt sig i Christiania, lot byens notarius publicus disse varsle 10. novbr., og blandt dem var Lars Mogensen Sindberg som arving paa hustruens vegne. Naar derfor i ministerialboken for Korskirken i Bergen er anført barnet Johanne Elisabeth døpt 1. juli 1726 som datter av «Hans Monsson Sindberg, *fordum prokurator i Christiania*, nu reist til Kjøbenhavn i oktbr. 1725, og Elisabeth

Johansdatter Lobusch (!)», da er farens fornavn «Hans» feilagtig for Lars. Der staa videre tilføiet at «forældrene var kopulert i Holtaalen, og fordi barselkonen var fremmed her paa stedet, blev det byfogden tilkjendegit». — Lars Sindberg hadde en bror Hans Mogensen Sindberg, som bodde i Trondhjem og med sin hustru Birthe Jensdatter hadde sønnen Mogens Sindberg, som blev klokker i Kjøbenhavn.

Smidt, Hans. Underrettsprokurator. Gaardbruger.

Født 1761 i Romedal, søn av sogneprest *Christen Smidt* og *Ellen Margrethe Bernhoft*, blev examinatus juris 19. mars 1787 med bekvem for den theoretiske og vel for den praktiske prøve og fik 30. mai 1788 kgl. bevilling som *prokurator* Søndenfjelds, men blev den igjen berøvet da han samtidig mottok ombudet som *lensmand* i Nes paa Romerike. Virksomheten som saadan tiltalte ham imidlertid ikke, og paa ansøking, bilagt med stiftamtmandens attest for «stedse at ha opført sig godt og være like saa værdig som tidligere», fik Smidt ny kgl. bevilling 11. april 1794 som *prokurator* for alle Retter i Akershus og Christiansands stift, Overhofretten undtat. Han praktiserte fra sin eiendomsgaard Austad i Nes paa Romerike, var en interessert gaardbruger og holdt et gjestfrit hus. Han døde der 10. mars 1830.

Gift med *Else Cathrine Glatved*, døpt 12. juni 1763 i Vardal, datter av sogneprest *Lauritz Glatved* og *Dina Alette Henne*.

H. C. SMITH.
Efter maleri.

Smith, Hans Christian. Overrettsprokurator. Sorenskriver.

Født 7. mai 1781 i Fredericia, søn av *Niels Smith* og *Jacobine Sophie Graah*, blev examinatus juris med bekvem 1802, var derefter fuldmægtig paa Christiania byfogedkontor og blev tillike antat som politifuldmægtig 14. jan. 1803. Under 26. april 1808 fik han kgl. bevilling som *overrettsprokurator* i Akershus stift, men har neppe praktisert som saadan, idet han i 1808 fratraadte polititjenesten for at tiltræde som regimentskvartermester og auditor ved 1. Akersh. infanteribrigade. I 1810 gik han som auditor over til Artilleribrigaden, blev i 1815 medlem av den i 1813 oprettede Overkriminalret og i 1816 konst. assessor i Akershus Stiftsoverret. Med de bedste anbefalinger fra

alle tidligere stillinger som dygtig og expedit jurist blev han 14. septbr. 1816 utnævnt til *sorenskriver* i Rakkestad sorenskriveri og døde i dette embede 7. januar 1846 i Rakkestad som en meget anset mand. — Smith var medlem av Kommissionen ang. bondeopløpet 1818; stortingsrepræsentant fra Smaalenenes amt 1824, 1827 og 1828, suppleant 1821 og 1830.

Gift 15. novbr. 1816 i Christiania med *Alette Christine Bølling*, døpt 25. febr. 1795 i Christiania og død 1. juli 1877 i Rakkestad, datter av stadshauptmand, bakersmester *Jacob Christian Bølling* og *Engel Johanne Willer*.

Snog, Niels. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1680 paa Vegøy, søn av sogneprest *Jens Michelsen Snog* og *Gjertrud Stefansdatter Soop*, kom i kontortjeneste i Trondhjem og derfra til Bergen, hvor han av magistraten blev antat til stadsprokurator 13. oktbr. 1707, faa dager efter at hans bror mag. Michel Snog var blit kapellan ved Nykirken sammesteds. Paa stiftamtmandens anbefaling som en mand av dygtighet og med sømmelig opførsel fik Snog 10. aug. 1714 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, praktiserte i 1716 paa Moss og døde i Arendal 1721, begr. 24. mai. Vistnok ugift.

Sommerfeldt, Hans. Overrettsprokurator. Sorenskriver.

Født 5. april 1783 i Gausdal, søn av da-værende konst. sorenskriver, senere amtmand *Ole Hannibal Sommerfeldt* og 1. hustru *Thrine Karine Bøe*, blev, dimittert fra Herlufsholm skole, student i 1802 med haud illaud., og blev cand. juris 19. juni 1807, likeledes med haud illaud. Han fik 7. aug. 1807 bevilling som prøveprokurator i Christians amt og nedsatte sig paa Sørum i Valdres, hvor han i 1808 og 1809 var konst. sorenskriver og fungerte som amtskommissær i den ved forordn. av 8. febr. 1810 nedsatte Kommission ang. kjøpstadsanlæg ved Mjøsen. Paa meget gode attester fik han kgl. bevilling 10. april 1811 som *prokurator* i Akershus stift og for Stiftsoverretten, ifald han nedsatte sig i Christiania. I 1811 flyttet han til Gausdal, administrerte i

HANS SOMMERFELDT.

1814 det betydelige militære magasin paa Lillehammer, og nedsatte sig 1816 i hovedstaden, hvor han tok bopæl paa Hæggenbakken ved broen over Loelven, som han kjøpte 20. oktbr. s. a. av foged Weidemann for 20 000 rbdl. 3: 1 100 spd. Anbefalt som en utmerket dygtig og retsindig mand, «hvis brukbarhet hadde henledet opmerk-somheten paa ham», blev han 15. mai 1819 utnævnt til *sorenskriver* i Moss, og i dette embede avgik han ved døden allerede 30. aug. 1822, endnu ikke 40 aar gl. — Sommerfeldt skrev en sang til prins Christian Frederik, da denne passerte Lillehammer paa vei til Trondhjem; den er indtat i Arvid Ahnfelts «Från Europas Hof», II s. 34.

Gift 20. april 1808 paa Toten med sin kusine *Olava Fredrikke Weidemann*, født 4. novbr. 1790 i Øiestad og død 12. jan 1867 i Christiania, datter av foged *Lars Weidemann* og *Marie Sommerfeldt*. Av barnene blev Hans Sverre Sommerfeldt foged paa Toten.

FREDERIK SOMMERFELT.
Efter maleri.

Sommerfeldt, Frederik. Overrettsprokurator. Foged. Toldkasserer.

Født 6. novbr. 1785 i Alten, søn av amtmann *Ole Hannibal Sommerfeldt* og 1. hustru *Thrine Karine Bøe*, gik ind som kadet paa Landakademiet i Kjøbenhavn for at bli officer, men beskadiget sin høire haand og maatte slutte og gik over til det juridiske studium. Han blev examinatus juris med bekvem 22. jan. 1806 og fik vel for den praktiske prøve 31. jan. s. a., blev 16. jan. 1807 av greven beskikket til prokurator i Jarlsberg og samtidig kontorist hos sin senere svigerfar amtsforvalter Stran-ger, hvorfor han nedsatte sig i Borre. Under 16. jan. 1809 fik han bevilling av stiftamtmanden som tillike prokurator i Drammen, Tønsberg og Holmestrand, og 19. decbr. 1810 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Underretter i Akershus stift og for Overretten, ifald han tok bolig i Christiania, hvad han dog aldrig gjorde. Ved konfirmationsbevilling 17. oktbr. 1817 blev den sistnævnte betingelse ophævet, og han forblev i Borre, hvor han erhvervet gaarden Solberg og bodde siden her al sin tid. Fra 1. jan. 1815 til 1820 var Sommerfeldt konst. sorenskriver i Søndre Jarlsberg, blev 17. juni 1822 utnævnt til *foged* i Jarlsberg og 2. juni 1846 til *toldkasserer* i Holmestrand, hvor han døde 8. septbr. 1856.

Han var anset som en dygtig, retsindig og pligtopfyldende embedsmand. — Stortingssuppleant fra Jarlsberg og Larvik amt i 1830.

Følgende «Venskabs-Klagesang» ved budskapet om toldkasserer Sommerfelts død læses i Morgenbl. nr. 275 for 1856; dens forfatter skal ha været kgl. fuldmægtig Christian Olsen, som under merket «Rungolf» var en dengang velkjendt leilighetsdigter:

«Nys sad min Aand saa fro i Venskabs Arm
 Og smilende mot Himlen, som i Vaarens Dage,
 Naar Trylle-Nektar fra Naturens Barm
 Bedøvet Sands, lod Edens Honning smage.
 Jeg signet Livet, Dyden og min Ven,
 Og tusind Suk steg op til Himmelen
 Om Sundhed, Held og Liv og Nestors Dage
 For ham, den ømme eiegode Min,
 Som vakte Vellyst ved at kunne kalde Sin
 Den vennsalige, den sjeldne Dødelige.
 — O! havde Verden mange slige! —
 Hvis Blik lod Øiet ind i Hjertet kige
 Og skue der meer klart end Læben kunde sige:
 «For Dig, min Ven! jeg lever og er til,
 Og tro til sidste Suk jeg Venskab være vil»,
 Hvis hulde Haandtryk var en Eed,
 Hvis aabne, rene, skyldfri Munterhed
 Med magisk Kraft bød lønlig Kummer fly,
 Og i hans Samfund finde kvægsom Ly,
 Hvis Ord var Sandheds Tolk og Visdoms Lære,
 Hvis Løfter vidned om, hvad Ven for Ven bør være,
 Hvis mangleaarig Embedsfærd var ædel Virksomhed,
 Hvis Død var rolig, blid og stille salig Fred. —

Gift 30. juni 1810 i Borre med *Marthe Sophie Stranger*, født 18. mai 1788 s.steds og død 4. jan. 1874 i Tønsberg, datter av amtsforvalter *Gregers Plade Stranger* og *Christiane Winther*.

Spiesmacher, Nicolaus Christian. Foged. Overretsprokurator.

Født 8. oktbr. 1740 i Bergen, søn av sogneprest ved Mariakirken oldenburgeren *Johan Frederik Spiesmacher* og 2. hustru *Maria Sybilla Renata Berenfeld de Warnau*, fik 24. decbr. 1765 kgl. bevilling som foged i Aker og slotsfoged paa Akershus, men kom i en kasseangel paa 5000 rdl. (?: ca. 30 000 kr.), blev removeert 10. decbr. 1772 og av Høiesteret 20. jan. 1776 dømt til strafarbeide paa Akershus. Ved kgl. resol. 26. juni 1783 slap han ut igjen. Han drog til Kjøbenhavn for at passe sit snit til at faa et levebrød og opnaet kgl. bevilling

24. juni 1786 som *prokurator* i Bergens by og stift, dog først at ta juridisk examen inden han fik løse bevillingen. «Det vil bero paa vedkommende selv om de til ham har fortrolighet», skriver stiftamtmanden i sin erklæring. Høsten 1786 er han formentlig blit *examinatus juris*, for fra 1787 praktiserte *Spiesmacher* i Bergen. Her døde han 13. oktbr. 1800 uten at ha gjort sig synderlig bemerket.

Gift 19. jan. 1792 i Bergen med *Johanne Elisabeth Müller*, døpt 22. mai 1767 i Frue kirke, Trondhjem, og død 23. oktbr. 1849 paa Møhlenpris, datter av kantor i Trondhjem, senere overfiskevraker i Bergen *Henrik Jacob Müller* og 1. hustru *Charlotte Amalie Gram*; hun var saaledes en søster av viceadmiral Joachim Nicolai Müller og av *prokurator* J. H. S. Frieles hustru Henriette Falkenskiold Müller.

Staboe, Hans. Overrettsprokurator. Sorenskriver.

Født 6. januar 1756 paa Toten, søn av gaardbruker *Johan Bollerud* paa Stabu og *Kari Jacobsdatter*, hadde fra 1782 været skriverkarl hos sorenskriver Gløersen i Hadeland og Land, da han i 1786 drog til Kjøbenhavn paa studering. Han blev *examinatus juris* 6. april 1787 med bekvem og fik paa utmerkede anbefalinger fra sorenskriver, foged og sogneprest kgl. bevilling 4. jan. 1788 som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Staboe praktiserte siden i Christians amt og gjorde sig meget fordelagtig bemerket som dygtig jurist av en strengt retsindig karakter. Under 26. novbr. 1802 blev han utnævnt til *sorenskriver* i Søndre Søndmør, tiltraadte 1. mai 1803, var bosat i Ulstein og utøvet en velanset embedsvirksomhet i 33 aar, til han efter ansøknig blev meddelt avsked med 500 spd. i aarlig pensjon 16. febr. 1835. Han avgik ved døden 30. jan. 1837.

Gift i 1806 med *Anna Henrika Nordløw*, født 24. aug. 1789 i Borgund og død 5. decbr. 1835, datter av foged *Andreas Nordløw* og *Jacobine Caroline Wied*.

Stang, Lauritz Leganger. Overrettsprokurator. Sorenskriver.

Født 29. decbr. 1775 paa Fredrikshald, søn av trælsthandler *Thomas Andersen Stang* og *Anna Sylvia Leganger*, tok, dimittert fra Christiania kathedralskole, examen *artium* med laud. 1796, *ex. philos.* med *haud illaud.* 1798 og blev *volontør* i Rentekammeret samtidig med at han studerte jus og forøvrig førte et ret flot liv, giftet sig og brukte paa det nærmeste op sin farsarv. Under 14. oktbr. 1801 blev han *cand. juris* med *haud illaud.*, fik 14. oktbr. 1802 stiftamtmandens bevilling

som prokurator ved Underretterne i Akershus stifts kjøpstæder, og kjøpte gaarden Nordre Raastad i Stokke, hvor han var bosat til 1811, da han solgte gaarden og flyttet til Tønsberg. Her var han i aarene 1803 og 1804 konst. byfoged, tillike for Holmestrand, procederte forøvrig i begge grevskaper og i Bratsberg amt og fik 31. mai 1808 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i Norge. Imidlertid blev det ikke synderlig flot bevendt med indtægterne. Stang søkte derfor stadig om befordring til juridiske embeder og kunde dertil vedlægge utmerkede attester om dygtighet og godt forhold. Under 25. juni 1814 blev han utnævnt til *sorenskriver* i Ryfylke, og da hans helbredstilstand gjorde det umuligt for ham at holde ut i det «ved sjøreiser besværlige Ryfylke», og en stor barneflok krævet mere til opdragelse og utdanning, end han kunde avse av de beskedne embedsindtægter, blev han 11. mai 1826 forflyttet til *sorenskriver* i Nordhordland. Han fik sin bopæl i Bergen og døde 14. juni 1836 paa Ny-Krohnborg i Aarstad.

Gift 1. gang 13. decbr. 1799 i Kjøbenhavn med *Johanne Margrethe Conradi*, født 13. aug. 1780 paa Fredrikshald og død 7. decbr. 1820 i Stavanger, datter av postmester *Johan Christian Conradi* og *Christine Schmidt*.

Gift 2. gang 5. juni 1836 i Aarstad med *Fredrikke Johanne Marie Pihl*, født 3. juni 1816 i Bergen, datter av guldsmed *Johan Christian Binther Pihl* og *Anne Helene Olsen*. Hun blev gift paany 14. febr. 1841 i Bergens Domkirke med davær. styrmand, senere fyrvokter *Mathias Galtner Holm*, født 1806 i Bergen og søn av *Jens Jacobsen Holm*. — Av Stangs barn var høiesteretsadvokat, senere statsminister *Frederik Stang*, *sorenskriver* i Nedenes August Stang og *examinatus juris* og toldinspektør *Ulrich Stang*.

Steenbuch, Henrik Lauritz Nicolai. Overretsprokurator.

Professor.

Født 20. novbr. 1774 i Melhus, søn av sogneprest, titul. professor *Hans Steenbuch (Leganger)* og *Anne Margrethe Lorentzen*, tok examen artium med laud. 1793, ex. philos. med haud illaud. 1794, manuducerte til 1802, studerte derefter jus, og blev cand. juris 22. juni 1810 med laud. I det følgende praktiserte han som prøveprokurator i Helsingør, fik kgl. bevilling 5. januar 1813 som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, og nedsatte sig i Trondhjem i 1814. Hans praktiske virksomhet blev imidlertid av kort varighet, idet han, «skjønt han endnu ikke hadde avlagt nogen prøve paa fortrinlig erudition, men var efter juristers dom en i sit fag meget duelig mand», blev

H. L. N. STEENBUCH.

utnævnt 23. mars 1816 til *lektor* i lovkyndighet ved det nye norske universitet. En særlig betydning ved denne ansættelse hadde hans «Bemærkninger over Norges Grundlov av 4de November 1814», som var utkommet i Trondhjem og «røbet studium av hans videnskap og især en anbefalelsesværdig orden og tydelighet i fremstillingen». Steenbuch tiltraadte embedet ved høstsemestret 1816, blev befordret til *professor* 12. febr. 1818 og læste efterhaanden over samtlige almindelige discipliner, efter 1832 over juridisk encyklopædi, folkeret, statsret og kriminalret; utenfor studieplanen foredrog han ogsaa norsk lovhistorie. Han var en samvittighetsfuld og meget velmenende mand, men hans docentvirksomhet fik i det hele tat liten betydning. Døde 11. oktbr. 1839 i Christiania; ugift. — Steenbuch var i 1824 suppleant og i 1827 og 1828 stortingsrepræsentant fra hovedstaden; i aarene 1824—27 suppleant i Statsrevisjonen og fungerte som statsrevisor fra 1826. Medlem av Videnskabselskabet i Trondhjem fra 1827. Om hans ikke ubetydelige virksomhet som forfatter av juridiske avhandlinger og artikler, mest indtat i Morgenbladet, henvises til I. B. Halvorsens Norsk Forfatter-Lexikon.

Steenstrup, Niels. Underrettsprokurator. Toldinspektør.

Født omkring 1775 i Danmark, blev examinatus juris med bekvem 31. jan. 1800 og med vel for den praktiske prøve 2. mai næstefter, fik amtsbevilling 3. mai 1802 som prokurator i Tromsø amt og slog sig ned paa mensalgaarden Sandnes ved Tromsø. Her fik han i opdrag at faa orden paa sorenskriver Hammers mange efterliggende uexpederte saker og ikke mindst paa Overformynderiets uredige affærer. Dette arbeide utførte han paa en meget fortjenstfuld maate, hvorfor amtmanden varmt anbefalte ham til befordring; han var en dygtig jurist, retskaffen og sympatisk. Under 28. mai 1805 fik Steenstrup kgl. bevilling som *prokurator* for alle Underretter i Trondhjems stift og vedblev at praktisere fra Tromsø. Han fik tid efter anden konstitutioner dels som foged og dels som sorenskriver i Finmarken, men det blev knepent med indtægterne, og i 1813 forlot han skranken og gik over i Toldvæsenet, utnævnt 7. juli d. a. til *toldinspektør* i

Tromsø, hvor han tillike blev postexpeditør. I oktbr. 1814 forlot han byen med hustru og fire smaa barn og drog sydover, og i febr. 1815 kom familien til Christiania efter en heldig reise, 80 mil i baat sjøveien og 80 mil overland. I «Rigstidende» for 29. april 1815 henvender Steenstrup sig til sine mange venner og velyndere nordpaa, som det enkeltvis var ham ugjærlig at naa med brev, med en kort reiseberetning og sin «varmeste taknemmelighet og inderligste hengivenhet for det særdeles utmerkede gode, han i omtrent 14 aar hadde nydt i deres samfund og kreds». Familien reiste videre til Kjøbenhavn, og her avgik «forrige toldinspektør i Norge, tilsist pensjonist» Steenstrup ved døden 28. aug. 1821 i Lille Brøndstræde, intet efterlatende til enken og 5 barn.

Gift i april 1804 paa Tromsø med *Rebekka Elisabeth Schjelderup*, døpt 7. juli 1782 i Lenvik, datter av sogneprest *Rasmus Johansen Schjelderup* og *Johanne Margrethe Gjæver*. Ved skiftet i Steenstrups bo 29. aug. 1821 kaldes enken «Marie» Elisabeth Schjelderup; av barnene blev Frederik Juel Dons Steenstrup slagtermester i Roskilde.

Stenersen, Christopher Moe. Overretsprokurator.

Født 30. januar 1787 i Jevnaker, søn av proprietær paa Mo *John Stenersen* og *Karen Tanch Anker Borch*, blev examinatus juris med bekvem 21. jan. 1807 og fik vel for den praktiske prøve 31. jan. næstefter. Han blev prøveprokurator i Akershus amt 8. aug. 1807 og fik 3. oktbr. 1809 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift og tillike for Overretten, ifald han tok bopæl i Christiania, hvad han aldrig gjorde. Han fik imidlertid konfirmationsbevilling som overretsprokurator av kong Carl Johan 27. oktbr. 1817, men blev i hele sin tid boende paa sin gode gaard Mo i Jevnaker. Som jurist og dygtig prokurator nød han megen anseelse. Da den bekjendte sorenskriver Jens Gram Thaulow paa Velo var medlem av den ifølge Grundloven nedsatte Lovkomité, holdt han gjerne konferancemøter om lovarbeidene med Stenersen og prokurator Hans Breien paa Hauger. Fra dette «Hadelands juridiske fakultet» fremgik flere lovverk, som under Breien er omtalt. Han døde der 11. juli 1842 paa morgensiden bryllupsnatten; en velstaaende, gemytlig og temmelig korpulent herre.

Gift 10. juli 1842 i Hurdalen med *Henriette Christine Fredrikke Klouman*, født 4. mai 1805 s.steds og død 8. aug. 1878 i Christiania, datter av forvalter *Hans Henrik Gerhard Klouman* og *Pauline Sophie Høffke*.

Storm, Ole Rømer. Overhofretsprokurator.

Født 1701, døpt 22. aug. i Korskirken i Bergen, søn av sogneprest, mag. *Ole Michelsen Storm* og *Anne Samuelsdatter Schrøder*, blev dimittert fra sin fødebys Kathedralskole, student 29. juli 1721 og baccalaur 12. juni 1724. Under 25. aug. 1727 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, og nedsatte sig først i Bergen, men flyttet i 1730'aarene til Østlandet og praktiserte siden paa Toten, Hadeland og i Valdres. Det heter om ham i 1740 at han var den eneste kgl. prokurator i dette distrikt, «hadde tilvisse ingen bopæl, men opholdt sig for det meste paa Toten.» I april s. a. meddelte han stiftamtmanden at han led av «et ulykke tilfald», som vilde bli langvarig, hvorfor han ikke kunde reise i praxis. Fra 1741 sees det at han hadde adskillig praxis og bodde da paa gaarden Lunden paa Toten. Ved tinget 20. juni 1745 optraadte Caspar Grundt paa hans vegne som defensor i en retssak, og det oplyses da at Storm for nogen tid siden var reist til Gudbrandsdalen. Siden nævnes han ikke oftere ved tingene paa Toten, men sees at ha procedert i Lesje, Nordre Gudbrandsdalen, 7. mars 1745 og i Fron i Søndre Gudbrandsdalen 23. febr. 1746. Efter denne datum nævnes han ikke mere paa Oplandene og er formentlig enten avgaat ved døden eller reist andetsteds hen. Noget nærmere herom kjendes ikke.

Stub, Hans. Overhofretsprokurator.

Født 1702 i Oslo, søn av hospitalsforstander *Lauritz Jacobsen Stub* og *Magdalene Axelsdatter And*, blev student i 1726, dimittert fra Nakskov skole, og konditionerte derefter hos høiesteretsadvokat Bredo Morgenstjerne i Kjøbenhavn. Landsdommer paa Sjælland, justisraad Mylius erklærte at han kun vidste godt at sige om ham, da Stub i 1734 søkte prokuratorbevilling. Han hadde tænkt at slaa sig ned paa Sjælland, hvor der særlig ved Landstinget var faa habile prokuratorer, men da han 17. decbr. 1734 hadde faat kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, bestemte han sig for fædrelandet og slog sig ned paa Follo. Stub synes ikke at ha drevet synderlig praxis, idet han kort efter blev fuldmægtig hos sin morbror sorenskriver Peder And paa Follo og 20. mars 1739 adjungert ham i embedet «i hans alder og ubekvemhet». Han døde i 1742 i Aas, og dødsboet stod under samfrændebehandling endnu i 1743. Ugift.

Stub, Mathias. Overhofretsprokurator. Politimester.

Født 1704, døpt 5. juni i Christiania, søn av overhofretsprokurator *Hans Povlsen* og 1. hustru *Anne Elisabeth Schönberg*, fik sin utdanneelse paa farens kontor og derved tidlig indblik i en meget betydelig og vidt omfattende praxis, hvor der ikke blev vist utidig ømfindtlighet i distinktionen mellem sakernes beskaffenhet, men hvor det grove skyds daglig blev knaldet av i uforsagt foragt for almindelig velanstændighet. Maaske de erfaringer, den unge mand har skaffet sig, ikke har bidraget litet til at han hævet sig op paa et høiereliggende niveau. Da han med kgl. bevilling av 19. juni 1722 som *prokurator* for alle Retter i Norge begyndte sin praxis i Christiania, fik han snart vind i seilene og oparbeidet en meget god og vel anskrevet forretning. I 1744, da det syntes som byen endelig skulde faa egen politimester, indsendte han ansøking om at komme i betragtning ved embedets eventuelle oprettelse og besættelse. Statholderne og stiftsamtmandene, skriver han, «har anbefalt mig fremfor de andre prokuratorer at anta og utføre adskillige Eders kgl. Majestæts interesse og justitien vedkommende betydelige saker, som jeg med vedbørlig flid og vindskebelighet efter min allerunderdanigste pligt og troskap, tildels med bekostning for mig selv, uten nogen belønning har fuldført og tilendebragt, hvilket (stiftsbefalingsmand) generalmajor von Rappe, som har befundet min utrættelige flid og møie til Eders kgl. Majestæts tjeneste, bedst er bekjendt». Rappe erklærte da ogsaa at Stub «fremfor nogen anden til embedet var kapabel og habil, saa han for ansøkerens vigilance, ærlighet og droiture saavelsom at han ingen connivence eller egennyttighet skal foreta sig, allerunderdanigst reponderer». Ogsaa stiftsprovsten, Paludan, støttet Stub og anbefalte varmt embedets oprettelse, idet han pekte paa «den uorden samt megen synd og ondskap som gaar i svang i byen»; «vel vet jeg», skriver han, «at de ugudelige ikke omvendes uten ved ordet alene, men naar de dog blir gjenstridige, kunde dog deres ugudelighet derved forsaavidt studses, at den ikke saa aabenbar skulde drives til megen forargelse for andre». Under 11. septbr. 1744 blev Stub utnævnt til *politimester* og var saaledes den første indehaver av dette embede i hovedstaden. Ved politianordningen av 12. febr. 1745 blev bl. a. Politiretten opprettet, som skulde bestaa av stiftsbefalingsmanden som præses, kommandanten paa Akershus, byens magistratspræsident og en av de 12 eligerte mænd med raadstuskriveren som sekretær. Det blev forbudt prokuratorerne at møte i Politiretten, medmindre denne selv fandt det høist nødvendigt, «efterdi politisaker er av den natur at enhver har forstand nok at sige ja eller nei til den gjerning, han

beskyldes for, gjerningerne og i sig selv utviser forseelserne, mens det ei er at paatvile at prokuratorerne sig i slike saker vil indmænge, mere for at forlede og forvirre sakerne til deres egen profit end for at hjelpe de skyldige til rette». I den tid, Stub var politimester, forefaldt ingen begivenheter av større almen interesse. Han synes at ha staat i et godt forhold saavel til andre embedsautoriteter som til byens befolkning; en undtagelse herfra gjør dog viceborgermester Johan Pipper, som for overtrædelse av byens privilegier skaffet politiet stadige processer og likesaa stadig optraadte usømmelig for Retten, hvad jevnlig indbragte ham velfortjente mulkter. Stub døde 24. juni 1768 i Christiania som en meget anset mand. Kancelliraad.

Gift 6. septbr. 1739 i Christiania med prokurator Jens Madsen Grams enke *Anna Klim*, døpt 13. juli 1693 i Hedenstad og død 3. febr. 1752 i Christiania, datter av foged, senere lagmand i Skien *David Gorrison Klim* og *Magdalene Høyer*. Uten barn. — Paa Stubs gravsten lot hans stiftsøn, assessor i Overhofretten Bartholomæus Gram sætte denne inskription: «Min fader! min fader! Dit Minde som en kjærlig Stedfar, en oprigtig Ven, en glad Velgjører skal aldrig uddø af mit taknemmelige Hjerte». Paa hustruens gravsten stod: «Naturens Skik maa holde Stik, at ingen Stand og Alder kan hjelpe ud, naar Dødens Bud os ud af Verden kalder».

Stuwitz, Niels Henrik Hiort. Overrettsprokurator.

Født 30. oktbr. 1764 i Bergen, søn av kjøbmann *Jens Hiort Stuwitz* og 1. hustru *Elisabeth Haslop*, var fra 1777 paa kontoret hos sorenskriveren i Bergens stift og blev i 1789 av amtmanden i Søndre Bergenhus tat i ed for at gaa sorenskriveren i Nordhordland tilhaande. Han blev examinatus juris med bekvem 30. april 1792 og fik vel for den praktiske prøve 10. mai næstefter. Da han i 1793 søkte om prokuratorbevilling i begge riker, erklærte stiftamtmand Hauch at han var overbevist om supplikantens duelighet og gode forhold, men naar han agtet at nedsætte sig i Bergen, «da er dels prokuratorenes antal der tilsrækkelig, dels bør han enten frasige sig sin tjeneste som sorenskriverfuldmægtig i Nordhordland eller dog i det mindste fra at delta i noget slags advocering i dette sorenskriveri». Under 18. jan. 1793 fik han derpaa kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Han praktiserte siden fra Bergen. Paa hjemveien fra en tingreise omkom han sammen med prokurator H. S. Krogh ved et ulykkestilfælde 30. oktbr. 1814, idet baaten kantret i Bolstadstrømmen ved Voss.

Gift 29. april 1796 i Bergen [indført ved Lindaas] med *Anna Maria Dorothea Heiberg*, født 20. novbr. 1774 i Bergen og død 25. mai 1856, datter av kjøbmand *Dankert Heiberg* og 2. hustru *Dorothea Margrethe Finde*.

Sunde, Niels. Overretsprokurator.

Født 1790, døpt 12. mai i Holmestrand, søn av toldinspektør, kammerraad *Hans Knagenhjelm Sunde* og 1. hustru *Fredrikke Cecilie Jensdatter Holst*, blev student i 1808 og cand. juris med laud. 10. april 1813, hvorefter han fik kgl. bevilling 22. septbr. 1813 som *prokurator* for alle Retter i Christiansands stift, dog for Overretten kun ifald han nedsatte sig i stiftsstaden. Han har neppe gjort bruk av bevillingen, da han blev *fuldmægtig* i Statssekretariatet 1814 og som saadan døde 19. juni 1815 i Christiania; begr. 26. juni «med alle klokker og den store en halv time forut», hvad betegner en fornem begravelse. Ugift.

Sverdrup, Hans. Overhofretsprokurator. Verkseier.

Født 20. mars 1697 i Vang paa Hedemarken, søn av sogneprest *Niels Lauritzen Sverdrup* og 2. hustru *Else Cathrine Rosentorn*, tok, privat dimittert, examen artium 15. juni 1714 og studerte derefter theologi, men en tilfældig oplevelse avskrækket ham fra at bli prest. Han gik over til det juridiske studium, fik kgl. bevilling 22. oktbr. 1725 som *prokurator* for alle Retter i Norge og nedsatte sig i Vang. Som dygtig og i al sin færd nobel jurist fik Sverdrup utbredt praxis og nød megen anseelse. Paa Hubred førte han som velstandsmand et gjestfrit hus, og hans hjem var et yndet møtested «for alle honette folk». Den fredelskende og stilfarende mand hadde imidlertid en sand plage i den processyke lensmand Lucas Bjørnholt, en kværulant, som var en likefrem skræk for prokuratorerne, enten de var hans defensorer eller aktorer i de mange saker, hvormed han gjorde livet surt for mange mennesker. Da lensmanden saa fik Sverdrup beskikket til aktor i en sak mot sorenskriver Nernst i 1740, bad Sverdrup sig hos stiftamtmanden fritat, dels fordi hans hustru var næstsøskendbarn til Nernst, men mest fordi han ikke længer orket lensmanden, «som med alle sine trusler ikke faar mig videre end lov og ret er». Bjørnholt blev rasende og søkte i sin hevsn at utsprede ondsindede historier om Sverdrup, hvorfor denne fandt det raadeligst at underrette stiftamtmanden og anmode ham om «ikke at høre paa nogen som av egne

passioner maatte disrekommandere ham, men i saa tilfælde søke oplysning hos lagmand, justisraad Lachman, i hvis lagdømme han procederte». Stiftamtmanden hadde imidlertid fuld rede paa situationen og var med Bjørnholts færd vel bekendt. — Da Sverdrups helbred begyndte at svigte og de med praxis forbundne lange og tildels besværlige reiser plaget ham, likesom hans barns opdragelse gjorde en bopæl nærmere hovedstaden ønskelig, kjøpte han ved skjøte av 19. decbr. 1748 Hakedals jernverk med jordegods og sagbruk for 8000 rdl. av Karen Leuch sal. James Colletts dødsbo. Han flyttet til verket i januar 1749 og drev det siden med adskillig fordel til sin død 7. juli 1759. Ved det paafølgende samfrændeskifte blev boets aktiver bragt op til 30 257 rdl. Fiaregnet gjeld og utgifter paa 18 860 rdl. blev der 11 397 rdl. tilbage til enken og fire barn. Kammerraad.

Gift 30. aug. 1731 i Land med *Antoinette Ancher*, født 28. aug. 1713 s.steds og begr. 30. juni 1778 i Norderhov, datter av sogneprest *Bernt Ancher* og *Karen Tanch*. Som enke fortsatte hun driften av jernverket, tildels med sin svigersøn Hans Moe som leder av forretningene, men det gik hurtig nedad bakke under ytterst uheldige dispositioner og endte med en grundig konkurs 18. aug. 1772. Av barnene blev Niels Sverdrup *examinatus juris* og politimester i Christiania og Antonette Johanne Sverdrup gift med foged paa Ringerike *Christian Dorph*.

R. G. SØEGAARD.
Efter maleri av Eckersberg.

Søegaard, Rasmus Giøde. Underretsprokurator. Sorenskriver.

Født 25. mai 1772 i Kjøbenhavn, søn av kjøbmand *Erik Søegaard* og *Anne Sophie Amalie Windt*, kom til Norge som kontorist hos sorenskriver *Pløyen* i Gudbrandsdalen, blev *examinatus juris* med bekvem 23. juni 1804 og fik vel for den praktiske prøve 3. juli næstefter. Under 12. decbr. 1804 blev han amtsbeskikket prokurator i Christians amt og praktiserte siden fra Mo i Vaage, hvor han blev boende ogsaa efter at ha faat kgl. bevilling 24. decbr. 1810 som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, for Stiftsoverretten dog kun ifald han tok bopæl i Christiania. Han fik god praxis og et meget godt lov som juridisk dygtig, indsigtfuld og retskaffen mand. Flere ganger søkte han befordring «for at opnaa en blidere skjebne end

det hittil var faldt i hans lod i et mæisommeligt prokuratorembede», i 1828 blev han bankadvokatens kommissionær for Nordre Gudbrandsdalen mot kaution paa 300 spd., og endelig blev han, meget velanfaldt, 13. juni 1829 utnævnt til *sorenskriver* i Vestre Robyggelaget. Herfra forflyttedes han 3. septbr. 1840 som *sorenskriver* til Valdres, og i dette embede døde han 10. febr. 1851 i Nordre Aurdal.

Gift 16. juni 1806 i Vaage med *Ingeborg Birgitte Munch*, døpt 4. septbr. 1774 i Ringeby og død 3. april 1847 i Nordre Aurdal, datter av sogneprest *Peter Munch* og *Christine Storm*. Sønnen *Peter Munch Sægaard* blev cand. juris og kgl. fuldmægtig i Revisionsdepartementet.

Sønderborg, Peter. Overhofretsprokurator. Borgermester.

Lagmand.

Født 1698 i Arendal, søn av byfoged *Peter Petersen Sønderborg* og 2. hustru *Sophia Catharina Mathiasdatter*, blev student i 1715 og fik 29. oktbr. 1725 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat. Ved kgl. resol. av 20. novbr. 1727 blev han efter forslag av kommissarierne i stiftamtsskriver, kammerraad Mohrsens opbudsbo beskikket til aktor med en aarlig gage av 200 rdl. og løfte om kongens naade, naar han utførte sine forretninger paa en tilfredsstillende maate. I fire aar var han i Christiania beskjæftiget i denne stilling og utførte i denne tid 132 tildels vidtløftige saker. Under 19. oktbr. 1731 fik han paa fortrinlige anbefalinger kgl. bestalling som *borgermester* i Christiansand efter *Mathias Schrøder*. Ved denne bys brand i 1734 led han adskillige tap, og med sin store familie fandt han ikke at kunne klare sig med embedets indtægter, skjønt byens to borgermestre ved kgl. resol. av 7. mai 1735 var bevilget 600 rdl. av kongens kasse i 10 aar, hvad dog skulde bortfalde ved død eller befordring. Paa ansøknig fik han bestalling 26. juli 1736 som *lagmand* i Christiansands lagdømme efter *Rolf Balle*, og 27. april 1739 blev han virkelig justisraad mot at betale 500 rdl. til kongens kasse. Han døde 2. febr. 1743 paa lagmandsresidensen *Holmegaard* i Holme som høit anset embedsmand.

Gift 14. juni 1726 i Røken med *Anne Adeler*, født 1696, uægte datter av *Nicolai Adeler* i Kragerø og *Ingeborg Augustinidatter*, som siden, 23. oktbr. 1699, blev gift i Christiania med daglønner *Oluf Mogensen* og døde som ganske velstaaende enke efter ham i 1705, begr. 28. oktbr. s.steds. Av Sønderborgs mange barn blev *Ulrik Frederik Sønderborg* byskriver i Hobro.

Sørensen, Ole Emerentius. Overretsprokurator. Justissekretær. Byfoged.

Født 15. decbr. 1777 i Christiansand, søn av politimester *Rasmus Sørensen* og 1. hustru *Emerentze Isaksdatter Midelthson*, blev, privat dimittert, student i 1795 og cand. juris med *haud illaudabilis* 18. jan. 1800. Av Kancelliet beskikket 26. april 1800 til prøveprokurator i Christiansands stift nedsatte han sig i stiftsstaden og var i henved et aars tid i 1801 og 1802 konstituert sorenskriver i Mandal. Da han i 1803 søkte om at faa sit distrikt utvidet, skrev han, at han som konstituert underdommer «følte en underlig glæde ved at trygge om bondens gjensidige rettigheter og en inderlig trang til landlivet, hvorfor han higet efter denne glæde paany». Under 20. mai 1805 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret og Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat, og vedblev at praktisere fra Christiansand. Her blev han regimentskvartermester og auditor samt *overkrigskommissær* i 1810, *justissekretær* ved Stiftsoverretten 1. septbr. 1817 og endelig *byfoged* og *politimester* 10. oktbr. 1826. Han avgik ved døden 29. decbr. 1833 i Christiansand, og de to sistnævnte embeder blev da skilt ad i henhold til kgl. resol. 23. juli 1834. — Stortingssuppleant fra Christiansand i 1818.

Gift med *Barbara Margrethe Randulff*, født 25. jan. 1776 i Christiansand og død der 26. novbr. 1825, datter av skibsfører *Nils Brønlund Randulff* og *Hartvigine Christensen*.

Tandberg, Rasmus. Overretsprokurator.

Født 1733, døpt 26. decbr. paa Kongsberg, søn av proprietær til Ulveland *Christian Tandberg* og *Elisabeth Jokumsdatter Landtverk*, tok efter nogen tids tjeneste paa kontoret hos prokurator M. E. Gram til Kjøbenhavn paa studium og blev *examinatus juris* høsten 1755 med bekvem. Ved sin tilbakekomst til Christiania «erfarte han den mangel som baade der og i omegnen var paa underretsprokuratorer, hvorunder folk led», hvad magistraten vilde bevidne. Han søkte derfor bevilling, og vicesatholderen anbefalte ham som *habil*, men «da han var ung og ei har været brukt i saadanne forretninger, hvorav man kan gjøre sig mening om paalidelighet og færdighet, vilde han henstille at han til distrikt kun fik anvist Christiania by, idet det jo kan extenderes, naar hans opførsel det fortjener». Hertil sluttet sig Kancelliet, og 21. jan. 1757 fik Tandberg kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Christiania, Overhofretten undtat. Foranlediget ved at han hadde ladt sig bruke i en utenbys kommissionssak og

der var beegnet av motparten med at han manglet fornøden autorisation til at avgi møte, forespurte han i Kancelliet om hans bevilling ikke kunde anses som gjældende for hele riket, Overhofretten undtat, men fik det svar at det skulde forbli ved bevillingen. Han praktiserte i Christiania, og blev 20. jan. 1767 fundet død utenfor bygrænsen. Ugift.

Teiste, Hans. Overhofretsprokurator. Notarius publicus.

Født 1662, døpt 31. mars i Christiania, søn av tolvprest, senere sogneprest til Fet *Johan Mogenssen Teiste* og *Karen Knutsdatter*, kom gjennom sin fædreneslegt til Bergen, hvor han tok borgerskap 11. april 1687 og 18. jan. 1690 fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Danmark og Norge. Under 11. jan. 1698 blev han befordret til *notarius publicus* i Bergen efter Niels Sørensen Brun, var i aarene 1702 til 1704 tillike konstituert sorenskriver i Nordhordland og døde ugift 13. oktbr. 1709 i Bergen.

Terchelsen, Paul. Overrettsprokurator. Auditør. Toldinspektør. Generalkrigskommissær.

Født 1745, døpt 3. decbr. i St. Nicolai kirke i Kjøbenhavn, søn av kapellan *Gjødert Terchelsen* og *Anne Marie Danchel*, blev, dimittert fra fødebyens Kathedralskole, student i 1764, derefter fuldmægtig hos amtmand paa Bornholm Thorkild Fjeldsted, hvem han fulgte til Christiansand, da Fjeldsted blev lagmand der i 1780 og gjorde sin fuldmægtig til lagtingsskriver. I 1781 blev Terchelsen *examinatus iuris* med bekvem og fortsatte som lagtingsskriver til han 6. april 1784 fik kgl. bevilling som *prokurator* i Christiansands stift. Han hadde søkt om at faa procedere for alle Retter i begge riker, Høiesteret og Overhofretten undtat, og Fjeldsted hadde hertil anbefalt ham paa det bedste, ligesaa stiftamtmand Adeler, men stiftamtmanden i Christiania, Levetzau, ønsket ikke at han skulde faa sig tillagt Akershus stift, «da dette var forsynt med mange og gode prokuratorer, og det medførte vanskeligheter at holde de med almindelige bevillinger forsynte prokuratorer i orden».

Terchelsen procederte fra Christiansand, indtil han 26. novbr. 1784 blev utnævnt til *regimentskvartermester* og *auditør* ved 2. Vesterlenske regiment. Han befordredes 3. oktbr. 1788 til *overkrigskommissær* ved den tilfelts beordrede del av den norske armé og blev 17. jan. 1795 *tolder* og *postmester* i Kragerø, befordredes 1. mars 1797 til *told-* og

konsumptionsinspektør sammesteds, men søkte sig i 1798 entlediget fra disse embeder og fik da en rosende omtale. I 1799 blev han betroet *kassererembedet* ved Den danske og norske Postkasse efter Mazar de la Garde. Fem aar senere meddelte han til Postdirektørene at han var kommet i en kasseangel paa 11 225 rdl., men hans kautionister var villige til at betale selv dette store beløb, hvis Terchelsen kunde faa avsked med pensjon. Tilbudet blev mottat, og 21. septbr. 1804 fik Terchelsen avsked med 600 rdl. i aarlige vartpenge. Endnu engang kom han i embede, idet han 16. aug. 1805 blev *krigskommissær* i Stavanger distrikt med 1 000 rdl. i gage, og 4. febr. 1812 fik han titel av *generalkrigskommissær*. Han døde 5. jan. 1819 i Stavanger. Justisraad.

Gift med *Sophie Christine Hansdatter Drejer*, som overlevet ham.

Thams, Peter. Overretsprokurator. Bergamtsassessor. Lagmand.

Født 14. april 1681 i Kjøbenhavn, søn av senere sorenskriver i Guldalen *Daniel Petersen Thams* og 1. hustru, hvis navn ikke kjendes, søkte i 1707 om kgl. bevilling til at praktisere for alle Retter i Norge, saasom han fra ungdommen av hadde lagt sig efter lov og ret. Kanselliet lot svare at han først fik skaffe attest fra Slotsloven om sin dyktighet. Denne attest opnaet han først to aar senere, fik 6. decbr. 1709 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og nedsatte sig i Trondhjem. Hans virksomhet som saadan karakteriseres i en skrivelse (gjengit i Illustr. Nyhetsblad 1858 nr. 16) av 1723 fra stiftamtmand Reitzer, tidligere professor juris og høiesterassessor, til byens borgermester Rasmus Lindgaard, Holbergs ven, en skrivelse, hvori prokuratorerne Thams og Mauritz Borkhorst, som var blit avsat som borgermester i Viborg, samt byfoged Jens Hammer faar sit pass paaskrevet: «Peter Thams,» skriver han, «er et menneske som, fordi han i den bekjendte Trondhjemske assurancesak saavel som i andre deslike saker har vundet en del penge, er blit saa overmodig at han braverer øvrigheden, trodser Retten, foragter loven og med oprakt haand uten sky, uten frygt og uten undseelse gjør alt hvad han lyster Hvad skal her begyndes med disse tvende mennesker eller hvorledes skulde de hindres at fare frem med at gjøre ondt, helst da magistraten ikke vil eller ikke tør røre dem?» Den brave stiftsamtmand forsøkte av al kraft at faa rensset op i mange skumle forhold, ofte med held, men ofte ogsaa forgjæves. Det lykkedes ham saaledes ikke i 1724 at faa Thams suspenderet; dertil hadde denne, hvad snart skulde vise sig, altfor mange formaaende venner.

I 1733 blev Thams *viceraadmand* i Trondhjem, 28. aug. s. a. *vicelagmand* i Nordland og Finmarken, og 21. oktbr. 1735 fik han bestalling som *bergraad* samt *assessor* i Overbergamtet paa Kongsberg, hvor han sammen med de øvrige kommitterte skulde ha sessionem et vortum i alle Overbergamtets forretninger. Under 8. febr. 1737 fik han titel av justisraad. Fra sin bolig paa Kongsberg søkte han 6. mars 1739 lagmandsembedet i Nordland og Finmarken og siger da at han ved flytningen sørpaa hadde «distrahert» sine eiendeler. Han blev utnævnt til *lagmand* 13. mars 1739 og flyttet da til Stegen. Her døde han i embedet 19. april 1758.

Gift 1. gang med *Anne Cathrine Till* og 2. gang 6. decbr. 1715 i Trondhjem med *Lavina Tullin*, som døde i jan. 1765, datter av raadmand *Johan Tullin*. Av barnene blev William Thams prokurator, Daniel Mathias Thams sorenskriver i Lier, Hurum og Røken, og Anna Barbara Thams gift med foged Nils Rasch i Lofoten og Vesteraalen.

Thams, William. Overhofretsprokurator.

Født 1709 i Trondhjem, søn av prokurator, senere lagmand *Peter Thams* og 1. hustru *Anne Cathrine Till*, hadde i nogen tid frekventert Retterne som sin fars fuldmægtig og desuten fungert som regimentsauditør og som bergamtsskriver ved det Nordenfjeldske Bergamt, da han blev examinatus juris med bekvem i 1738. Med berømmelige skudsmaal som en ung mand, der hadde utført sine forretninger til fornøielse og om hvem der kun var godt at sige, fik han 2. jan. 1739 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han praktiserte i Trondhjem, hvor han i 1751 var underfoged, og hvor han avgik ved en «hastig» død 31. mai 1756. Han levet i meget ringe kaar, og faren bekostet hans hæderlige begravelse. Ugift.

Thomassen, Peter. Overhofretsprokurator.

Efter flere aars ophold paa Fredrikshald blev han av denne bys magistrat beskikket til stadsprokurator 12. jan. 1705 efter avdøde Anders Rødlind. Under 12. juni 1705 fik han paa ansøknig kgl. bevilling som *prokurator* for alle Over- og Underretter i Norge. Han procederte i nogen aar fra Fredrikshald, men der høres intet videre til ham, og nogen senere supplikation sees ikke indkommet fra ham til Kancelliet.

Thorsøe, Ulrik Anton. Overretsprokurator.

Født 1766 i Rokballe mølle og døpt 29. mai i Beder i Jylland, søn av møller *Christen Christensen [Thorsøe]* av Randklev og *Charlotte Jørgensdatter*, hadde konditionert «hos justisbetjente» baade i Danmark og Norge inden han i 1791 begav sig til Kjøbenhavn paa studium. Han blev examinatus juris 5. mai 1792 med bekvem og fik temmelig vel for den praktiske prøve den følgende 10. mai, hvorefter han 9. oktbr. 1795 mottok kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Han praktiserte fra Fredrikstad og sees ogsaa at ha ført saker paa Fredrikshald, men noget særlig om ham forekommer ikke forinden hans bevilling sees kassert 25. juli 1807.

Thrap, Lauritz Thurah. Overretsprokurator. Raadstuskriver.

Født 1786, døpt 12. juli i Nykjøbing paa Mors, søn av degn i Hvidborg *Andreas Winding Thrap* og *Henriette Christine Jacoba Thurah*, kom til Norge i 1801 som skriverdreng hos sin farbror sorenskriver Lauritz Bentzon Thrap i Egersund og avancerte hos ham til fuldmægtig. Herfra kom han i 1805 i like egenskap til amtmann Koren i Stavanger. I 1806 drog han til Kjøbenhavn paa studium og blev examinatus juris med bekvem 28. oktbr. 1807; for den praktiske prøve 5. novbr. næstefter fik han vel. Under Kjøbenhavns beleiring gjorde han tjeneste i Livkorpset, mens en bombe rammet det hus, hvor han hadde sit kvarter, og ødela hvad han eiet. Under 28. decbr. 1807 blev han prøveprokurator i Jæderen og Dalenes fogderi og fik paa de bedste anbefalinger kgl. bevilling 12. septbr. 1809 som *prokurator* for alle Retter i Christiansands stift, for Overretten dog kun forsaavidt han nedsatte sig i stiftsstaden. Han slog sig imidlertid ned i Egersund. Fra decbr. 1807 til mai 1812 fungerte Thrap «med megen berømmelse» som næstkommanderende ved kystbatteriet ved Egersund, i 1809 var han konst. foged, i 1813 amtsfuldmægtig og flyttet i 1814 til Christiansand som overretsprokurator. I 1815 mottok han konstitution som sorenskriver i Jæderen og Dalene, forestod i 1817 og 1818 inspektoratet ved byens fattigvæsen og var i 1819 fuldmægtig hos stiftamtmanden. Efter denne grundige utdannelse for embedsvirksomhet blev Thrap med fortrinlige attester fra alle tidligere foresatte utnævnt 27. decbr. 1820 til *raadstuskriver* i Bergen og forblev i dette embede til sin død 10. juli 1839.

Gift 31. decbr. 1809 i Bergen med *Gjertrud Garmann Astrup*, født 18. mai 1782 i Hammer ved Bergen og død 27. mai 1827 i

Bergen, datter av gaardbruker paa Aastvet *Hans Christian Astrup* og 2. hustru *Henrikke Marie Ivendorff*.

Timmermann, Jacob. Underrettsprokurator. Raadstuskriver.

Født 12. aug. 1781 paa Hitterø, søn av resid. kapellan, senere sogneprest til Elverum *Thomas Peter Timmermann* og *Cornelia Mathea Ramshart*, blev først undervist av sin far og kom efter dennes død i 1795 som dreng paa Østerdalens sorenskriverkontor, blev examinatus juris 23. juni 1804 med bekvem og fik vel for den praktiske prøve 3. juli næstefter. Straks derpaa blev han volontør i Rentekammeret og fik to aar senere kontorpost hos renteskriver kammerraad Woldum i Kjøbenhavn, men da den økonomiske bistand, han endnu hadde været nødt til at faa fra familien i Norge, uforudset ophørte i 1807, reiste han tilbage til Elverum og fik 5. febr. 1808 amtsbevilling som prøveprokurator paa Hedemarken. Han var fra 9. jan. 1809 til høsten 1810 konst. sorenskriver i Søndre Hedemarken. Paa utmerkede attester fik han kgl. bevilling 24. decbr. 1810 som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, dog for Overretten kun ifald han bosatte sig i Christiania. Timmermann nedsatte sig i Stange og blev med god og velanskrevet praxis boende her til han 8. jan. 1820 fik utnævnelse til *raadstuskriver* i Bergen, hvor han allerede 1. sept. s. a. avgik ved døden.

Gift 22. mars 1812 i Aurdal med *Petronelle Elisabeth Tanch Kreutz*, født 22. jan. 1792 i Romedal og død 29. jan. 1852, datter av lensmand *Christian Anker Kreutz* og *Anne Cathrine Hals*.

Tollund, Andreas Petersen. Overhofretsprokurator.

Født omkr. 1685 i Funder sogn i Jylland, søn av selveier paa Tollund gaard *Peter Petersen*, kom til Christiania som kontorbetjent og sees at ha bragt kramvarer omkring paa Romerike endog efter at han 19. aug. 1718 hadde faat kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han maa imidlertid ha været en dygtig og bra mand, siden han 1723 og 1725 blev foretrukket til konstitution i Christiania byfogedembede under byfoged Ermandingers sygdom og reiser til Danmark. Fra 31. mai 1729 til 31. decbr. 1731 var han tillike kirkevæрге ved Vor Frelsers kirke. At han har været humorist, maaske noget av en galgenfugl, synes at fremgaa av et vers, han skrev, da student Johan Stub hadde druknet sig ved Bækkelaget, og sorenskriver Ring hadde dekretert at stakkelen tiltrods for selvmordet skulde begraves som almindelig paa kirkegaarden:

«Til Verden var Du født av Folkene brav,
 Dig selv Du druknet i Bækkelav.
 I Verden Du vandred pudserlig herom,
 Nu ligger Du der efter Vismandens Dom.»

Sorenskriver Ring, som pleiet at sige om sig selv at han «hadde vismanden i sit hode og Syrach i sin strupe», replicerte hertil:

«Hvad Vismand? Hvad Dom?
 Jeg dømte det Ret var og saa mig ei om.
 Ved Dommen den Døde til Graven kom fort.
 Stat Skumler tilbake, og slug Du en Lort» — !

Prokurator Tollund var en meget velanset borger i Christiania. Han døde 1. oktbr. 1749 paa Fenstad i Nes paa Romerike.

· Gift 1. gang i novbr. 1713 i Hole med *Helene Walter*, f. 1683 paa Helgeland i Hole og begr. 8. novbr. 1714 i Oslo, datter av foged *Jacob Luth* og 2. hustru *Anna Christensdtr.*

Gift 2. gang 26. mars 1722 i Fet med *Lucia Hammer*, f. 1674 i Elverum og begr. 10. mai 1737 i Christiania, datter av sogneprest til Elverum *Christopher Knutsen Hammer* og *Maren Andersdtr. Opdal.*

Gift 3. gang 12. decbr. 1737 i Nes, Romerike, med underofficer Hans Steensen Bernhofts enke *Marthe Christine Heidemark*, f. 1702 i Vang, Hedemarken, og død 9. aug. 1783 i Christiania, datter av kornet *Jacob Nielsen Heidemark* og *Kirsten Pedersdtr. Baar.*

Ved skiftet 1715 efter sin første hustru eiet Tollund et hus paa Kongens grund nær ved Bispegaarden i Oslo, taxert for 100 rdl.; hele formuen var 359 rdl. og gjelden 375, saa det blev til fallit. Senere, fra 1727 til 1737, eiet og beboet han den ene av de to gaarder, som nu danner Carl Johans gate nr. 12.

Touscher, Daniel. Underrettsprokurator. Tolder.

Født 1727, vistnok i Nürnberg, kom fra Kjøbenhavn til Stavanger og fik i slutten av 1750-aarene amtsbevilling til at procedere for Underretterne i Lister og Mandal og Stavanger amt. Senere fungerte han en tid som lensmand og blev fuldmægtig hos veiermesteren. Paa amtsmandens anbefaling og med attester for at være en redelig og duelig mand fik han kgl. bevilling 16. oktbr. 1767 som *prokurator* for alle Underretter i Christiansands stift og procederte fra Stavanger. Her fik han 14. jan. 1769 stiftamtmandens bevilling som overrettsprokurator, men da han søkte om kgl. bevilling for alle Retter i Norge, blev dette avslaat av Kancelliet 27. febr. 1777. I 1778 og 1779 var

Touscher konstitueret som foged i Jæderen og Dalene, og da han i denne tid søgte embeder, oplyste han, at han «som fremmed» besat de i Forordn. av 15. jan. 1776 om indfødsretten stillede forudsætninger for befordring paa embedsbanen, likesom «studeringer baade i de juridiske og mathematiske videnskaper stedse hadde været formaalene for hans bestræbelser at vorde en duelig borger til medmenneskenes nytte». Lykken hadde imidlertid ikke fulgt ham; av faa og uvisse indtægter hadde han kummerlig ernæret sig med hustru og mange barn. Under 13. febr. 1779 søkte Touscher Jæderen og Dalene fogedembede og tilbød da at svare den fratrædende foged, kanscelliraad Heide, 160 rdl. i aarlig pension og hans eventuelle enke likesaa 50 rdl., men han fik det ikke. I 1780 opgav han prokuratorvirksomheten og blev konsumptionskontrolør, hvorefter han 18. juli 1798 fik bestalling som *tolder* i Egersund, hvilket embede blev oprettet ved kgl. resol. av samme dag. Han døde 1801 i Egersund og blev begravet 14. novbr.

Gift først med *Anna Wendelbo*, som blev begr. 22. mars 1786 i Egersund, 46 aar gl., og hvis far het *Niels Poulsen*; derpaa ægtet han *Hanna Wibye*, født 25. mai 1740 i Kjøbenhavn og begr. 1. febr. 1797 i Egersund, datter av sogneprest til Jostedal, senest til Helleland *Rasmus Wibye* og *Sophie Amalie Isabella Toldorph*.

Trane, Bendix Holger. Overretsprokurator.

Født 25. decbr. 1763 paa Holmen i Asker, søn av toldvisitør *Paul Rasmussen Trane [Landbye]* og *Ragnhild Høyer*, kom tidlig paa kontoret hos prokurator Gundelach i Christiania og var derefter i otte aar paa Overhofrettens justiskontor, hvorfra han i 1790 drog til Kjøbenhavn paa studium. Den 23. april 1791 blev han examinatus juris med bekvem, fortsatte saa paa justiskontoret og blev i 1793 fuldmægtig hos sorenskriver Schjermann i Tune; en tid fungerte han ogsaa som lagtingskriver paa Moss. Paa gode anbefalinger fra tidligere principaler for utmerket flid og retskaffenhet fik Trane 4. april 1795 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat. Hans senere skjebne er ukjendt.

Trane, Samuel. Overhofretsprokurator. Amtsforvalter.

Født 1683, døpt 17. juli i Christiania, søn av kjøbmand *Paul Samuelsen Trane* og *Abigael Andersdatter Heide*, fik 14. mai 1717 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, men forlot kun

to aar senere den juridiske bane og blev 16. decbr. 1719 grevens *amtsforvalter* i Jarlsberg, i hvilken stilling han døde 11. novbr. 1721. Han eiet gaardene Tufte og Brunstad i Stokke.

Gift 9. aug. 1707 i Nannestad med *Inger Dorph*, datter av sogneprest til Beitstaden *Ole Nielsen Dorph* og *Marthe Karine Nielsdatter*; hun var saaledes søster av biskop i Christiania Niels Dorph.

Tranekjær, Lauritz. Overretsprokurator. Toldprokurør.

Født 1763 i Tranekjær paa Langeland, kom i 1787 som fuldmægtig til amtsforvalteren i Jarlsberg og blev hos ham i fire aar. Da Tranekjær ønsket at faa med juridiske affærer at gjøre og fra 30. oktbr. 1791 tok post hos byfoged og sorenskriver Rasmussen i Larvik, erklærte amtsforvalteren at det vilde ha været ham «en sand fornøielse», om han vilde ha fortsat hos ham. Fra Larvik kom Tranekjær 1. novbr. 1792 som fuldmægtig til byfoged Debes paa Moss og fik herfra ypperlige attester for «fortrinlig duelighet, det redeligste forhold og det bedste hjerte; han besat en færdighet i embedsaffærer som ikke engang kan fordres, ja endog i advokaturen utmerket sig mere end tilfældig og hændelig, og som frukter av sund læsning og bedømmelse erhvervet sig megen indsigt i juridiske forretninger». Under 5. septbr. 1795 blev Tranekjær konstituert som byfoged og byskriver paa Moss under vakance i dette embede, var derefter fuldmægtig først hos byfogden paa Bragernes og saa igjen ved Moss byfogedembede, hvor han i fire aar tjenstgjorde til høieste tilfredshet. Den 23. april 1800 blev han *examinatus juris* med bekvem og fik vel for den praktiske prøve 5. mai næstefter, hvorpaa han 10. jan. 1801 blev konstituert byfoged paa Moss, hvor han siden skulde forbli hele sin levetid. Fra 1. jan. 1803 fik han bevilling som prøveprokurator i Fredrikstad og Smaalenene og 24. mai 1805 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Underretter i Akershus stift, hvilken 30. aug. 1808 blev utvidet til alle Overretter i samme stift, for Stiftsoverretten dog kun ifald han tok bopæl i Christiania. Under 15. mai 1813 blev han *toldprokurør* for Moss, Fredrikstad og Fredrikshald. Tranekjær var en meget anset og avholdt mand, som i sin juridiske praxis «aldrig begjærte uforholden opsættelse eller indsendte ubillige regninger» og som menneske var i lykkelig besiddelse av de ædleste karakterens og hjertets egenskaper. Som ugift mand og med de enkleste personlige behov hadde han kunnet utvise megen godgjørenhet, og da han 28. juni 1830 var avgaat ved døden paa Moss, og hans testamente av 30. septbr. 1820 blev aapnet, viste det sig at

han hadde indsat byens Fattigkasse som universalarving til det lille, han maatte efterlate; det blev 185 spd. — Tranekjær var stortings-suppleant fra Moss i 1821.

I Morgenbl. nr. 192 for 1830 læses følgende mindeord om Tranekjær, forfattet av literat Georg Christian Scheel:

«Themis mistede
den 28de Juni 1830

Een af sine ivrigste og værdigste Dyrkere udi
Toldprocureur og Advocat *Lauritz Tranekjær*, født 1763.

Udrustet med grundig Kundskab, samt Talenter
og strengeste Retskaffenhed
var han

Uskyldighedens djerve Forsvarer,
Sandheds og Rets ivrige Talsmand,
snart som Sagfører, snart som Dommer.

Derfor nyder Han nu sin Løn
hos Herren, den retfærdigste Dommer.

Uforglemmeligt bliver dette Minde,
som Sandhed satte ham».

Tyrholm, Iver. Overhofretsprokurator. Byskriver.

Født 1700, døpt 29. april paa Bragernes, søn av kjøbmand *Niels Iversen Tyrholm* og *Anne Pedersdatter Leuch*, blev i 1713 sendt til London for at utdannes for handelen og vendte i 1714 tilbake til Drammen, hvor han var ved sin fars forretning. Han skal ha studert ved Kjøbenhavns universitet fra 1720 til 1722, men sees ikke at ha tat nogen examen. Under 28. juni 1726 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge og slog sig i 1735 ned i Christiania, hvor han kjøpte Kirkegt. nr. 12 og blev en søkt sakfører. Da Tyrholm i 1756 søkte befordring, «saasom aarene allerede er kommet og kræfterne avtager», siger han at Overhofrettens præsidenter gjentagende hadde indberettet til Kancelliet at «han hadde skikket sig vel og forsvarlig»; uten ringeste belønning, men med løfte om embede hadde han utført de fleste og betydeligste saker som hadde angaaet Kongens interesser. Under 22. oktbr. 1756 blev han derpaa befordret til *by- og raadstuskriver*, auktionsdirektør og notarius publicus i Christiansand. Her avgik han ved døden 19. juli 1763.

Gift 22. mars 1741 i Christiania med *Karen Collett*, født 19. oktbr. 1711 s.steds og død 23. febr. 1761 i Christiansand, eneste datter av trælasthanler, stadskaptein *James Collett* og *Karen Madsdatter Berg*.

C. TØDSLÆF.
Efter maleri.

Tødslef, Christen. Overhofretsprokurator.

Født 1731, døpt 27. oktbr. i Aalborg, søn av skrædder *Anders Tødslef* og *Cathrine Mortensdatter Lund*, var av vicestatholder Benzon konstituert som edsvoren fuldmægtig hos raadstuskriveren i Christiania, inden han i 1761 blev examinatus juris med bekvem, hvorefter han fortsatte i samme tjeneste til han i 1767 blev amtskonstituert som underretsprokurator i Christiania. I 1765 var han konst. sorenskriver i Aker. Da han i 1770 søkte kgl. bevilling for alle Retter, erklærte statholderen at vel var Tødslef en habil mand med god opførsel,

men hvorvidt han hadde kundskaper nok til at betroes saker for Overhofretten, var det endnu for tidlig at dømme om. Saken blev derfor utsat, men 11. juni 1773 fik Tødslef kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, idet Overhofrettens justitiarius intet herimot hadde at indvende, og der nok ved den Ret kunde trænges flere saksførere, mens de underordnede Retter hadde nok av dem. Siden praktiserte han i Christiania og gir indtryk av at ha været en meget retsindig mand med god anseelse. Ved hustruens død i 1786 fik hans helbred et knæk, og i de følgende aar tok han ophold hos sin værsøn kaptein Kreutz paa Nordre Sæter i Vinger, sygnet efterhaanden hen og døde 1792, begr. 21. jan. i Vinger.

Gift 7. oktbr. 1763 i Christiania med *Ingeborg Jacobæa Hoff*, født 1731 og død 2. april 1786 i Christiania.

Tønder, Christian. Overhofretsprokurator. Havnefoged.

Født 1729, døpt 1. juni i Kragerø, søn av byfoged *Peter Tønder* og *Elisabeth Gjønge*, hadde i flere aar været overvisitør ved Toldforpaktningssocietetet i Akershus stift, inden han blev examinatus juris med bekvem 27. aug. 1757. Kort efter, 14. oktbr. 1757, fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret og Kjøbenhavns Hof og Stadsret undtat, og slog sig ned i Kragerø. Her blev han 4. oktbr. 1759 *havnefoged* efter sin far, som avstod ham denne bestilling, og fik kgl. konfirmation som saadan 19. febr. 1760. I sit senere liv var han mest optat av skibsrhederi og andre handelsforretninger. Han døde 1791, begravet 22. juli i Kragerø.

Gift 27. mars 1760 i Kragerø med *Magdalene Kejsen*, døpt 11. febr. 1740 s.steds, datter av skibsrheder og sagbruker *Søren Kejsen* og *Maren Nielsdatter*.

Ussing, Peter Gotthilf. Overretsprokurator. Handelsmand.

Født 1751 i Lille Lyngby paa Sjælland, søn av sogneprest *Bagge Nielsen Ussing* og *Marie Susanne Böttcher*, blev examinatus juris med ei ubekvem 1777, fik i 1779 amtsbevilling som underretsprokurator i Arendal og 24. septbr. 1790 kgl. bevilling som *prokurator* i Christiansands stift. Indtægterne som saadan var ikke rare, men en drivende sjøfartsby som Arendal hadde andet at by paa, og efter faa aars forløp gik Ussing mere og mere over til handelsvirksomhet. Han drev baade som kjøbmand og som parthaver i skibsrhederi, og den tidlige praxis som sakfører var nok nærmest gaat ham av minde, da han 10. mai 1831 avgik ved døden i Arendal. Ussing eiet gaarden Marienlund, alm. kaldet Kokkeplassen, paa Hisøen med underliggende herligheter, deriblandt øen Store Torungen.

Gift 1. gang 2. aug. 1782 i Arendal med grubeforvalter paa Barbu Carl Frederik Bøse's enke *Ulrikke Eleonore Cornix*, begr. 20. febr. 1787, 40 aar gl.

Gift 2. gang 27. septbr. 1789 i Øiestad med *Anna Maria Hiis*, døpt 8. febr. 1771 i Arendal og død 1839, datter av skibsfører og rheder *Hans Thomasen Hiis* paa Havstad og *Anna Felber Brønsdorph*.

Waager, Gottfried. Klokker. Toldvisitør. Overretsprokurator.

Født i 1715 i Christiania, søn av løytnant *Claus Waager* [*Wager*] og *Anne Cathrine Guttormsdatter*, gjennemgik Christiania katedralskole og blev, privat dimittert, student i 1738, 22 aar gl. Han var i flere aar huslærer ved Fredrikshald og blev derefter, omkr. 1748, klokker i Tønsberg, men forlot periferien for den geistlige bane og gik over i Toldvæsenet. I 1760-aarene var han toldvisitør i Holmsbu, men heller ikke her fandt han sig tilfreds og vendte i 1771 tilbake til Tønsberg, hvor byfogden lot ham procedere for Byretten de saker, som godtfolk betroet ham. Han kaldte sig nu «cand. theol. og cand. juris» uten at være nogen av delene, og da det ikke gik saa værst med praxis, androg han 10. novbr. og 9. decbr. 1772 stiftamtmanden om prokuratorbevilling for Akershus stift, subsidiært for Akershus amt, i begge tilfælde Overhofretten undtat. Han skriver da at der ikke var nogen bevillet prokurator i Tønsberg, men at folk her

hadde som juridisk konsulent brukt konsumtionsskriver Hans Ger-
mann Drange. Denne kunde imidlertid av embedshensyn ikke prak-
tisere utenfor byen, og da folk nu hadde faat tiltro til Waager, vilde
han helst slaa sig til i Tønsberg, men da der ikke faldt saa mange
saker at en prokurator kunde leve av dem, maatte han faa et større
distrikt. Stiftamtmanden meddelte ham 28. jan. 1773 bevilling som
prokurator i Akershus stift, og da ingen hadde noget at indvende,
fik Waager 3. septbr. 1773 kgl. bevilling som *prokurator* for alle
Retter i nævnte distrikt, Overhofretten undtat. Siden praktiserte han
fra Tønsberg, men hadde det bestandig smaat og fik sjelden noget at
tjene paa i distriktet forøvrig. Flere ganger var han i Kjøbenhavn
for at søke befordring, men altid forgjæves, og da han endnu i 1783
vilde avsted igjen og forhørte hos stiftamtmanden, om der var noget
i veien for det, fik han til svar at «han kunde bli i Kjøbenhavn saa
længe han lystet». Den 6. oktbr. 1788 døde Waager i Tønsberg,
«75³/₄ aar gl.». Han hadde i sit siste leveaar været underholdt av
sin søn Nicolai, mens hustruen bodde hos sin bror kaptein Fleischer
i Ramnes. Hvad han efterlot var 158 rdl. i aktiver, hvorav de 120
faldt paa en liten gaard i Tønsberg, og 206 rdl. i gjeld; det blev da
til fallit paa 48 rdl.

Gift 1. gang 5. juli 1748 i Nannestad med *Christiane Sophie
Bentzleben*, begr. 5. septbr. 1754 i Tønsberg, 33 aar gl.

Gift 2. gang 22. jan. 1761 i Tønsberg med *Anne Dorothea Fleischer*,
døpt 2. febr. 1741 i Tjølling og begr. 20. mars 1809 i Tønsberg,
datter av kaptein *Philip Fleischer* og 1. hustru *Anna Olsdatter Schjerven*.

Wahr, Andreas. Overrettsprokurator.

Født 1715, døpt 10. novbr. paa Eker, søn av trøelasthandler og
sagforvalter *Hans Andersen Wahr* og *Maren Christiansdatter Klæboe*,
kom i 1732 paa Mandals sorenskriverkontor og blev fuldmægtig hos
sorenskriveren og en tid hos amtmand Resen, av hvem han i 1738
blev «konstituert at gaa sorenskriver Friderichsen i Mandal tilhaande». Den 28. juni 1743 blev han *examinatus juris* med bekvem og fik paa
utmerkede anbefalinger av sine tidligere foresatte for duelighet, rets-
sindighet og flid kgl. bevilling 28. febr. 1744 som *prokurator* for alle
Retter i Christiansands stift. I stiftsstaden oparbeidet han en meget
god praxis og erhvervet en saadan anseelse at han paa stiftamtmandens
forestilling opnaet titel av virkelig kancelliraad 13. novbr. 1761. Efter sin hustrus død i 1764 bestemte han sig for at flytte ind til
hovedstaden, hvor han gjennom sin fars tidligere forbindelser hadde

anledning til at indlate sig i trælastforretninger. I 1770-aarene var han forretningsmand i Christiania og synes samtidig at ha fungert som juridisk konsulent for sine forbindelser. Wahr døde som meget anset mand i Christiania 1791 og blev begravet 23. septbr.

Gift med *Gjertrud Sophie Løeg*, døpt 18. juni 1718 i Trondhjems Domkirke og død 13. jan. 1764 i Christiansand, datter av løjtnant *Nils Løeg* og *Sophie Andersdatter Wiborg*.

Walter, Frederik. Overretsprokurator.

Født 1771, døpt 5. aug., paa Dramdal paa Eker, søn av den velstaaende sagfoged og proprietær *Jørgen Walter [Luth]* og prokurator-datteren *Karen Jørgensdatter Nachschov*, blev examinatus juris 27. juni 1792 med bekvem for den theoretiske og vel for den praktiske prøve, hvorefter han paa amtmandens anbefaling 26. oktbr. s. a. fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret, Overhofretten samt Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat. Han slog sig ned paa Eker, hvor han tillike bestyrte farens gaard Dramdal, som han med hans øvrige faste eiendommer overtok i 1794 for 6000 rdl. mot forpliktelse til ikke at sælge dem utenfor kredsen av nærmeste odelsberettigede. Denne forpligtelse overtraadte han allerede i 1795, da han begyndte at sælge fra til fremmede og dermed gav anledning til trætter og protester. Ikke meget senere viste hans fremfærd at det begynte at rable for ham, og under en retssak i 1805 siges det endog uttrykkelig at han var sindsforvirret. Ved en Underrettsdom av 11. jan. 1806 i en sak mellem assessor Collett paa Buskerud og Hans Haugerud, hvor Walter procederte for sistnævnte, blev han for ved sin procedure «at ha fornødret sit kald» dømt til en mulkt paa 10 rdl. til Modums fattigkasse, men ved sakens behandling for Høiesteret blev han ved dom av 1. novbr. 1808 fradømt sin prokuratorbevilling. Walter døde som sindssyk 2 aug. 1812 paa gaarden Bjore i Kryds herred. Ugift.

Walter, Jacob Luth. Overretsprokurator.

Født 1767, døpt 24. mars, paa Dramdal paa Eker, søn av sagfoged og proprietær *Jørgen Walter [Luth]* og *Karen Jørgensdatter Nachschov*, opholdt sig sammen med sin forannævnte bror Frederik Walter flere aar i Kjøbenhavn for at studere. Høsten 1789 kom han hjem til Dramdal med en person «ved navn Lolle», en fordrukken fyr, men en stor musikus, og denne underholdt nu sagfogden med

sin musik og informerte sønnerne, navnlig Frederik, «som skal ha større geni dertil end Jacob.» Nogen tid efter kom ogsaa Jacobs informator Holck, en meget ordentlig og sat person til Dramdal, og hele gjængen levet længe og vel Herrens glade dager paa Dramdal, underholdt av sagfogden, indtil Jacob Walter i 1791 igjen reiste til Kjøbenhavn. Her blev han omsider 27. juni 1792 *examinatus juris* med bekvem og med vel for den praktiske prøve 2. juli næstefter og fik paa «gode kundskaper» kgl. bevilling 3. aug. 1792 som *prokurator* for alle Retter i begge riker, Høiesteret og Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat. Walter slog sig først ned i Vaale i Jarlsberg, hvor han i 1794 for 2100 rdl. kjøpte gaarden Brekke, som han ved kgl. bevill. av 5. septbr. s. a. fik tilladelse til at kalle «Waltersborg», men straks efter brændte gaarden, og han solgte den igjen i 1804 for 2799 rdl. Efter branden flyttet Walter til Hole paa Ringerike, hvor han fik bestyrelsen av Jonas Lewyns betydelige eiendommer, og bodde paa Storøen, som han med Rytteraker, Gedøen og Purkøen i 1803 kjøpte av Lewyn for 11 999 rdl. Han sat paa denne tid baade i stor praxis og i store forretninger; i 1803 søkte han amtmanden om at faa 2 vaishusgutter til skriverdrenger. I anledning av gaardkjøpet opstod imidlertid flere kontroverser, hvori Walter ikke utmerket sig ved sympatisk fremtræden. Han var i det hele en mislig person. Ved utstedelsen av et gjeldsbrev paa 999 rdl. til søsteren Helle Kirstine Walter i 1798 gjorde han visse hokus-pokus, som foraarsaket en kgl. resolution av 24. juni 1801, hvorved sorenskriveren blev paalagt at avgi en indberetning til Kancelliet om Walters forhold. Sorenskriver Stockfleth oplyste da at Walters moralske karakter ikke var den bedste, og at det maatte antages at hans hensigt hadde været at bedrage søsteren for arv efter forældrene. Tilslut gjorde han sig skyldig i et forhold som fik den alvorligste følge. Ved Buskerud amts ordre av 6. juli 1809 blev han nemlig sat under tiltale for i løpet av siste vinter ved falske foregivender at ha søkt at formaa almuen til at sælge ham hø til en av ham selv opgit pris under paaberopelse av at det skede efter Regjeringskommissionens paalæg, og hvis nogen bonde vægret sig, maatte han vente at høet vilde bli ham paalignet. Saken var imidlertid at han selv hadde sluttet kontrakt med Kommissariatskommissionen i Christiania om at han skulde levere 1000 skpd. hø til offentlig bruk for en nærmere fastsat betaling. Under saken sat Walter arrestert i Christiania. Ved Underrettsdom 7. mai 1810 blev han kun ilagt en mulkt og tilkjendt at svare til en del av sakens omkostninger, men Stiftsoverretten fradømte ham 20. aug. s. a. bevillingen som prokurator, men frifandt ham forøvrigt. Ved Høiesteretsdom 19. decbr. 1810 blev

han sluttelig ikke alene dømt fra embede, men fik desuten 1 aars tukthusstraf og at utrede alle med saken forbundne omkostninger. Under 16. jan. 1811 søkte Walter om at slippe tukthusstraffen, hvad dog ikke kan sees at ha foranlediget nogen forføining, og han døde 13. juli 1811 paa Tukthuset i Christiania. Skiftet i hans dødsbo blev sluttet 8. mai 1819; den beholdne formue beløp sig til noget over 5000 spd.

Gift 25. decbr. 1798 paa Eker med *Henriette Evats*, født 1770, maaske i England, og død 9. april 1847 i Christiania.

Et ikke ueffent tidsbillede gir prokurator Walter i flg. skrivelse av 1. decbr. 1807 til stiftamtmanden i Christiania:

«Der er neppe nogen av Statens tjenere, hvis indkomster er blit saa ruinert som advokatens ved anordninger i senere tider.

Vel skal jeg ikke nægte at disse i sig selv sikter til at befordre det almindelige bedste, men jeg siger derhos frit ut, blir det Regjeringen nødvendig desaaarsak at opofre en saadan enkelt stand, har denne dog rettighet at gjøre forestilling om reparation for tapet, saalænge det heter i Statsretten som avgjort at alle en stats undersaatte har paastand paa like barneret til landsfaren.

At jeg skal erindre de rystelser, advokaturen har faat, siden det behaget H. Maj. at bevilge mig som advokat ved Overhofretten i aaret 1792, da kan jeg aldrig glemme hvorledes Overhofretten, Lagtingene og Raadstueretterne blev avskaffet, forlikskommissionerne sat og sportlerne reglementert, processerne forkortet etc., hvilke tilsammen har sat standen saa almindelig paa knærne og mig i særdeleshet, at jeg er færdig til at omkomme med min familie i disse krigerske og skrækkelige dyre tider for mangel av livets nødtøftigste underholdning. —

Siden jeg nævnte sportlerne, maa jeg tillægge: at embedsmændene tapte ikke ved denne bestemmelse, men snarere vandt, fordi de fik sikre indkomster i deres jurisdiktioner, der ei kunde betages dem ved andres indtrængen. Anderledes blev det med advokaten, der dependerer under mange aarsaker og folkets luner i valget av sig, han ei kan paanøde nogen. Derfor hænder det at en del lever vel, men andre sulter ihjel. Anvender jeg disse optrin paa mig, da har jeg saa meget mere grund til at klage som der er kun én levende advokat til mig, der hadde bevilling at gaa i rette for Overhofretten og mistet dens fordeler, og som blev baade befordret til embede som toldprokurør og ved anden lykke nu er en saa rik mand, at han ei har nødig at arbeide længer, mindre at klage. — Derimot jeg er uforsørget, har en talrik familie, slet lykke, ja saa slet, at var jeg end ikke totalt ruinert ved de angivne data, saa blev jeg det topmaalt ved mordbrand over min gaard Waltersborg i Jarlsberg grevskap ved min egen tjenestekarl. Og nu betænke

man dog, at jeg den dag idag alene leves og røres av næsten justissaker, hvis uhyre mængde levner mig ingen tid til at plaidere en privat, om den end blev git mig tildel. Man betænke, siger jeg, hvad disse stundom gir og ikke gir, og jeg spør: er det ikke sparsomt brød for mit ene Jeg, end sige min familie? Og trænger landet til at ha nøkne og forfrosne advokater, av hvis mund ingen ret kan tale? Nu da, saa maa husholdningen ikke være riktig, og jeg beklager, tier og taaler for min del, dog Gud la aldrig dette bli tilfældet med den danske stat.

Men jeg føler ved at forutskikke disse mine nødvendige anmerkninger, at mine smerter henriver mig saameget, at jeg dvæler med saken, derfor vender jeg mig med ét til mit egentlige andragende. — Saken er: den konstituerte byfoged i Christiania, hr. Smith, klager jeg over for min part, siden han tildeler mig salarium i justissaker for et møte ved bytinget 1 rdl., da dog alle andre mig bekjendte dommere har vedtat at yde den stakkels advokat 2 rdl. derfor. Han betænker nok ikke, hvor uhyre dyrere det er for en sakfører at opholde sig paa en tør strandsten i byen end paa landet. — Han er ellers en upaaklagelig mand og har vist ingen anden vilje mot mig end de andre advokater som møter ved bytinget, men dersom jeg ikke gjætter uriktig, tror jeg han dermed utidig vil spare Christiania bys samtlige indvaaneres delinkvent-utgifter paa advokaturens bekostning, hvilket dog baade er ubillig og ulovlig, allerhelst jeg og de øvrige advokater, som bor her i staden, for vor bopæl tar like saa vel del i disses bestridelse som andre byens indvaanere, og det dog altid er vist at like brødre bør like kost søbe, følgelig ei at traktere advokaten med en mavrere ved at knipe ham paa et høist surt fortjent og efter taalelig billighet rettet salarium, hvilke er lettere at utrede av flere tusinde indvaanere end av 3, 4 advokater, hvis marv herforuten noksom er medtat.

Til bevis at dommerne gir advokaten for et møte i en justissak 2 rdl., derpaa har jeg til exempel tat den nærmeste sorenskriver her ved byen, hans herpaa tegnede attest, og jeg kan skaffe flere til, om det forlanges. [*Nils Aars* i Aker tilkjendte i overensstemmelse med Forordn. av 24. oktbr. 1806 aktorer og defensorer 2 rdl. for hvert møte. I vidtløftige saker noget mere, i ubetydelige noget mindre.]

Høistærede greve! Jeg tror at kjende Deres velvillighet og iver for den gode sak, derfor henvender jeg mig til Dem saa fornødig i mine trykkende kaar. —

[Walter henstillet at opnaa kgl. resol. for byfogden i Christiania at tilkjende advokaterne 2 rdl. for et møte i en justissak].

Wamberg, Niels. Overrettsprokurator. Byfoged. Sorenskriver.

Født 12. novbr. 1738 og døpt 13. decbr. i Ubberud kirke paa Fyen, søn av skogfoged *Niels Jespersen* og *Christence Cathrine Ovesdatter Wamberg*, blev av sin morbror klokker og kateket *Niels Ovesen Wamberg* i 1752 sat i Odense skole og fik i 1757 bidrag av denne til som flittig og flink elev at gjennomgaa gymnasiet. I 1759 blev han student og noget senere examinatus juris med bekvem. Han fik fuldmægtigpost hos amtmænd Lachmann i Stavanger; som i 1767 varmt anbefalte hans ansøkning om bevilling som prokurator for alle Retter, men vicestatholderen næret den vanlige frygt for at han, «som endnu ei er paa noget sted etablert, skulde begive sig fra det ene sted til det andet for at utføre betalte saker og derved undgaa de befalte», som procedertes gratis, og anbefalte derfor et begrænset distrikt. Under 22. juni 1767 fik Wamberg kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Stavanger lagdømme og slog sig til i Stavanger by, men her «fik han intet at leve av, saasom leilighet til fortjeneste ganske fattes», og i juli 1770 skrev han til oversekretær i Kancelliet, geheimeraad Thott, at han ikke lenger kunde holde ut og bragte i velvillig erindring «de naadige løfter», hans hustru hadde mottat under et besøk i Kjøbenhavn samme sommer. Han blev konstituert som byfoged i Stavanger, og 7. septbr. 1770 fik han utnævnelse til *byfoged* i Kragerø. Herfra befordredes han 8. mai 1782 til *sorenskriver* i Vestfjeldenes sorenskriveri i Telemarken, hvortil da var henlagt prestegjeldene Seljord og Kviteseid av Østfjeldenes sorenskriveri. I dette embede avgik han ved døden 26. novbr. 1800 i Kviteseid. Kancelliraad. — Wamberg var en utmerket dygtig dommer og embedsmand, som stod høit anskrevet i distriktet, hvor han var bønderne en meget nyttig mand. Han interesserte sig varmt for skolevæsenets forbedring og inla sig særlig fortjeneste ved sit arbeide for potetdyrkingen og havebruket. I 1781 utgav han «Undervisning for Almuen om en Kjøkkenhaves Anlægning og Dyrkning i Norge», og i 1785 og 1788 «Opmuntringsbrev til Almuen i Øvretellemarken ang. Landhusholdningens bedre Indretning», hvilke skrifter «denne brave mand og indsigtfulde patriot» foræerte skolerne, og siden blev de gratis utdelt av Landhusholdnings-Selskabet. I «Høsts juridiske Lommebog» har Wamberg skrevet en «Anvisning til en Underdommers Forhold under Retten», 1775.

Gift 4. novbr. 1768 i Stange med *Susanne Sophie Saxe*, døpt 1. juni 1749 s.steds og død 28. aug. 1835 paa Engvaag ved Farsund, datter av kontrolør *Peder Pedersen Saxe* og *Asseline Corneliusdatter Megeland*.

Wangensteen, Hans. Overretsprokurator. Foged.

Født 21. novbr. 1743 i Høland, søn av amtsbevillet prokurator *Jens Ovesen Wangensteen* og *Gjertrud Marie Leuning*, agtet at gaa den militære vei og fik sin første utdannelse ved artilleriet i Holsten. Han blev 23. decbr. 1762 fænrik reformé, men forlot i 1764 det militære og gik over til jussen, dertil raadet av sin ældre bror prokurator Ove Henrik, som dengang stod paa spranget til Nedre Romerikes fogedembede. I 1765 blev han *examinatus juris* med ei ubekvem og fik 23. mai 1766 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat, skjønt vicestatholderen ikke var særlig lysten paa det: vel var det at ønske at de avfærdigede officerer kunde gives leilighet til at fortjene deres ophold, men praxis synes likesaa fornøden som theorien, hvad ikke hos supplikanten er at formode. Wangensteen gjorde imidlertid sine saker meget godt og fik som samvittighetsfuld og retsindig prokurator paa Romerike et utmerket omdømme. Under 26. novbr. 1781 blev han befordret til *foged* i Nordhordland og Voss og forflyttedes 6. juni 1788 til Rakkestad, Heggen og Frølands fogedembede efter den removeerte Oluf Jelstrup. I dette siste embede kom han noget tilkort paa sine regnskaper, men fik ved sin avsked 14. decbr. 1796 løfte paa pension, naar underskuddet var dækket. Ved sin død 5. mars 1800 i Christiania stod han endnu noget i gjeld til Staten.

Gift 1. gang 15. febr. 1767 i Fet med *Anne Margrethe Bechmann*, døpt 15. juli 1749 i Enebak og død 21. april 1780 paa Ulving i Skedsmo, datter av *Nils Danielsen Bechmann* paa Østenbøl og 1. hustru *Gunhild Bendeke*.

Gift 2. gang 7. april 1782 i Sørum med *Birthe Christine Werner*, som døde 11. april 1812 i Christiania, 54 aar gl.

Wangensteen, Ove Henrik. Overhofretsprokurator. Foged.

Født 22. febr. 1735 paa Lersund i Skedsmo, søn av amtsbevillet prokurator *Jens Ovesen Wangensteen* og *Gjertrud Marie Leuning*, kom i 1746 paa stiftskontoret i Christiania og derfra paa Nedre Romerikes sorenskriverkontor. Den 7. septbr. 1756 blev han *examinatus juris* med bekvem, og kort efter fik han amtsbevilling som prokurator i Akershus, med bopæl paa Lersund. Efter i nogen tid at ha været konstituert som sorenskriver og som foged paa Romerike og saaledes fra barnsben applicert sig til det juridiske studio, søkte han i 1764 prokuratorbevilling for alle Retter. «Skjønt intet er at sige paa konduite og opførsel», erklærte vicestatholderen i den anledning, «kan han dog

ikke vente sig en saadan almindelig bevilling, da saadan synes at kunne foraarsake en og anden uleilighet i henseende til justissaker, hvilke jevnlig blir paalagt de prokuratorer som opholder sig stedse i distrikterne», men da Wangensteen, ifald han fik sit ønske opfyldt, forpligtet sig til ikke at paata sig saker utenfor distriktet, medmindre han flyttet ind til Christiania som overhofretsprokurator, gik alt i orden, og han fik kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge 3. febr. 1764. Paa denne tid var Wangensteen bosat paa Hemnes. Som en paa alle hold meget velanskrevet og dygtig mand blev han allerede 10. mai 1765 befordret til *foged* i Nedre Romerike efter Andreas Christian Bulpontan, som avstod embedet til ham. Han flyttet vaaren 1766 til Rudsberg i Fet og derfra i 1771 til Vilberg i Sørum, hvilken gaard han kjøpte og siden bebodde til sin død 9. april 1788.

Gift 25. mai 1759 i Urskog med *Margrethe Bue*, født 20. juni 1740 i Svindal og død 4. juli 1806 paa Vilberg, datter av kaptein *Hans Pedersen Bue* og *Anne Hansdatter Svindal*. Deres søn Jens Johan Wangensteen blev cand. juris, proprietær til Vilberg og stortingsmand.

Wegener, Ole. Overretsprokurator.

Født 1771, døpt 9. aug. paa Bragernes, søn av kjøbmand og bankdirektør *Ole Gabrielsen Wegener* og *Agnete Elisabeth Smith*, blev 27. april 1795 *examinatus juris* med bekvem; for den praktiske prøve 4. mai næstefter fik han temmelig vel. I 1797 søkte han prokuratorbevilling for alle Retter i begge riker, men *justitiarius Bull*, som forøvrig gav ham et godt skudsmaal, syntes dette var vel flot, og 1. decbr. 1797 fik Wegener kgl. bevilling som *prokurator* kun for alle Retter i Norge. Han nedsatte sig i Christiania, men det blev daarlig med praxis, og det synes som han levet i meget fattige kaar. I 1805 forlot han hustru og barn og reiste til Kjøbenhavn, hvor han i næsten to aar laa paa sollicitation uten at opnaa andet end at nedsynke i gjeld, og da han i januar 1807 kom hjem igjen til Christiania, slog han sig ned hos en lodsenske i Vaterland, hvor han straks efter avgik ved døden, begravet 28. mars 1807. Hustruen hadde imidlertid maattet sælge eller pantsætte det lille, de eiet, og hendes stiftar, garver

OLE WEGENER.

Bergwitz hadde forsørget hendes to smaapiker, mens faren hadde tat en otte aar gammel søn med til Kjøbenhavn og der sat ham ind i et kattuntrykkeri. Ved skiftet i Wegeners dødsbo, sluttet 15. aug. 1810, var der intet andet at registrere end hans «maatelige» gangklær; forøvrig betydelig gjeld.

Gift 5. mai 1797 i Christiania med *Helene Marie Dahl*, født 10. juni 1776 og død 11. jan. 1854, datter av kjøbmand *Harald Dahl* og 3. hustru *Dorothea Marie Petersen*, som 10. mars 1780 blev gift med garver Johan Andreas Bergwitz. Efter Wegeners død blev enken gift paany 9. juni 1814 i Christiania med kasserer hos Heftye & Søn Thomas Jørgensen Sabro, som var født 27. decbr. 1789 s.steds og døde 8. aug. 1880 som velstaaende landhandler paa sin gaard Frenning i Romedal.

Wegerslev, Niels. Overrettsprokurator.

Født 1731, døpt 10. oktbr. paa Bragernes, søn av kjøbmand *Jens Nielsen Wegerslev* og *Anna Halvorsdatter Stud*, kom tidlig i kondition hos «kgl. betjenter», for det meste paa Kongsberg, og «excolerte norsk jurisprudenz», hvorefter han av Overbergamtet fik konstitution som prokurator paa Kongsberg og dertil amtsbevilling for Numedal og Sandsvær samt Jarlsberg grevskap. Da han i 1767 søkte om at faa sit distrikt utvidet til hele landet, erklærte amtmand Fjeldsted i Buskerud at han slet ikke ønsket at overlate ham andre distrikter i sit amt end dem, han hittil hadde hat, «fordi der ellers ingen mangel var paa prokuratorer». Wegerslev maatte derfor nøie sig med en kgl. bevilling 25. decbr. 1767 som *prokurator* for alle Retter indenfor det tidligere tilmaalte distrikt. Han kaldte sig «bergadvokat», praktiserte fra Kongsberg og døde her 1789, begravet 5. novbr.

Gift 1. gang 15. oktbr. 1762 paa Rød i Lier med *Martha Holter*, døpt 19. febr. 1738 s.steds og begr. 2. mars 1767 paa Kongsberg, datter av *Paul Hermansen Holter* paa Sjaastad og *Anna Jensdatter Gamborg*.

Gift 2. gang 24. mars 1768 paa Kongsberg med *Anna Schaar*, døpt 19. decbr. 1744 s.steds og begr. der 1. mars 1769, datter av nathyttemester *Niels Schaar* og *Maren Christiansdatter Wølner*.

Gift 3. gang 9. febr. 1770 paa Kongsberg med *Magdalene Margrethe Fyhn*, «fra det Trondhjemske», død 8. decbr. 1816 paa Bragernes, 65 aar gl.

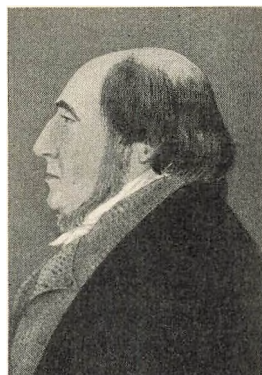
Weidemann, David Sommerfeldt.

Overretsprokurator. Veier og maaler.

Født 23. mars 1777 paa Lekvam i Gausdal, søn av amtsbevillet prokurator, senere, fra 1783, foged *Lars Weidemann* og *Maria Sommerfeldt*, tjenstgjorde nogen aar paa farens kontor ved Arendal, inden han 20. juni 1794 blev examinatus juris med bekvem; for den praktiske prøve 28. juni næstefter fik han vel. I et aars tid var han derpaa sorenskriverfuldmægtig paa Toten, reiste i 1795 til Kjøbenhavn og var i fire aar volontør i Rentekammeret. I 1799 fik han kancellibevilling som prøveprokurator i Christiansands stift og slog sig ned i Arendal, og paa utmerkede anbefalinger fik han 22. juli 1803 kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Danmark og Norge, Høiesteret undtat. Ved sine ægteskaper blev han tilknyttet det formaaende handels- og skibsrhederpatriciat i Arendal, og 9. novbr. 1809 tok han selv borgerskap som kjøbmand og skibsrheder og drev en tid ved siden av sin juridiske praxis ikke ubetydelige forretninger. Som mange av byens velstillede borgere hadde han sin avlsgaard, Pusnæs paa Tromø; i byen hadde han eget hus paa Friholmen. Efter nedgang i og tildels følelige tap paa skibsrhederiet i 1820-aarene søkte Weidemann sig over i embede, opsigde sit handelsborgerskap 11. juni 1827 og blev 18. decbr. 1827 utnævnt til *veier, maaler og vraker* i Drammen og døde i dette embede 11. mai 1847. — Weidemann erhvervet sig tidlig megen anseelse og tillid i Arendal, hvor han valgtes til stortingsrepræsentant i 1815–16; medlem av Riksretten i i samme periode. En likefrem, naturlig elskværdighet overfor enhver, som søkte ham, gjorde ham meget avholdt, og hans jovialitet og jevne humør var et betydeligt plus i byens selskapskreds.

Gift 1. gang 4. juni 1802 i Arendal med *Anne Anckerman Dedekam*, døpt 19. jan. 1780 s.steds og død den 20. oktbr. 1802, datter av skibsrheder *Johan Collett Dedekam* og 1. hustru *Johanne Margrethe Geelmuyden*.

Gift 2. gang 25. aug. 1810 i Arendal med sin første hustrus halvsøster *Mette Christine Dedekam*, døpt 27. juni 1790 s.steds og død den 10. jan. 1824, datter av skibsrheder *Johan Collett Dedekam* og 2. hustru *Sophie Hedvig Smith*. Denne hustru erindredes længe i Arendal som en høist elegant dame, der vakte stor opsig, naar hun viste sig paa gaten i tætsittende skindforet silkekaape.

D. S. WEIDEMANN.
Efter maleri.

Gift 3. gang 12. decbr. 1829 i Lillesand med *Anne Nilsen*, født 5. septbr. 1796 s.steds og død 8. mars 1883 i Christiania, datter av skibsfører *Nils Nilsen* og *Marie Christiansdatter*. — Av barnene blev sønnen *Christopher Weidemann* cand. juris og kgl. fuldmægtig i Kirkedepartementet.

Weinwich, Jens à Møinichen. Overrettsprokurator.

Født omkr. 1713 paa Voss, søn av sogneprest *Niels Christensen Weinwich* og 1. hustru *Margrethe à Møinichen*, konditionerte fra sin tidlige ungdom paa embedskontorer i Bergens stift, senest hos foged *Heiberg* i Søndhordland, som med gode attester sendte ham paa studium til Kjøbenhavn i 1739. Han blev examinatus juris med bekvem 4. mars 1740 og fik straks efter post hos sorenskriver og byfoged i Larvik *Lauritz Fabricius*, senere overinspektør og birkedommer i Larviks grevskap, hvor *Weinwich* ogsaa blev antat av greven til prokurator. «Da mange utenfor dette distrikt ønsket hans juridiske bistand», og hans forhold altid hadde været «bekvemt og skikkeligt», fik han paa ansøknig kgl. bevilling 24. mai 1743 som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift, Overhofretten undtat. Han praktiserte fra Larvik og døde allerede i mai 1747. Proklama i hans dødsbo blev utstedt 16. juni, men boet var endnu under behandling da byfogedkontoret med alle dokumenter brændte i januar 1749. Nyt proklama blev derfor utstedt 17. juni 1749, og boet sluttedes først 3. juni 1757 i Larvik. Stervbohuset «*Jægersborg*» blev solgt for 280 rdl., løsøret for 495 og utestaaende fordringer androg til 35 rdl. Overfor disse aktiver, 810 rdl., kom imidlertid gjeld og utgifter paa 1040 rdl., saa det endte med fallit.

Weinwichs hustru *Dorothea* døde hos sin værsøn presten *Søren Sigwardt* i Borre 1781, begr. 17. mai, 58 aar og 7 mdr. gl.

Wiborg, Andreas. Lensmand. Overrettsprokurator.

Født 1747, søn av den til Lom tidlig indkomne *Ole Wiborg*, blev 30. aug. 1771 beskikket til *lensmand* i Lom efter *Rolf Johansen Enersvold* og kjøpte 16. mars 1774 gaarden *Groteim* paa 1 huds skyld av *Gulbrand Olsen Qvale* for 600 rdl. Ved makeskifte 22. mars 1775 byttet han denne gaard mot *Peder Eriksens* gaard *Stamstad* og gav 400 rdl. i mellemlag. Her blev saa *Wiborg* boende til han ved auktion 14. april 1792 kjøpte gaarden *Hundorp* i Søndre Fron for 2500 rdl.,

hvorefter han solgte Stamstad 14. april 1793 for 2199 rdl. til sergeant Torsten Andvord. Omkring 1786 fik Wiborg amtsbevilling som prokurator i Christians amt og praktiserte siden i Gudbrandsdalen. I 1791 blev han *examinatus juris* med bekvem, og da han i det følgende aar søkte kgl. bevilling, erklærte amtmanden at han «paa tinget har utmerket sig fremfor de fleste andre underretsprokuratorer, og at almuen søkte ham med megen tillid». Det var ogsaa værd at bemerkes at han udførte mange justis- og delinkventsaker uten at bebyrde almuen med skyss til de mange reiser eller derfor at ta vederlag; i 1789 hadde hans gaard lidt stærkt under flom og jordskred, «og hans familie tiltok bestandig». Samtlige embedsmænd i Gudbrandsdalen vilde bevidne hans juridiske indsigter, redelighet og uegennytte. Under 7. septbr. 1792 fik Wiborg kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge, Overhofretten undtat, og praktiserte siden fra Hundorp til sin død i 1808; begravet 25. novbr. i Fron.

Gift 28. aug. 1772 i Lom med *Torø Rasmusdatter*, født 1731 paa Glimsdal s.steds og begr. 5. mai 1807 i Fron; hun hadde tidligere været gift, 25. juni 1748 i Lom, med Erik Larsen Andvord, født 1720 og begr. 18. febr. 1772. Av første ægteskap hadde Torø en søn og en datter, hvis barn var hendes arvinger ved skifte i 1807. Med Wiborg hadde hun ingen efterlevende barn, (de var ogsaa barnløse i 1801), og Wiborg arvedes av sine søskende i 1808, saa det var nok en sandhed med modifikationer, naar han i 1792 opgav at «familien tiltok bestandig».

Wildenhelm, Povl. Underretsprokurator.

Denne mand fik 4. aug. 1663 kgl. bevilling paa indtil videre naadigst anordning at la sig bruke som *prokurator* i Bergen og ved konfirmationsbevilling 28. septbr. 1670 «at betjene godtfolk, endog utlændiske». Han var vistnok en søn av den *Povl Søfresen Wildenhelm*, som i 1639 var *capitaine des armes* i Akershus slotskompani [og herfra blev forfremmet til løjtnant i Bergenhusiske nat. infanteri-regiment 1. novbr. 1642. Fra 3. juli 1644 stod han ved Bahusiske og Tønsbergske regiment og fra 1. mai 1647 som løjtnant ved Borgerskapet i Bergen; fra 1. aug. 1647 til 1. mai 1648 sees han utbetalt vartpenge i Bergen, men var fra 1. aug. 1657 atter løjtnant ved Bergenhusiske regiment. I 1663 blev han sendt til Søndmøre for at dæmpe nogen uroligheter ved bøndernes utskrivning og blev her dræpt; 8 bønder blev i den anledning sat paa Bremerholm som jernslaver 28. april 1663].

Trolovet 9. juli 1665 i Domkirkens sogn i Bergen med «ærlig og gudfrygtig pike» *Anna Hansdatter*, som muligens kan være «den dannekvinde Anne Hansdatter» der, isaafald efter prokurator Wildenhelms død, blev gjengiftet med prokurator Saurbøll.

ISAACH WILLOCH.

Willoch, Isaach. Overretsprokurator.

Byskriver.

Født 1. oktbr. 1787 i Øiestad, søn av residierende kapellan *Johan Andreas Willoch* og *Anne Cathrine Faye*, blev, dimittert fra Christiansands kathedralskole, student i 1803 og cand. juris med laud. saavel for den theoretiske prøve 27. jan. som for den praktiske 31. jan. 1807. Den 27. jan. 1809 blev han prøveprokurator ved alle Retter i Christiansands stift og fik 13. oktbr. 1811 kgl. bevilling som *prokurator* ved alle Retter i begge riker, Høiesteret, Landsoverretten og Kjøbenhavns Hof- og Stadsret undtat. Han praktiserte fra Christiansand og

oparbeidet en ganske betydelig forretning, søkt fra hele Agdesiden. Under 9. august 1825 blev han utnævnt til *by- og raadstuskriver* samt *notarius publicus* i Christiansand og døde i dette embede 27. aug. 1865. — Willoch var i en aarrække indtil sin død medlem av administrationen for Norges Banks afdeling i Christiansand og likeledes i en aarrække medlem av denne bys kommunestyre, idet han sat i Formandskapet i 1841—44 og i Repræsentantskapet 1846, 47, 49—52, 55—60; ordfører i 1841—43. Han var en meget anset og, saa længe kræfterne tillot det, en meget virksom mand.

Willochs dattersøn, biskop i Bergen Johan Willoch Erichsen, skriver i nogen efterlatte optegnelser bl. a. om ham:

«Han var en sjelden ædel personlighet, varmhjertet, nobel i sin tænkemaate, fri for al smaalighet av enhver art. Han hadde engang været en meget virksom, meget anset og indflydelsesrik mand i Christiansand. I alle byens anliggender hadde han en betydelig, ofte en avgjørende stemme. Men saa blev han syk. Heftege og langvarige anfald av svimmelhet plaget ham. Hans nerver var i høi grad medtat. Han turde ikke gaa paa gaten alene. Han som i sin ungdom hadde levet et meget selskabelig liv, vistnok for selskabelig, blev nu henvist til et stille liv inden fire vægger. Han maatte ansætte fuldmægtig til sit embedes bestyrelse, da han ikke taalte alt det arbeide, som dette

medførte, og desuten tidlig kom til at skrive en meget skjælvende haand. Han var saa syk, at baade han og hans omgivelser daglig ventet hans død. Men da nogen aar var gaat, blev han bedre, og for min erindring staar han, vistnok ikke som nogen stærk mand, men dog som den, der nød en taalelig helbred. Denne sykелighet gjorde ende paa hans kommunale virksomhet, og var vistnok ogsaa aarsaken til, at der aldrig kunde bli tale for ham om at søke noget andet embede. Men hans *interesse* for det offentlige liv vedvarte usvækket gjennom aarene. Og han hadde sig mangan ærgrelse hjemme i sin sofa over, hvorledes der blev stelt med byens affærer. Han følte selv stærkt den forandring i liv og virksomhet, som hans sykdom bevirket. Naar han stundom tænkte paa, hvor virksom og indflydelsesrik han engang hadde været — og hvor forandret hans stilling og hans liv nu var, kunde han spøkende sige med en hentydning til et sted hos Horats: «Jeg lever her i min stue, forglemt av verden, men dog ikke ganske forglemmende den.»

Willoch hadde neppe egentlig fremragende evner. Navnlig var han ikke noget hurtig hode. Han tænkte med en viss langsomhet. Men han tænkte. Og han tænkte klart og godt og sikkert. Han uttrykte ogsaa sine tanker med klarhet. Hans dømmekraft og hans fremstillingsevne var begge meget gode. Naturligvis kunde hans synsmaater indvirke noget fordunklende av og til paa hans ræsonnement. Jeg mener: de antipatier og sympatier, som han hadde, og som var meget utpræget hos ham, kunde komme til at indvirke for stærkt paa hans tænkning. Han var en i høi grad konservativ mand. Han var født i det 18. aarhundrede og var kandidat fra Kjøbenhavns universitet. Han var prokurator og gift mand, dengang vi fik vor forfatning. Han hadde sikkert med glæde set meget i den politiske utvikling. Men demokrat var han dog langt fra at være. Han frygtet det ytterliggaaende demokrati. Han maa vel nærmest siges at ha været temmelig aristokratisk i sine tendenser, skjönt han var saa fri for al slags «fornemhet» som nogen. Han frygtet saaledes — det fortalte han mig selv engang — Formandskapsloven, da den i 1837 blev git og sat i kraft. Men — det sa han mig ogsaa ved samme leilighet — han erkjendte senere, at han her hadde tat feil. Han ikke alene frygtet, men var ytterst uvillig stemt likeoverfor indførelsen av jury. Den frygt og uvilje vilde han, om han hadde levet, neppe fundet grund til at tilbakekalde. Jeg erindrер at ha hørt ham uttale sig utførlig og med styrke mot denne forandring i vort retsvæsen. Overhodet tror jeg nok, at retsvæsenet og de kommunale saker interesserte ham vel saa meget som de «storpoltiske».

Han læste meget. Navnlig den engelske literatur var han meget fortrolig med og meget interessert for. Det er sikkert et særsyn, at en embedsmand, ikke alene av den ældre, men av den ældste skole, saaledes som han gjorde det, har lært sig selv engelsk og har læst engelsk næsten hver dag sin alderdom igjennem.

Et træk — av de utvortes — utmerket ham i høi grad baade som embedsmand og som privatmand; det var den orden, som præget alt, hvad han foretok sig. Og dog var dette ikke bare et yttre træk. For hans tænkning var i likesaa høi grad præget av orden og klarhet som alt annet hos ham. Dette var endog et meget karakteristisk træk hos ham. Overallt hvor han støtte paa tankekonfusion og tankeuklarhet, blev han i ualmindelig grad frastøt.

Gift 29. decbr. 1812 i Christianssand med *Maren Mathea Kjørboe*, født 11. decbr. 1792 paa Moss og død 25. april 1821 i Christianssand, datter av amtsbevillet prokurator, senere sorenskriver i Vestre Robyggelaget *Anders Kjørboe* og *Karen Marie Benedicte Bille*.

H. T. WINTHER.
Efter tegning.

Winther, Hans Tøger. Overrets-
prokurator. Redaktør.

Født 22. jan. 1786 i Thisted i Jylland, søn av toldkasserer *Thomas Nicolai Winther* og *Mette Marie Müller*, kom i 1801 til Christiania og blev kontorist hos prokurator, senere høieste retsassessor Omsen. Examinatus juris med bekvem 23. juni 1806 og med vel for den praktiske prøve den følgende 4. juli blev han prøveprokurator ved Christiania byting og Underretterne i Akershus amt 1808. Som saadan «utførte han alle justissaker med orden, nøiagtighet og hurtighet, var duelig og retskaffen i alle forhold, hvorfor han hadde vundet tillid og agtelse», erklærte amtmanden i 1810, og sorenskriver Wulfsberg paa Eker tilføiet at han i mange aar hadde kjendt Winther som «et ordentlig menneske av særdeles god moralsk karakter». Under 19. decbr. 1810 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Akershus stift og 16. mars 1815 som prokurator for alle Retter i riket. Winther praktiserte fra Christiania, men gik snart over til redaktionsvirksomhet som hovedbeskjæftigelse, idet han i 1822 opprettet en bokhandel og i 1826 tillike anlagde et bok- og stentrykkeri. Fra dette utgik i aarene 1832 til 1838 et illustrert maanedsskrift for morskaps-

læsning, «*Bien*», i 26 bind, fra 1841 til 1843 det æstetiske ukeskrift «*Ny Hermoder*» i 5 bind, fra 1834 til 1842 «*Arkiv for Læsning af blandet Indhold eller Norsk Penning-Magazin*» i 9 bind, fra 1843 til 1845 «*Journal for Kunst, Nærings- og Haandværksdrift*» etc. i 3 bind, samt 1839–1840 «*Norske Læsefrugter*», 8 bind, alt med Winther som utgiver og redaktør. Paa det juridiske omraade utgav han i 1848 en «*Juridisk Haandbog for den norske Landalmue*» ved Hans Holst, i 1845 en formularbok «*for ulovkyndige*» m. m. — Det første stentryk som utgik fra Winthers officin var i 1826 en gjengivelse av Leonardo da Vincis «*Nadvere*» efter Pavonis kobberstik, og i 1827 et kart over Christiania. Siden utførte han alle lithografierne til de av ham utgivne illustrerte blad og gjorde sig fortjent ved utgivelsen av en række tildels farvelagte lithografier av bygninger og gatepartier i samtidens Christiania. Her avgik han ved døden 10. febr. 1851.

Winther var en velstaaende mand, som mest for sin fornøielses skyld drev trykkerivirksomheten. Han hadde sit verksted i kjælderen i den lille bygning med have som dengang laa i Øvre Slotsgate, hvor Fabritius' boktrykkeri nu holder til. Han var en stor kunstven og musikelsker, i hvis hus byens kunstnere særlig paa musikens omraade, saaledes Halfdan Kierulf, gjerne vanket. I sine senere aar var Winther noget av en særling, gik saa godt som aldrig ut, men holdt sig inden de fire vægger og i havelysthuset; grunden hertil skal ha været at han engang blev undsagt paa livet.

Gift 4. mai 1809 i Christiania med *Cathrine Marie Gundersen*, født 25. april 1792 s.steds og død der 25. mars 1879, datter av kjøbmand *Even Gundersen* og *Anne Marie Gundersdatter*. Hun tok handelsborgerskap i Christiania 28. juni 1853.

Wold, Nils Edvard Rudolf. Overhofretsprokurator. Sørenskriver.

Født 23. mai 1740 i Asker, søn av resid. kapellan *Even Nielsen Wold* og *Johanne Magdalene Røring*, tok, dimittert fra Christiania kathedralskole, examen artium i 1761 og tjenstgjorde paa embeds-kontorer, inden han i 1773 blev examinatus juris med bekvem. Paa gode attester fra tidligere foresatte fik han 23. april 1773 kgl. bevilling som *prokurator* ved Overhofretten, hvor der for tiden kun var tre prokuratorer, mens der tidligere hadde været dobbelt saa mange. Allerede 12. juli s. a. søkte han om at faa bevilling for alle Retter i begge riker, Høiesteret undtat, men Kancelliet fandt at «han hadde adkomst nok» til at procedere for alle Retter i Norge. Wold var

bosat i Christiania og fik rimelig praxis, men søkte allerede fra 1774 juridiske embeder rundt omkring i landet, uten noget held. Først efter 25 aars forløp blev han endelig 21. juni 1799 utnævnt til *sorenskriver* i Mandal og døde her allerede 18. april 1801.

Gift 7. jan. 1776 i Sørum med *Helene Colbjørnsen*, født 1745 s.steds og begr. 5. aug. 1807 i Christiania, datter av regimentskvartermester og auditor *Colbjørn Jacobsen Colbjørnsen* og *Anna Dorothea Røring*; hun var saaledes søster av de berømte norske jurister i Kjøbenhavn professor dr. Jacob Edvard Colbjørnsen og høiesteretsjustitiarius Christian Colbjørnsen. Av deres barn blev datteren Anne Dorothea Wold gift med prokurator Edvard Røer.

Wordeman, Reinhold. Supplikations- og stevningsskriver.

Høiesteretsprokurator.

Født omkring 1654 i Bergen, søn av glasmaker *Claus Wordeman* og bror av Hans Wordeman, som i 1670 fik borgerskap som glasmaker der i byen, blev dimittert fra Odense latinskole, student i juli 1671. Ikke længe efter kom han til Christiania, formodentlig som skriver hos en av byens høiere embedsmænd, og i 1677 hadde han sin leilighet paa søndre hjørne av Nedre Slotsgate og Prinsensgate i en gaard, som da tilhørte presten Peder Pedersen i Aurdal og i ny tid er indgaat i Prinsensgate nr. 20. I 1678 hadde han leiet i Toldbodgaten (nr. 27) hos Jokum Lobes, men da en ældre kontrahent gjorde vanskeligheter, blev Wordeman vistnok boende i sin tidligere bolig. Paa denne tid skal han ha optraadt for skranken, maaske med magistratsbevilling, og 13. septbr. 1681 fik han kgl. bevilling som *supplikations-* og *stevningsskriver* i Akershus stift, hvilken blev efterfulgt av en kgl. bevilling av 7. aug. 1683 som tillike *prokurator* i Christiania, hvor han allerede paa denne tid synes at ha været en meget anset ung jurist. Saa blev han Danmark-Norges første *høiesteretsprokurator*, idet han 4. oktbr. 1684 fik kgl. bevilling til «at betjene godtfolk udi hvis retmæssige saker, der for Os i Vores Høiesteret samt her i staden (Kjøbenhavn) og paa andre behørige steder paa landet kunde have at udføre». I 1685 flyttet da Wordeman med sin familie til Kjøbenhavn, hvor han siden var bosat, og erhvervet sig ved Høiesterets skranke et høit anset navn som fremrakende advokat, hvem talrike betydelige saker blev betroet. Av saadanne kan her nævnes at han i 1688 var defensor for og fik frikjendt Axel Juel, den senere generalfiskal, som i egenskap av guvernør i Trankebar hadde faret saa hensynsløst frem mot undergivne funktionærer at disse hadde

«rebellert» mot ham, og Juel hadde da ladt flere henrette og forøvrig brukt baade pisk og pinsler. Høiesteretsprokurator Brostrup Albertin procederte for de mishandlede, og baade han og Wordeman brukte hele det registratur der i kampens hete kunde utfoldes av voldsomme uttryk, og begge fik ogsaa sin dadel for ubehersket procedure. Et par assessorer vilde ha Wordeman ilagt en mulkt paa et par hundrede riksdaler, men justitiarius, Marcus Giøe, uttalte, at han «hadde agert i disse blods- og æressaker som en retsindig kristen for Gud», og at kongen burde erindre ham til naade og befordring. Av og til kom Wordeman op til Christiania for at procedere for Overhofretten; saaledes i 1688, da han førte en sak for sin bror Hans Wordeman. For at redde tilgodehavende hos trælasthaner Johan Ibsen lot han sig i 1692 ved auktion tilslaa $\frac{1}{3}$ part i dennes store gaard i Raadhusgaten (nr. 26); han solgte den igjen noget senere til rektor Hirnklov. — Wordeman hadde som advokat i Kjøbenhavn store indtægter og var en meget formuende mand, da han avgik ved døden i sin bolig paa Christianhavn 1697; begravet 3. juni i Vor Frelsers kirke.

Gift 1677 i Asker med *Anne Isachsdatter*, datter av sogneprest s.steds fra 1634 til 1664 *Isach Abrahamsen*, som igjen var søn av Abraham Engebretsen, sogneprest til Avaldsnes fra 1611 til 1640. Anne hadde bl. a. en søster gift med byskriver paa Bragernes Peder Hansen og en bror Abraham Isachsen, som var sorenskriver paa Eker og gift med Cathrine Trebsdorff. — Av Wordemans barn var de to ældste født i Christiania: Jacob, f. 1678, kammerassessor, og Sophie Cathrine, f. 1681; en datter Cecilie Cathrine blev født i Kjøbenhavn og der gift med høiesteretsprokurator, kancelliraad Hans Scavenius. Saavel Jacob Wordeman som svogeren Scavenius eiet en tid Falkenstein i Borre, idet denne eiendom i 1698 av den forgjeldede amtmand Ove Langes bo blev utlagt til pantehaveren Reinhold Wordemans enke og arvinger. Derved tapte gaarden sin adelige frihet.

Ørbeck, Andreas. Overhofretsprokurator. Byskriver. Byfoged.

Født 18. novbr. 1744 i Nyborg paa Fyen, søn av skipper *Thomas Jensen [Ørbeck]* og *Maren Andersdatter*, blev examinatus juris med bekvem i 1766 og var derefter i dette og det følgende aar konstituert som byfoged i Nyborg. I slutten av 1767 kom han som fuldmægtig til byfoged Hagerup i Christiania, blev hos ham til utgangen av 1770 og var i disse aar flere ganger konstituert som byfoged. Under 4. febr. 1771 blev han prøveprokurator i Akershus, fik kgl. bevilling 13. novbr. 1772 som prokurator i dette stift og 16. april 1773 tillike

for Overhofretten, idet stiftamtmanden anbefalte ham som en ung mand, der hadde vist god konduite, flid og duelighet baade ved Retten og i de konstitutioner, som ham hadde været betroet. Ved byfoged paa Strømsø Johan Henrik Solems suspensjon fra embedet 22. decbr. 1774 og paafølgende død i 1776 blev Ørbech konstituert som byfoged. I denne anledning fandt han at burde fratræde som prokurator, hvorfor han tilbakesendte sin bevilling til Kancelliet, men efter konstitutionens ophør fik han paa ansøgning ny kgl. bevilling 16. oktbr. 1778 som *overhofretsprokurator* og bosatte sig i Christiania. Under 6. oktbr. 1779 blev han paa fortrinlige anbefalinger utnævnt til *byskriver* i Fredrikstad og befordredes herfra 3. april 1782 som «redelig, duelig og aktiv embedsmand» til *byfoged* og *byskriver* paa Strømsø. I dette embede avgik han ved døden 17. april 1791, efter halvandet aars tildels smertefuld sygdom, «beklaget av borgerskapet og savnet av den fattige».

Gift 21. novbr. 1779 paa Strømsø med *Marthe Karine Wendel*, født 17. aug. 1749 s.steds og død 29. mars 1792, datter av *Michel Larsen Wendel* og *Maren Gudbrandsdatter*.

Ørtlein, Anders Sørensen. Overhofretsprokurator.

Fra 1717 hadde han «for Underretterne vist forstand i lov og ret», og justitarius Blixencrone erklærte i 1721, da Ørtlein vilde søke prokuratorbevilling, at han «i liv og levnet var en skikkelig, ædruelig og redelig person, som hadde opført sig med god fornøft, konduite og dexterité saavel for Underretterne som og i importante saker og kommissioner», og derfor var en habil jurist. Under 23. juli 1721 fik han kgl. bevilling som *prokurator* for alle Retter i Norge. Han praktiserte i Christiania, hvor han allerede 16. april 1723 avgik ved døden. Ved det efter ham 1. mai 1725 sluttede samfrændeskifte blev boet oppgjort med aktiver paa 2 167 rdl. og passiver paa 1 315, hvorved 852 rdl. blev i behold.

Gift 30. oktbr. 1725 i Christiania med *Anne Beate Løchstør*, født 1703 paa Hakedals verk i Skedsmo og død 3. febr. 1738, datter av overhofretsprokurator *Søren Løchstør* og *Else Robsahm*. Efter Ørtleins død ægtet hun 15. mai 1725 i Christiania kjøbmand Jacob Mogensen Teiste, født 1691 og begr. 21. novbr. 1753.

Til Bind I s. 124 henføres hosstaende portræt, som er indkommet efter vedkommende arks trykning:

LAURITZ KAASBØLL.
Efter tegn. av P. Ipsen.

Tillæg og rettelser.

Bind I:

- Side 30, linje 14 f. n.: landsfiskalembeder, læs: landfiskalembeder
 » 34, » 6 » » : Wittenburg, læs: Wittenberg
 » 56, » 7 f. o.: Sigismund Jacob Derschow blev student 1687, dimittert fra Christiania katedral-skole, og tok philos. examen 1688.
 » 126, » 2 » » : Overretsprokuator, læs: Overretsprokurator.
 » 151, » 14 » » : ekaminatus, læs: examinatus
 » 192, » 12 f. n.: Grinsrød, læs: Grimsrød
 » 193, » 1 » » : generaldirektør, læs: generalauditør

Bind II:

- Side 23, linje 14 f. o.: 2. hustru utgaar.
 » 120, » 6 » » : Margrethe Bjørn døde 4. febr. 1834.
 » 122, » 3 f. n.: Skogn, læs: Skoger
 » 130, » 11 f. o.: 1845, læs: 1837
 » 224, » 7 » n.: *Jensdatter*, les: *Iversdatter*.
 » 275, » 1 » o.: Georg Pettersen var stortingsrepræsentant fra Sarpsborg 1854, 1857 og 1858.
 » 285, » 6 » » : Randklev var født 4. febr. 1796.

TRYKT HOS
FABRITIUS & SØNNER,
OSLO